

יסודות אנגלית

הכנה לבחינה הפסיכומטרית

מדריכים: אלעד שווייצר, ליאור כהן

המשרד לשוויון חברתי
מטה ישראל דיגיטלית

הקורס פותח בליווי ובייעוץ מקצועי של המרכז הארצי לבחינות ולהערכה (מאל"ו)

© כל הזכויות שמורות לאשכול בינה בע"מ.
אין להעתיק או להפיץ חומר לימוד זה או קטעים ממנו בכל צורה ובכל אמצעי, או ללמדו - כולו או חלקים ממנו - בלא אישור בכתב ומראש.

השימוש בכל מידע ו/או תוכן המופיע באתר הקורס ו/או בעזרי הלימוד הנלווים הוא על אחריות המשתמש בלבד. מדינת ישראל - המשרד לשוויון חברתי ו/או כל משרד ממשלתי אחר אינה מתחייבת כי האתר ו/או עזרי הלימוד הנלווים ו/או תכניהם יענו לכל דרישות המשתמש, ו/או שהשירות לא יופרע ו/או יתקיים בזמן, בביטחה וללא טעויות. מדינת ישראל אינה מתחייבת לגבי התוצאות אשר תושגנה כתוצאה משימוש באתר ו/או בעזרי הלימוד הנלווים או לגבי הדיוק והאמינות של המידע אשר יושג באמצעות מי מהם.

מדינת ישראל אינה מתחייבת ולא תהיה אחראית לגבי תוצאות השימוש באתר הקורס ו/או בעזרי הלימוד הנלווים ולגבי מידת התאמתם לרמתו המקצועית ו/או הלימודית של הלומד. בפרט מודגש, כי אין בקבלת ציון ו/או בקבלת משוב כזה או אחר, ברמה רגילה או ברמה גבוהה, במסגרת התרגילים והבחנים שבקורס, כדי להוות אינדיקציה כלשהי או מדד כלשהו ליכולתו של הלומד להצליח בבחינה הפסיכומטרית, כולה או חלקה.

למען הסר כל ספק, זכויות היוצרים בבחינה הפסיכומטרית וכן בשאלות לדוגמא מתוך בחינות פסיכומטריות המובאות בקורס הינן של המרכז הארצי להערכה (ע"ר) בלבד, ואין לעשות בשאלות אלו כל שימוש למעט לצורך לימוד ותרגול בקורס. הקורס אינו פותח או מפורסם על-ידי המרכז הארצי לבחינות והערכה ואינו באחריותו.

בדומה לציון בתחום החשיבה המילולית ובתחום החשיבה הכמותית, גם הציון בתחום האנגלית ניתן על סולם אחד ונע בין 50 ל-150. משקלו של הציון בחלק האנגלית מתוך הציון הפסיכומטרי הכללי הוא 20%. לציון שתקבלו בחלק האנגלית השפעה משמעותית בנוסף על משקלו בתחשיב ציון הפסיכומטרי הכללי - מוסדות אקדמיים מייחסים חשיבות מיוחדת להישגים בחלק זה:

- הישגים לא מספיקים בחלק האנגלית בבחינה הפסיכומטרית (בדרך כלל ציון הנמוך מ-85) לא יאפשרו לכם קבלה לרוב המוסדות האקדמיים, וזאת בלא תלות בציונים בשאר חלקי הבחינה.
- הישגים חלשים (בדרך כלל ציון שנע בין 85 ל-100) יחייבו אתכם לקחת כשלושה קורסים באנגלית במהלך התואר הראשון.
- הישגים בינוניים (בדרך כלל ציון שנע בין 101 ל-119) יחייבו אתכם לקחת כשני קורסים באנגלית במהלך התואר הראשון.
- הישגים טובים (בדרך כלל ציון שנע בין 120 ל-133) יחייבו אתכם לקחת קורס אחד באנגלית במהלך התואר הראשון.
- הישגים מעולים בחלק האנגלית (ציון של 134 ומעלה) יקנו לכם **פטור מקורסי אנגלית** במהלך התואר הראשון.

אנו שמים דגש מיוחד על שיפור רמת האנגלית במהלך הקורס ולפניו, כך לאחר שתתקבלו לתואר הראשון, נוכל "לחסוך" לכם קורסים מיותרים ככל האפשר. מצידכם כתלמידים, הדבר מצריך השקעה רבה, ובראש ובראשונה - עליכם להבין כי ניתן לשפר את רמת האנגלית בזמן קצר. אמנם אין אנו יכולים (וגם אין אנו מתיימרים) להביא תלמיד מרמה נמוכה באנגלית לרמת הפטור, אך בכל מועד אנו משפרים את רמת האנגלית של תלמידינו במידה ניכרת. ההשקעה שתתלם לכם, והצעד הראשון בדרך הוא ספר זה.

מה כולל הספר?

ספר זה מחולק לשלושה חלקים עיקריים:

- **אוצר מילים בסיסי:**
מטרתו של חלק זה להקנות אוצר מילים ברמה הבסיסית ביותר. חלק זה כולל שישה פרקים: מילות שאלה, כינויי גוף, מילים מבלבלות, ביטויים ומילות קישור.
- **דקדוק והגייה:**
חלק זה עוסק בכללי הדקדוק וההגייה הבסיסיים הבונים את השפה האנגלית. חלק זה כולל שמונה פרקים: חלקי דיבר, כללי הגייה, מבנה משפט, סדר המילים במשפט, שלילה, סביל, מבני השוואה וביטויים תיאוריים.
- **מקראה:**
בחלק זה יש קטעי קריאה באנגלית ותרגום מלא בעברית על מנת לסייע לכם להשתפר בקריאה, ולשפר את אוצר המילים תוך כדי כך.

לסיום - בין אם רמת האנגלית שלכם גבוהה או נמוכה, ספר זה הוא נקודת הפתיחה הטובה ביותר בדרך למיצוי יכולתכם הפסיכומטרית בתחום האנגלית. עקבו בקפידה אחר ההנחיות שמופיעות בו.

בהצלחה!

תוכן עניינים

אוצר מילים בסיסי

- 9 - ..... WH Questions - מילות שאלה
- 13 - ..... Pronouns - כינויי גוף
- 17 - ..... Commonly Confused Words - מילים מבלבלות
- 27 - ..... Phrasal Verbs - פעלים מורכבים
- 35 - ..... Idioms - ביטויים
- 43 - ..... Conjunctions - מילות קישור

דקדוק והגייה

- 53 - ..... Parts of Speech- חלקי דיבר
- 65 - ..... כללי הגייה באנגלית
- 75 - ..... מבנה משפט
- 89 - ..... סדר המילים במשפט
- 93 - ..... שלילה
- 97 - ..... Passive - סביל
- 105 - ..... מבני השוואה
- 111 - ..... ביטויים תיאוריים

מקראה

- 117 - ..... קטעי קריאה 1-80

אוצר מילים בסיסי

WH Questions - מילות שאלה

קרא/י את רשימת מילות השאלה להלן ואת הדוגמאות לשימוש בהן.

1. **What** - מה

What is your name?

What is your favorite animal?

2. **Where** - איפה, היכן

Where do you live?

Where are my glasses?

3. **When** - מתי

When were you born?

When does the school year end?

4. **Why** - למה, מדוע

Why did your parents name you _____?

Why do birds fly?

5. **Which** - איזה

Which color do you like the most?

Which soccer team do you like the most?

6. **Who** - מי

Who is the American president?

Who discovered America?

7. **How** - איך, כיצד

How do you bake a cake?

How are you?

How many - כמה

How many students are in the classroom?

How many brothers and sisters do you have?

How much - כמה

How much does it cost to ride on a bus?

How much sugar do you take in your tea/coffee?

How long - כמה זמן

How long does it take to get from Jerusalem to Haifa?

How long is a normal pregnancy?

ההבדל בין how much ל-how many נובע מההבדל בין שם עצם ספיר לשם עצם לא ספיר. שם עצם ספיר, כשמו כן הוא, מתייחס למשהו שניתן לספור אותו, לדוגמה: כסא אחד, שני כסאות, שלושה כסאות וכולי. שם-עצם לא ספיר מתייחס לעצמים שלא ניתן לספור אותם, למשל, מים. אין אפשרות לספור מים אחד, שני "מימים", שלושה "מימים" וכולי. דוגמאות נוספות לשמות עצם לא ספירים הם אוויר, קפה, סוכר וחלב.

כדי לשאול באנגלית שאלת "כמה?" על שם עצם ספיר, לדוגמה *chair* 'כסא', נשתמש

ב-how **many**.

How **many** chairs do you want?

לחלופין, כדי לשאול לגבי שם עצם לא ספיר, לדוגמה *water* 'מים', נשתמש ב-how **much**.

How **much** water do you drink every day?

דרך נוספת, פשוטה יותר, להבחין בין השימוש ב-how much לבין how many היא שאחרי

how many תופיע מילה **ברבים** בעוד שאחרי how much תופיע מילה **ביחיד**.

How many chairs do you want?

How much water do you drink every day?

Choose the correct answer.

1. _____ are you late? I missed the bus.

(1) Why (2) Who

2. _____ is your teacher?

(1) When (2) Who

3. _____ is Samantha? She is at school.

(1) Where (2) Why

4. _____ did you know this?

(1) Who (2) How

5. _____ were you born? In 1987.

(1) How (2) When

6. _____ car is yours?

(1) Why (2) Which (3) When (4) How

7. _____ did the chicken cross the road?

- (1) Why   (2) Which   (3) Who   (4) What
-

8. _____ did you last see John? Yesterday.

- (1) How   (2) Why   (3) Where   (4) When
-

9. _____ do you feel today?

- (1) When   (2) Why   (3) How   (4) Where
-

10. How _____ sisters do you have?

- (1) many   (2) long   (3) much   (4) far
-

Fill in the missing wh-question word.

11. _____ is the nearest bank?

---

12. _____ is the President of the United States?

---

13. _____ does this laptop cost?

---

14. _____ is your favorite film?

---

15. _____ one is your brother?

---

16. _____ is the time, please?

---

17. _____ are you coming back? I will miss you.

---

18. _____ are you smiling? Did I say something funny?

---

19. _____ does it take to fly from London to Paris?

---

20. _____ people are coming to the party tonight? About 30.

מפתח תשובות - מילות שאלה

- .1 (1)
- .2 (2)
- .3 (1)
- .4 (2)
- .5 (2)
- .6 (2)
- .7 (1)
- .8 (4)
- .9 (3)
- .10 (1)
- .11 Where
- .12 Who
- .13 How much
- .14 What
- .15 Which
- .16 What
- .17 When
- .18 Why
- .19 How long
- .20 How many

Pronouns - כינויי גוף

כינויי גוף הם מילים כגון:

I, you, he, she, it, we, they, his, mine, its, themselves.

תפקידם של כינויי גוף הוא להחליף שם עצם שהופיע קודם לכן במשפט או במשפט קודם. למשל, במשפט הבא:

Lisa is smart. **She** wants to be a doctor.

כינוי הגוף she מתייחס לשם העצם שהופיע קודם לכן, כלומר לליסה. להלן טבלה של כל כינויי הגוף בשפה האנגלית.

	Person גוף	Subject נושא	Object מושא	Possessive + noun* שייכות + שם עצם	Possessive without noun** שייכות ללא שם עצם
Singular יחיד	First ראשון	I - אני	Me - לי, אותי	My - שלי	Mine - שלי
	Third שלישי	He - הוא	Him - לו, אותו	His - שלו	His - שלו
	Third שלישי	She - היא	Her - לה, אותה	Her - שלה	Hers - שלה
	Third שלישי	It - זה (הוא/היא)	It - לזה, את זה	Its - של זה, שלו, שלה	Its - של זה, שלו, שלה
Plural רבים	First ראשון	We - אנחנו	Us - לנו, אותנו	Our - שלנו	Ours - שלנו
	Second שני	You - את, אתה, אתם, אתן	You - לך, לכם, לכן	Your - שלך, שלכם, שלכן	Yours - שלכם, שלכן
	Third שלישי	They - הם הן	Them - לנו, אותנו	Their - שלהם, שלהן	Theirs - שלהם, שלהן

* "This is **my** book." - לדוגמה

** "This book is **mine**." - לדוגמה

Choose the correct answer.

1. This is Sara. _____ lives here.

- (1) I   (2) She
-

2. Tom and Sam are brothers, but _____ do not see each other much.

- (1) they   (2) he
-

3. Sara was at school yesterday. David saw _____.

- (1) she   (2) her
-

4. I have a cat. _____ cat is the smartest in the world.

- (1) My   (2) Me
-

5. David had a dream last night. _____ was scary.

- (1) It   (2) He
-

6. My brother and I loved it when our parents took _____ to the park.

- (1) we   (2) us   (3) them
-

7. For my birthday, my friends took _____ out to dinner.

- (1) I   (2) his   (3) me
-

8. Can you see the black dress over there? It is _____. I bought it yesterday.

- (1) their   (2) mine   (3) she
-

9. Sue loves Johnny Depp. She has seen all _____ movies.

- (1) his   (2) they   (3) mine
-

10. Sue loves these songs. She has heard _____ before.

- (1) he   (2) it   (3) them
-

11. This girl's name is Anna. _____ is 12 years old.

- (1) She   (2) Him   (3) It   (4) They
-

12. Debbie and Gabby are in love. _____ are very happy.

- (1) Them   (2) It   (3) They   (4) She
-

13. Jane bought a house. _____ house is big.

- (1) Hers   (2) My   (3) Her   (4) Their
-

14. We saw Danny at the mall but he did not see _____.

- (1) they   (2) us   (3) he   (4) we
-

15. Sara and I are friends. _____ see each other often.

- (1) We   (2) He   (3) She   (4) Us
-

Fill in the missing pronoun.

16. We live here. This is _____ house.

---

17. When Kate grows up, _____ wants to be a scientist.

---

18. Please be careful with this glass. _____ is very expensive.

---

19. John has an exam tomorrow, so _____ should study tonight.

---

20. _____ am sorry for not writing all week.

---

21. Dan works from home. _____ really likes _____ job.

---

22. Michael and _____ missed the bus, so _____ were late for work today.

---

23. This is Tara's favorite song. _____ thinks _____ is the best.

---

24. Please bring _____ my glasses. _____ are on the kitchen table.

---

25. Jill told Sam and Bill not to eat the cake but _____ did not listen to _____.

מפתח תשובות - כינויי גוף

- .1 .(2)
- .2 .(1)
- .3 .(2)
- .4 .(1)
- .5 .(1)
- .6 .(2)
- .7 .(3)
- .8 .(2)
- .9 .(1)
- .10 .(3)
- .11 .(1)
- .12 .(3)
- .13 .(3)
- .14 .(2)
- .15 .(1)
- our .16
- she .17
- It .18
- he .19
- I .20
- He, his .21
- I, we .22
- She, it .23
- me, They .24
- they, her .25

Commonly Confused Words - מילים מבלבלות

ברשימה הבאה מופיעות מילים שאנשים נוטים לבלבל, עקב כתיב דומה או הגייה דומה. כדאי להכיר את המילים הללו על מנת להבחין ביניהן בעתיד. לנוחותכם, המילים מופיעות בתוך משפטים לשם היכרות קלה יותר עם ההקשר הנכון שבו הן יכולות להופיע.

1. **accept** - לקבל

We should accept people who are different from us.

except - חוץ מ-, פרט ל-

I like all animal except for dogs.

expect - לצפות

I expect to win this game.

2. **angle** - זווית

He looks very good from this angle.

angel - מלאך

This boy looks like an angel.

3. **aunt** - דודה

My aunt Sue is my mother's sister.

ant - נמלה

An ant has six legs.

4. **beside** - ליד

I live beside the park.

besides - חוץ מזה

Everyone besides David came to the party.

5. **by** - על ידי

This book was written by J. K. Rowling.

buy - לקנות

You should buy this car.

bye - שלום

I have to go. Bye for now.

6. **dye** - לצבוע, צבע

If you want to change your hair color, dye it.

die - למות

All living things eventually die.

7. **flour** - קמח
Bread is made from flour.
flower - פרח
David gave Sue a flower.
8. **for** - לשם, בשביל, לך
This is for you.
four - ארבע
Marge has four cats.
9. **hurt** - להכאיב, לפגוע
I think I hurt her feelings.
heart - לב
Bart has a good heart.
10. **improve** - לשפר
This book will improve your English.
provide - לספק
Various companies provide access to the Internet.
prove - להוכיח
I will prove to you that I am right.
11. **it's** - (זה קיצור של *it is*)
It's hard to lose weight.
its - שלו/ה
This dog is black, but its ears are white.
it - זה (הוא/היא)
I want to buy this chair, but it is too expensive.
12. **lend** - להלוות ל-, להשאיל ל-
Can you please lend me 50 shekels?
borrow - ללוות מ-, לקחת בהשאלה -
Can I please borrow 50 shekels from you?

13. **life** - חיים

Yesterday was the best day of my life.

live - לחיות

You only live once.

lives - חיים (ברבים), חי

A cat is said to have 9 lives.

David lives in France.

leave - לעזוב

Did you leave home?

14. **loose** - רופף, רפוי, משוחרר

When doing yoga, you should wear loose clothes.

lose - להפסיד

It is much better to win than to lose.

15. **many** - הרבה

Many people have brown eyes.

money - כסף

People work to earn money.

16. **meat** - בשר

Vegetarians do not eat meat.

meet - לפגוש

I want to meet you face to face.

17. **noise** - רעש

Please be quiet and stop making noise!

nose - אף

He has a beautiful nose.

knows - יודע(ת), מכיר(ה)

David knows Sue.

18. **piece** - חתיכה

Would you like a piece of cake?

peace - שלום

We all want peace.

19. **quite** - לְמַדִּי, דִּי, לחלוטין -
David is quite tall, 1.90 meters.
quiet - שקט
I am trying to sleep, so please be quiet!
quit - להתפטר, לפרוש -
David quit his job last week.
20. **reach** - להגיע, להשיג -
I am trying to reach Mr. Smith.
rich - עשיר -
Rich people have a lot of money.
21. **right** - נכון, ימין, זכות -
I was right and you were wrong.
My right leg is stronger than my left leg.
You have no right to hurt other people.
write - לכתוב -
I will write to you.
22. **say** - להגיד -
Please say something.
tell - לספר, לומר -
Please tell me how you feel.
talk - לדבר, לשוחח -
Talk to me!
23. **see** - לראות -
Do you want to see me tomorrow?
sea - ים -
I like swimming in the sea.
24. **sometime** - מתישהו -
I saw him sometime last week.
some time - קצת זמן -
You do not have to rush, you still have some time.
sometimes - לפעמים, לעיתים -
Anna watches TV sometimes.

25. **than** - מ-, מאשר -
Elephants are bigger than mice.
then - אז
That was then and this is now.
26. **there** - שם
Sue lives in England. She moved there last year.
their - שלהם
Homer and Marge are rich. Their house is big.
they're - (they are של קיצור) הם
Have you seen Lisa and Maggie today? They're at home.
27. **thing** - דבר
This thing is heavy.
think - לחשוב
You should think about it.
28. **two** - שתיים
Sue has two brothers, John and David.
to - אל, ל-
Sue will write to John.
too - יותר מידי, גם -
This jacket is too expensive. I cannot afford it.
29. **weak** - חלש
I do not feel well. I am very weak.
week - שבוע
We should meet next week.
30. **weather** - מזג אוויר -
In the spring, the weather is nice.
whether - אם, באם, האם -
She could not decide whether to stay or go.
31. **were** - היו
My parents were here yesterday.
where - איפה, היכן -
Where did you go last night?

32. **whose** - של מי

Whose car is this?

who's - (*who is* של) שהוא

Bart, who's Lisa's brother, is annoying.

who is - שהוא

Lisa, who is Marge's daughter, is smart.

33. **you're** - (*you are* של) אתן, אתם, אתה, את

You're right!

your - שלך, שלכם, שלכן

Lisa, your brother is here.

you are - אתן, אתם, אתה, את

Bart, you are right!

Choose the correct answer.

1. David _____ that George W. Bush is not a very clever man.

- (1) things   (2) thinks
-

2. What David said really _____ Samantha.

- (1) hurt   (2) heart
-

3. If Sue had a lot of _____, she would buy a new house.

- (1) money   (2) many
-

4. If Sue were _____, she would buy a new house.

- (1) reach   (2) rich
-

5. Many women _____ their hair blond.

- (1) dye   (2) die
-

6. Yesterday David and Jane _____ at the zoo.

- (1) were   (2) where
-

7. _____ are my keys?

- (1) Were   (2) Where
-

8. Come sit _____ me.

- (1) beside   (2) besides
-

9. David is going to Spain. Sue is going _____.

- (1) too   (2) to
-

10. You are so good, you are an _____!

- (1) angel   (2) angle
-

11. I am wrong and you are _____.

- (1) write   (2) right
-

12. Sue is a much better driver _____ David is.

- (1) then   (2) than
-

13. People who gamble often _____ a lot of money.

- (1) loose   (2) lose
-

14. Would you like another _____ of cake?

- (1) piece   (2) peace
-

15. A village is much more _____ than a city.

- (1) quite   (2) quiet
-

16. It is a sunny day with great _____.

- (1) whether   (2) weather
-

17. This movie might _____ Sue deeply.

- (1) effect   (2) affect
-

18. Two and two are _____.

- (1) four   (2) for
-

19. Can I _____ some money from you?

- (1) lend   (2) borrow
-

20. There are 7 days in a _____.

- (1) weak   (2) week
-

21. The _____ is blue.

- (1) sea   (2) see
-

22. Sue is a vegetarian, so she does not eat _____.

- (1) meet   (2) meat
-

23. Many _____ were lost when the Titanic sank.

- (1) life   (2) live   (3) lives
-

24. David thinks that Sue is lying, but he cannot _____ it.

- (1) improve   (2) provide   (3) prove
-

25. The poor dog broke _____ leg.

- (1) it's   (2) its   (3) it
-

26. If Sue could afford it, she would _____ a new house.

- (1) by   (2) buy   (3) bye
-

27. Can you please _____ me where Allenby Street is?

- (1) say   (2) tell   (3) talk
-

28. Sue has _____ good friends, Sharon and Dana.

- (1) two   (2) to   (3) too
-

29. Sue could be pretty if it was not for her _____.

- (1) noise   (2) knows   (3) nose
-

30. Usually David likes to dance, but _____ he prefers a quiet evening at home.

- (1) some time   (2) sometime   (3) sometimes
-

31. David loves Sue. Sue loves him _____.

- (1) two   (2) too   (3) to
-

32. This is the man _____ daughter is Sue's friend.

- (1) whose   (2) who's   (3) who is
-

33. What is _____ favorite color?

- (1) you're   (2) your   (3) you are
-

34. Everybody had a great time _____ John.

- (1) accept   (2) expect   (3) except
-

35. Since he was 8, Jeremy wanted to _____ in Tel Aviv.

- (1) leave   (2) live   (3) life
-

מפתח תשובות - מילים מבלבלות

.(2) .19	.(2) .1
.(2) .20	.(1) .2
.(1) .21	.(1) .3
.(2) .22	.(2) .4
.(3) .23	.(1) .5
.(3) .24	.(1) .6
.(2) .25	.(2) .7
.(2) .26	.(1) .8
.(2) .27	.(1) .9
.(1) .28	.(1) .10
.(3) .29	.(2) .11
.(3) .30	.(2) .12
.(2) .31	.(2) .13
.(1) .32	.(1) .14
.(2) .33	.(2) .15
.(3) .34	.(2) .16
.(2) .35	.(2) .17
	.(1) .18

פעלים מורכבים - Phrasal Verbs

מהם פעלים מורכבים?

פועל מורכב הוא צירוף של פועל ולאחריו מילת יחס (כגון in, on, of, with). לעיתים, משמעות הפועל המורכב היא סכום המשמעויות של שתי המילים המרכיבות אותו. כך, למשל, פירושו של הפועל המורכב look at הוא להביט (look) ב- (at). אלא שלעיתים קרובות, משמעות הפועל המורכב אינה נגזרת מחיבור משמעויות שתי המילים שמרכיבות את הפועל המורכב. כך למשל, פירוש הפועל המורכב run out אינו "לרוץ החוצה" אלא "לאזול". זוהי תופעה שאינה קיימת בעברית, ולכן חשוב להכיר בקיומה. כשנתקלים בפועל ואחריו מילת יחס, חשוב לא לתרגם אוטומטית את שתי המילים אלא להיות מודעים לאפשרות ששתי המילים יחד הן יחידת משמעות אחת, אשר שונה מהמשמעות שמתקבלת מצירוף משמעויות שתי המילים. כך, למשל, המשפט:

I am **looking for** my sunglasses.

לא יפורש כ"אני מסתכל(ת) בשביל משקפי השמש שלי" אלא כ"אני מחפש(ת) את משקפי השמש שלי", מאחר ש-look for הוא פועל מורכב שפירושו לחפש. להלן רשימה של הפעלים המורכבים החשובים והנפוצים ביותר. מומלץ לשנן אותה היטב.

1. **to account for** - להסביר, להוות, לתת דין וחשבון -
2. **to blow up** - לפוצץ, להתפוצץ -
3. **to break down** - להתמוטט, להתקלקל -
4. **to break into** - לפרוץ -
5. **to break out** - להתפרץ (בעיקר בהקשר של מחלה) -
6. **to break up** - להיפרד -
7. **to call for** - לדרוש, להצדיק -
8. **to call off** - לבטל -
9. **to carry on** - להמשיך -
10. **to carry out** - לבצע, ליישם -
11. **to come across** - למצוא/לפגוש במקרה -
להיתפס כ-, להיקלט -
12. **to come back** - לחזור -
13. **to count on** - לסמוך על -
14. **to cut off** - לנתק -
15. **to cut down** - לכרות, לקצץ -

16. **to deal with** - לעסוק ב-, להתמודד עם
17. **to do without** - להסתדר בלי
18. **to drop out** - לפרוש
19. **to fade away** - לדעוך
20. **to fall behind** - לפגר
21. **to figure out** - להבין, לקלוט
22. **to find out** - לגלות
23. **to get along with** - להסתדר עם (מישהו)
24. **to get over** - להתגבר על
25. **to get up** - לקום
26. **to give in** - להיכנע
27. **to give up** - לוותר, להתייאש
28. **to go back** - לחזור
29. **to go on** - להמשיך
30. **to go out** - לצאת לבלות
- לקבות
31. **to go over** - לחזור על, לבדוק, לבחון
32. **to go through** - לחוות, לעבור (חוויה), לסבול
33. **to hang up** - לנתק (שיחת טלפון)
34. **to keep up with** - לעמוד בקצב של
35. **to leave out** - להשמיט, לא לכלול
36. **to let down** - לאכזב
37. **to look after** - לטפל ב-, לדאוג ל-, להשגיח
38. **to look for** - לחפש
39. **to look forward to** - לצפות ל-
40. **to look into** - לבדוק, לבחון
41. **to look out** - להיזהר
42. **to look up** - לחפש (במילון, בגוגל)

43. **to look up to** - לכבד, להעריץ
44. **to make up for** - לפצות על, לכפר על
45. **to mess up** - לקלקל
46. **to name after** - לקרוא על שם
47. **to pass away** - למות
48. **to pass out** - להתעלף
49. **to pay off** - להצליח, להשתלם
50. **to put down** - להשפיל
להמית (כגון להרדים חיית מחמד) -
51. **to put off** - לדחות
52. **to put up with** - לקבל/להסכים למהו רע למרות שלא אוהבים את זה
53. **to rule out** - לפסול
54. **to run away** - לברוח
55. **to run into** - להיתקל ב-, לפגוש במקרה
56. **to run out of** - לאזול
57. **to stand by (someone)** - לתמוך ב-, לעמוד לצד מישהו
58. **to take after (someone)** - להיות דומה למישהו
59. **to take in** - לארח
לקלוט, להבין -
60. **to take off** - להמריא
61. **to take over** - להשתלט
62. **to turn around** - להסתובב
63. **to turn down** - לדחות, לא לקבל
להנמיק (ווליום) -
64. **to turn (someone) in** - להסגיר (למשטרה), למסור
65. **to turn into** - להפוך ל-
66. **to turn off** - לכבות
67. **to turn on** - להדליק

68. **to turn out** - להתברר
69. **to turn up** - להופיע, להגיע
- להגביר (ווליום)
70. **to wake up** - להתעורר
71. **to wear out** - להתבלות
- להתיש
72. **to wipe out** - למחוק, לחסל, להשמיד
73. **to work out** - להתאמן

Choose the correct answer.

1. Richard was so shocked to hear the news that he _____. Later he asked David not to tell anyone about it.
(1) passed away (2) passed out
-
2. Because Mary had missed many classes, she found it hard to _____ with the rest of the students.
(1) let down (2) keep up
-
3. Homer felt he could _____ his best friend, Peter.
(1) count on (2) look into
-
4. Larry did not want to keep talking to Jim on the phone, so he _____.
(1) turned down (2) hung up
-
5. Bart does not like to _____ before 9 a.m.
(1) get over (2) wake up
-
6. Sadly, David had to _____ his cat because it was very ill.
(1) put down (2) work out
-

7. I thought we could get along, but it _____ that I was wrong.

- (1) turned around (2) turned out
-

8. Guess who I _____ yesterday? Marge!

- (1) ran into (2) calm down
-

9. The thieves _____ the safe and stole all the money.

- (1) broke into (2) passed out
-

10. David is really _____ to meeting Sue tomorrow.

- (1) turning out (2) looking forward
-

11. The pressure on Bart was so intense that he had to _____.

- (1) turn on (2) give in (3) put off
-

12. The plane was delayed and did not _____ on time.

- (1) name after (2) turn around (3) take off
-

13. It is important to _____ if one wants to maintain a healthy lifestyle.

- (1) work out (2) call off (3) drop out
-

14. Please _____ the music, I cannot hear myself thinking!

- (1) rule out (2) take in (3) turn down
-

15. It is not easy to _____ annoying people.

- (1) wear out (2) run away (3) get along with
-

16. We _____ of sugar. Could you please go buy some at the store?

- (1) ran out (2) turned off (3) dealt with
-

17. We cannot _____ the possibility that she is being dishonest.

- (1) turn up (2) rule out (3) give in
-

18. It is amazing how much Bart _____ his father. They are so alike!

- (1) takes after   (2) gives in   (3) turns down
-

19. David always _____ paying bills.

- (1) leaves out   (2) puts down   (3) puts off
-

20. David's jacket is completely _____. He needs to buy a new one.

- (1) ruled out   (2) left out   (3) worn out
-

21. David waited for Anna, but she did not _____.

- (1) turn on   (2) turn off   (3) turn up   (4) turn into
-

22. After the princess had kissed the frog, it _____ a prince.

- (1) turned down   (2) turned around   (3) turned in   (4) turned into
-

23. After dating John for a year, Sue _____ with him and started dating James.

- (1) broke up   (2) looked after   (3) stood by   (4) paid off
-

24. You are very late. You need to _____ for it.

- (1) hang up   (2) find out   (3) make up   (4) give in
-

25. You should keep doing your best and never _____.

- (1) give up   (2) blow up   (3) work out   (4) call for
-

26. I cannot give you an answer right away. Let me _____ it and get back to you.

- (1) deal with   (2) call off   (3) wear out   (4) look into
-

27. Sue was _____ her mother's late grandmother.

- (1) named after   (2) given in   (3) ruled out   (4) woken up
-

28. I trust that you will do a good job and not _____.

- (1) leave out   (2) give in   (3) mess up   (4) fade away
-

29. I believe that working hard and not giving up will _____ eventually.

- (1) get up   (2) run away   (3) name after   (4) pay off
-

30. This was really surprising and quite a lot to _____.

- (1) count on   (2) take in   (3) blow up   (4) fall behind
-

Fill in the missing phrasal verb.

31. You can _____ Sam to always do the right thing.

---

32. This is dangerous, so _____!

---

33. A huge number of people were _____ by the Black Death in 14th century Europe.

---

34. The big supermarket _____ the small grocery store.

---

35. Sue really wants to find a good book, but she is not exactly sure what to _____.

---

36. Bart was so scared of Homer that he had to _____.

---

37. It is important to _____ with everyone when working in a group.

---

38. It took Sue a long time to _____ what David's true motives were.

---

39. If David continues behaving this way, Sue will be forced to _____ the whole thing.

---

40. It is important to leave all the options open and not to _____ any possibility.

מפתח תשובות - פעלים מורכבים

.(3) .21	.(2) .1
.(4) .22	.(2) .2
.(1) .23	.(1) .3
.(3) .24	.(2) .4
.(1) .25	.(2) .5
.(4) .26	.(1) .6
.(1) .27	.(2) .7
.(3) .28	.(1) .8
.(4) .29	.(1) .9
.(2) .30	.(2) .10
count on .31	.(2) .11
look out .32	.(3) .12
wiped out .33	.(1) .13
took over .34	.(3) .14
look for .35	.(3) .15
run away .36	.(1) .16
get along .37	.(2) .17
figure out .38	.(1) .18
call off .39	.(3) .19
rule out .40	.(3) .20

ביטויים - Idioms

בדומה לפעלים מורכבים, גם ביטויים הם צירוף של מספר מילים אשר משמעותם שונה מחיבור המשמעויות של המילים הבודדות אשר מרכיבות את הביטוי. רצף המילים take part in אינו נחשב ביטוי כי משמעותו של הרצף היא חיבור משמעויות המילים שמרכיבות אותו: "לקחת חלק ב-". לעומת זאת, on the one hand הוא ביטוי כי פירושו אינו "על היד האחת" אלא "מצד אחד". באותו אופן, on the other hand יתורגם כ"מצד שני" ולא כ"על היד האחרת". להלן רשימת ביטויים נפוצים. מומלץ לשנן אותה היטב.

1. according to - לפי
2. as a matter of fact - למעשה
3. as far as - עד, עד כמה ש-
4. as long as - כל עוד
5. as much as - עד כמה ש-
6. as opposed to - בניגוד ל-, לעומת -
7. as soon as - ברגע ש-
8. as well - גם
9. as well as - כמו גם, בנוסף ל-
10. by all means - בוודאי
11. by no means - בכלל לא, בשום אופן
12. due to - עקב
13. even though - למרות ש-
14. find (something) difficult - מתקשה ב-
15. for instance - לדוגמה
16. for that matter - לצורך העניין, אם כבר מדברים על זה
17. give (someone) a break - לתת הזדמנות
18. have trouble - מתקשה

19. in accordance with - להתאם ל-
20. in a nutshell - בקצרה, בתמציתיות
21. in detail - בפירוט
22. in great detail - בפירוט רב
23. in essence - ביסודו, בעיקרו
24. in fact - למעשה
25. in (someone's) opinion - לדעתו/ה של מישהו/י
26. in spite of - למרות
27. in terms of - מבחינת
28. let alone - על אחת כמה וכמה, לא כל שכן, קל וחומר
29. make a living - להתפרנס
30. never mind - לא משנה
31. not to mention - שלא לדבר על, שלא להזכיר
32. on occasion - לעיתים
33. on the one hand - מצד אחד
34. on the other hand - מצד שני
35. owing to - בגלל
36. rather than - ולא, במקום, יותר מאשר
37. so far - עד כה
38. such as - כגון
39. take into consideration - לקחת בחשבון
40. under no circumstances - בשום פנים ואופן
41. would rather - מעדיף

Choose the correct answer.

1. Please show me what you have done _____.

- (1) so far   (2) owing to
-

2. This is _____ the end of the road.

- (1) let alone   (2) by no means
-

3. Sara is pretty good at writing. _____, she is the best in the class.

- (1) On the other hand   (2) In fact
-

4. _____ scientists, global warming is one of the most serious problems that humanity is facing.

- (1) According to   (2) In spite of
-

5. I do not have much time, so please explain the problem _____.

- (1) on occasion   (2) in a nutshell
-

6. _____ working, Sue much prefers to be idle.

- (1) Owing to   (2) Rather than
-

7. Danny is an excellent basketball player _____ not being very tall.

- (1) in spite of   (2) so far
-

8. David will not say a bad word _____ you are nice to him.

- (1) as far as   (2) as long as
-

9. David does not go to the gym often, but he goes _____.

- (1) on occasion   (2) make a living
-

10. Danny explained the issue to me _____, so now I completely understand.

- (1) in great detail (2) by no means
-

11. Verbs, _____ *walking*, are generally used to describe actions.

- (1) let alone (2) so far (3) such as
-

12. After what Sue has done, I do not think we should support her, _____ help her.

- (1) have trouble (2) let alone (3) in fact
-

13. Sue thought that David did not act appropriately, _____ that he was also rude.

- (1) in spite of (2) owing to (3) not to mention
-

14. David was not able to send Sue what she had requested _____ problems with his email service.

- (1) due to (2) have trouble (3) in essence
-

15. It is very hard to _____ as a translator.

- (1) never mind (2) make a living (3) by all means
-

16. You should study only chapter 1, _____ the rest of the book.

- (1) never mind (2) owing to (3) in spite of
-

17. David is tall. Sue, _____, is short.

- (1) let alone (2) due to (3) on the other hand
-

18. Russia is the world's largest country _____ area.

- (1) in terms of (2) as soon as (3) by no means
-

19. You should really keep doing it _____ it makes you happy.

- (1) due to (2) in spite of (3) as long as
-

20. _____ Sue is very smart, but she is not very friendly.

- (1) In a nutshell (2) Let alone (3) On the one hand
-

21. Sue thinks that David should have been accepted _____ he did not have the right qualifications.

- (1) even though (2) by no means (3) according to (4) never mind
-

22. David _____ with math, but he is very good at English.

- (1) in essence (2) as far as (3) has trouble (4) on occasion
-

23. Do you _____ studying in the morning?

- (1) have trouble (2) in terms of (3) due to (4) let alone
-

24. _____ I would like to help, my hands are tied.

- (1) As far as (2) As much as (3) As long as (4) As soon as
-

25. I do not agree with you. _____, I think you are completely wrong.

- (1) In great detail (2) Due to (3) According to (4) As a matter of fact
-

26. It is fun to go out _____.

- (1) on occasion (2) in spite of (3) rather than (4) in detail
-

27. This short presentation sums up the idea _____.

- (1) let alone (2) even though (3) according to (4) in a nutshell
-

28. Lisa is very smart, _____ Bart, who is not so clever.

- (1) due to (2) as opposed to (3) according to (4) as long as
-

29. Marge is a great cook, _____ a wonderful baker.

- (1) not to mention (2) as long as (3) even though (4) so far
-

30. I loved that book. It is _____ boring.

- (1) as opposed to (2) according to (3) as far as (4) by no means
-

Complete the missing idiom.

31. Marge loves cooking _____ baking and sewing.

---

32. _____ what one may think, it is not easy to do housework.

---

33. Bart _____ die than do his homework.

---

34. Do not forget that _____ are you to give my car keys to strangers.

---

35. _____ the terms of the contract, you are to vacate the premises.

---

36. I would like to hear all about your new project. Please tell me about it _____.

---

37. Upon making your decision, please _____ everything involved.

---

38. Sue wants to meet David _____ he can.

---

39. _____ problems with the electricity, Sue was not able to watch television last night.

---

40. Sue is an excellent student _____ suffering from dyslexia.

מפתח תשובות - ביטויים

- .1 (1)
- .2 (2)
- .3 (2)
- .4 (1)
- .5 (2)
- .6 (2)
- .7 (1)
- .8 (2)
- .9 (1)
- .10 (1)
- .11 (3)
- .12 (2)
- .13 (3)
- .14 (1)
- .15 (2)
- .16 (1)
- .17 (3)
- .18 (1)
- .19 (3)
- .20 (3)
- .21 (1)
- .22 (3)
- .23 (1)
- .24 (2)
- .25 (4)
- .26 (1)
- .27 (4)
- .28 (2)
- .29 (1)
- .30 (4)
- as well as .31
- As opposed to .32
- would rather .33
- under no circumstances .34
- In accordance with .35
- in detail / in great detail .36
- take into consideration .37
- as soon as .38
- Due to .39
- in spite of .40

מילות קישור - Conjunctions

מילות קישור (נקראות גם קשרים לוגיים), כגון and, but ו-because מקשרות בין שני משפטים או חלקי משפט ומראות מה היחס ביניהם. ישנם חמישה סוגי קשרים שיכולים להתקיים בין משפטים או חלקי משפט:

א. ניגוד

מילות קישור מסוג ניגוד מחברות משפטים או חלקי משפט אשר מנוגדים זה לזה או סותרים זה את זה. עם הקשרים הלוגיים מסוג ניגוד נמנים בין היתר המילים הבאות:

but, however, nevertheless, whereas, yet

למשל:

David is short, **but** Lisa is tall.

David is short. Lisa, **however**, is tall.

Whereas David is short, Lisa is tall.

ב. הוספה

מילות קישור מסוג הוספה מחברות משפטים או חלקי משפט אשר תומכים זה בזה. המשפט השני ממשיך את הקו או הלך הרוח שהתווה המשפט הראשון. קשרים לוגיים מסוג הוספה כוללים בין היתר את המילים הבאות:

and, also, as well as, furthermore, in addition, moreover, firstly, secondly, finally

למשל:

David is nice, **and** he is friendly.

David is nice. **Furthermore**, he is friendly.

David is nice. **In addition**, he is friendly.

ג. סיבה

מילות קישור מסוג סיבה מחברות משפטים או חלקי משפט אשר קיים ביניהם קשר של סיבה ותוצאה. בקבוצה זו ניתן למצוא מילים כגון:

as, because, because of, due to, since, thanks to

למשל:

Sue went to bed early **because** she was tired.

Sue went to bed early **since** she was tired.

Sue went to bed early **as** she was tired.

ד. מסקנה

מילות קישור מסוג מסקנה מחברות משפטים או חלקי משפט אשר קיים ביניהם קשר של סיבה ותוצאה וכוללות, בין היתר, את המילים הבאות:

as a result, consequently, so, therefore, thus

למשל:

Lisa is hungry, **so** she will eat soon.

Lisa is hungry. **Therefore**, she will eat soon.

Lisa is hungry. **Consequently**, she will eat soon.

ה. זמן

מילות קישור אלה מציינות איזה קשר מתקיים בין שני משפטים או חלקי משפט מבחינת זמן התרחשותם וכוללות, בין היתר, את המילים הבאות:

after, as long as, as soon as, before, until, when, while

למשל:

David will go to the party **after** he gets dressed.

Before David goes to the party, he will get dressed.

David will answer his phone **when** it rings.

קשרים לוגיים נוספים שחשוב להכיר:

Unless = if not - אם לא

Unless David wakes up right now, he will be late for work.

If David does **not** wake up right now, he will be late for work.

Both a and b - הן א' והן ב', גם א' וגם ב'

Both Spain **and** France are in Europe.

Either a or b - או א' או ב'

A woman is **either** pregnant **or** not pregnant. She cannot be **both**.

Neither a nor b - לא א' ולא ב'

Neither China **nor** Korea is in Europe. **Both** are in Asia.

A rather than b - א' ולא ב', א' במקום ב'

I'd like to take an umbrella **rather than** risk getting wet.

David wants to swim **rather than** eat.

בטבלה הבאה מופיעות מילות הקישור העיקריות בשפה האנגלית.

ניגוד	
למרות ש-	although
	though
	even though
למרות ה-	despite
	in spite of
לעומת זאת, עם זאת, אבל, אך, אולם	however
	nevertheless
	nonetheless
	yet
	but
בעוד ש-	still
	whereas
	while

תוצאה	
לכן	therefore
	so
	thus
	hence

סיבה	
כי, מפני ש- מאחר ש-	because
	since
	as
בגלל ה- עקב	because of
	owing to
	due to

תנאי	
אם	if
אם לא, אלמלא, אלא אם כן	unless

הוספה	
ו- גם, כמו גם, זאת ועוד	and
	also
	furthermore
	in addition (to)
	moreover
	as well as

Choose the correct answer.

1. Samantha loves chocolate. _____, she likes cake.
(1) But   (2) In addition
_____
2. Bart went home, _____ he did not stay there.
(1) furthermore   (2) but
_____
3. _____ Sara is afraid of the dark, she went outside last night.
(1) Although   (2) Because
_____
4. _____ David studies for the test, he will not pass.
(1) Furthermore   (2) Unless
_____
5. Jane was ill, _____ she stayed home.
(1) but   (2) so
_____
6. The game was cancelled _____ heavy rain.
(1) although   (2) due to
_____
7. Danny is dressed in black _____ Mary is wearing white.
(1) while   (2) as well as
_____
8. Kim was very tired. _____, she made it to class.
(1) Furthermore   (2) Nonetheless
_____
9. _____ Dan did not sleep much last night, he was tired.
(1) Also   (2) Since
_____
10. _____ being scared, Lisa faced the dragon.
(1) Despite   (2) Nevertheless
_____

11. Homer loves sausages _____ Bart loves hamburgers.

- (1) unless   (2) whereas   (3) since
-

12. Mary will not go to the party _____ she finishes her work.

- (1) unless   (2) despite   (3) however
-

13. _____ the doctors, Danny recovered quickly.

- (1) Whereas   (2) Yet   (3) Thanks to
-

14. Jane saw John; _____, he did not see her.

- (1) also   (2) since   (3) however
-

15. Germany invaded Poland. _____, World War II broke out.

- (1) Unless   (2) Rather   (3) Consequently
-

16. _____ one lacks vitamin B12, one may experience severe tiredness.

- (1) If   (2) Moreover   (3) Also
-

17. _____ Jenny does not enjoy swimming, she never goes to the pool.

- (1) But   (2) If   (3) As
-

18. Lisa is a vegetarian and _____ does not eat meat.

- (1) furthermore   (2) so far   (3) therefore
-

19. David loves his job, _____ he does not like to get up in the morning.

- (1) so   (2) but   (3) if
-

20. _____ the rain, David and Sue are still having the picnic.

- (1) In spite   (2) Despite   (3) Despite of
-

21. The plane crashed _____ problems in its electrical system.
(1) due to   (2) consequently   (3) yet   (4) unless
-
22. I think you are right, _____ I do not think you presented your argument well.
(1) moreover   (2) because   (3) unless   (4) yet
-
23. The police caught Danny speeding, and _____ he got a ticket.
(1) although   (2) as a result   (3) despite   (4) however
-
24. _____ Lisa _____ Maggie gave the right answer. They were both wrong.
(1) If...not   (2) Either...or   (3) Neither...nor   (4) Both...and
-
25. The problem of global warming will not be solved _____ governments take action.
(1) unless   (2) nonetheless   (3) due to   (4) but
-
26. I hurt my knee, _____ the bandage.
(1) moreover   (2) due to   (3) as well as   (4) hence
-
27. It is quite common for birds to migrate _____ changing climates.
(1) consequently   (2) due to   (3) nonetheless   (4) unless
-
28. _____ David wanted to go to Europe, he ended up in the USA.
(1) Although   (2) Also   (3) Moreover   (4) Since
-
29. John did not want to pay the fine. _____, he did not think the fine was justified.
(1) However   (2) But   (3) Furthermore   (4) Hence
-
30. Some believe that universities should be elitist institutions _____ commonly accessible.
(1) consequently   (2) rather than   (3) also   (4) nonetheless
-

מפתח תשובות - קשרים לוגיים

.1 .(2)

.2 .(2)

.3 .(1)

.4 .(2)

.5 .(2)

.6 .(2)

.7 .(1)

.8 .(2)

.9 .(2)

.10 .(1)

.11 .(2)

.12 .(1)

.13 .(3)

.14 .(3)

.15 .(3)

.16 .(1)

.17 .(3)

.18 .(3)

.19 .(2)

.20 .(2)

.21 .(1)

.22 .(4)

.23 .(2)

.24 .(3)

.25 .(1)

.26 .(4)

.27 .(2)

.28 .(1)

.29 .(3)

.30 .(2)

דקדוק והגייה

חלקי דיבר - Parts of Speech

חלקי דיבר הינם דרך למיין מילים בשפה לפי תפקידן התחבירי. כך, למשל, מילים אשר מפנות אותנו לעצם מוחשי שנמצא סביבנו, כגון שולחן או ספר, מסווגות כשם עצם, מילים אשר מפנות אותנו לפעולה כלשהי, כגון הלך, נחשוב, או עומד, מסווגות כפעלים וכן הלאה. ישנן שמונה קטגוריות של חלקי דיבר, כמפורט להלן:

1. שם עצם - Noun

א. הגדרה

בקטגוריה זו נמצאות כל המילים אשר מצביעות על ישויות בעולם, הן חפצים והן בני אדם. כל העצמים אותם ניתן לחוש באחד מחמשת החושים הינם שמות עצם. למשל, כל מה שניתן לראות מסביבנו (ספר - book, קיר, חומה), לשמוע (קול, sound - צליל), לטעום (flavor - טעם), להריח (perfume - בושם, odor - ריח), או למשש (texture - מרקם).

ישנם גם שמות עצם מופשטים, שלא ניתן לחוש באחד מחושינו, כגון רגשות (anger - כעס), רעיונות מופשטים (freedom - חופש, חירות, democracy - דמוקרטיה), ומילים מופשטות פחות כגון חלום ואוויר.

לבסוף, שמות עצם פרטיים הינם שמות של אנשים (David, Barack Obama, Mr. Bean), מקומות (Israel, Jerusalem, Europe), חברות (Google, Apple), יצירות (The Mona Lisa, Harry Potter), וכולי. כל אחת מהמילים המרכיבות שמות עצם אלה (למעט מילות יחס ומגדירים) תתחיל באות גדולה.

ב. סיומות אופייניות

לשמות עצם רבים יש סיומות אופייניות, המאפשרות לנו לזהות מילה כשם עצם גם אם איננו מכירים אותה או יודעים מהי משמעותה. סיומות נפוצות של שמות עצם הן:

-tion : competition (תחרות), information (מידע), question (שאלה)

-sion : aggression (תוקפנות), comprehension (הבנה), television (טלוויזיה)

-ance : assistance (עזרה, סיוע), performance (הופעה, ביצוע), relevance (רלוונטיות)

-ence : confidence (ביטחון), existence (קיום), science (מדע)

-ship : censorship (צנזורה), friendship (חברות), ownership (בעלות)

-dom : freedom (חופש, חירות), kingdom (ממלכה), stardom (כוכבות)

-ment : development (פיתוח, התפתחות), government (ממשלה), movement (תנועה)

-ness : aggressiveness (תוקפנות), awareness (מודעות), darkness (אפלה, חשיכה)

-ity : activity (פעילות), curiosity (סקרנות), normality (נורמליות)

ג. שם עצם ספיר/לא ספיר

שם עצם יכול להיות ספיר (countable noun) או לא ספיר (uncountable noun).

באנגלית, לשם עצם ספיר יש שתי צורות - צורת יחיד וצורת רבים. מרבית שמות העצם המוחשיים הם ספירים. למשל,

ball, book, finger

לשם עצם לא ספיר, לעומת זאת, יש רק צורה אחת. למשל,

anger, air, mustard

רוב שמות העצם הלא ספירים הם ביחיד. ישנם מספר שמות עצם לא ספירים שהינם ברבים.

הנפוצים שבהם הינם glasses, pants, police, trousers, scissors.

לכן, יש לומר

The police **are** fighting crime.

ולא נכון לומר

The police **is** fighting crime.

יש לשים לב לכך שלא תמיד ישנה הקבלה בנושא שמות עצם ספירים ולא ספירים בין אנגלית לעברית. למשל, בעברית המילה 'תכשיט' היא שם עצם ספיר (כי יש לו צורת רבים: תכשיטים), בעוד שבאנגלית, המילה 'jewelry' היא שם עצם לא ספיר (כיוון שאין לה צורה נוספת, אין מילה כזו (jewelries).

2. שם תואר - Adjective

א. הגדרה

שם תואר מתאר תכונה כלשהי של שם עצם. למשל, מה צבעו של שם העצם (לבן, ירוק, בהיר), מה צורתו של שם העצם (נאה, מלבני, מחודד), גודלו (ענקי, זעיר, צר) ותכונות נוספות שלו, כגון חריף, ילדותי ואינטליגנטי.

ב. סיומות אופייניות

כמו לשמות עצם, גם לשמות תואר רבים יש סיומות אופייניות, המאפשרות לנו לזהות מילה כשם תואר גם אם איננו מכירים אותה או יודעים מהי משמעותה. סיומות נפוצות של שמות תואר הן:

- ive : aggressive (תוקפני), creative (יצירתי), decisive (החלטי)
- ant : distant (מרוחק), dominant (דומיננטי, שולט), relevant (רלוונטי)
- ent : ancient (עתיק), confident (בטוח, בוטח), urgent (דחוף)
- ful : colorful (צבעוני), painful (כואב, כאוב), useful (שימושי)
- less : ageless (חסר גיל), painless (לא כואב), useless (חסר תועלת)
- able : acceptable (מקובל), believable (מהימן, אמין), breakable (שביר)
- ible : flexible (גמיש), invisible (בלתי נראה), possible (אפשרי)
- ous : ambitious (שאפתן), anonymous (אנונימי), curious (סקרן)
- al : magical (קסום), normal (נורמאלי), special (מיוחד)
- y : angry (כועס), bossy (שתלטן), hairy (שעיר)

ג. ההבדל בין עברית לאנגלית בהטיית שמות תואר

בעברית, לשם תואר יש מין (זכר או נקבה, למשל עייף-עייפה) וצורת יחיד ורבים (עייף-עייפים, עייפה-עייפות). באנגלית, לעומת זאת, יש רק צורה אחת לתואר השם. את שם התואר tired, למשל, לא ניתן להטות לרבים (אין מילה כזו tireds).

3. פועל - Verb

א. הגדרה

בקטגוריה זו נמצאות כל המילים אשר מצביעות על פעולה או התרחשות כגון *ללכת, חשב, נפליג*.

ב. סיומות אופייניות

רק למיעוט מהפעלים יש סיומות אופייניות; בהשוואה לשמות עצם או שמות תואר, מעט מאוד פעלים מסתיימים בסיומת אופיינית. להלן הסיומות הנפוצות:

communicate : -ate (לתקשר), **create** (ליצור), **dominate** (לשלוט)

lessen : -en (להפחית), **sweeten** (להמתיק), **widen** (להרחיב)

simplify : -ify (לפשט), **horrify** (להפחיד), **purify** (לטהר)

legalize : -ize (להפוך לחוקי), **minimize** (למזער), **specialize** (להתמחות)

ג. פעלי עזר

לא כל הפעלים באנגלית מצביעים על פעולה או התרחשות. פעלי עזר הם פעלים חסרי משמעות שתפקידם הוא תחבירי בלבד. למשל:

will, would, am, is, are, was, were

כמו במשפטים הבאים:

David **will** eat a sandwich.

David **is** a man.

David **was** sick.

גם הפעלים do, does, did, have, has ו-had יכולים לתפקד כפעלי עזר, כמו למשל במשפט הבא:

Did David call?

David **has** called Sue many times.

4. תואר הפועל - Adverb

א. הגדרה

תפקידו המרכזי של תואר הפועל הוא לתאר את האופן שבו התבצעה פעולה כלשהי. למשל, במשפט

David speaks **clearly**.

תואר הפועל clearly מתאר את האופן שבו מתבצעת פעולת הדיבור. במילים אחרות, תואר הפועל clearly מתאר את הפועל speaks.

ב. סיומות אופייניות

לתואר הפועל סיומת אופיינית אחת בלבד, שהיא -ly. תואר הפועל נוצר לרוב על ידי הוספת -ly לתואר השם. כך, אם ניקח את תואר השם nice ונוסיף לו -ly, יתקבל תואר הפועל nicely. דוגמאות נוספות:

Adjective + ly = Adverb: **angrily**, **beautifully**, **dangerously**, **violently**

יש מספר מצומצם של תארי פועל שאינם מסתיימים ב-ly, כגון fast (במהירות), hard (קשה), well (היטב) ו-soon (בקרוב). למשל:

David speaks English **well**.

David will come home **soon**.

המילים fast ו-hard יכולות לשמש הן כשם תואר והן כתואר הפועל:

David eats **fast**.

David eats **fast** food.

בדוגמה הראשונה, המילה fast משמשת כתואר הפועל מפני שהיא מתארת את הפועל eats. בדוגמה השנייה, המילה fast משמשת כשם תואר מפני שהיא מתארת את שם העצם food.

David works **hard**.

David answered the **hard** question correctly.

בדוגמה הראשונה, המילה hard משמשת כתואר הפועל מפני שהיא מתארת את הפועל works. בדוגמה השנייה, המילה hard משמשת כשם תואר מפני שהיא מתארת את שם העצם question.

ג. תפקידים נוספים של תואר הפועל

בנוסף לתיאור האופן שבו מתבצעת פעולה כלשהי, ישנם שני תפקידים נוספים שתואר הפועל יכול למלא:

1. תיאור תארי פועל אחרים. למשל, במשפט הבא:

David speaks **especially** clearly.

תואר הפועל especially מתאר את תואר הפועל clearly.

2. תיאור שמות תואר. למשל, במשפט הבא:

David is **simply** nice.

תואר הפועל simply מתאר את שם התואר nice.

5. מגדיר - Article / Quantifier

א. הגדרה

מגדיר משמש לזיהוי שם עצם או להגדרה כמותית של שם עצם.

זיהוי שם עצם: כדי לזהות שם עצם נשתמש במגדיר the. כך למשל, the book מזהה ספר מסוים מכלל הספרים בעולם, להבדיל מ-a book, שמתייחס לכל ספר באשר הוא.

הגדרה כמותית של שם עצם: כדי להגדיר כמותית שם עצם, ניתן להשתמש במגדירים כגון:

a, an, one, five, many, much, some, a few, a little

בין המגדיר לבין שם העצם שאותו הוא מגדיר יכולים לחצוץ תיאורים שונים של שם העצם (קרי, שמות תואר).

a short, interesting, brown book

ב. מגדירים של שם עצם ספיר ביחיד

המגדירים אשר משמשים לציון שם עצם ספיר ביחיד הם a, an.

ג. מגדירים של שם עצם ספיר ברבים לעומת מגדירים של שם עצם לא ספיר

שם עצם לא ספיר	שם עצם ספיר ברבים	
much	many	הרבה
a little	a few	מעט
little	few	מעט מאד
less	fewer	פחות
	several	אחדים
The amount of	the number of	המספר/הכמות

6. כינוי גוף - Pronoun

א. הגדרה

כינויי גוף הם מילים כגון:

I, you, he, she, it, we, they, his, mine, its, themselves.

תפקידם של כינויי גוף הוא להחליף שם עצם שהופיע קודם לכן במשפט או במשפט קודם. למשל, במשפט הבא:

Lisa is smart. **She** wants to be a doctor.

כינוי הגוף she מתייחס לשם העצם שהופיע קודם לכן, כלומר לליסה.

יש לשים לב להבדל בין כינויי הגוף הבאים:

רבים	יחיד	
these אלו, אלה	this זה, זו, זאת	קרוב
those ההם, ההן	that ההוא, ההיא	רחוק

7. קשרים לוגיים - Conjunctions

קשרים לוגיים, אשר נקראים גם מילות קישור, מקשרים בין שני משפטים. ישנם חמישה סוגי קשרים שיכולים להתקיים בין משפטים:

א. ניגוד - למשל but, however, yet

ב. הוספה - למשל and, also, in addition

ג. סיבה - למשל because, since, due to

ד. מסקנה - למשל therefore, so, thus

ה. זמן - למשל before, after, when

8. מילות יחס - Prepositions

מילות יחס מציינות את היחס בין שני רכיבים במשפט. דוגמאות למילות יחס נפוצות הן :
in, on, at, under, over, about, with, without, of, up, down

לדוגמא, במשפט :

The book fell **under** the table.

מילת היחס under מציינת את היחס בין מיקום הספר לבין השולחן.

ניקח דוגמה נוספת :

David did something **to** Sue.

מילת היחס **to** מציינת את היחס בין הפעולה שדיויד מבצע לבין מושא הפעולה, סו. דיויד עשה משהו לסו. אם נחליף את מילת היחס, ניצור יחס שונה בין הפעולה לבין מושאה. למשל,

David did something **for** Sue.

דיויד מבצע את אותה פעולה וסו היא עדיין מושא פעולתו, אך היחס בין הפעולה לבין מושאה שונה : דיויד עשה משהו עבור סו.

מילים אשר משתייכות ליותר מחלק דיבר אחד

בבואנו לזהות את חלק הדיבר של מילה, חשוב לזכור שישנן מילים אשר משתייכות ליותר מחלק דיבר אחד. למשל, המילה change היא הן שם העצם שינני והן הפועל לשנות. כמוה גם המילה sleep, שהיא הן שם העצם שינה והן הפועל לישון. כאשר אנו נתקלים במילים כאלה, נתרגם אותן לפי ההקשר שבו הן מופיעות במשפט או לפי רמזים תחביריים. למשל :

David wants to make a **change**.

נתרגם את change כשם העצם שינני (ולא כפועל לשנות) מכיוון שלפניה מופיע המגדיר a, ומגדיר מחייב הופעת שם עצם אחריו.

לעומת זאת,

David wants to **change** his life.

נתרגם את change כפועל לשנות מכיוון שלפניו מופיעות המילים wants to, שמחייבות הופעת פועל אחריהן.

חלקי דיבר - תרגול מסכם

Identify the part of speech of the following words. Choose the correct answer.

1. The word *pen* is a noun/verb.
2. The word *stands* is an adjective/verb.
3. The word *alphabetical* is a noun/adjective.
4. The word *carefully* is an adjective/adverb
5. The word *their* is an article/pronoun.
6. The word *much* is a preposition/quantifier/conjunction.
7. The word *into* is a preposition/quantifier/conjunction.
8. The word *because* is a preposition/quantifier/conjunction.
9. The word *institution* is a noun/adjective/verb.
10. The word *insatiable* is noun/adjective/verb.

Identify the part of speech of the following words

11. maximize	22. wisdom
12. prominent	23. strenuous
13. amplify	24. indifference
14. dignity	25. radiance
15. sensitive	26. wonderful
16. externally	27. loneliness
17. shameless	28. passion
18. healthy	29. indignant
19. strengthen	30. scholarship
20. edible	31. department
21. negotiate	32. unusual

מפתח תשובות - חלקי דיבר

1. עט - שם עצם (noun).
2. עומדת - פועל (verb).
3. אלפביתי - שם תואר (adjective).
ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -al.
4. בזהירות - תואר הפועל (adverb).
ניתן לזהות את המילה כתואר הפועל לפי הסיומת האופיינית -ly.
5. שלהם - כינוי גוף (pronoun).
6. הרבה - מגדיר (quantifier).
7. לתוך - מילת יחס (preposition).
8. כי - קשר לוגי (conjunction).
9. מוסד - שם עצם (noun).
ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -tion.
10. שאינו יודע שובעה - שם תואר (adjective).
ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -able.
11. למקסם - פועל (verb).
ניתן לזהות את המילה כפועל לפי הסיומת האופיינית -ize.
12. בולט (או חשוב) - שם תואר (adjective).
ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -ent.
13. להגביר - פועל (verb).
ניתן לזהות את המילה כפועל לפי הסיומת האופיינית -ify.
14. כבוד - שם עצם (noun).
ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -ity.
15. רגיש - שם תואר (adjective).
ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -ive.
16. באופן חיצוני - תואר הפועל (adverb).
ניתן לזהות את המילה כתואר הפועל לפי הסיומת האופיינית -ly.
17. חסר בושה - שם תואר (adjective).
ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -less.
18. בריא - שם תואר (adjective).
ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -y.
19. לחזק - פועל (verb).
ניתן לזהות את המילה כפועל לפי הסיומת האופיינית -en.
20. אכיל - שם תואר (adjective).
ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -ible.

21. להתדיין (או לשאת ולתת) - פועל (verb).
- ניתן לזהות את המילה כפועל לפי הסיומת האופיינית -ate.
22. חוכמה - שם עצם (noun).
- ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -dom.
23. מאומץ (שכרוך במאמץ) - שם תואר (adjective).
- ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -ous.
24. שוויון נפש - שם עצם (noun).
- ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -ence.
25. קרינה - שם עצם (noun).
- ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -ance.
26. נפלא - שם תואר (adjective).
- ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -ful.
27. בדידות - שם עצם (noun).
- ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -ness.
28. תשוקה - שם עצם (noun).
- ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -sion.
29. ממורמר - שם תואר (adjective).
- ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -ant.
30. מלגה - שם עצם (noun).
- ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -ship.
31. מחלקה - שם עצם (noun).
- ניתן לזהות את המילה כשם עצם לפי הסיומת האופיינית -ment.
32. יוצא דופן - שם תואר (adjective).
- ניתן לזהות את המילה כשם תואר לפי הסיומת האופיינית -al.

כללי הגייה באנגלית

מטרת חלק זה בספר אינה לגרום לכם להישמע כמו אמריקאים מבטן ומלידה. לא שמבטא משכנע הוא חיסרון, אבל כזכור, מטרת ספר זה היא הכנה לבחינה הפסיכומטרית ובבחינה לא נבדקים הגייה נכונה או מבטא.

אם כן, מהי מטרת חלק זה? התשובה היא קריאה נכונה של מילים באנגלית. בניגוד לספרדית או לעברית מנוקדת, שבהן הקורא מונחה כיצד להגות כל הברה וכל אות, אנגלית היא שפה מתעתעת. מילים רבות באנגלית נכתבות באופן שונה מאידך שהן נשמעות (כמו למשל, knight, though, anxiety-ו), ולעיתים קרובות אותה אות נהגית באופן שונה במילים שונות. הגיית האות A במילה star, למשל, שונה מאשר הגייתה במילה stare או במילה baby. כתוצאה מכך, אנו עלולים לקרוא מילים מסוימות לא נכון ולא לזהות מילים שלו היינו שומעים אותן, היינו מזהים אותן כמילים מוכרות.

שליטה בכללי ההגייה פירושה קריאה נכונה של מילים, התמודדות טובה יותר עם קריאת מילים ארוכות ומסובכות לכאורה על ידי פירוקן להברות, הימנעות מבלבול בין מילים אשר דומות באופן בו הן נכתבות אך שונות בהגייתן (כמו למשל, later-ו latter או casual-ו causal) וזיהוי מילים אשר מוכרות לאוזנינו גם כשאנו קולטים אותן דרך העין.

א. מהי הברה?

הברה היא חלק ממילה שניתן לבטא ברצף. ישנן מילים בנות הברה אחת, כגון עץ, עץ, אמ ו-חם. ישנן מילים בנות שתי הברות, כגון אמא (א-מא), אבא (א-בא), במבה (במ-בה) ו-חלום (ח-לום). דוגמאות למילים בנות שלוש הברות הן מיוחד (מ-יו-חד), אהובה (א-הו-בה) ו-חולמת (חו-ל-מת).

כמה הברות יש במילים הבאות? חלקן את המילים להברות:

1. מכונית
  2. ים
  3. שמש
  4. מסובכת
  5. אנגלית
  6. אינטליגנציה
  7. אנציקלופדיה
  8. מדויק
  9. מדעי
  10. ראש
- ועכשיו באנגלית:

1. she
2. water
3. English
4. Hebrew
5. difficult
6. intelligent
7. sophisticated
8. amazing
9. love
10. incredible

ב. הברה פתוחה וסגורה

הברה פתוחה היא הברה שמסתיימת באות ניקוד, כלומר באחת מהאותיות הבאות: U, O, I, E, A
 דוגמאות: data, we, mini, do, you
 הברה סגורה היא הברה שמסתיימת בעיצור.
 דוגמאות: car, bed, gift, dog, sun, they, how
 כתבו ליד כל הברה ברשימת עשר המילים באנגלית בעמוד הקודם האם היא פתוחה או סגורה.

ג. הברה מוטעמת

הברה מוטעמת היא ההברה במילה אותה מדגישים כשהוגים את המילה. למשל, במילה "אמא", ההברה המוטעמת היא ההברה הראשונה, במילה "אמרה", ההברה המוטעמת היא ההברה השנייה, ובמילה "מכוערת" ההברה השלישית היא המוטעמת.

לעיתים ניתן להבחין בין שתי מילים שונות, בעלות משמעות שונה, אשר כתובות באופן זהה, לפי ההברה המוטעמת. כך, אם נטעים את ההברה הראשונה במילה present, מתקבלת המילה "מתנה". לעומת זאת, אם נטעים את ההברה השנייה במילה זו, תתקבל המילה "להציג".

ד. הגיית אותיות ניקוד

הברה פתוחה	הברה סגורה	
כשם האות - אַי	איפה שהוא בין אָ לבין אֶ (יותר קרוב לאֶ), צליל ארוך bad - באאד latter - לאאטר	A
כשם האות - אֵי	אֶ (קצר) bed - בֶּד send - סֶנד	E
כשם האות - אֵי	אי sit - סִיט him - הִים	I
כשם האות - אוּ	או on - אוֹן corn - קוֹרן	O
כשם האות - יוּ (או אוּ)	אֶ sun - סוֹן cut - קוּט	U

האות E בסוף הברה סגורה פותחת אותה :

hat - hate

her - here

sit - site

hop - hope, cop - cope

cut - cute, cub - cube

A בסוף מילה - אָ

data, Anna, Rosa, Louisa, Africa, America, Australia, Bulgaria, Romania, flora, fauna

מצאו 2 דוגמאות נוספות :

---

ee - איי ארוך

see, seem, seen, beer, been, week, meet

מצאו 2 דוגמאות נוספות :

---

ea - אם יש אחריו עיצור בודד - איי ארוך (כמו ee)

sea, weak, meat, heal, mean, deal, hear

מצאו 2 דוגמאות נוספות :

---

ea - אם יש אחריו יותר מעיצור בודד - אָ

health, meant, dealt, heard

מצאו 2 דוגמאות נוספות :

חריגים : למרות שבמילים הבאות מופיע עיצור בודד אחרי הצירוף ea, צירוף זה נהגה כאילו יש אחריו יותר מעיצור אחד, כלומר כ'אָ' ולא כ'איי'

head, dead, read, bear

au - או

because, cause, pause, autumn, audio, audience, haunt

מצאו 2 דוגמאות נוספות :

ה. הגיית עיצורים

C - אם יש אחריה e, i, y נהגית כמו האות ס. זאת תמיד, ב-100% מהמקרים.
 center - סְנְטֵר, cider - סִידֵר, city - סִיטִי, cycle - סִייקֵל, cynical - סִינִיקֵל
 מצאו 2 דוגמאות נוספות:

אחרת, נהגית כמו האות ק.

cat, corporate, cut, crawl, clown

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

G - אם יש אחריה e, i, y נהגית כמו האות J. זאת, ברוב המקרים אך לא בכלום.
 general - גֵנְרָל, gentleman - גִינטלמן, giraffe - גִירָף, gym - גִים
 מצאו 2 דוגמאות נוספות:

החריגים שבהם האות G נהגית כמו האות ג למרות הופעת אותיות אלה אחריה:

get, girl, give, gynecologist

אם אין אחריה אותיות אלה, נהגית כמו האות ג.

gave, gold, gun, grow, glow

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

ch - במילים ממקור אנגלי - צ'

chair, chat, children, much

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

ch - במילים ממקור צרפתי - ש

chef, champagne, chic

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

ch - במילים ממקור יווני/לטיני - ק

archaeology, chemistry, mechanic, chaos, Christian, Christmas, chiropractor

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

X בתחילת מילה נהגית כמו האות Z

Xerox - זירוקס, xenophobia - זינו פוביה, xylophone - זיילופון

Y - בסוף הברה מוטעמת - איי

sky, cry, dry, cycle, psycho, hydrogen

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

Y - באמצע הברה סגורה או בסוף הברה לא מוטעמת - אי

marry, bicycle, gym

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

השפעת האות R על הגיית אות הניקוד שלפניה

ar - אַר

scar, star, art, start, card, mark

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

er - אֶר

perfect, her

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

ir - אִר

stir, girl, bird, birth, dirt

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

or - אור (כרגיל)

born, corn, normal

ur - אֶר

fur, curl, purr

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

הצירוף al באותה הברה שאינה בסוף מילה ושאינן אחריה עוד l נהגה לעיתים קרובות 'אולי'.

always, almost, also, although, already, altogether, alter, Albany, albeit,

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

הצירופים tio, sio, cio, tia, sia, cia, tie, sie, cie נהגים כמו האות ש.

communication, comprehension, suspicion, spatial, Russia, special, glacier,

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

ו. אותיות אילמות (נחות) - Silent letters

אות אילמת, או אות נחה, אשר נקראת באנגלית silent letter הינה אות שנכתבת אך אינה מבוטאת. למשל, במילה know, האות k נכתבת אך אינה מבוטאת, והמילה נהגית 'נואו'.

הצירוף **kn** בתחילת מילה נהגה n.

Know, knew, known, knowledge, knee, kneel, knock, knockout, knight, knit, knot

מצאו 2 דוגמאות נוספות:

הצירוף **gn** בתחילת מילה נהגה n.

gnaw - נהגה 'נו' (לכרסם), gnome - נהגה 'נוזם' (גמד גינה)

הצירוף **pn** בתחילת מילה נהגה n.

pneumonia - נהגה 'ניומוניה' (דלקת ריאות), pneumatic - נהגה 'ניומטיקי' (פנאומטי)

הצירוף **ps** בתחילת מילה נהגה s.

psychology, psychiatry, psyche, psychic, psycho, psalm, pseudonym

הצירוף **wr** בתחילת מילה נהגה r.

write, wrote, written, wrap, wrath, wreck, wrestling, wrinkle

הצירוף **mb** בסוף מילה נהגה ם.

dumb, comb, crumb, climb, lamb

ז. מילים לתרגול

1. חלקו את המילים הבאות להברות
2. כתבו ליד כל מילה את מספר ההברות מהן היא מורכבת
3. כתבו בעברית מנוקדת את הגיית המילה
4. פרשו את המילים במילון

1. austere
2. futile
3. patient
4. deception
5. diagnosis
6. incoherent
7. bilingual
8. interrogation
9. insurmountable
10. paleontologist

מפתח תשובות - כללי הגייה

א. מהי הברה

עברית

1. מכונית -	מ-כו-נית -	3 הברות
2. ים -		הברה אחת
3. שמש -	ש-מש -	2 הברות
4. מסובכת -	מ-סו-ב-כת -	4 הברות
5. אנגלית -	אנ-גלית (או אנג-לית) -	2 הברות
6. אינטליגנציה -	אינ-ט-לי-גנ-ציה -	5 הברות
7. אנציקלופדיה -	אנ-ציק-לו-פד-יה -	5 הברות
8. מדויק -	מ-דו-יק -	3 הברות
9. מדעי -	מ-ד-עי -	3 הברות
10. ראש -		הברה אחת

אנגלית

1. she -		הברה אחת
2. water -	wa-ter -	2 הברות
3. English -	En-glish או Eng-lish -	2 הברות
4. Hebrew -	Heb-rew -	2 הברות
5. difficult -	dif-fi-cult -	3 הברות
6. intelligent -	in-tel-li-gent -	4 הברות
7. sophisticated -	so-phis-ti-ca-ted -	5 הברות
8. amazing -	a-ma-zing -	3 הברות
9. love -		הברה אחת
10. incredible -	in-cre-di-ble -	4 הברות

ב. הברה פתוחה וסגורה

1. she - פתוחה
2. wa-ter - water - פתוחה, סגורה
3. English - En-glish או Eng-lish - סגורה, סגורה
4. Hebrew - Heb-rew - סגורה, סגורה
5. difficult - dif-fi-cult - סגורה, פתוחה, סגורה
6. intelligent - in-tel-li-gent - סגורה, סגורה, פתוחה, סגורה
7. sophisticated - so-phis-ti-ca-ted - פתוחה, סגורה, פתוחה, פתוחה, סגורה
8. amazing - a-ma-zing - פתוחה, פתוחה, פתוחה, סגורה
9. love - פתוחה
10. incredible - in-cre-di-ble - סגורה, פתוחה, פתוחה, פתוחה

ד. הגיית אותיות ניקוד

A בסוף מילה - אָ

spa, quinoa

ee - איי ארוך

geek, fleet

ea - אם יש אחריו עיצור בודד - איי ארוך (כמו ee)

steal, speak

ea - אם יש אחריו יותר מעיצור בודד - אָ

stealth, wealth

ea - חריגים

pear, tear

au - או

Caucasian, taught

ה. הגיית עיצורים

C - לפני e, i, y נהגית כמו האות ס

peace, piece

אחרת, נהגית כמו האות ק

cub, clean

G - לפני e, i, y נהגית כמו האות J

gender, gem

אם אין אחריה אותיות אלה, נהגית כמו האות ג

gone, geek

ch - במילים ממקור אנגלי - צ'

chill, such

במילים ממקור צרפתי - ש

quiche, charade

במילים ממקור יווני/לטיני - ק

arachnophobia, chaotic

Y - בסוף הברה מוטעמת - איי

spy, why

Y - באמצע הברה סגורה או בסוף הברה לא מוטעמת - אי

carry, dairy

השפעת האות R על הגיית אות הניקוד שלפניה

ar - אָר

bar, dart

אָר - er

defer, offer

אָר - ir

dirt, confirm

אָר - ur

turn, surf

הצירוף al באותה הברה, שאינה בסוף מילה ושאינן אחריה עוד l, נהגה לעיתים קרובות 'אול'

although, alternative

הצירופים - tio, sio, cio, tia, sia, cia, tie, sie, cie - נהגים כמו האות ש

association, social

ו. אותיות נחות

knife, knob

ז. מילים לתרגול

1. aus-tere - austere - אוֹסְטֵיר - רציני, קמור

2. fu-tile - futile - פְּיוּטִייל - עקר, חסר ערך

3. pa-tient - patient - פְּיִישָׁנְט - חולה, מטופל, סבלני

4. de-cep-tion - deception - דֵּיֶסְפֶּשֶׁן - רמאות, הטעיה

5. di-ag-no-sis - diagnosis - דֵּיֶגְנוֹוִסִיס - אבחון

6. in-co-he-rent - incoherent - אִינְקוֹוִהֶרֶנְט - לא רציף, מבולבל

7. bi-ling-u-al - bilingual - בִּיִּלִּינְגְּוִיֶּאָל - דו-לשוני

8. in-ter-ro-ga-tion - interrogation - אִינְטֶרוֹגְוִיֶּשֶׁן - חקירה

9. in-sur-moun-ta-ble - insurmountable - אִינְסֶרְמֶאוּנְטָבֶּל - שלא ניתן להתגבר עליו

10. pa-le-on-to-lo-gist - paleontologist - פֶּלֶאוֹנְטוֹלוֹגִיסְט - פלאונטולוג, חוקר מאובנים

מבנה משפט

בדומה לעברית, מבנה משפט בסיסי באנגלית כולל 3 חלקים :

1. **נושא** (subject) - על מי או על מה מדובר במשפט, במי או במה עוסק המשפט
  2. **פועל** (verb) - מה עשה הנושא, מה הפעולה שמתוארת במשפט
  3. **מושא** (object) (אופציונאלי) - על מי נעשתה הפעולה שמתוארת במשפט
- השניים הראשונים - נושא ופועל - הם חובה בכל משפט באנגלית, בעוד שהשלישי - מושא - אופציונאלי ולא יופיע בכל משפט באנגלית.
- ניקח לדוגמה את המשפט הבא :

John loves Jane.

הנושא הוא ג'ון, הפועל הוא אוהב והמושא הוא ג'יין.
גם במשפטים ארוכים יותר, נשמר המבנה הבסיסי הזה :

John, who is 22 years old and wears glasses, deeply **loves Jane**, a 24-year-old psychology student who lives in Tel Aviv.

גם במשפט זה, הנושא הוא ג'ון, הפועל הוא אוהב והמושא הוא ג'יין. כל יתר המילים במשפט הן הרחבות/תיאורים של הנושא ("who is 22 years old and wears glasses"), של הפועל ("deeply") או של המושא ("a 24-year-old psychology student who lives in Tel Aviv").

הנושא, הפועל והמושא הם ליבת המשפט. זיהוי שלהם יעזור לנו להבין את הרעיון הכללי שמבוטא במשפט ואת עיקר המשפט.

סדר המילים של משפט באנגלית דומה לזה של משפט בעברית. ברוב המקרים, המשפט נפתח בנושא, ממשיך בפועל ומסתיים במושא.

חלקים נוספים במשפט

חלקים נוספים שעשויים להופיע במשפט הם תיאורי מקום וזמן. תיאורים אלה יופיעו לרוב בתחילת המשפט או בסופו. כאשר הם מופיעים בתחילת המשפט, יפריד פסיק בינם לבין המשך המשפט.

ניקח, למשל, את המשפט הבא :

David visited his parents in England last year.

"in England" הוא תיאור מקום, ו-"last year" הינו תיאור זמן.

כאמור, ניתן להזיז את תיאור הזמן לתחילת המשפט. במקרה זה, הוא יופרד מהמשך המשפט :

Last year, David visited his parents in England.

זיהוי הנושא

הנושא יופיע בדרך כלל בתחילת המשפט ולפני הפועל. ניתן לומר שהנושא הוא כל מה שמופיע לפני פועל, למעט מה שמופרד מהפועל בפסיק.

John met Jane.

בדוגמה זו, הנושא הוא מה שמופיע לפני הפועל, כלומר ג'ון.

In 2008, **John** met Jane.

בדוגמה זו, הנושא הוא מה שמופיע לפני הפועל למעט מה שמופרד ממנו בפסיק. כלומר, הנושא הוא ג'ון (ולא In 2008, שהוא תיאור זמן).

What is the subject of the following sentences? Choose the correct answer.

1. Bart is a good student.

- (1) Bart   (2) good
-

2. In 1989, Lisa was ten years old.

- (1) 1989   (2) Lisa
-

3. The Simpsons live in Springfield.

- (1) The Simpsons   (2) Springfield
-

4. Marge baked a blueberry pie yesterday.

- (1) Marge   (2) blueberry
-

5. Last night, Maggie could not sleep.

- (1) night   (2) Maggie
-

6. Jim met his sister in Tel-Aviv yesterday.

- (1) Jim   (2) sister   (3) Tel-Aviv
-

7. Ten years ago, Tel-Aviv was much dirtier than it is today.

- (1) Ten   (2) Tel-Aviv   (3) today
-

8. I consider Charlie a handsome man.

- (1) I   (2) Charlie   (3) man
-

9. Danny went to visit Samantha yesterday in town.

- (1) Danny   (2) Samantha   (3) town
-

10. In Israel, Sunday is a regular work day.

- (1) Israel   (2) Sunday   (3) day
-

11. Cats sleep about 18 hours a day.

- (1) Cats   (2) sleep   (3) hours   (4) day
-

12. Exercise is good for both body and mind.

- (1) Exercise   (2) good   (3) body   (4) mind
-

13. When first invented, computers were enormous machines that filled up an entire room.

- (1) When   (2) computers   (3) machines   (4) room
-

14. Danny loves drinking tea and, to a lesser extent, coffee.

- (1) Danny   (2) tea   (3) extent   (4) coffee
-

15. In Denmark, people drink a lot of beer during the summer.

- (1) Denmark   (2) people   (3) beer   (4) summer
-

What is the subject of the following sentences?

16. Reading and writing are important skills.

---

17. During the middle ages, religion was very important.

---

18. The city of Boston is home to the many great sports teams.

---

19. The human brain is capable of performing incredible tasks.

---

20. Yesterday, David saw a big wave at the beach.

מפתח תשובות - זיהוי הנושא

- .1 (1)
- .2 (2)
- .3 (1)
- .4 (1)
- .5 (2)
- .6 (1)
- .7 (2)
- .8 (1)
- .9 (1)
- .10 (2)
- .11 (1)
- .12 (1)
- .13 (2)
- .14 (1)
- .15 (2)
- .16 Reading and writing
- .17 religion
- .18 The city of Boston
- .19 The human brain
- .20 David

שתי הערות לגבי פעלים

א. בכל משפט באנגלית חייב להיות פועל. זאת בניגוד לעברית, שבה ישנם משפטים נעדרי פועל (הם נקראים משפטים שמניים). למשל, במשפט "גיון גבוה" אין פועל. אלא שבתרגום משפט זה לאנגלית, יהיה פועל:

John is tall.

ב. ייתכן יותר מפועל אחד במשפט באנגלית. במשפט הקודם ישנו פועל אחד. במשפט הבא, לעומת זאת, יש שני פעלים:

John is watching TV.

ובמשפט הבא ישנם שלושה פעלים:

John does not want to eat.

Identify the verbs in the following sentences. Choose the correct answer.

1. Sara hates writing.

- (1) hates   (2) writing
-

2. Sam slept well last night.

- (1) slept   (2) well
-

3. Lisa was not funny.

- (1) was   (2) funny
-

4. Vitamins are important.

- (1) are   (2) important
-

5. John felt happy last night.

- (1) felt   (2) happy
-

6. Phone conversations are often short.

- (1) conversations   (2) are   (3) short
-

7. Reading is highly beneficial.

- (1) Reading   (2) is   (3) beneficial
-

8. Jeff was found guilty.

- (1) was   (2) found   (3) was found
-

9. Leaving in the middle is wrong.

- (1) Leaving   (2) is   (3) is wrong
-

10. Did you bake a cake yesterday?

- (1) Did   (2) bake   (3) Did, bake
-

11. David saw a man with a black dog behind the house.

- (1) saw   (2) black   (3) behind   (4) house
-

12. Sue thinks that smoking is good for her health.

- (1) thinks   (2) smoking   (3) is   (4) thinks, is
-

13. Weapons of mass destruction have become widespread.

- (1) Weapons   (2) destruction have   (3) have become   (4) have
-

14. Making jewelry out of gold and silver can be difficult.

- (1) Making   (2) can   (3) be   (4) can be
-

15. The lost kitten was finally found in the neighborhood.

- (1) was   (2) found   (3) was finally found   (4) was found
-

Identify the verbs in the following sentences.

16. Bowling is a common pastime in the USA.

---

17. Walter could not stop thinking about Donny.

---

18. David has been trying to call Sue for days.

---

19. Marge really wanted to see Homer yesterday.

---

20. Walter did not think he was going insane.

מפתח תשובות - זיהוי פעלים

- .1 (1)
- .2 (1)
- .3 (1)
- .4 (1)
- .5 (1)
- .6 (2)
- .7 (2)
- .8 (3)
- .9 (2)
- .10 (3)
- .11 (1)
- .12 (4)
- .13 (3)
- .14 (4)
- .15 (4)
- .16 is
- .17 could stop thinking
- .18 has been trying to call
- .19 wanted to see
- .20 did think was going

זיהוי המושא

המושא הוא מה שמשלים את הפועל. למשל, המשפט

John met

מייצר ציפייה להמשך שיסביר לנו את מי ג'ון פגש. הפועל 'פגש' דורש אחריו השלמה, המשך או הסבר, והשלמה זו היא המושא. כנ"ל לגבי המשפט הבא:

John visited

לכשעצמו, המשפט מרגיש חסר, ונוצרת ציפייה למושא שישלים את הפועל ויסביר היכן או את מי ביקר ג'ון - על מי נעשתה פעולת הביקור. מאחר שהמושא משלים את הפועל, הוא יופיע אחריו.

Identify the object in the following sentences. Choose the correct answer.

1. John called Bill.

- (1) John   (2) Bill
-

2. David put the box over there.

- (1) David   (2) the box
-

3. Did Sue find her phone?

- (1) Sue   (2) her phone
-

4. Do not move your leg.

- (1) move   (2) your leg
-

5. David watched a great program last night.

- (1) a great program   (2) last night
-

6. David should drink his tea.

- (1) David   (2) drink   (3) his tea
-

7. When did Sue leave home?

- (1) When   (2) Sue   (3) home
-

8. John wrote a letter last week.

- (1) John   (2) a letter   (3) last week
-

9. Sam bought her cat at the pet shop.

- (1) Sam   (2) her cat   (3) pet shop
-

10. Is Sue going to leave school next year?

- (1) Sue   (2) school   (3) next year
-

11. David saw a man behind the house yesterday.

- (1) a man   (2) behind   (3) the house   (4) yesterday
-

12. Please make sure you write that letter soon.

- (1) Please   (2) you   (3) that letter   (4) soon
-

13. Sara told a funny story yesterday.

- (1) Sara   (2) told   (3) a funny story   (4) yesterday
-

14. David baked a cake for Sue's birthday party.

- (1) David   (2) baked   (3) a cake   (4) birthday
-

15. Jeff cooked a wonderful meal last week.

- (1) Jeff   (2) cooked   (3) a wonderful meal   (4) last week
-

Identify the object in the following sentences.

16. Did David write down Sue's number?

---

17. Please make sure that Sara opens the door now.

---

18. David should wake up and smell the coffee.

---

19. Sue thought she should close her eyes and relax.

---

20. Samantha finally scored a goal while she was playing outside with her friends.

מפתח תשובות - זיהוי המושא

- .1 (2)
- .2 (2)
- .3 (2)
- .4 (2)
- .5 (1)
- .6 (3)
- .7 (3)
- .8 (2)
- .9 (2)
- .10 (2)
- .11 (1)
- .12 (3)
- .13 (3)
- .14 (3)
- .15 (3)
- Sue's number .16
- the door .17
- the coffee .18
- her eyes .19
- a goal .20

מבנה משפט - תרגול מסכם

מפו את המשפטים הבאים לחלקיהם השונים (נושא, פועל, מושא, תיאור מקום, תיאור זמן).

1. David wanted to give Sue a present yesterday.

---

2. Ten days ago, Jack saw a film at the cinema.

---

3. Studying today may benefit you tomorrow.

---

4. Donny, who is an unemployed middle aged man, met a new friend at the park last night.

---

5. A month ago, Sara gave her big fat cat to a nice tall man.

מפתח תשובות - מבנה משפט

1. נושא : David. פועל : wanted to give. מושא : Sue a present. תיאור זמן : yesterday.
2. נושא : Jack. פועל : saw. מושא : a film. תיאור זמן : Ten days ago.
3. נושא : Studying. פועל : may benefit. מושא : you. תיאורי זמן : today, tomorrow.
4. נושא : Donny. פועל : met. מושא : a friend. תיאור זמן : last night. תיאור מקום : at the park.
5. נושא : Sara. פועל : gave. מושא : her big fat cat to a nice tall man. תיאור זמן : A month ago.

סדר המילים במשפט

הבדל חשוב בין עברית לאנגלית הוא שבעברית, שם העצם קודם לתואר השם שמתאר אותו. למשל, במשפט "שרה קנתה מכונית חדשה, יפה, כחולה ויקרה". קודם כל מוזכרת המכונית ורק אז מופיעים התיאורים שלה.

לעומת זאת, באנגלית, ההיפך הוא הנכון: תואר השם קודם לשם העצם שהוא מתאר. תרגום המשפט לאנגלית יהיה לפיכך:

Sarah bought a new, beautiful, expensive, blue car.

Translate the following sentences into Hebrew.

1. Walter has a hairy dog.

---

2. Danny speaks good English.

---

3. David drinks green tea.

---

4. Samantha gave Danny a wet kiss.

---

5. The smart student came to class.

---

6. David is afraid of the big black dog.

---

7. Marge cleaned the small dirty room.

---

8. The big bad wolf ate Grandmother.

---

9. Homer smoked the thick brown cigar.

---

10. David has an old slow computer.

---

11. Lisa loved the shiny, new, expensive saxophone.

---

12. David did not want to read the long, boring, old book.

---

13. Jeff misses his old, beautiful, colorful carpet.

---

14. Sue loved the hot, strong, black tea David made her yesterday.

---

15. This has been a good, long, interesting conversation.

---

16. The nice, honest, friendly salesperson sold me a great car.

---

17. David met the beautiful, elegant, famous actress on a dark, rainy day.

---

18. The tough, angry boss actually thought Donny did an excellent job.

---

19. Sue would rather see the new, funny French comedy than a boring, conventional American drama.

---

20. The clever student wrote an excellent, fascinating, entertaining paper.

מפתח תשובות - סדר המילים במשפט

1. לוולטר יש כלב שעיר.
2. דני מדבר אנגלית טובה.
3. דיויד שותה תה ירוק.
4. סמנתה נתנה לדוני נשיקה רטובה.
5. התלמיד החכם בא לכיתה.
6. דיויד מפחד מהכלב השחור הגדול.
7. מארג' ניקתה את החדר הקטן והמלוכלך.
8. הזאב הגדול הרע טרף את סבתא.
9. הומר עישן את הסיגר החום העבה.
10. לדיויד יש מחשב ישן ואיטי.
11. ליסה אהבה את הסקסופון החדש, היקר והנוצץ.
12. דיויד לא רצה לקרוא את הספר הארוך, המשעמם והישן.
13. ג'ף מתגעגע לשטיח הישן, היפה והצבעוני שלו.
14. סו אהבה את התה השחור, החזק והחם שדיויד הכין לה אתמול.
15. זו היתה שיחה טובה, ארוכה ומעניינת.
16. איש המכירות הנחמד, ההגון והידידותי מכר לי מכונית נהדרת.
17. דיויד פגש את השחקנית היפה, האלגנטית והמפורסמת ביום אפל וגשום.
18. הבוס הקשוח והכועס דווקא חשב שדוני עשה עבודה מצוינת.
19. סו מעדיפה לראות את הקומדיה הצרפתית החדשה והמצחיקה מאשר את הדרמה האמריקאית הקונבנציונלית והמשעממת הזאת.
20. הסטודנט הפיקח כתב עבודה מצוינת, מרתקת ומבדרת.

שלילה

מהו משפט שלילה?

משפט שלילה הוא משפט אשר מתאר פעולה אשר לא התרחשה.

חיוב: דוד אוכל עוגה.

שלילה: דוד לא אוכל עוגה.

שלילה: דוד אינו אוכל עוגה.

משפטי שלילה בעברית ובאנגלית

יש הבדל בין ניסוח משפטי שלילה בעברית ובאנגלית. בעברית, רוב רובם של משפטי השלילה נוצרים על ידי הוספת המילה "לא" (או אינו/אינה/אינם/אינן) לפני הפועל:

חיוב: ג'ון פגש את ג'יין.

שלילה: ג'ון לא פגש את ג'יין.

חיוב: ג'ון אוהב את ג'יין.

שלילה: ג'ון לא/אינו אוהב את ג'יין.

ישנן מספר דרכים נוספות, אם כי נפוצות הרבה פחות, ליצירת משפטי שלילה בעברית, כמו למשל, על ידי שימוש במילה "אין":

"אין סוסים שמדברים עברית".

"אין אנשים שלא מתים".

"אין דברים כאלה".

"אין לתאר".

באנגלית, לעומת זאת, ניתן ליצור משפטי שלילה על ידי מיקום מילת השלילה בכל חלק של המשפט: בנושא, בפועל (כמו בעברית) או במושא. דוגמאות:

שלילה בנושא:

No one likes John.

שלילה בפועל:

John did **not** meet Jane.

שלילה במושא:

John likes **no** one.

להלן רשימת מילות השלילה העיקריות באנגלית. הופעתה של אחת מהמילים הללו במשפט הופכת אותו למשפט שלילה:

No, not, none, neither, never, nobody, no one, nothing, nowhere

תרגום משפטי שלילה מאנגלית לעברית

כדי להבין משפטי שלילה באנגלית כראוי ולתרגם אותם נכון לעברית, צריך לתרגם אותם כפי שהשפה העברית מאפשרת. כלומר, לא משנה היכן ממוקמת השלילה במשפט באנגלית, התרגום לעברית ישתמש במילה "לא" (או אינו/אינה/אינם/אינן) לפני הפועל.

כך, המשפט

No one likes John.

יתורגם לעברית כ"אף אחד **לא/אינו** אוהב את ג'ון".

המשפט

John did **not** meet Jane.

יתורגם לעברית כ"ג'ון לא פגש את ג'ייין".

והמשפט

John likes **no** one.

יתורגם לעברית כ"ג'ון **לא/אינו** אוהב אף אחד".

תרגום משפטי שלילה לעברית:

כאשר אנו נתקלים במשפט שלילה באנגלית, בין אם השלילה מופיעה בנושא, בפועל או במושא, נתרגם את המשפט לעברית על ידי שימוש במילה "לא" (או אינו/אינה/אינם/אינן) לפני הפועל.

במשפטים הבאים, אתרו את מילת השלילה, אבחנו האם היא נמצאת בנושא, בפועל או במושא ותרגמו את המשפטים לעברית:

1. Not a single child appears in the paintings of Johannes Vermeer.
2. Designing a museum is no simple task.
3. David knows nothing about astrology.
4. David Ben Gurion was never the President.
5. Nobody knows what happens after we die.
6. Sue likes none of these dresses.
7. This is a secret, so please tell no one about it.
8. There are no children in Vermeer's paintings.
9. Sue looked at two cars and liked neither one.
10. We are going nowhere with this plan.

מפתח תשובות - שלילה

1. מילת השלילה: Not. היא נמצאת בנושא. תרגום המשפט לעברית ייעשה על ידי שיבוץ המילה "לא"/"אינו" לפני הפועל מופיע: "אף ילד לא/אינו מופיע בציוריו של יוהנס ורמיר".
2. מילת השלילה: no. היא נמצאת במושא. תרגום המשפט לעברית: "תכנון מוזיאון הוא לא/אינו משימה פשוטה".
3. מילת השלילה: nothing. היא נמצאת במושא. תרגום המשפט לעברית ייעשה על ידי שיבוץ המילה "לא"/"אינו" לפני הפועל יודע: "דיויד לא/אינו יודע כלום על אסטרולוגיה", או "דיויד לא/אינו יודע [שום] דבר על אסטרולוגיה".
4. מילת השלילה: never. היא נמצאת במושא. תרגום המשפט לעברית ייעשה על ידי שיבוץ המילה "לא"/"אינו" לפני הפועל היה: "דוד בן גוריון לא היה מעולם נשיא".
5. מילת השלילה: Nobody. היא נמצאת בנושא. תרגום המשפט לעברית ייעשה על ידי שיבוץ המילה "לא"/"אינו" לפני הפועל יודע: "אף אחד לא/אינו יודע מה קורה אחרי שאנו מתים", או "איש לא/אינו יודע מה קורה אחרי שאנו מתים".
6. מילת השלילה: None. היא נמצאת במושא. תרגום המשפט לעברית ייעשה על ידי שיבוץ המילה "לא"/"אינה" לפני הפועל אוהבת: "סו לא/אינה אוהבת אף אחת מהשמלות הללו".
7. מילת השלילה: no one. היא נמצאת במושא. תרגום המשפט לעברית ייעשה על ידי שיבוץ המילה "אל" לפני הפועל תספר: "זה סוד, אז אנא אל תספר לאף אחד עליו", או "זהו סוד, אז אנא אל תספר עליו לאיש".
8. מילת השלילה: no. היא נמצאת במושא. תרגום המשפט לעברית: "אין ילדים בציוריו של ורמיר".
9. מילת השלילה: neither. היא נמצאת במושא. תרגום המשפט לעברית ייעשה על ידי שיבוץ המילה "לא" לפני הפועל אהבה: "סו הסתכלה בשתי מכוניות ולא אהבה אף אחת מהן".
10. מילת השלילה: nowhere. היא נמצאת במושא. תרגום המשפט לעברית ייעשה על ידי שיבוץ המילה "לא/אינו" לפני הפועל מתקדמים: "אנחנו לא מתקדמים לשום מקום עם התכנית הזו", או "אינו מתקדמים לשום מקום עם התכנית הזו".

סביל - Passive

מהו משפט סביל?

משפט סביל הוא משפט שבו, בניגוד למשפטים "רגילים", נושא המשפט אינו מבצע את הפעולה המתוארת במשפט. הנושא סביל (פסיבי) ומכאן שם המבנה הדקדוקי - סביל. מבצע הפעולה הוא מושא המשפט (החלק שמופיע לאחר הפועל). כך למשל, במשפט הבא,

The Harry Potter book series was written by J. K. Rowling.

נושא המשפט, סדרת ספרי הארי פוטר, לא ביצע פעולה כלשהי. את פעולת הכתיבה ביצעה גיי קיי רולינג, שהיא המושא במשפט.

לעיתים לא יוזכר במשפט סביל מבצע הפעולה. למשל,

David's car was stolen.

כיצד נזהה משפט סביל?

במשפטים סבילים מופיע צירוף אשר ייחודי אך ורק להם. כל המשפטים הסבילים מכילים צירוף זה ורק משפטים סבילים מכילים אותו. במילים אחרות, זיהוי הצירוף הזה מהווה הן תנאי מספיק והן תנאי הכרחי לזיהוי משפט סביל. צירוף זה הוא:

be+V3

be - הטיה כלשהי של הפועל be. הטיות הפועל be הן:

am, is, are, was, were, been, being, be

V3 - הצורה השלישית של הפועל. הצורה הראשונה של הפועל היא צורת הבסיס שלו (למשל, give). הצורה השנייה של הפועל היא צורת העבר שלו (למשל, gave). הצורה השלישית של הפועל היא צורת הסביל (למשל, given).

דוגמאות נוספות:

break-broke-broken

eat-ate-eaten

steal-stole-stolen

speak-spoke-spoken

take-took-taken

shake-shook-shaken

form-formed-formed

put-put-put

דוגמאות לצירוף של be+V3:

am broken (I **am broken**.)

is eaten (Chicken **is eaten** all over the world.)

are stolen (cars **are stolen** every day.)

was spoken (Hebrew **was spoken** thousands of years ago.)

were taken (The children **were taken** to the zoo by their parents.)

been shaken (I have **been shaken** by the experience.)

being formed (Passive sentences are **being formed** right now.)

be put (John wants the old bed to **be put** in the garage.)

שימו לב שהצירוף have+V3 אינו סביל כי הפועל have אינו הטיה של הפועל be.
 המשפט:

I have told a story.

אינו משפט סביל!

ניתן גם להיעזר בתרגום לעברית, שבה רוב המשפטים הסבילים יתורגמו לבנין נפעל (הילד נִאָהַב על ידי הוריו, המנעול נפרץ, הספר נכתב), פֶּעַל (החשבון הֻשַׁב על ידי המלצר, הפועל הזר גורש על ידי הממשלה) והופעל (הפושע הוּסַגֵּר למשטרה על ידי האזרח, הדבר הוּחַלַּט על ידי הוועד).

אם מוזכר מבצע הפעולה במשפט סביל, הוא יופיע אחרי המילה by ("על ידי"): :

The telephone was invented **by** Alexander Graham Bell.

עם זאת, ייתכן שמבצע הפעולה לא יוזכר כלל. למשל:

David's car was stolen.

הפיכת משפט פעיל לסביל וסביל לפעיל

כדי להפוך משפט פעיל לסביל, נחליף את הנושא והמושא ונשנה את הפועל ל-be+V3. למשל,

John **likes** Jane.

Jane **is liked** by John.

כדי להפוך משפט סביל לפעיל, נחליף את הנושא והמושא ונשנה את הפועל מ-be+V3, שינוי שכולל בין היתר השמטה של הטיית הפועל be. למשל:

The chocolate **was eaten** by David.

David **ate** the chocolate.

להלן טבלה של צורת הסביל בכל הזמנים הדקדוקיים:

סביל	פעיל	זמן
Chocolate is eaten by David.	David eats chocolate.	הווה פשוט Present Simple
Chocolate is being eaten by David.	David is eating chocolate.	הווה ממושך Present Progressive
Chocolate was eaten by David.	David ate chocolate.	עבר פשוט Past Simple
Chocolate was being eaten by David.	David was eating chocolate.	עבר ממושך Past Progressive
Chocolate has been eaten by David.	David has eaten chocolate.	הווה מושלם Present Perfect
Chocolate had been eaten by David.	David had eaten chocolate.	עבר מושלם Past Perfect
Chocolate will be eaten by David.	David will eat chocolate.	עתיד פשוט Future Simple

Are the following sentences Active or Passive?

1. David loves Sue.
2. David has always loved Sue.
3. David is loved.
4. Sue was loved by David.
5. Sue had loved David for years.
6. David is writing Sue an email.
7. Sue wrote David an email yesterday.
8. Flowers were sent to Sue.
9. Flowers have been sent to Sue many times.
10. Sue is being hugged.
11. Sue will hug David.
12. Sue will be hugged.
13. David will be loved by Sue.
14. Sue was sleeping when David called her.
15. David was being driven to work.

Translate the following sentences into Hebrew.

16. David drank wine.
17. Wine is made of grapes.
18. Wine is being drunk in many countries.
19. David has drunk four glasses of wine.
20. David was visited at his home.
21. David will be sleeping tonight.
22. David will be sent on a secret mission.
23. David has been hospitalized three times.
24. David has driven Jeff home.
25. David's hair has grown.

Choose the correct answer.

26. David's computer _____.

- (1) stole   (2) was stolen
-

27. David's cat _____ a lot of food.

- (1) eats   (2) is eaten
-

28. This book _____ by Sue.

- (1) read   (2) was read
-

29. This book _____ on the table.

- (1) is lying   (2) is being lied
-

30. Ketchup _____ of tomatoes.

- (1) makes   (2) is made
-

31. David thinks that ketchup _____ good.

- (1) tastes   (2) is tasted
-

32. Sue _____ her car to David.

- (1) sold   (2) was sold
-

33. The room _____.

- (1) was cleaning   (2) was cleaned
-

34. The room _____ great.

- (1) looks   (2) is looked
-

35. This exercise _____ by me.

- (1) is solving   (2) is being solved
-

מפתח תשובות - סביל

1. פעיל. תרגום המשפט לעברית: "דיויד אוהב את סו".
2. פעיל. הצירוף be+V3, אשר חיוני ליצירת משפט סביל, אינו מופיע במשפט זה. הפועל has אינו הפועל be. תרגום המשפט לעברית: "דיויד תמיד אהב את סו".
3. סביל. הצירוף be+V3 מופיע במשפט זה במילים is loved. תרגום המשפט לעברית: "דיויד אהוב" או "דיויד נאהב".
4. סביל. הצירוף be+V3 מופיע במשפט זה במילים was loved. תרגום המשפט לעברית: "סו היתה אהובה על ידי דיויד" או "סו היתה נאהבת על ידי דיויד".
5. פעיל. הצירוף be+V3, אשר חיוני ליצירת משפט סביל, אינו מופיע במשפט זה. הפועל had אינו הפועל be. תרגום המשפט לעברית: "סו אהבה את דיויד במשך שנים".
6. פעיל. תרגום המשפט לעברית: "דיויד כותב לסו דוא"ל [דואר אלקטרוני]".
7. פעיל. תרגום המשפט לעברית: "סו כתבה לדיויד דוא"ל אתמול".
8. סביל. הצירוף be+V3 מופיע במשפט זה במילים were sent. תרגום המשפט לעברית: "פרחים נשלחו לסו".
9. סביל. הצירוף be+V3 מופיע במשפט זה במילים been sent. תרגום המשפט לעברית: "פרחים נשלחו לסו פעמים רבות".
10. סביל. הצירוף be+V3 מופיע במשפט זה במילים being hugged. תרגום המשפט לעברית: "סו מחובקת".
11. פעיל. תרגום המשפט לעברית: "סו תחבק את דיויד".
12. סביל. הצירוף be+V3 מופיע במשפט זה במילים be hugged. תרגום המשפט לעברית: "סו תחובק".
13. סביל. הצירוף be+V3 מופיע במשפט זה במילים be loved. תרגום המשפט לעברית: "דיויד יהיה אהוב על ידי סו" או "דיויד יהיה נאהב על ידי סו".
14. פעיל. תרגום המשפט לעברית: "סו ישנה כשדיויד התקשר אליה".
15. סביל. הצירוף be+V3 מופיע במשפט זה במילים being driven. תרגום המשפט לעבודה: "דיויד הוסע לעבודה".
16. "דיויד שתה יין". זהו משפט פעיל.
17. "יין עשוי מענבים". זהו משפט סביל.
18. "יין נשתה במדינות רבות". זהו משפט סביל.
19. "דיויד שתה ארבע כוסות יין". זהו משפט פעיל.
20. "דיויד בָּקַר בביתו". זהו משפט סביל.
21. "דיויד ישן הלילה". זהו משפט פעיל.
22. "דיויד יִשְׁלַח למשימה סודית". זהו משפט סביל.
23. "דיויד אושפז בבית חולים שלוש פעמים". זהו משפט סביל.
24. "דיויד הסיע את ג'ף הביתה". זהו משפט פעיל.
25. "שערו של דיויד התארך". זהו משפט פעיל.
26. (2).
27. (1).

.(2) .28

.(1) .29

.(2) .30

.(1) .31

.(1) .32

.(2) .33

.(1) .34

.(2) .35

מבני השוואה

מבנה השוואה הוא מבנה אשר מצביע על כך שמתקיימת השוואה בין דבר אחד לאחר או בין דבר אחד למספר דברים אחרים.

למשל,

א. **כמו** הגירפה, הפיל הוא יונק.

ב. **שלא כמו** הגירפה, לפיל יש חדק.

ג. הגירפה גבוהה **יותר** מהפיל.

ד. גירפה היא היונק **הכי** גבוה.

בשלוש הדוגמאות הראשונות, נערכת השוואה בין הגירפה לפיל. בדוגמה האחרונה, משווית הגירפה לכלל היונקים.

בבחינה הפסיכומטרית נבדקים 4 סוגי השוואות:

1. שוויון ($A=B$) - ראה דוגמה א'

2. אי-שוויון ($B \neq A$) - ראה דוגמה ב'

3. יותר מ- / פחות מ- ($A < > B$) - ראה דוגמה ג'

4. 'הכי' - ראה דוגמה ד'

את כל אחד מארבעת מבני ההשוואה הללו ניתן לנסח במספר דרכים, כמפורט בטבלה שלהלן.

מבני השוואה

הכי	יותר/פחות מ- $A < > B$	אי שוויון $B \neq A$	שוויון $A=B$
A is the most ...	A is more... than B	Unlike A, B	Like A, B...
A is the ___est	A is ___er than B	A is different from B	Similarly to A, B...
A is more ... than anyone/anything/ any other	A is less ... than B	While A, B	A is as... as B
No one is more ... than A	A is not as ... as B	Whereas A, B	
		A rather than B	

כעת נרחיב לגבי כל מבנה.

1. שוויון

ניקח לדוגמה את המשפט הבא :

Like Angelina Jolie, Keira Knightley is beautiful.

תמצית השוואה היא :

אנג'לינה = קירה

ניתן להביע רעיון זה גם בדרכים הבאות :

Similarly to Angelina Jolie, Keira Knightley is beautiful.

Angelina Jolie is **as beautiful as** Keira Knightley.

2. אי-שוויון

ניקח לדוגמה את המשפט הבא :

Unlike Angelina Jolie, Quasimodo is ugly.

תמצית השוואה היא :

אנג'לינה ≠ קוויזימודו

ניתן להביע רעיון זה גם בדרכים הבאות :

While Angelina Jolie is beautiful, Quasimodo is ugly.

Angelina Jolie is beautiful, **while** Quasimodo is ugly.

Whereas Angelina Jolie is beautiful, Quasimodo is ugly.

Angelina Jolie is beautiful, **whereas** Quasimodo is ugly.

Angelina Jolie, **rather than** Quasimodo, is beautiful.

Quasimodo, **rather than** Angelina Jolie, is ugly.

Angelina Jolie **is different from** Quasimodo in that she is beautiful.

Quasimodo **is different from** Angelina Jolie in that he is ugly.

3. יותר / פחות מ-

ניקח לדוגמה את המשפט הבא :

Angelina Jolie **is prettier than** Quasimodo.

תמצית השוואה היא :

יופי אנג'לינה < יופי קוויזימודו

מה ששקול ל- :

יופי קוויזימודו > יופי אנג'לינה

וגם ל- :

כיעור קוויזימודו < כיעור אנג'לינה

וגם ל- :

כיעור אנג'לינה > כיעור קוויזימודו

ניתן להביע רעיון זה גם בדרכים הבאות :

Angelina Jolie **is more beautiful than** Quasimodo.

Angelina Jolie **is less ugly than** Quasimodo.

Quasimodo **is less beautiful/pretty than** Angelina Jolie.

Quasimodo **is not as beautiful/pretty as** Angelina Jolie.

Quasimodo **is uglier than** Angelina Jolie.

4. הכי

בניגוד למבני ההשוואה האחרים, כאן אין השוואה בין A ל-B אלא בין A לבין קבוצה שלמה. A אינו יותר יפה רק מ-B, הוא הכי יפה, כלומר יפה יותר מכל אחד אחר בקבוצה.

ניקח לדוגמה את המשפט הבא :

Helen of Troy was considered **the most beautiful** woman in ancient Greece.

תמצית ההשוואה היא :

הלנה מטרויה **הכי** יפה.

ניתן להביע רעיון זה גם בדרכים הבאות :

Helen of Troy was considered **the prettiest** woman in ancient Greece.

Helen of Troy was considered **more beautiful than any other** woman in ancient Greece.

No woman in ancient Greece was considered **more beautiful than** Helen of Troy.

במשפטים הבאים, סמנו את מבנה ההשוואה ולאיזה סוג הוא משתייך: שוויון, אי שוויון, יותר / פחות מ- או הכי.

1. Dogs have as many legs as cats do.
2. While David is short, Sue is tall.
3. Sue weighs a lot less than David.
4. No mountain is higher than Mount Everest.
5. Dogs have four legs whereas birds only have two.
6. Sue is much smarter than her cat.
7. Mount Hermon is not as tall as Mount Kilimanjaro.
8. David is shorter than any other member of his family.
9. Bicycles, unlike cars, do not pollute the environment.
10. Similarly to cats, dogs have four legs.

Choose the correct answer.

11. _____ oranges, apples are fruit.

(1) Like   (2) Rather than

---

12. A big house in a good neighborhood is _____ a small apartment in a bad neighborhood.

(1) the most expensive   (2) more expensive than

---

13. The Blue whale is _____ animal in the world.

(1) the heaviest   (2) as heavy as

---

14. _____ dolphins, birds can fly.

(1) Like   (2) Unlike

---

15. Israel is not _____ the USA.

(1) smaller than   (2) as big as

---

16. David wanted to go to a club _____ stay at home.

- (1) like   (2) the most   (3) rather than
-

17. Bears are very _____ cats.

- (1) while   (2) different from   (3) whereas
-

18. Japan is in Asia _____ Venezuela is in South America.

- (1) while   (2) than   (3) less than
-

19. _____ to some penguins, polar bears also live in Antarctica.

- (1) Rather than   (2) Similarly   (3) Unlike
-

20. David is _____ man Sue has ever met.

- (1) nicer than   (2) as nice as   (3) the nicest
-

21. David, who is 22, is _____ Sue, who is 24.

- (1) as old as   (2) older than   (3) the oldest   (4) not as old as
-

22. David, who is 22, is _____ Sue, who is 24.

- (1) younger   (2) less young than   (3) younger than   (4) like
-

23. Jane's car is _____ John's house.

- (1) newer   (2) the newest   (3) new   (4) as new as
-

24. Sue is _____ woman David knows.

- (1) pretty   (2) prettier   (3) prettiest   (4) the prettiest
-

25. David is _____ man Sue knows.

- (1) the tall   (2) tallest   (3) the tallest   (4) less tall than
-

מפתח תשובות - מבני השוואה

1. Dogs have as many legs as cats do. שווין
2. While David is short, Sue is tall. אי שווין
3. Sue weighs a lot less than David does. יותר / פחות מ-
4. No mountain is higher than Mount Everest. הכי
5. Dogs have four legs whereas birds only have two. אי שווין
6. Sue is much smarter than her cat is. יותר / פחות מ-
7. Mount Hermon is not as tall as Mount Kilimanjaro. יותר / פחות מ-
8. David is shorter than any other member of his family. הכי
9. Bicycles, unlike cars, do not pollute the environment. אי שווין
10. Similarly to cats, dogs have four legs. שווין

.11 (1).

.12 (2).

.13 (1).

.14 (2).

.15 (2).

.16 (3).

.17 (2).

.18 (1).

.19 (2).

.20 (3).

.21 (4).

.22 (3).

.23 (4).

.24 (4).

.25 (3).

ביטויים תיאוריים

מבנה משפט אשר אינו קיים בעברית ואשר נעשה בו שימוש בבחינה הפסיכומטרית הוא משפט אשר נפתח בביטוי תיאורי (introductory modifier).

מהו ביטוי תיאורי?

נחלק את השאלה לשניים:

מהו ביטוי? ביטוי הוא צירוף של מספר מילים, כלומר יותר ממילה אחת.

למה הכוונה ב**תיאורי**? הכוונה היא לכך שהביטוי הנ"ל מתאר משהו. הוא בעצם סוג של תיאור. בדיוק כמו ש-beautiful הוא תיאור של משהו, כך גם ביטוי תיאורי הוא תיאור של משהו. אלא שבעוד ש-beautiful הוא תיאור המורכב ממילה בודדת, ביטוי תיאורי הוא תיאור המורכב ממספר מילים.

כעת נראה שתי דוגמאות למשפט אשר נפתח בביטוי תיאורי:

1. **Speaking excellent English**, Jane scored 150 in the English section of the psychometric test.
2. **Invented by Alexander Graham Bell**, the telephone is a part of our everyday lives.

את מה מתאר הביטוי התיאורי?

את מה שמופיע מיד אחריו, כלומר את מה שמופיע אחרי הפסיק, כלומר את נושא המשפט.

בדוגמה מס' 1 שלעיל, הביטוי התיאורי מתאר את גיין, שהיא נושא המשפט.

בדוגמה מס' 2 שלעיל, הביטוי התיאורי מתאר את הטלפון, שהוא נושא המשפט.

כיצד נזהה ביטוי תיאורי?

* הוא בדרך כלל נפתח בפועל עם -ing (כמו בדוגמה מס' 1 שלעיל אשר נפתחת בפועל speaking) או בצורה השלישית של הפועל (V3), כמו בדוגמה מס' 2 שלעיל אשר נפתחת בפועל invented.

* הוא תמיד מופרד מהמשך המשפט בפסיק.

כיצד נתרגם לעברית משפטים אשר מתחילים בביטוי תיאורי?

1. נתחיל את המשפט בעברית עם הנושא (מה שמופיע מיד אחרי הפסיק) ולא עם הביטוי התיאורי.
2. אחרי הנושא נוסיף "ש-" או "אשר".
3. נמשיך את התרגום עם הביטוי התיאורי.
4. לבסוף, נתרגם את יתר המשפט.

הבה נתרגם את שתי הדוגמאות:

Speaking excellent English, Jane scored 150 in the English section of the psychometric test.

נתחיל את התרגום בנושא המשפט. הנושא הוא מה שמופיע אחרי הפסיק, כלומר גיין.

"גיין..."

כעת נוסיף את המילה "ש-" או "אשר":

"גיין, ש..."

או:

"גיין, אשר..."

עכשיו נתרגם את הביטוי התיאורי:

"גיין, ש/אשר מדברת אנגלית מצוינת, ..."

וכעת נתרגם את יתר המשפט :

"גייין, ש/אשר מדברת אנגלית מצוינת, קיבלה ציון 150 בחלק האנגלית בבחינה הפסיכומטרית".

כעת נתרגם את הדוגמה השנייה.

Invented by Alexander Graham Bell, the telephone is a part of our everyday lives.

נתחיל את התרגום בנושא המשפט. הנושא הוא מה שמופיע אחרי הפסיק, כלומר הטלפון.

"הטלפון..."

כעת נוסיף את המילה "ש-" או "אשר" :

"הטלפון, ש..."

או :

"הטלפון, אשר..."

עכשיו נתרגם את הביטוי התיאורי :

"הטלפון, ש/אשר הומצא על ידי אלכסנדר גרהם בל, ..."

וכעת נתרגם את יתר המשפט :

"הטלפון, ש/אשר הומצא על ידי אלכסנדר גרהם בל, הינו חלק מחיי היום יום שלנו".

In the following sentences, identify the introductory modifiers and the noun they modify (that is, refer to).

1. Born in Poland in 1923, Shimon Peres immigrated to Israel when he was 11 years old.
2. Spoken by millions of people all over the world, English is an important language to know.
3. Wearing a short thin dress, Sue was very cold.
4. Discovered in 1898 by Pierre and Marie Curie, radium is intensely radioactive.
5. Running 8 kilometers every day, David is in excellent shape.

Translate the following sentences into Hebrew.

6. Feeling sad and lonely, Sue cried all night.
7. Published in 1937, *The Hobbit* is considered a classic book.
8. Driving extremely slowly, David is late for work almost daily.
9. Founded in 1668, the Riksbank is considered to be the world's oldest central bank.
10. First screened in 1975, *The Rocky Horror Picture Show* has become a cult film.

מפתח תשובות - ביטויים תיאוריים

1. הביטוי התיאורי הוא Born in Poland in 1923, והוא מתאר את שמעון פרס.
2. הביטוי התיאורי הוא Spoken by millions of people all over the world, והוא מתאר את השפה האנגלית.
3. הביטוי התיאורי הוא Wearing a short thin dress, והוא מתאר את סו.
4. הביטוי התיאורי הוא Discovered in 1898 by Pierre and Marie Curie, והוא מתאר את הרדיום.
5. הביטוי התיאורי הוא Running 8 kilometers every day, והוא מתאר את דיויד.
6. "סו, ש/אשר חשה עצובה ובודדה, בכתה כל הלילה".
7. "ההוביט, ש/אשר יצא לאור ב-1937, נחשב לספר קלאסי".
8. "דיויד, ש/אשר נוהג לאט מאד, מאחר לעבודה כמעט מדי יום".
9. "ריקסבנק, ש/אשר נוסד ב-1668, נחשב לבנק המרכזי הוותיק בעולם".
10. "מופע הקולנוע של רוקי, ש/אשר הוקרן לראשונה ב-1975, הפך לסרט פולחן".

מקראה

Text 1

Frank Epperson was eleven years old when he made a tasty and important discovery. Epperson made himself a powdered drink by stirring the powder with a wooden stick. He forgot his drink outside on his porch and went to sleep. That night happened to be a very cold night, and in the morning, Epperson's drink was frozen. Thus, in 1905, the popsicle was invented.

At the age of 18, Epperson began selling his product on California beaches. Soon after, the Unilever company bought his idea and the Popsicle brand was created. Today they are still among the highest selling ice pops. Other types of ice pops have been invented since then, including Otter Pops, which do not have a stick but rather use a plastic tube. Originally there were only seven flavors of popsicles but today there are thousands. No matter what flavor, however, Frank Epperson's accidental discovery has led to the happiness of many children and has helped to cool down beachgoers for over one hundred years.

קטע 1

פרנק אפרסון היה בן אחת עשרה כאשר עשה תגלית טעימה וחשובה. אפרסון הכין לעצמו משקה מאבקה על ידי ערבוב האבקה עם מקל עץ. הוא שכח את המשקה בחוץ על המרפסת שלו והלך לישון. באותו לילה במקרה היה לילה מאוד קר, ובבוקר המשקה של אפרסון היה קפוא. לפיכך, ב-1905, הומצא השלגון.

בגיל 18 אפרסון החל למכור את המוצר שלו בחופי קליפורניה. מעט אחר כך, חברת יוניליוור קנתה את הרעיון שלו ומותג השלגון נוצר. היום הם עדיין הארטיקים הנמכרים ביותר. סוגים אחרים של ארטיקים הומצאו מאז, כולל ארטיקי אוטר, אשר אינם בעלי מקל אלא עושים שימוש בשפופרת פלסטיק. במקור היו רק שבעה טעמים של שלגונים אך היום ישנם אלפים. לא משנה באיזה טעם, תגליתו המקרית של פרנק אפרסון הובילה לאושרם של ילדים רבים ועזרה לקרר אנשים המבקרים בחופים למשך יותר ממאה שנים.

Text 2

Every country's flag in the entire world is either square or rectangular with just one exception. The tiny country of Nepal, situated near Earth's tallest peak of Mount Everest, has the only flag in the world that is not a quadrilateral. Nepal's red and blue flag has two connected pennant shapes one on top of the other. A pennant shape is much like a triangle. The bottom pennant is wider and has less of a steep line back to the center of the flag, while the top pennant is smaller and is closer to a right angled triangle.

The border of the flag is blue, while the interior is red. Within the red are two white shapes, one in each pennant. The shape on the bottom of the flag represents the sun and the shape on the top of the flag represents a crescent moon. At one time these shapes had human faces in them, but today they do not. The blue border of the flag is meant to represent peace, while the red interior space is meant to represent the country's national flower, the rhododendron, and a symbol for victory in war.

קטע 2

דגלה של כל מדינה בעולם הוא ריבועי או מלבני עם יוצא אחד מהכלל. למדינה הזעירה נפאל, השוכנת ליד הפסגה הגבוהה בעולם בהר אוורסט, יש את הדגל היחיד שאינו מרובע. דגלה האדום והכחול של נפאל הוא בעל שני דגלונים המחוברים אחד על השני. צורת הדגלון דומה מאוד למשולש. הדגלון התחתון הוא רחב יותר ובעל קו פחות תלול חזרה למרכז הדגל, בעוד שהדגלון העליון הוא קטן יותר וקרוב יותר למשולש ישר זווית.

שול הדגל הוא כחול, בעוד שהחלק הפנימי אדום. בתוך האדום ישנן שתי צורות לבנות, אחת בכל דגלון. הצורה בתחתית הדגל מייצגת את השמש, והצורה בחלק העליון של הדגל מייצגת חצי סהר. פעם לצורות אלה היו פנים אנושיות בתוכן, אך היום אין להן. השול הכחול של הדגל נועד לסמל שלום, בעוד שהאיזור האדום הפנימי נועד לייצג את הפרח הלאומי של המדינה, שושנת האלפים, וסמל לנצחון במלחמה.

Text 3

Most Westerners have never heard of the Khum Mela gathering. Khum Mela is a Hindu pilgrimage that takes place once every four years in India. The main event at the Khum Mela is a bathing ritual where those in attendance enter the Ganga River. The gathering takes place near Allahbad, India and attracts enormous crowds.

The last Khum Mela pilgrimage, in 2001, was the largest peaceful gathering in the history of the world. Sixty million people came together to celebrate the ritual pilgrimage. The Khum Mela in 2001 was different from most of the pilgrimages. Once every four years a regular Khum Mela is held, but once every 144 years, a Maha Khum Mela is held. The Maha Khum Mela, or Great Khum Mela, is so rare it attracts even more people than the Khum Mela held on a four year cycle. Also, it is of more importance to the Hindu faith than the four year Khum Mela.

When one looks at all of the largest gatherings ever in human history, the majority of the largest gatherings ever are Khum Mela pilgrimages. These gatherings are peaceful, and despite the logistics of the event, most of the events are not so problematic. One exception was the pilgrimage in 1954 when stampedes and drowning killed hundreds of peaceful visitors. Regardless of the potential problems, Hindu pilgrims attend the event in larger and larger numbers every four years.

קטע 3

רוב המערביים מעולם לא שמעו על התאספות קום מלה. קום מלה היא עלייה לרגל הינדית המתקיימת אחת לארבע שנים בהודו. האירוע המרכזי בקום מלה הוא פולחן הרחצה שבו הנוכחים נכנסים לנהר הגנגס. ההתאספות מתקיימת ליד אללהבד בהודו ומושכת אליה קהל עצום.

העלייה לרגל האחרון של קום מלה, בשנת 2001, הייתה ההתאספות השלווה הגדולה ביותר בהיסטוריה העולמית. שישים מיליון אנשים באו ביחד לחגוג לרגל טקס העלייה לרגל. קום מלה בשנת 2001 היה שונה מרוב העליות לרגל. אחת לארבע שנים קום מלה רגיל מתקיים אבל פעם אחת בכל 144 שנים מתקיים מהא קום מלה. מהא קום מלה, או הקום מלה הגדול, הוא נדיר כל כך שהוא מושך אפילו יותר אנשים מאשר קום מלה שנערך במחזור ארבע שנתי. כמו כן, הוא בעל חשיבות גדולה יותר לאמונה ההינדית מאשר הקום מלה הארבע שנתי.

כאשר מסתכלים על כל ההתאספויות הגדולות ביותר בהיסטוריה האנושית, רוב ההתאספויות הגדולות ביותר אי פעם הם עליות לרגל של קום מלה. התאספויות אלו הן שלוות, ולמרות הלוגיסטיקה של האירוע, רוב האירועים אינם כה בעייתיים. יוצאת דופן אחת הייתה העלייה לרגל בשנת 1954, כאשר ריצות בהלה וטביעות הרגו מאות מבקרים שוחרי שלום. ללא קשר לבעיות פוטנציאליות, צליינים הינדים משתתפים באירוע במספרים גדולים יותר ויותר ויותר מדי ארבע שנים.

Text 4

Aurora borealis is one of the most beautiful natural events to witness. Also known as the "Northern Lights", aurora borealis is a naturally occurring light event that happens primarily in polar regions. In these areas, the geomagnetic forces coupled with gases in the atmosphere create colored patterns that light up the night sky.

There are many different types of these lights. They occur in a variety of colors and shapes and they also move and swirl in the atmosphere. Oxygen rich aurora borealis appears green or deep red, while nitrogen rich aurora borealis appears green or blue. The lights are beloved by people who flock to see them. Since they occur most often in polar climates, tourism to these otherwise empty areas increases greatly at times when the Northern Lights are more prevalent.

Before scientists were able to determine exactly what caused aurora borealis, many scientists and societies had their own ideas what might cause these strange lights in the night sky. The Romans believed that they were caused by a goddess, while snow, ice, and glaciers have been posited as contributing to the event. For example, American politician and inventor speculated that there were electrical currents that reflected off the snow and ice. Regardless of the science behind the event, the beauty of the Northern Lights has mystified and captivated viewers for thousands of years.

קטע 4

הזוהר הצפוני הוא אחד האירועים הטבעיים היפים ביותר לצפייה. ידוע גם בשם "אורות צפון", הזוהר הצפוני הוא אירוע אור טבעי הקורה בעיקר באזורי הקוטב. באזורים אלה, כוחות גיאומגנטיים, יחד עם גזים באטמוספירה יוצרים תבניות צבעוניות המאירות את שמי הלילה.

ישנם הרבה סוגים שונים של אורות אלו. הם מופיעים במגוון של צבעים וצורות והם גם נעים ומתערבלים באטמוספירה. זוהר צפוני העשיר בחמצן נראה ירוק או אדום עמוק, ואילו זוהר צפוני עשיר בחנקן נראה ירוק או כחול. האורות אהובים על ידי אנשים הנוהרים כדי לראות אותם. מכיוון שהם מתרחשים לרוב באקלים קוטבי, תיירות לאזורים אלה, שאחרת היו ריקים, גוברת מאוד בתקופות אשר בהן אורות הצפון נפוצים יותר.

לפני שמדענים הצליחו לקבוע מה בדיוק גרם לזוהר הצפוני, למדענים וחברות רבים היו רעיונות משלהם לגבי מה עלול לגרום לאורות מוזרים אלה בשמי הלילה. הרומאים האמינו כי הם נגרמו על ידי אלה, בעוד ששלג, קרח וקרחונים שוערו כתורמים לאירוע. לדוגמה, פוליטיקאי וממציא אמריקאי שיער כי היו זרמים חשמליים שהשתקפו מהשלג והקרח. ללא קשר למדע מאחורי האירוע, היופי של אורות הצפון הדהים ושה צופים במשך אלפי שנים.

Text 5

The Chernobyl nuclear disaster forced thousands of people to evacuate their homes. Sometimes, due to the immediate danger, people were forced to leave all of their possessions behind. Today, radiation, which can be dangerous, is spread throughout a large area of Belarus, Ukraine, and Russia. The danger renders the area illegal to enter, and a force of law enforcement officers keeps people out.

While people are supposed to stay far away from the site of the nuclear accident, there are adventure tourists who try to sneak in. The entire area, including a large city, is abandoned and empty. Tourists are fascinated with the urban decay in the area. They enjoy seeing cities without people. Also, there are reports of wildlife in the area including bears and lynx. There are even abandoned ships in a port and a giant, rusting Ferris wheel in the city of Prypiat.

Most tourists would never dream of visiting places that were dangerous, but this type of tourism is gaining popularity. Much like dangerous sports, such as hang-gliding or sky-diving, people have become interested in adrenaline rushes. Since it is necessary to run from law enforcement just to enter the dangerous zones near Prypiat, more and more adventure seekers are finding this area to be very attractive.

קטע 5

האסון הגרעיני בצ'רנוביל אילץ אלפי אנשים לפנות את בתיהם. לפעמים, עקב הסכנה המיידית, אנשים נאלצו לעזוב את כל רכושם מאחור. היום, קרינה אשר יכולה להיות מסוכנת, מפוזרת על פני שטחים גדולים של בלארוס, אוקראינה ורוסיה. הסכנה הופכת את הכניסה לאזור ללא חוקית, וכוח של קציני אכיפת חוק מרחיק את האנשים.

בעוד שאנשים אמורים להישאר רחוק מאתר התאונה הגרעינית, ישנם תיירי הרפתקאות שמנסים להתגנב פנימה. האזור כולו, כולל עיר גדולה, הוא נטוש וריק. תיירים מוקסמים עם הרקבון העירוני באזור. הם נהנים לראות ערים ללא אנשים. כמו כן, ישנם דיווחים על חיות בר באזור, כולל דובים ולינקס. יש אפילו ספינות נטושות בנמל וגלגל ענק עצום ומחליד בעיר פריפיאט.

רוב התיירים לא היה חולמים על לבקר במקומות מסוכנים, אבל סוג זה של תיירות צובר פופולריות. בדומה לספורט מסוכן, כגון גלישה בדאונים או צניחה חופשית, אנשים הפכו למעוניינים בריגוש אדרנלין. מאחר שיש צורך לברוח מאכיפת החוק רק כדי להיכנס לאזור המסוכן ליד פריפיאט, יותר ויותר מחפשי הרפתקאות מוצאים איזור כמאוד אטרקטיבי.

Text 6

Many people are unfamiliar with the Faroe Islands. These tiny islands in the Atlantic Ocean, north of the British Isles and southeast of Iceland, are home to a unique culture. The Faroese, while historically linked to Denmark, speak their own language and have their own government. They are also somewhat resentful of the common belief that they are Danish. Most of the nearly fifty thousand Faroese people are connected to the fishing. Faroese fishing has had a significant influence on its cuisine.

Most Faroese people eat seafood regularly. Whale is especially popular, because whaling in the Faroe Islands is regular and each whale yields lots of meat and whale fat (blubber). Additionally, shrimp, haddock, herring, and halibut are largely available and popular. Sometimes the seafood is placed in brine or dried and salted before it is eaten. The Faroe Islands do not have cows or chickens, but they do have a large amount of sheep. The sheep are raised for wool as well as their meat, so lamb and mutton make up most of the meat in the Faroese diet. Vegetables are hard to grow in the cold weather climate of the Faroe Islands, but potatoes as well as rhubarb are prevalent. Rhubarb is a type of root vegetable that is sometimes used in salads and often used as part of a dessert, such as rhubarb pie. The islands are also the home of a specific type of beer known as "fredrikk".

The Faroese, while once largely isolated from the European continent, are becoming far more connected to European cuisine. Popular British dishes, such as fish and chips, have become a staple of fast food in the Faroe Islands. Pizza in the Faroe Islands, like in most places, is very popular. The capital, Torshavn, is even home to some international fast food restaurants. All in all, the Faroese diet, like the people, is as unique as it is fascinating.

קטע 6

אנשים רבים אינם מכירים את איי פארו. איים זעירים אלו באוקיינוס האטלנטי, מצפון לאיים הבריטיים ודרום-מזרחית לאיסלנד, הם בית לתרבות ייחודית. הפארואזים, בעוד שהם מקושרים היסטורית לדנמרק, מדברים בשפה משלהם ויש להם ממשלה משלהם. הם גם נוטרים טינה מסוימת לאמונה הרווחת שהם דנים. רובם של כמעט חמישים אלף פארואזים קשורים לדיג. לדיג הפארואזי הייתה השפעה משמעותית על הבישולים שלו.

רוב האנשים הפארואזים אוכלים פירות ים על בסיס קבוע. לווייתן הוא פופולרי במיוחד, כי ציד לווייתנים באיי פארו הוא תדיר וכל לווייתן מניב בשר ושומן לווייתן רבים. בנוסף, שרימפס, הדוק, הרינג והליבוט הם מאוד זמינים ופופולריים. לפעמים פירות ים אלו מושרים במי מלח או מומלחים ומיובשים לפני מאכל. באיי פארו אין פרות או תרנגולות, אבל יש להם כמות גדולה של כבשים. הכבשים מגודלות עבור הצמר וכן עבור הבשר שלהן, לכן בשר כבש מהווה את רוב הבשר בתזונה הפארואזית. קשה לגדל ירקות באקלים הקר של איי פארו, אבל תפוחי אדמה וכן ריבס (סוג של צמח בר) נפוצים. ריבס הוא סוג של ירק שורש המשמש לעתים לסלט ומשמש לעתים קרובות כחלק מקינוח כמו פשטידת ריבס. האיים הם גם ביתה של סוג מסוים של בירה המכונה "פרדריק".

הפארואזים, בעוד שפעם היו מבודדים מיבשת אירופה, הופכים להיות הרבה יותר מחוברים למטבח האירופי. מנות בריטיות נפוצות, כמו דגים וציפס, הפכו למרכיב המרכזי במזון המהיר באיי פארו. פיצה באיי פארו, כמו ברוב המקומות, היא מאוד פופולרית. עיר הבירה, טורשבן, היא ביתם של כמה מסעדות מזון מהיר בינלאומיות. בסך הכל, התזונה הפארואזית, כמו העם, היא ייחודית כמו שהיא מרתקת.

Text 7

In order to create pure sugar from sugarcane, there are two processes. The first is milling of the sugar, and the second is a refinement stage. The milling stage chops up the sugarcane and then heats it so that the unneeded materials burn away, leaving just the sugar crystals behind. In the refinement stage, the unnecessary components of the sugar crystals are eliminated and the sugar is made to be pure and white. In the milling stage, a byproduct is a thick, viscous liquid called molasses. Molasses is a kind of syrup. It has many different culinary uses, but perhaps the most famous is rum. Rum is a type of alcohol made from molasses.

In January of 1919, a terrible tragedy occurred in the city of Boston in the United States when a truck carrying molasses exploded and sent a wave of the syrup through the streets. While at first glance this may seem like something from a comedy movie, the real life event was tragic. The truck was storing molasses that would eventually be made in to rum. The contents were under pressure because the day happened to be very hot for January, and the pressure forced the tank of molasses to explode. A wave of molasses rushed through the streets at speeds estimated as high as fifty-five kilometers per hour and covered everything in its wake. The force of the wave was so great that it pushed a train car from the track. The wave of sticky molasses killed nineteen people and injured hundreds more, before the momentum of the molasses was slowed as it spread out through the streets of Boston. Rescue crews, including nearby military cadets who were brought in to help, had to wade through waist-deep molasses to look for survivors. Like oil, molasses cannot be cleaned with water, so clean-up efforts were very difficult. Eventually the molasses was pushed into the sea where the water remained brown for over six months.

קטע 7

על מנת ליצור סוכר טהור מקני סוכר, קיימים שני תהליכים. הראשון הוא טחינה של הסוכר, והשני הוא שלב הזיקוק. שלב הטחינה קוצץ את קני הסוכר ואז מחמם אותו כך שהחומרים הלא נחוצים נשרפים, ומשאיר מאחור רק את גבישי הסוכר. בשלב הזיקוק, הרכיבים המיותרים של גבישי הסוכר מסולקים והסוכר הופך לטהור ולבן. בשלב הטחינה, תוצר לוואי הוא נוזל סמיך וצמיגי הנקרא דבשה. דבשה היא סוג של סירופ. יש לו הרבה שימושים קולינריים שונים, אבל אולי המפורסם ביותר הוא רום. רום הוא סוג של אלכוהול עשוי דבשה.

בינואר 1919 התרחשה טרגדיה איומה בעיר בוסטון בארצות הברית כאשר משאית נושאת דבשה התפוצצה ושלחה גל של סירופ ברחובות. אמנם במבט ראשון זה אולי נראה כמו משהו מתוך סרט קומדיה, האירוע במציאות היה טרגי. המשאית נשאה דבשה שבסופו של דבר הייתה אמורה להפוך לרום. תוכן המשאית היה תחת לחץ בגלל שאותו יום במקרה היה חם מאוד עבור ינואר, והלחץ גרם למיכל הדבשה להתפוצץ. גל של הדבשה שטף את הרחובות במהירות המוערכת בכ-55 קמ"ש וכיסה את הכל בדרכו. הכוח של הגל היה כל כך גדול שהוא דחף קרון רכבת מהמסילה. גל הדבשה הדביק הרג תשעה עשר אנשים, ומאות נוספים נפצעו, לפני שתנופת הדבשה הואטה בזמן שהוא מתפשט ברחובות בוסטון. צוותי הצלה, כולל צוערי צבא שהיו באיזור, אשר הובאו כדי לעזור, נאלצו לדשדש בדבשה בגובה המותניים כדי לחפש ניצולים. כמו שמן, דבשה לא ניתן לנקות עם מים, כך שנסיונות הניקוי היו קשים מאוד. בסופו של דבר הדבשה נדחפה לתוך הים, שבו המים נשארו חומים במשך שישה חודשים.

Text 8

Japanese Zen gardens and bonsai gardens are relatively well known in the public. Zen gardens often use sand and rocks, rather than growing plants, while bonsai gardens center on miniature plants that are grown in a garden. The public is also well aware of aquariums. Many households raise fish or have personal aquariums, and big cities sometimes have giant aquariums filled with tropical or exotic fish. Few people, however, are familiar with aquatic gardens, also known as aquascapes.

Aquascapes are gardens that are based on a water system. There are many varieties of underwater plants that can be grown inside an aquarium. These aquariums do not contain fish, but rather are beautiful arrangements of undersea plant-life, rocks, and other accessories. This style of gardening began in the Netherlands in the 1930s and is thus known as the Dutch Style garden. The Dutch Style garden is a type of aquascape that is entirely underwater, while a paludarium is a type of aquascape that is both underwater and above water. A paludarium is similar in some ways to a marsh or swamp. Sometimes a paludarium will include insects, reptiles, or amphibians in addition to the plant-life in the garden.

Water gardens are a type of aquascaping that the public is more familiar with than the Dutch Style or the paludarium. Water gardens are found in and around other gardens. They often have small waterfalls or water lilies. While Dutch Style and paludarium gardens are generally found indoors, water gardens are usually outdoors. Koi fish, like giant goldfish, are often found in a water garden. These koi ponds are a popular feature of water gardens in Japan. Keeping fish has long been a popular hobby, and gardening has a history as a popular hobby as well, so it is likely that a kind of combination of both hobbies will become popular as well.

קטע 8

גני זן יפניים וגני בונסאי הם מוכרים יחסית בציבור. גני זן מרבים להשתמש בחול וסלעים, ולא לגידול צמחים, בעוד גני בונסאי מתרכזים בצמחים זעירים הגדלים בגן. הציבור גם מודע היטב לאקווריומים. בתים רבים מחזיקים בדגים או אקווריומים אישיים, ובערים הגדולות לפעמים יש אקווריומים ענקיים מלאים דגים טרופיים או אקזוטיים. מעטים, לעומת זאת, מכירים גנים מימיים, הידועים גם בשם נוף ימי.

נוף ימי הם גנים המבוססים על מערכת מים. ישנם סוגים רבים של צמחים תת-מימיים הניתן לגדל בתוך אקווריום. אקווריומים אלו אינם מכילים דגים, אלא הם סידורים יפים של צמחיה, סלעים, ואבזורים אחרים. סגנון זה של גינון החל בהולנד בשנות השלושים ולכן הוא ידוע גם כגן בסגנון הולנדי. גן בסגנון הולנדי הוא סוג של נוף ימי הנמצא מתחת למים לחלוטין, בעוד שפאלודריום הוא סוג של נוף ימי שהוא גם מתחת למים וגם מעל המים. פאלודריום דומה בכמה מובנים לביצה. לפעמים פאלודריום יכול לחרקם, זוחלים או דו חיים בנוסף לצמחיה בגן.

גינות מים הם סוג של נוף ימי שהציבור מכיר יותר מאשר הסגנון ההולנדי או פאלודריום. גינות המים נמצאים בתוך ומסביב גינות אחרות. לעיתים קרובות יש בהן מפלים קטנים או חבצלות מים. בעוד שגנים בסגנון הולנדי וגני פאלודריום נמצאים בדרך כלל בתוך הבית, גינות מים הן בדרך כלל בחוץ. דגי קוי, כמו דגי זהב ענקיים, נמצאים לעיתים קרובות בגינת מים. בריכות קוי אלו הם תכונה נפוצה של גינות מים ביפן. גידול דגים הוא כבר מזמן תחביב פופולרי, וגם לגינון יש היסטוריה בתור תחביב פופולרי, לכן סביר להניח כי שילוב של שני התחביבים יהפוך פופולרי גם הוא.

Text 9

All parents face the fear that their children will be susceptible to drug and alcohol abuse. In tiny Barrow, Alaska, this fear is overwhelming. Barrow has no shopping malls or movie theaters, nor anything else for children or teenagers to do in their free time. A full half of students drop out of high school, and many are involved with drugs. The town is the farthest north town in all of the United States. The weather there is freezing nearly all year, and for many months it is entirely in darkness. The bleak weather and lack of anything for young people to do have led to Barrow's drug abuse and dropout problem. However, Barrow chose to combat this issue in a unique way.

The city took a poll. They asked young people what would help them stay in school and away from drugs. The response was football. So how does such a tiny polar town create a football program? The town was poor, almost no one had ever played before, and they certainly did not have uniforms, equipment, or a place to play. Through donations and the town's meager budget, they were able to build a turf field and pay all of the expenses the team needed. The closest teams to play against were thousands of kilometers away, but that did not stop the team from playing six games in their inaugural season.

Their historic first ever game was broadcast live on television; it was nationally televised. The Barrow Whalers, the name given to the high school football team, won its first game in 2006. To celebrate their first win, the entire team jumped in to the freezing Arctic Ocean! The program has so far been successful in keeping teenagers off the streets, off drugs and alcohol, and in school.

קטע 9

כל ההורים מתמודדים עם החשש כי ילדיהם יפגעו משימוש לרעה בסמים ואלכוהול. בעיר הקטנה בארו, אלסקה, הפחד הזה הוא מוחץ. בבארו אין קניונים או בתי קולנוע, או כל דבר אחר עבור ילדים או בני נוער לעשות בזמנם הפנוי. חצי שלם של תלמידים נושרים מהתיכון, ורבים מהם מעורבים בסמים. העיר היא העיר הרחוקה ביותר בצפון ארצות הברית. מזג האוויר קפוא במשך כמעט כל השנה, ובמשך חודשים רבים היא לגמרי בחשיכה. מזג האוויר העגום וחוסר הדברים לצעירים לעשות הובילו לבעיית הסמים של בארו והנשירה מהתיכון. עם זאת, בבארו בחרו להילחם בבעיה זו בצורה ייחודית.

העיר ערכה משאל. הם שאלו אנשים צעירים מה יעזור להם להישאר בבית הספר ולהתרחק מסמים. התשובה הייתה פוטבול. אז איך עיר קוטבית קטנה כזו יוצרת תוכנית פוטבול? העיר היתה ענייה, כמעט אף אחד לא שיחק בעבר, ובוודאי שלא היו להם מדים, ציוד, או מקום לשחק. באמצעות תרומות והתקציב הדל של העיירה, הם הצליחו לבנות שדה דשא ולשלם את כל ההוצאות שהקבוצה הייתה צריכה. הקבוצות הקרובות ביותר לשחק נגדן היו במרחק אלפי קילומטרים משם, אבל זה לא מנע מהקבוצה מלשחק שישה משחקים בעונת הבכורה שלהם.

המשחק ההיסטורי הראשון אי פעם שלהם שודר בשידור חי בטלוויזיה, זה היה בטלוויזיה ארצית. צידי לוויתנים של בארו, השם שניתן לקבוצת הפוטבול התיכונית, ניצחו במשחק הראשון שלהם בשנת 2006. כדי לחגוג את ניצחון הראשון שלהם, כל הקבוצה קפצה אל האוקיינוס הארקטי קפוא! התוכנית עד כה הצליחה להרחיק בני נוער מהרחוב, מסמים ומאלכוהול, ולהשאירם בבית הספר.

Text 10

The book, and subsequent film, *Fahrenheit 451* has been widely considered a masterpiece of science-fiction. The term most often used to describe this particular style of science-fiction is "dystopian". "Dystopian" literature is the polar opposite of "utopian" literature. While "utopian" means a perfectly good society, "dystopian" means a perfectly corrupted or bad society. The author of the book, Ray Bradbury, wrote the books to show that literature must free itself from censorship, especially governmental censorship. He also sought to show that in the attempt to better society, people must consider the possible negative effects of their attempts. Bradbury wrote books in a variety of genres including horror, science fiction, and fantasy, but *Fahrenheit 451*, a science fiction book, was his most famous. The book has been influential and has been used as a warning and an example many times over by politicians as well as their critics.

Fahrenheit 451's title refers to the temperature at which books burn. The book centers on an alternate world wherein a seemingly perfect society has been created by the complete elimination of all books and reading materials. Books, in *Fahrenheit 451*, have become illegal and those who harbor them face harsh penalties. Firemen, rather than putting out fires, are sent to find and burn books. The main character is one such fireman who is curious about why people find books so important. He goes on a quest to find out more about books and the "outlaws" who are reading and writing them. In the end, the main character realizes the value of books and becomes a proponent for reading and a protector of those who risk their lives to save the books and, in turn, humanity. The book was critically acclaimed and loved by audiences. It was also made into a well-received film in 1966.

קטע 10

הספר, והסרט שבא אחריו, פרנהייט 451 נחשב ליצירת מופת של המדע הבדיוני. המונח המשמש לרוב כדי לתאר סגנון זה מסוים של מדע בדיוני הוא "דיסטופי". ספרות "דיסטופית" היא ההפך הגמור של ספרות "אוטופית". בעוד ש"אוטופי" פירושו חברה טובה באופן מושלם, "דיסטופי" פירושו חברה פגומה לחלוטין או רעה. מחבר הספר, ריי ברדבורי, כתב את הספר כדי להראות שספרות חייבת לשחרר את עצמה מצנזורה, במיוחד צנזורה ממשלתית. הוא גם ביקש להראות כי בניסיון לשפר את החברה, אנשים צריכים לשקול את ההשפעות השליליות האפשריות של ניסיונותיהם. ברדבורי כתב ספרים במגוון ז'אנרים, כולל אימה, מדע בדיוני ופנטזיה, אבל פרנהייט 451, ספר מדע בדיוני, היה המפורסם ביותר שלו. הספר היה בעל השפעה ושימש כאזהרה ודוגמה פעמים רבות בידי פוליטיקאים, כמו גם בידי מבקריהם.

הכותרת של פרנהייט 451 מתייחסת לטמפרטורה שבה שורפים ספרים. הספר סובב סביב עולם חלופי שבו חברה מושלמת לכאורה, נוצרת על ידי חיסול מוחלט של כל הספרים וחומרי הקריאה. ספרים בפרנהייט 451 הפכו לבלתי חוקיים ואלא שמחזיקים בהם עומדים בפני עונשים קשים. כבאים, במקום לכבות שריפות, נשלחים למצוא את הספרים ולשרוף אותם. הדמות הראשית הוא כבאי כזה שסקרן לדעת מדוע אנשים מוצאים את הספרים כחשובים כל כך. הוא יוצא למסע כדי לגלות עוד על הספרים ו"פורעי החוק" שקוראים וכותבים אותם. בסופו של דבר, הדמות הראשית מבינה את ערכם של הספרים והופך לחסיד קריאה ומגנם של אלו שסכנים את חייהם כדי להציל את הספרים, ובכך את האנושות. הספר זכה לשבחי הביקורת ונאהב על ידי הקהל. הוא הפך גם לסרט שהתקבל היטב בשנת 1966.

Text 11

The planet Jupiter is the largest planet in the Solar System. While our Earth has just one moon, Jupiter has sixty three moons. Four of these moons were discovered by Galileo Galilei: Io, Europa, Ganymede, and Callisto. These moons have interesting characteristics that have been studied by many astronomers since their discovery in the 1600s.

The moon Io is about the same size as Earth's Moon. It has four hundred volcanoes; geological movement occurs more on Io than any other known place in our galaxy. Io has mountain peaks taller than Mount Everest, and a core of molten iron. Europa is relatively new as a moon. It is often discussed as a possible location for extraterrestrial life, because it is widely assumed that it has giant water oceans. The outer area of the moon is covered with ice, but below the ice might be massive amounts of water. A proposal has been made to send a special type of robot to Europa that will be able to break through the ice layer and search for life in the vast oceans on the moon.

Ganymede is twice the size of Earth's Moon. The moon has a cratered surface and is mostly icy. A chain of thirteen consecutive impact craters on Ganymede is called Enki Catena and they were probably caused by a series of comets that were pulled in by Jupiter's gravitational pull. Finally, Callisto, is the third largest moon in the entire Solar System. Rather than be marked by lots of small impact craters, Callisto has many enormous impact craters. Perhaps the most famous of these craters is the Valhalla Crater. The crater is 360 kilometers across!

While Jupiter alone has more than sixty moons, and in the entire Solar System there are hundreds, the four Galilean Moons are among the most interesting. Not only due to their sizes and fascinating geological features, but also due to the possibility of life, these moons have captivated and enthralled scientists from Galileo to the present.

קטע 11

כוכב הלכת צדק הוא כוכב הלכת הגדול ביותר במערכת השמש. בעוד שלכדור הארץ שלנו יש רק ירח אחד, לצדק יש 63 ירחים. ארבעה מירחים אלו התגלו על ידי גלילאו גליליי: איו, אירופה, גנימד וקליסטו. לירחים אלה יש מאפיינים מעניינים שנחקרו על ידי אסטרונומים רבים מאז גילוים במאה ה-17.

הירח איו הוא בערך באותו גודל כמו הירח של כדור הארץ. יש לו 400 הרי געש, תנועה גיאולוגית מתרחשת יותר על איו מאשר במכל מקום ידוע אחר בגלקסיה שלנו. לאיו יש פסגות הרים גבוהות יותר מאשר להר האוורסט, וליבה של ברזל מותך. אירופה הוא חדש יחסית כירח. הוא נדון פעמים רבות כמקום אפשרי לחיים חוצניים, כי ההנחה הרווחת היא כי יש לו אוקיינוסים ענקיים של מים. האזור החיצוני של הירח מכוסה בקרח, אך מתחת לקרח עשויות להיות כמויות אדירות של מים. נעשתה הצעה לשלוח סוג מיוחד של רובוט לאירופה שיוכל לפרוץ את שכבת הקרח ולחפש חיים באוקיינוסים העצומים על הירח.

גנימד הוא כפול בגודלו מהירח של כדור הארץ. לירח יש משטח מלא מכתשים והוא ברובו עשוי קרח. שרשרת של שלושה עשר מכתשי פגיעה ברציפות על גנימד נקראת אנקי קטנה ונגרמו ככל הנראה על ידי סדרה של כוכבי שביט אשר נמשכו על ידי כוח המשיכה של צדק. לבסוף, קליסטו הוא הירח השלישי בגודלו במערכת השמש כולה. במקום להיות מסומן על ידי המון מכתשי פגיעה קטנים, לקליסטו יש הרבה מכתשי פגיעה עצומים. אולי המפורסם ביותר מבין מכתשים אלה הוא מכתש ואלהלה. המכתש הוא ברוחב 360 קילומטרים!

בעוד שלצדק לבדו יש יותר משישים ירחים, ובמערכת השמש כולה יש מאות, ארבעת הירחים הגלילאים הם בין המעניינים ביותר. לא רק בגלל הגדלים והתכונות הגיאולוגיות המרתקות שלהם, אלא גם בשל האפשרות של חיים, ירחים אלה שבו וריתקו מדענים מימי גלילאו ועד הווה.

Text 12

Urban legends consist of a type of myth, usually bad, that is passed from one person to another and often believed to be true despite evidence to the contrary. These legends are a kind of folklore, and while the stories are often different from place to place, the actual stories are often very similar. Often these stories are based on some fact, but the facts are skewed such that the stories are more fiction than fact. Usually there is a type of moral to the story, and the stories are often scary and often serve as a warning against some type of behavior.

One example of a commonly told urban legend is the story of the killer in the backseat of a car. According to the story, other drivers notice a killer in the backseat of someone's car, sometimes a gas station attendant, but the actual driver does not notice until it is too late. While this story is untrue, it is often told as though it were factual. It warns people to be alert of their surroundings, and it also encourages people to heed the warnings of others.

In 1837, the English people became terrified after reports of a man who was able to leap over tall structures with ease. They feared that this man was related to the devil and witnesses described his devilish persona and features. The media dubbed this so-called devil, Spring Heeled Jack. Spring Heeled Jack caused wide hysteria across England, especially in English cities like London and Liverpool, but also in the countryside and in Scotland. The story passed from place to place quickly and sparked fear and outrage. Spring Heeled Jack was blamed for murders and rapes, and has been reported as recently as the 1980s. This is another example of an urban legend. Spring Heeled Jack clearly does not exist, but the legend warned people to stay away from strangers who could potentially do them harm.

Overall, urban legends serve a function. They are more than just simple stories; they are stories that serve as warnings. Whether it is a more generalized killer in the backseat of one's car, or a more specific threat such as Spring Heeled Jack, urban legend stories are universal and a fascinating part of world folklore.

קטע 12

אגדות אורבניות מהוות סוג של מיתוס, בדרך כלל רע, שמועבר מאדם אחר לאחר ודרך כלל מאמינים בנכונותו למרות ראיות המצביעות אחרת. אגדות אלו הן סוג של פולקלור, ובעוד שסיפורים אלו הם בדרך כלל שונים ממקום למקום, הסיפורים עצמם בדרך כלל מאוד דומים. בדרך כלל סיפורים אלו מבוססים על איזו שהיא עובדה, אך העובדות מעוותות כך שהסיפורים הם יותר בדיה מאמת. בדרך כלל יש איזשהו מוסר השכל לסיפור, והסיפורים בדרך כלל מפחידים ומשמשים כאזהרה כנגד סוג מסוים של התנהגות. אחת הדוגמאות הנפוצות לאגדה אורבנית נפוצה הוא סיפורו של הרוצח במושב האחורי של מכונית. על פי הסיפור, נהגים אחרים מבחינים ברוצח במושב האחורי של מכונית של מישהו, לפעמים עובד בתחנת דלק, אך הנהג עצמו אינו מבחין עד שמאוחר מדי. אמנם הסיפור הזה לא נכון, אך הוא מסופר לעתים קרובות כאילו הוא עובדתי. הוא מזהיר אנשים להיות עירניים לסביבתם, והוא גם מעודד אנשים לשים לב לאזהרות של אחרים.

בשנת 1837, העם האנגלי הפך מפוחד לאחר דיווחים על אדם שהיה מסוגל לדלג מעל מבנים גבוהים בקלות. הם חששו כי האיש הזה היה קשור לשטן ועדים תיארו את האישיות והמאפיינים השטניים שלו. התקשורת כינתה את השטן-לכאורה הזה, ג'יק בעל עקבי הקפיץ. ג'יק בעל עקבי הקפיץ גרם היסטריה ברחבי אנגליה, בעיקר בערים אנגליות כמו לונדון וליברפול, אך גם באזורים הכפריים ובסקוטלנד. הסיפור עבר במהירות ממקום למקום ועורר פחד וזעם, ג'יק בעל עקבי הקפיץ הואשם ברצח ואונס, ודווח עליו לאחרונה בשנות ה-80 של המאה ה-20. זוהי דוגמה נוספת של אגדה אורבנית. ג'יק בעל עקבי הקפיץ בברור אינו קיים, אבל האגדה הזהירה אנשים להתרחק מזרים שיכולים לפגוע בהם.

בסך הכל, אגדות אורבניות משרתות מטרה. הן יותר מאשר רק סיפורים פשוטים, הם סיפורים המשמשים כאזהרות. בין אם הוא רוצח במושב האחורי של מכונית כלשהי, או איום ספציפי יותר כמו ג'יק בעל עקבי הקפיץ, האגדות האורבניות הן אוניברסליות, והן חלק מרתק של הפולקלור העולמי.

Text 13

The Heroic Age of Antarctic Exploration is a time period defined by the desire of many nations and many explorers to travel to and explore the Antarctic continent. Sixteen major expeditions launched from eight countries occurred during the first quarter of the twentieth century. This time period marked a time before the technology of food preservation, transportation, and navigation equipment had advanced to a more mature state that would make exploration easier. Rather, these explorers faced the harsh Antarctic climate with little help from modern technology. As a result, the adage "heroic" is attributed to these brave explorers.

Of all of the Antarctic explorers, Ernest Shackleton is the most well known. Born in Ireland in 1874, Shackleton was the second of ten children. When he was sixteen years old, he joined a type of school-ship. The ship trained young men to be sailors and traveled around the world. Shackleton created friendships with a wide variety of people and developed his skills as a sailor. He quickly moved up the ranks as a sailor until he was considered a Master Mariner at the age of 24. This meant that he could captain a British ship anywhere in the world, and as captain of a troop transport ship he met a man whose father was helping to fund an expedition to Antarctica. With help from this man's father, Shackleton reserved a place as third mate on his first expedition to Antarctica.

While the first expedition Shackleton joined was a success, Shackleton himself was weakened by illness and forced to go back home unsuccessful. This bothered Shackleton, and he made it his goal to return to Antarctica and did so two more times. The second attempt in particular was highly successful, and Shackleton's explorations made him a public hero around the world. On his third expedition, Shackleton is credited with saving his entire crew after his ship was trapped in ice and sunk. On the way to a fourth expedition, Shackleton died at the age of 47 and was buried at a polar island. Shackleton is just one example of the bravery and heroism of Antarctic exploration.

קטע 13

עידן הגבורה של חקר אנטארקטיקה הוא פרק זמן שהוגדר על ידי הרצון של מדינות רבות וחוקרים רבים לנסוע ולחקור את יבשת אנטארקטיקה. שש עשרה משלחות גדולות שיצאו משמונה מדינות התרחשו במהלך הרבעון הראשון של המאה העשרים. תקופת זמן זו סימנה פרק זמן לפני שהטכנולוגיה של שימור מזון, תחבורה וציוד ניווט הבשילה למצב בוגר יותר שיקל על החקר. במקום זאת, חוקרים אלו ניצבו בפני האקלים הקשה של אנטארקטיקה בעזרת מעט מן הטכנולוגיה המודרנית. כתוצאה מכך, הביטוי "גבורה" מיוחס לחוקרים אמיצים אלו.

מבין כל החוקרים באנטארקטיקה, ארנסט שקלטון הוא הידוע ביותר. נולד באירלנד בשנת 1874, שקלטון היה השני מבין עשרה ילדים. כשהיה בן שש עשרה, הוא הצטרף לסוג של ספינת בית-ספר. הספינה אימנה גברים צעירים להיות מלחים ושטה ברחבי העולם. שקלטון יצר קשרי ידידות עם מגוון רחב של אנשים ופיתח את כישוריו כמלח. עד מהרה התקדם בסולם הדרגות כמלח עד שהוא נחשב כרב-ימאי בגיל 24. פירוש הדבר שהוא יכול לפקד על ספינה בריטית בכל מקום בעולם, וכקפטן של ספינה תובלה הוא פגש אדם שאביו עזר לממן משלחת לאנטארקטיקה. בעזרתו של אביו של אותו אדם, נשמר לשקלטון מקום כקצין שלישי במשלחת הראשונה שלו אל אנטארקטיקה.

בעוד המשלחת הראשונה שקלטון הצטרף היתה מוצלחת, שקלטון עצמו נחלש על ידי מחלות ונאלץ לחזור הביתה ללא הצלחה. זה הטריד את שקלטון, והוא שם לעצמו מטרה לחזור אנטארקטיקה ועשה זאת פעמיים נוספות. הניסיון השני בפרט היה מוצלח ביותר, וחיפושיו של שקלטון הפכו אותו לגיבור ציבורי ברחבי העולם. במסעו השלישי, לזכותו של שקלטון נוקפת הצלת כל הצוות שלו אחרי שספינתו נלכדה בקרח וטבעה. בדרך למסע הרביעי, שקלטון מת בגיל 47 ונקבר באי באיזור קוטב. שקלטון הוא רק דוגמה אחת לאומץ ולגבורה של חקר האנטארקטיקה.

Text 14

Martin Luther King Jr. and Malcolm X are two of the most well known Civil Rights figures in American history. Martin Luther King Jr. is best known for civil disobedience and non-violent protests, while Malcolm X was best known for a more separatist and aggressive approach to Civil Rights in a time marred by racism. There are, however, many other important Civil Rights leaders, but perhaps Robert F. Williams is the most misunderstood leader, and unfortunately he seems to be largely overshadowed by other more prominent figures.

Robert F. Williams (1925-1996) was born in Monroe, North Carolina. In his childhood, he learned about slavery from his grandmother who had been a slave. His grandmother also gave him a rifle which had once belonged to his grandfather. This would spark Williams' lifelong interest in self-defense and self-reliance. For a time, Williams left the South, but even in the North he witnessed race riots. When he returned to his home state, he chose to work toward equality for all races.

When Williams returned, he lived in an area swarming with violent, racist Ku Klux Klan members and many African-Americans feared for their lives. Even during non-violent protests, protection was needed for the protesters who had suffered many repercussions and had even been fired upon by KKK members. Williams organized an armed guard and helped many African-Americans learn to use powerful firearms in defense against what he considered to be racist terrorism.

In a wild turn of events, Williams was falsely accused of kidnapping and moved to Canada, Mexico, and finally Cuba to avoid arrest. He recorded radio programs to encourage Civil Rights while he lived in Cuba. He eventually returned to America and the charges were dropped. While he may not be as famous as other Civil Rights leaders, his self-defense approach as well as his high profile rift with the non-violent protest movement have secured his legacy as an important figure in the fight against racism.

קטע 14

מרטין לותר קינג ג'וניור ומלקולם אקס הם שניים מהאישים הידועים ביותר לזכויות האזרח בהיסטוריה האמריקאית. מרטין לותר קינג ידוע בעיקר בזכות מרי אזרחי בלתי אליים של הפגנות, בעוד מלקולם אקס היה ידוע בעיקר בזכות גישה בדלנית ואגרסיבית יותר לזכויות האזרח בתקופה שנפגעה בידי גזענות. יש, עם זאת, מנהיגים רבים אחרים החשובים לזכויות האזרח, אבל אולי רוברט פ וויליאמס הוא המנהיג הלא מובן ביותר, ולמרבה הצער נראה שהוא הואפל בעיקר על ידי דמויות בולטות יותר.

רוברט פ וויליאמס (1925-1996) נולד במונרו, צפון קרוליינה. בילדותו, הוא למד על העבדות מסבתו שהייתה עבד. סבתו גם נתנה לו את הרובה שהיה שייך פעם לסבא שלו. הדבר הצית את ההתעניינות לכל החיים שהייתה לו וויליאמס בהגנה עצמית ועצמאות. למשך זמן מה, עזב וויליאמס את הדרום, אך אפילו בצפון היה עד למהומות הגזע. כשחזר למדינתו, הוא בחר לפעול למען שוויון בעבור הגזעים.

כאשר וויליאמס חזר, הוא חי באזור שורץ בחברי קו קלוקס קלאן אלימים וגזענים, ואפרו-אמריקאים חששו לחייהם. אפילו בזמן מחאה לא אלימה, היה צורך בהגנה למפגינים שסבלו מהשלכות רבות ואפילו נור על ידי חברי ה-KKK. וויליאמס אירגן משמר חמוש ועזר לאפריקאים אמריקאים רבים ללמוד להשתמש בנשק רב עוצמה כהגנה מפני מה שהוא החשיב כטרור גזעני.

בהתגלגלות אירועים פראית, ויליאמס הואשם בחטיפה ועבר לקנדה, מקסיקו, ולבסוף קובה כדי להימנע ממעצר. הוא הקליט תוכניות רדיו לעידוד זכויות האזרח, בעוד הוא חי בקובה. בסופו של דבר הוא חזר לאמריקה וההאשמות נגדו בוטלו. בעוד שהוא אמנם לא מפורסם כמו מנהיגי זכויות אזרח אחרים, גישת ההגנה העצמית שלו, כמו גם הקרע הידוע שלו עם תנועת המחאה הבלתי אלימה הבטיחו את מורשתו כדמות חשובה במאבק נגד הגזענות.

Text 15

A demonym is a word that defines people based on their location. Argentinian, for example, is a person from Argentina. Most demonyms are as easy as Argentinian, but some are far more complex. For example, a person from the Isle of Man, a tiny island between England and Ireland, is known as a Manx. Demonyms can also define someone based on their city. A person from New York is a New Yorker, and a person from Paris is a Parisian. Here too there are more complex demonyms. One example of a complex city demonym is the demonym for a person from Mexico City: Chilango.

Of all the demonyms, however, perhaps the most obscure is Hoosier. Hoosier is the demonym for a person from the state of Indiana in the United States. While in most other states in America people might mistakenly refer to residents of Indiana as Indianans, this term is almost never used in the state itself. People from Indiana are particularly proud of their strange demonym. Indiana residents have referred to themselves as Hoosiers since the state's inception more than 150 years ago, but surprisingly no one knows where the term originates. As a result of its unknown origins, many myths exist to try to explain this odd demonym.

Some people believe the term "Hoosier" originally referred to "hushers" which the term given to riverboat workers that used long poles to push their boats up-river near Indiana. Others believe that the term was first used to describe those who worked for a contractor named Samuel Hoosier; the workers became known simply as Hoosiers. Perhaps the most colorful possible origin comes from brutal bar fights that were said to occur in Indiana. Drunk patrons would fight and remove the ears of their opponent, at which time the bartender would search for the earless victim calling, "Who's ear?" or "Hoosier". Regardless of which of these stories one accepts, it is clear that Hoosier is an interesting demonym.

קטע 15

דמונים היא מילה המגדירה אנשים בהתבסס על מיקומם. ארגנטינאי, למשל, הוא אדם מארגנטינה. רוב הדמונים קלים כמו ארגנטינה, אבל כמה מהם הרבה יותר מורכבים. לדוגמה, אדם מן האי מאן, אי קטנטן בין אנגליה לאירלנד, ידוע בתור מאנקס. דמונים יכולים גם להגדיר משהו בהתבסס על עירם. אדם מניו יורק הוא ניו יורקר, ואדם מפריז הוא פריזאי. גם כאן יש דמונים מורכבים יותר. דוגמה אחת לדמונים עיר מורכב היא דמונים לאדם ממקסיקו סיטי: צ'ילנגו. מבין כל נדמונים, לעומת זאת, אולי המעורפל ביותר הוא הוסייר. הוסייר הוא דמונים לאדם ממדינת אינדיאנה בארצות הברית. בעוד שבשאר המדינות באמריקה אנשים עלולים טעות להתייחס לתושבי אינדיאנה בשם אינדיאנים, מונח זה הוא כמעט אף פעם לא בשימוש במדינה עצמה. אנשים מאינדיאנה גאים במיוחד בדמונים המוזר שלהם. תושבי אינדיאנה תייחסו אל עצמם כאל הוסיירים מאז הקמתה של המדינה לפני יותר מ-150 שנים, אבל באופן מפתיע אף אחד לא יודע מהו מקור המונח. כתוצאה מכך מהמוצא הלא ידוע שלה, מיתוסים רבים קיימים כדי לנסות להסביר את הדמונים המוזר הזה.

יש אנשים שמאמינים שהמונח "הוסייר" התכוון במקור ל"האשרס" אשר היה הביטוי שניתן עובדי ספינות נהר שהשתמשו במוטות ארוכים כדי לדחוף את סירותיהם במעלה הנהר ליד אינדיאנה. אחרים מאמינים כי המונח נכנס לשימוש לראשונה כדי לתאר את אלה שעבדו אצל קבלן בשם סמואל הוסייר, העובדים נודעו פשוט כהוסיירים. אולי המקור האפשרי הצבעוני ביותר מגיע קרב באר אכזרי שנאמר שהתרחש באינדיאנה. לקוחות שיכורים נלחמו והסירו את האוזניים של יריביהם, וכעת היה הברמן מחפש את הקורבן ללא האוזנים בקוראו "של מי האוזן?" שנשמע כמו "הוסייר". ללא קשר את אילו מהסיפורים האלו אדם מקבל, ברור כי הוסייר הוא דמונים מעניין.

Text 16

Seattle's most famous landmark, the Seattle Space Needle, was built for the 1962 World's Fair. At the time, it was considered a marvel of futuristic architecture and design. The Space Needle's architectural design, while futuristic in 1962, never became a popular style. This style of architecture is known as Googie architecture, or occasionally Popdeluxe or Doo-wop architecture. Googie architecture was a style used primarily in the 1960s in the United States. The style was meant to resemble the space age. Geometric designs, as well as a mixture of glass and steel and sweeping curved surfaces are the main design points of the style. At the time, this style matched the public's perception of how the future would look.

The future has been critical in defining perceptions of the present, in that actions taken in the present will seemingly change the future. As a result, many artists have sought to change the future by attempting to build the future in the present. The Space Needle, for example, was intended to look futuristic. The building was meant to look futuristic so that the future would match the Space Needle's artistry, rather than go in a different direction. The architects of the 1960s had a conception of how the future would look, but their ideas turned out to be wrong. As a result, the Space Needle seems out of place because that variation of the future did not last.

The Disneyland theme park includes a part of the park known as "Tomorrowland". This area is supposed to represent conceptions of the future. "Tomorrowland" has gone through many changes, but at the time of the Space Needle's opening, it featured rides related to space travel and futuristic train travel in the form of a magnetic monorail. These ideas, much like the Space Needle, seem almost comical today because we know that this perception of the future has not come to pass. Most Googie architecture has been dismantled and removed in place of more modern designs. Nonetheless, architects and artists alike will continue to try to design the future in hopes that they can create their own "Tomorrowland".

קטע 16

נקודת הציון המפורסמת ביותר של סיאטל, מחט החלל של סיאטל, נבנתה עבור היריד העולמי של 1962. באותו זמן, זה נחשב פלא של אדריכלות ועיצוב עתידניים. העיצוב האדריכלי של מחט החלל, בעוד שהיה עתידני בשנת 1962, מעולם לא הפך לסגנון פופולרי. סגנון אדריכלות זה ידוע בתור אדריכלות גוגי, או לעיתים בשם פופדלוקס או ארכיטקטורת דו-וופ. אדריכלות גוגי היה סגנון בשימוש בעיקר בשנות השישים בארצות הברית. הסגנון נועד לדמות את עידן החלל. עיצובים גיאומטריים, כמו גם שילוב של זכוכית ופלדה ומשטחים מעוגלים וקמורים הן נקודות העיצוב העיקרי של הסגנון. באותה עת, הסגנון הזה תאם את התפיסה של הציבור בנוגע לכיצד ייראה העתיד.

העתיד היה קריטי בהגדרת התפיסות של ההווה, בכך שהפעולות שנעשו בהווה ישנו לכאורה את העתיד. כתוצאה מכך, אמנים רבים ניסו לשנות את העתיד תוך ניסיון לבנות את העתיד בהווה. מחט החלל, למשל, נועדה להראות עתידנית. הבניין היה אמור להיראות עתידני כך שהעתיד יתאים לאמנות של מחט החלל, ולא יילך בכיוון אחר. לאדריכלים של שנות השישים היתה תפיסה של איך ייראה העתיד, אבל הרעיונות שלהם התבררו כלא נכונים. כתוצאה מכך, מחט החלל נראית לא במקום כי וריאציה זו של העתיד לא החזיקה מעמד.

פארק השעשועים דיסנילנד כולל חלק מהפארק הידוע בשם "ארץ המחר". אזור זה אמור לייצג תפיסות של העתיד. "ארץ המחר" עברה שינויים רבים, אך בזמן פתיחת מחט החלל, היא כללה מתקנים הקשורים למסע בחלל ומסעות רכבת עתידניים בצורת רכבות מגנטיות על מסילה יחידה. רעיונות אלה, כמו מחט החלל, נראים כמעט מצחיקים היום משום שאנו יודעים כי תפיסה זו של העתיד לא התממשה. רוב ארכיטקטורת גוגי פורקה והוסרה לטובת עיצובים מודרניים יותר. עם זאת, אדריכלים ואמנים כאחד ימשיכו לנסות לעצב את העתיד בתקווה שהם יכולים ליצור בעצמם את "ארץ המחר".

Text 17

Benjamin Kyle does not know who he is. He does not know his real name, his age, or where he is from. Benjamin Kyle has a rare case of amnesia. In 2004, he was found near a dumpster in the state of Georgia in the United States. He was naked, beaten, sunburned, and covered in ant bites. The employees of the nearby Burger King restaurant called the police, and Kyle was treated for his wounds and questioned by police. He had no answers. He could not recall how he had ended up there or what had happened to him. His mind was blank.

Because he was found near Burger King, Benjamin Kyle chose to use the initials of the restaurant to create his name. He believes that Benjamin is his first name, but even this is unknown. His birthdate is also unknown although he is believed to be about fifty or sixty years old. He has some memories of his childhood. He can remember landmarks in Indianapolis, which is far away from Georgia. He remembers seeing films and he has quite a few memories about foods he's eaten at various times in his life and sometimes the prices he's paid for them. For example, he remembers buying grilled cheese sandwiches at the Indiana State Fair for a quarter. Despite a collection of specific memories, however, Benjamin Kyle is lacking in any general memories of his life.

Benjamin Kyle has appeared on television many times in hopes that someone would recognize him, but so far no one has come forward. He has also been fingerprinted, had DNA checks, been hypnotized, and been listed in various missing persons reports. Even after all these tests, however, no one has been able to recognize him or give any indication as to who he might be. His only hope for finding his identity would be if someone recognized him and came forward to positively identify him. As of now, however, he is officially the only American citizen to be considered a "missing person" despite the fact that his whereabouts are known.

קטע 17

בנג'מין קייל לא יודע מי הוא. הוא לא יודע את השם האמיתי שלו, את גילו, או מהיכן הוא. לבנג'מין קייל יש מקרה נדיר של שכחה. בשנת 2004, הוא נמצא ליד פח אשפה במדינת ג'ורג'יה בארצות הברית. הוא היה עירום, מוכה, סבל מכוויות שמש, ומכוסה בעקיצות נמלים. עובדי מסעדת בורגר קינג הסמוכה התקשרו למשטרה, ופצעיו של קייל טופלו, והוא תוחקר בידי המשטרה. לא היו לו תשובות. הוא לא הצליח להיזכר איך הוא הגיע לשם או מה קרה לו. מוחו היה ריק.

בגלל שהוא נמצא ליד בורגר קינג, בחר בנג'מין קייל להשתמש בראשי התיבות של המסעדה כדי ליצור את שמו. הוא סבור כי בנג'מין הוא שמו הפרטי, אבל גם זה אינו ידוע. תאריך הלידה שלו הוא גם לא ידוע אם כי נחשב שהוא בן חמישים או שישים. יש לו כמה זיכרונות מהילדות שלו. הוא זוכר את ציוני דרך באינדיאנפוליס, שהיא רחוקה מאוד מג'ורג'יה. הוא זוכר שראה סרטים ויש לו כמה זיכרונות על מאכלים שהוא אכל בזמנים שונים בחייו ולעיתים גם המחירים שהוא שילם עבורם. לדוגמה, הוא זוכר שקנה טוסטים מגבינה צהובה ביריד מדינת אינדיאנה ברבע דולר. למרות אוסף של זיכרונות ספציפיים, לעומת זאת, לבנג'מין קייל אין כל זכרון כללי של חייו.

בנג'מין קייל הופיע בטלוויזיה פעמים בתקווה שמישהו יזהה אותו, אבל עד כה אף אחד פנה. הוא גם נבדק לטביעות אצבע, היו בדיקות דנ"א, עבר היפנוט, ונרשם במספר דוחות של אנשים נעדרים. גם לאחר כל הבדיקות הללו, עם זאת, אף אחד לא הצליח לזהות אותו או לתת אינדיקציה לגבי מי הוא יכול להיות. תקוותו היחידה למצוא את זהותו היא אם מישהו יזהה אותו ויבוא כדי לזהות אותו באופן וודאי. נכון לעכשיו, עם זאת, הוא רשמית האזרח האמריקאי היחיד שנחשב "נעדר" למרות העובדה כי מקום הימצאו ידוע.

Text 18

The First World War has been documented by historians and authors for over eighty years, but perhaps the most enduring of all of these accounts are the poetry of Wilfred Owen and Siegfried Sassoon. These two men, both British soldiers and also close friends, wrote poems that influenced the public's views of the war in their time and continue to provide a window into the feelings and beliefs of those who fought in the war.

Siegfried Sassoon was the first of the two to write, and began to develop a style of his own. Soon after, Sassoon taught his method to Wilfred Owen and Owen began to write as well. Before the outbreak of war both Siegfried Sassoon and Wilfred Owen were amateur poets. When war broke out on the European continent, both men joined the British army. They were sent to Europe and fought bravely in the trenches. Sassoon in particular was remembered as a courageous fighter, and was well decorated for his efforts. Sassoon, however, was injured and returned to Britain. Owen also returned home for many months after his first tour of duty, but chose to return to the war so that he could, in his opinion, take Sassoon's place in the war. Owen was killed at the Battle of the Sambre in France. His death occurred just one week before the end of the war, and tragically his family learned of his death on the day the war ended. After Owen's death, Sassoon spent his life promoting and publishing the work of his friend and fellow soldier.

Owen's poetry in particular is remembered as the defining voice of the war. His poems depicted the helplessness and confusion of war. They also railed against the patriotic propaganda of his time. British propaganda portrayed the war as valiant and both Owen and Sassoon attempted to show the public that the war was dirty and violent. Their work especially portrayed the inhuman conditions of living in trenches, and also the devastation caused by new technologies used during the war such as the machine gun and poison gas. Audiences continue to be captivated by these poets' writings, and their work has continues to offer a way to understand mindset of those that participated in the First World War.

קטע 18

מלחמת העולם הראשונה תועדה על ידי היסטוריונים וסופרים במשך שמונים שנה, אבל אולי המתמידות ביותר מבין כל התיעודים האלו הן שירותיהן של וילפרד אוון וזיגפריד סאסון. שני גברים אלו, שניהם חיילים בריטים וגם חברים קרובים, כתבו שירים שהשפיעו על השקפות הציבור על המלחמה בזמנם, וממשיכים לספק חלון אל הרגשות והאמונות של אלו שלחמו במלחמה. זיגפריד סאסון היה הראשון מבין השניים שכתב, והחל לפתח סגנון משלו. זמן קצר לאחר מכן, סאסון לימד את וילפרד אוון את שיטתו, ואוון החל לכתוב גם הוא. לפני פרוץ המלחמה זיגפריד סאסון ווילפרד אוון היו שניהם משוררים חובבים. כאשר פרצה המלחמה ביבשת אירופה, שני הגברים התגייסו לצבא הבריטי. הם נשלחו לאירופה ולחמו בגבורה בשוחות. סאסון בפרט זכור כלוחם אמיץ, ועוטר בהתאם על מאמציו. למרות זאת, סאסון נפצע וחזר לבריטניה. גם אוון חזר הביתה במשך חודשים רבים לאחר הסבב הראשון שלו בתפקיד, אך בחר לחזור למלחמה כדי שיוכל, לדעתו, לתפור את מקומו של סאסון במלחמה. אוון נהרג בקרב על הסמבר בצרפת. מותו אירע שבוע אחד בלבד לפני תום המלחמה, ולמרבה הטרגדיה למשפחתו נודע על מותו ביום תום המלחמה. לאחר מותו של אוון, סאסון בילה את חייו לקידום ופרסום עבודתו של חברו וחברו לנשק.

שירתו של אוון בפרט זכורה כמגדירת הקול של המלחמה. שיריו תיארו את חוסר האונים הבלבול במלחמה. הם גם מחו נגד התעמולה הפטריוטית של זמנו. התעמולה הבריטית הציגה את המלחמה כאמיצה ואוון וסאסון ניסו שניהם להראות לציבור כי המלחמה הייתה מלוכלכת ואלימה. עבודה שלהם הציגה במיוחד את התנאים הבלתי אנושיים של חיים בתעלות, וכן ההרס שנגרם על ידי טכנולוגיות חדשות שנעשה בהן שימוש במהלך המלחמה כמו מכונת הירייה וגז רעיל. הקהל ממשיך להיות שבוי בידי שיריהם של כותבים אלו ועבודתם ממשיכה להציע דרך להבין את דרך החשיבה של אלו שהשתתפו במלחמת העולם הראשונה.

Text 19

Monaco and Singapore are tens of thousands of kilometers apart. They have different nationalities, different languages, and different cultures. Monaco is rather chilly in the winter, while Singapore is hot nearly all year long. So what could these two seemingly opposite nations have in common? Both are city-states which are also countries.

City-states used to be relatively common before national boundaries were more concrete, but nowadays few city-states exist. Monaco, is a country located in Western Europe while Singapore is a country located in Southeast Asia. Singapore has far more land and a more dense population than Monaco, but regardless, neither of these city-states have a capital, because they are basically countries that are made up of one city.

Vatican City is perhaps the most famous city-state in the world. Vatican-City, unlike Monaco and Singapore which are both cities that lie on the water, is located in the center of Rome. It is the home of Catholicism and the residence of the Pope is located there. Of every country in the world, Vatican City has the smallest land area, while Monaco is second to last. Also, other than a tiny island in the South Pacific, Vatican City is the country with the smallest population.

Other than those mentioned above, few other city-states exist in the world. There are, however, many miniscule islands that are technically part of another country but have relative independence. The Pitcairn Islands, for example, are technically a part of Britain, but generally govern themselves. Only fifty people live on this tiny island. The residents speak English like their British counterparts, but they use New Zealand's currency rather than the British Pound. Regardless of their tiny sizes, Monaco, Singapore, Vatican City, and the Pitcairn Islands are countries that are home to fascinating cultures.

קטע 19

מונקו וסינגפור הן במרחק עשרות אלפי קילומטרים זו מזו. הן בעלות לאום שונה, שפות שונות ותרבויות שונות. מונקו היא קרירה למדי בחורף, ואילו סינגפור חמה כמעט בכל השנה. אז מה יכול להיות משותף לשתי המדינות השונות לכאורה האלה? שתיהן ערי מדינה שהן גם ארצות.

ערי מדינות היו בעבר די נפוצות לפני שגבולות לאומיים הפכו למוחשיים יותר, אך כיום מעט ערי מדינה קיימות. מונקו, מדינה הממוקמת במערב אירופה, בעוד סינגפור היא מדינה הממוקמת בדרום מזרח אסיה. בסינגפור יש הרבה יותר שטח ואוכלוסייה צפופה יותר מאשר מונקו, אך ללא קשר, לאף אחת מערי מדינה אלו יש עיר בירה, כי הן למעשה מדינות העשויות מעיר אחת.

הוותיקן היא אולי עיר המדינה המפורסמת ביותר בעולם. הוותיקן, בשונה ממונקו וסינגפור אשר הן ערים הנשענות על המים, ממוקמת במרכז של רומא. זהו ביתה של הקתוליות ומשכנו של האפיפיור נמצא שם. מכל המדינות בעולם, לוותיקן יש את השטח הקטן ביותר, בעוד מונקו היא השנייה מהסוף. בנוסף, למעט אי זעיר בדרום האוקיינוס השקט, הוותיקן היא המדינה עם האוכלוסייה הקטנה ביותר.

מלבד אלו שהוזכרו לעיל, ישנן כמה ערי מדינה אחרות קיימות בעולם. ישנם, לעומת זאת, איים זעירים רבים שהם מבחינה טכנית חלק ממדינה אחרת, אבל הם בעלי עצמאות יחסית. איי פיטקרן, למשל, הם מבחינה טכנית חלק מבריטניה, אבל באופן כללי מושלים בעצמם. רק חמישים אנשים חיים על אי זעיר זה. התושבים מדברים אנגלית כמו עמיתיהם הבריטים, אבל הם משתמשים במטבע של ניו זילנד במקום הליש"ט. ללא תלות בגודל הזעיר שלהם, מונקו, סינגפור, הוותיקן ואיי פיטקרן הן מדינות שהן ביתן של תרבויות מרתקות.

Text 20

One sign of cultural diversity in a city is an area known as "Chinatown". Chinatowns are areas that have a large Asian population, often but not limited to people of Chinese descent. The areas feature Chinese or other Asian style restaurants, as well as Asiatic art and architectural design. In the past, they were also home to gambling, opium dens, and other vice activities. As with other insular communities, Chinatowns were able to perpetuate these crimes because of the difficulty police found in infiltrating these areas.

Two of the most famous Chinatowns in the world are actually located quite close to one another. The most famous Chinatown in the world is located in San Francisco, while across the San Francisco Bay, the city of Oakland also has a large and well-known Chinatown. Originally these Chinatowns were founded by workers that moved to California and created their own communities. They brought with them their customs and culture, especially in regards to their cuisine. Chinese cuisine, particularly in San Francisco and Oakland is entirely common now. Chop suey, which could be the most popular Asiatic dish served in America, was created in Chinatowns rather than actually in China.

Two famous residents of these Chinatowns are Amy Tan and Bruce Lee. Both Tan and Lee influenced culture across the world. Amy Tan's book "The Joy Luck Club" has been translated into many languages and a film was adapted from the book. The book explains what life was like for new Chinese immigrants that lived in Chinatown. Bruce Lee was a martial arts expert and starred on television shows as well as films. He created his own type of martial arts, and was beloved for his athletic feats as well as his charming personality. In an attempt to find a symbol that unite all of the different parties involved in the Bosnian conflict, the city of Mostar erected a statue of Bruce Lee. This was thought to be a way to reduce cultural division because they believed that all the different ethnic groups involved in the conflict had Bruce Lee in common. It is likely that Chinatown brings many people together through Chinese culture.

קטע 20

אחד הסימנים של גיוון תרבותי בעיר הוא אזור הידוע בשם "ציינהטאון". ציינהטאונס הם אזורים בעלי אוכלוסיה אסיאתית גדולה, לעתים קרובות, אך לא רק, אנשים ממוצא סיני. האזורים כוללים מסעדות סיניות או בעיצוב אסיאתי אחר, כמו גם אמנות וארכיטקטורה אסיאתיים. בעבר, הם גם היו ביתם של הימורים, מאורות אופיום ופעילויות פשע אחרות. כמו בקהילות מבודדות אחרות, ציינהטאונס הצליחו להתמיד בפשעים האלה, כי המשטרה מתקשה לחדור לאזורים אלה.

שניים מהציינהטאונס המפורסמים ביותר בעולם נמצאים למעשה די קרוב אחד לשני. הציינה טאון המפורסם ביותר בעולם נמצא בסאן פרנסיסקו, בעוד שמעבר למפרץ סאן פרנסיסקו, בעיר אוקלנד יש גם ציינה טאון גדול וידוע. במקור הציינהטאונס האלו נוסדו על ידי עובדים אשר עברו לקליפורניה ויצרו קהילות משלהם. הם הביאו איתם את מנהגייהם ותרבותם, במיוחד בקשר למטבח שלהם. המטבח הסיני, במיוחד בסאן פרנסיסקו ואוקלנד הוא עכשיו נפוץ לחלוטין. ציפ סואי, אשר יכולה להיות המנה האסייתית הפופולרית ביותר המוגשת באמריקה, נוצרה בציינהטאונס ולא ממש בסין.

שני תושבי מפורסמים של הציינהטאונס הם איימי טאן וברוס לי. גם טאן וגם לי שניהם השפיעו על התרבות ברחבי העולם. הספר של איימי טאן "חוג שמחת המזל" תורגם לשפות רבות וסרט נוצר בהשראת הספר. הספר מסביר איך היו החיים עבור מהגרים סינים חדשים שחיו בציינה טאון. ברוס לי היה מומחה לאמנויות לחימה וכיכב בתוכניות טלוויזיה, כמו גם בסרטים. הוא יצר סוג משלו של אומנות לחימה, והיה אהוב בזכות ההישגים האתלטיים שלו, כמו גם בזכות האישיות המקסימה שלו. בניסיון למצוא סמל שמאחד את כל הצדדים השונים המעורבים בסכסוך הבוסני, העיר מוסטר הקימה פסל של ברוס לי. זו נחשבה דרך להפחית את הפילוג התרבותי משום שהם האמינו כי לכל הקבוצות אתניות השונות המעורבות בסכסוך היה את ברוס לי במשותף. סביר להניח כי ציינה טאון מקרבת אנשים דרך התרבות הסינית.

Text 21

The term "savant" is used to describe people who have incredible abilities of the mind, often due to some type of medical disorder. It is not a recognized disease or mental illness, but rather a blanket term for abilities that rest outside the normal realm of human mental ability. For example, Kim Peek, upon whom the film *Rain Man* is based, was noted for being able to perfectly recall over 12,000 books. While Peek was able to read quickly and have full retention of what he read, he had a difficult time buttoning his shirt. He also was unable to interpret texts he read.

The abilities of savants are usually specialized to one or two abilities, while the periphery is often underdeveloped. In Peek's case, he was able to read and retain information to an incredible level, but in most of the rest of his life, Peek suffered greatly from his inability to live a normal life. Eidetic memory, or photographic memory, is sometimes considered an aspect of being a savant, but savants often have talents that are related to more than just academic knowledge.

Some savants, such as Thristan Mendoza, are amazing musicians. They are prodigies or virtuosos. Mendoza has similar abilities to Peek, but rather than complete recall for books, Mendoza is a marimba player who is able to play almost anything he hears. Daniel Tammet, perhaps the most famous savant other than Kim Peek, is a mathematical genius. He is able to recite the digits in the seemingly never-ending number "pi" up to over 22,000 digits. Tammet can also learn any language in the world in about a week. To prove it, he learned the Icelandic language in just a week before being interviewed in Icelandic on television. Another savant, Alonzo Clemens, has a deep desire to mold clay. He especially enjoys molding clay into horses, and his sculptures are incredibly accurate and he is able to mold them very quickly. Understanding a savant's mind is nearly impossible, but because there is so much interest in learning more about these amazing people more and more work is being done to figure out how exactly to define a "savant".

קטע 21

המונח "סוואנט" משמש לתיאור אנשים שיש להם יכולת מנטלית מדהימה, לעתים קרובות בשל סוג כלשהו של הפרעה רפואית. היא אינה מוכרת כמחלה או מחלת נפש, אלא מונח כוללני ליכולות הנמצאות מחוץ לתחום הנורמלי של היכולת המנטלית האנושית. לדוגמה, קים פיק, אשר עליו מבוסס הסרט איש הגשם, תועד עבור היכולת לזכור היטב מעל 12,000 ספרים. בעוד פיק היה מסוגל לקרוא מהר ולשמר באופן מלא את מה שהוא קרא, הוא התקשה לכפתר את חולצתו. הוא גם לא יכול היה לפרש את הטקסטים שקרא.

היכולות של סוואנטים בדרך כלל מתמקדות ביכולת אחת או שתיים, בעוד שהשאר הן לעתים קרובות בלתי מפותחות. במקרה של פיק הוא היה מסוגל לקרוא ולשמור מידע ברמה מדהימה, אך ברובם של שאר תחומי חייו, סבל פיק מאוד מחוסר היכולת שלו לחיות חיים נורמליים. זיכרון אידטי, או זיכרון צילומי, נחשב לעתים קרובות כהיבט של להיות סוואנט, אבל לסוואנטים יש לעתים קרובות כישרונות הקשורים ביותר מידע אקדמי בלבד.

כמה סוואנטים, כמו טריסטן מנדוזה, הם מוזיקאים מדהימים. הם עילויים או וירטואוזים. למנדוזה יש יכולות דומות לאלה של פיק, אבל במקום לזכור באופן מלא ספרים, מנדוזה הוא נגן מרימבה המסוגל לנגן כמעט כל דבר שהוא שומע. דניאל טאמט, אולי הסוואנט המפורסם ביותר מלבד קים פיק, הוא גאון מתמטי. הוא מסוגל לדקלם את הספרות במספר האין סופי לכאורה פאי עד למעל ל-22,000 ספרות. טאמט יכול גם ללמוד כל שפה בעולם בשבוע. כדי להוכיח זאת, הוא למד את השפה האיסלנדית בתוך שבוע לפני שהתראיין בטלוויזיה האיסלנדית. סוואנט נוסף, אלונזו קלמנס, הוא בעל תשוקה עמוקה לעיצוב חימר. הוא נהנה במיוחד מעיצוב חימר כסוסים, ופסליו הם מדויקים להפליא והוא יכול לעצב אותם מהר מאוד. הבנת מוחו של סוואנט היא כמעט בלתי אפשרית, אבל בגלל שיש כל כך הרבה עניין בללמוד יותר על אלה אנשים מדהימים יותר ויותר עבודה נעשית כדי להבין איך בדיוק להגדיר "סוואנט".

Text 22

Many hundreds of years ago, windmills were of major importance to farmers because they allowed farmers to mill their grains in an efficient way without needing anything other than power of the wind. Wind occurs naturally and is free, so farmers as well as other industrialists were eager to take advantage of this power. Now, windmills are not necessary for milling grain or for other industrial purposes because more technologically advanced methods have been invented, however wind power is still relevant and important.

Wind farms, groups of wind turbines, are used as an alternate form of creating energy. While many scientists fear that oil wells will dry up, coal releases too many pollutants, and nuclear energy is risky, wind is seen as abundant, clean, and safe. A turbine, like a giant fan, is built, then when the wind blows the giant fan blades start turning. The fan blades generate energy, and that energy can be used for a variety of purposes. Most fan blades are set up vertically, just like a normal fan, but some have been built to capture wind from other directions. Some wind turbines have sails much like a sail boat, which catch wind and move whichever way the wind blows.

Wind farms are often built in very windy areas such as mountain tops, valleys, and near seas. Especially in countries with little access to other resources, such as oil or coal, wind presents a way to supply energy in an inexpensive and efficient way. It is even possible to put a wind farm in the middle of the sea, rather than on land. The largest wind farm in the world is found in Roscoe, Texas in the United States. There, more than six hundred wind turbines have been built, and the wind produces far enough energy to provide for a quarter million people. Thus, while windmills may have been the way of the past, wind farms may be the way of the future.

קטע 22

לפני מאות רבות של שנים, טחנות רוח היו בעלות חשיבות גדולה לחקלאים מפני שהם איפשרו לחקלאים לטחון את הדגנים שלהם בדרך יעילה, ללא צורך בשום דבר אחר מלבד כוחה של הרוח. רוח מתרחשת באופן טבעי והיא בחינם, לכן חקלאים בנוסף לתעשיינים אחרים היו להוטים לנצל את הכוח הזה. כיום, טחנות רוח אינן נחוצות עבור טחינת תבואה או לצרכים תעשייתיים אחרים בגלל שיטות יותר מתקדמות טכנולוגיות שהומצאו, אולם כוח הרוח הוא עדיין רלוונטי וחשוב.

חוות רוח, קבוצות של טורבינות רוח, משמשות כאמצעי חלופי ליצירת אנרגיה. בעוד מדענים רבים חוששים כי בארות נפט יתייבשו, פחם משחרר מזהמים רבים מדי ואנרגיה גרעינית היא מסוכנת, הרוח נתפשת כשופעת, נקייה ובטוחה. הטורבינה, כמו מאוורר ענקי, נבנית, ולאחר מכן, כאשר הרוח נושבת להבי המאוורר הענקיים מתחילים להסתובב. להבי הטורבינה מפיקים אנרגיה, והאנרגיה הזו יכולה לשמש למגוון מטרות. רוב להבי הטורבינה מוצבים בצורה אנכית, בדיוק כמו מאוורר רגיל, אך חלקם נבנים כדי ללכוד רוח מכיוונים אחרים. לכמה טורבינות רוח יש מפרשים כמו לסירת מפרש, אשר תופסים את הרוח ונעים לפי הכיוון שאליו נושבת הרוח.

חוות רוח נבנות לעתים קרובות באזורים סוערים מאוד, כמו פסגות הרים, עמקים וקרובות לים. במיוחד במדינות עם גישה למעט משאבים אחרים, כגון נפט או פחם, הרוח מייצגת דרך לספק אנרגיה בצורה זולה ויעילה. אפשר אפילו לשים חוות רוח באמצע הים, במקום על היבשה. חוות הרוח הגדולה בעולם נמצאת ברוסקו, טקסס שבארצות הברית. שם, יותר מ-600 טורבינות רוח הוקמו, והרוח מייצרת מספיק אנרגיה כדי לספק רבע מיליון בני אדם. וכך, בעוד שטחנות רוח עשויות להיות הדרך של העבר, חוות הרוח יכולות להיות הדרך של העתיד.

Text 23

Most camouflage is meant to disguise or hide someone or something from view. Military uniforms, for example, are meant to make it difficult for the enemy to see the soldier they are fighting against. The uniforms are made to blend into the surroundings, such that if the soldiers are fighting in a snowy area the uniforms are white and if the soldiers are fighting in a forested area the uniforms are green or brown. Tanks, airplanes, and all other military devices are often camouflaged in the same way. In World War One and World War Two, however, a different type of camouflage was employed.

Dazzle camouflage is an interesting idea that was developed at the outbreak of the First World War. The giant battleships in the oceans had a problem. Depending on the weather conditions the ships might be well camouflaged or entirely without camouflage. No methods were successful in creating a universal camouflage that worked no matter the weather conditions, so a new type of camouflage was created.

Dazzle camouflage is flamboyant. The ships were painted with a wide variety of colors. They were striped or painted with sweeping geometric shapes. Some of the ships looked like giant zebras on the water. Thus, rather than the disguise the ships, the ships were made to stand out. The elaborate designs and colors made finding the range of the ships very difficult for the enemy. It was difficult to relay the size of the ship, the type of ship, or to determine how far away the ship was from the viewer. It is difficult to say how effective this technique was in actually reducing the danger posed by enemy ships, but it is clear that these designed raised morale amongst the soldiers on board the ships because they felt that their ship was properly camouflaged. Also, when the ship stopped in ports, crowds rushed to see the beautifully colored ships. It is often claimed that this type of unique camouflage was the basis for more modern camouflage, so while ships today do not employ this type of camouflage the legacy of "dazzle" lives on.

קטע 23

הסוואה נועדה לרוב כדי להסוות או להסתיר מישהו או משהו מן העין. מדים צבאיים, למשל, נועדו להקשות על האויב לראות את החייל שנגדו הם נלחמים. המדים עשויים להתמוזג עם הסביבה, כך שאם החיילים נלחמים באזור מושלג המדים הם לבנים ואם החיילים נלחמים בשטח מיוער המדים הם ירוקים או חומים. טנקים, מטוסים, וכל הכלים הצבאיים האחרים מוסווים לעתים קרובות באותו אופן. במלחמת העולם הראשונה ומלחמת העולם השנייה, לעומת זאת, סוג אחר של הסוואה היה בשימוש.

הסוואת סינוור היא רעיון מעניין שפותח עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה. לספינות המלחמה הענקיות באוקיינוסים היתה בעיה. בהתאם לתנאי מזג האוויר, אוניות עשויות להיות מוסוות היטב או לגמרי בלי הסוואה. אף שיטה לא הייתה מוצלחת ביצירת הסוואה אוניברסלית שעבדה ללא תלות בתנאי מזג האוויר, ולכן סוג חדש של הסוואה נוצר.

הסוואת סינוור היא ראוותנית. ספינות נצבעו במגוון רחב של צבעים. הן היו מפוספסות או שנצבעו בצורות גיאומטריות מוארכות. חלק מהספינות נראו כמו זברות ענקיות על פני המים. כך, במקום להסוות את הספינות, האוניות היו אמורות להתבלט. העיצובים והצבעים המשוכללים הפכו את מציאת המרחק של ספינות לקשה מאוד לאויב. זה היה קשה להבין את הגודל של הספינה, את סוג הספינה, או לקבוע כמה רחוקה הספינה מן הצופה. קשה לומר למעשה עד כמה טכניקה זו הייתה יעילה בהפחתת הסכנה שמציבות ספינות האויב, אך ברור כי אלו העלו את המורל בקרב החיילים על סיפון הספינות האלו משום שהם חשו כי הספינה שלהם הייתה מוסווה היטב. כמו כן, כאשר הספינות עצרו בנמלים, מיהרו ההמונים לראות את הספינות הצבועות באופן יפה. נטען פעמים רבות כי סוג זה של הסוואה ייחודית היה הבסיס להסוואה מודרנית יותר, כך שבעוד שספינות היום לא משתמשות בסוג של הסוואה, המורשת של ה"סינוור" ממשיכה לחיות.

Text 24

One of the most famous thriller and suspense writers of all time is Robert Ludlum. Ludlum's books have been called "airport novels", because they are often purchased and read during travel, especially on airplanes. This designation, however, has a negative connotation as poorly written fiction and it does not do justice to Ludlum's literary skill. Ludlum's writing is among the best suspense writing ever, largely due to his life experience.

Robert Ludlum has been praised for his excellent use of dialogue. Ludlum's background as an actor led him to understand speech patterns, and he became highly skilled at writing dialogue in a way that was both organic and effective. Suspense, in Ludlum's books, is often based on some type of military-like operation. Ludlum himself was in the United States Marines, and his experiences there led to writing that was exciting and seemingly plausible. While he was a Marine, critics have often noted that the accuracy of his descriptions of fire arms were largely unsuccessful, as he seems to have had limited knowledge on the subject of guns. Regardless of this small criticism, Ludlum succeeded, for the most part, in weaving his fiction stories with accurate information. This gave his readers the sense that what they were reading was factual and realistic. Realism in suspense and thriller novels is a skill with which most authors struggle, but Robert Ludlum was masterful in his ability to weave fact and fiction so seamlessly together.

Many of Robert Ludlum's books were made into movies. *The Bourne Trilogy*, which is a series of three books using the same main character, was made into three very popular films. Ludlum died in 2001, but his name has been used as a trademark. This means that other authors can write books in the same style as Ludlum and they can be published under Ludlum's name. This is known as ghostwriting. Books, such as these, are meant to carry on a tradition of suspense and thriller writing that Ludlum mastered.

קטע 24

אחד מסופרי המתח המפורסם ביותר בכל הזמנים הוא רוברט לודלום. ספריו של לודלום נקראו "רומני שדות תעופה", משום שהם נרכשים ונקראים לעיתים קרובות במהלך הנסיעה, במיוחד במטוסים. להגדרה זו, עם זאת, יש קונוטציה שלילית של סיפורת הכתובה בצורה גרועה והדבר אינו עושה צדק עם הכשרון הספרותי של לודלום. הכתיבה של לודלום היא בין כתיבת המתח הטובה ביותר אי פעם, בעיקר בשל ניסיון חייו.

רוברט לודלום קיבל שבחים על השימוש המעולה שלו בדיאלוג. הרקע של לודלום כשחקן הוביל אותו להבין דפוסי דיבור, והוא הפך למיומן מאוד בכתיבת דיאלוג בדרך שהיתה גם טבעית וגם יעילה. המתח, בספריו של לודלום, מבוסס לעתים קרובות על סוג כלשהו של פעולה צבאית. לודלום עצמו היה בחיל הנחתים של ארצות הברית, וחוויותיו שם הובילו לכתיבה שהייתה מרגשת ונראתה אפשרית. בעוד שהוא היה נחת, המבקרים ציינו לעתים קרובות כי הדיוק של תיאוריו של כלי נשק היה לא מוצלח במידה רבה, מאחר שנראה שהיה לו ידע מוגבל בנושא הרובים. ללא קשר לביקורת הקטנה הזו, הצליח לודלום, על פי רוב, באריגת סיפורי הבדיה שלו עם מידע מדויק. הדבר נתן לקוראיו את התחושה כי מה שהם קראו היה עובדתי ומציאותי. ריאליזם ברומני מתח היא מיומנות שבה רוב המחברים נאבקים, אבל רוברט לודלום היה מומחה ביכולתו לארוג עובדה עם דמיון יחד בצורה חלקה.

רבים מן הספרים של רוברט לודלום הפכו לסרטים. טרילוגיית בורן, אשר היא סדרה של שלושה ספרים העושה שימוש באותה דמות ראשית, הפכה לשלושה סרטים מאוד פופולריים. לודלום מת ב-2001, אבל שמו היה בשימוש כסימן מסחרי. משמעות הדבר היא שמחברים אחרים יכולים לכתוב ספרים בסגנונו של לודלום והם יכולים להתפרסם תחת שמו של לודלום. תופעה זו ידועה בשם סופרי הצללים. ספרים כגון אלה נועדו להמשיך את המסורת של כתיבת מותחנים שבה לודלום שלט.

Text 25

The standard lunchbox or bagged lunch that many Westerners are familiar with has mirrors around the world. Two of the most interesting are the Japanese bento box and the Indian dabbawala. The Japanese bento box comes in a wide variety of styles and shapes, sometimes even including colorful characters for children. The traditional bento box, however, is made up of a kind of tray divided into several parts. Usually a bento box will include rice, fish, and vegetables which are either cooked or pickled. The food is divided into separate parts on the tray, and the presentation can often be ostentatious despite the relatively modest fare. There are many different styles of bento boxes, and today there is even a takeout chain in Japan that sells only bento boxes.

Dabbawala is the name of a lunch delivery service in Mumbai, India. The dabbawala is also the name of the person who delivers the food. Since Mumbai is a very crowded city, it is often cumbersome for people to bring their meals to work with them. Mumbai is the only place where the dabbawala concept is used. As a result, a need arose for someone to collect food from individual people's homes and deliver them to their workplace. A type of lunchbox called a "tiffin tin" is used for the delivery. The dabbawala collects the tiffin tin from the home of the person who orders and delivers it to their work place, then collects the tin and returns it to the home of the person who orders so they can refill it for work the next day. Most people in Mumbai do not work close to their homes so this is often a complex process, and dabbawala are well known as being extremely punctual. Since many of the dabbawala are illiterate, the tiffin tins are usually color coded and marked with a symbol so that they can be delivered to the appropriate places without the need for literate workers. Whether in a lunch pail, tiffin tin, or bento box, lunch time serving has a wide variety of cultural variation.

קטע 25

תיק האוכל הסטנדרטי או ארוחת צהריים בשקית שמערביים רבים מכירים יש מקבילות ברחבי העולם. שניים מהמעניינים ביותר הם תיבת בנטו היפנית ודבואלה ההודית. תיבת הבנטו היפנית מגיעה במגוון רחב של סגנונות וצורות, ולפעמים אפילו כולל דמויות צבעוניות לילדים. תיבת בנטו מסורתית, לעומת זאת, מורכבת מעין מגש מחולק למספר חלקים. בדרך כלל תיבת בנטו תכלול אורז, דגים וירקות מבושלים או כבושים. המזון מחולק לחלקים נפרדים על מגש, וההצגה לעתים יכולה קרובות להיות ראוותנית למרות האוכל הצנוע יחסית. ישנם סגנונות שונים של קופסאות בנטו, והיום יש אפילו רשת טייק-אווי יפנית שמוכרת רק קופסאות בנטו.

דבואלה הוא שמו של שירות משלוחי ארוחת צהריים במומביי, הודו. דבואלה זהו גם שמו של האדם שמספק את המזון. מאחר שמומבאי היא עיר צפופה מאוד, לעתים קרובות מסורבל לאנשים להביא את ארוחותיהם לעבודה איתם. מומבאי היא המקום היחיד שבו משתמשים ברעיון הדבואלה. כתוצאה מכך, התעורר צורך שמישהו יאסוף מזון מבתיהם של אנשים ויעביר אותם למקום עבודתם. סוג של תיק אוכל שנקרא "פח טיפין" משמש עבור המשלוח. דבואלה אוסף את פח הטיפין ממביתו של האדם שמזמין את המשלוח ולוקח אותו למקום עבודתם, ואז אוסף את הפח ומחזיר אותו אל ביתו של המזמין כדי שיוכל למלא אותו לעבודה למחרת. רוב האנשים במומבאי לא עובדים קרוב לבתיהם כך שזהו בדרך כלל תהליך מורכב, ודבואלה ידועים בתור דייקנים מאוד. מאחר שרובם של הדבואלה הם אנאלפביתים, פחי טיפין הם בדרך כלל מקודדים בצבע ומסומנים עם סמל כדי שהם יוכלו להשלח אל המקומות המתאימים ללא צורך בעובדים משכילים. בין אם בדלי צהריים, פח טיפין, או תיבת בנטו, להגשה בזמן ארוחת הצהריים יש מגוון רחב של ייחוד תרבותי.

Text 26

When important or extremely valuable antiquities or gems are found or a person decides to sell them, they often sell them via auction. Two major auction houses exist to appraise valuable art, set a starting price, and conduct public or private auctions. Christie's is an auction house founded in 1766 and is still in operation today. Christie's main rival is Sotheby's which was founded earlier than Christie's in 1744.

Sotheby's auctions mainly focus on art. They have sold art all over the world, and from all over the world. These works of art often sell for millions of dollars, and bids can be phoned in or the auction can be attended live. One of the most notable of Sotheby's art sales is Pablo Picasso's Dora Maar au Chat which sold for ninety-five million dollars in 2006. The person who purchased the painting did not reveal his name to the press, so it is likely that one of the most expensive paintings ever sold is in a private collection.

Seemingly, the Picasso sold at Sotheby's would be the most expensive piece of art ever sold at auction. This was true for a few years, but in 2010 Christie's auction house sold another Picasso's works for 106.5 million dollars! Christie's is no stranger to art sales, although Sotheby's is probably more famous for it, but they also have major deals with antiquities and other exotic items. One example is that of the dress that actress Audrey Hepburn wore in the acclaimed film Breakfast at Tiffany's. The dress fetched three quarters of a million dollars. Other celebrities have sold car collections or memorabilia.

Sometimes a museum or even a city will make a purchase rather than an individual person. The most expensive sculpture ever sold was sold via Sotheby's auction to the Albright-Knox Art Gallery. The gallery is located in Buffalo, New York. The sculpture was created in the Roman era and was made of bronze. It was sold for nearly 29 million dollars.

קטע 26

כאשר עתיקות או אבני חן חשובים או יקרים ביותר נמצאים או כאשר אדם מחליט למכור אותם, הם בדרך כלל מוכרים אותם באמצעות מכירה פומבית. שני בתי מכירות גדולים קיימים כדי להעריך אמנות יקרת ערך, לקבוע מחיר פתיחה, ולנהל מכרזים ציבוריים או פרטיים. כריסטיס הוא בית מכירות פומביות שנוסד בשנת 1766 והוא עדיין בפעולה היום. המתחרה העיקרית של כריסטיס הוא סותבייס אשר נוסד מוקדם יותר מאשר כריסטיס ב-1744.

המכירות הפומביות של סותבייס מתמקדות בעיקר באמנות. הם מכרו אמנות בכל רחבי העולם, ומכל רחבי העולם. יצירות אמנות אלו לעתים קרובות נמכרות במיליוני דולרים, והצעות ניתן למסור בטלפון או שניתן להיות נוכח במכרז החי. אחת ממכירות האמנות הבולטות ביותר של סותבייס היא דורה מאאר או צ'יאת של פאבלו פיקאסו, אשר נמכרה תמורת תשעים וחמש מיליון דולר בשנת 2006. האדם שרכש את הציור חשף את שמו בפני העיתונות, ולכן סביר להניח כי אחד הציורים היקרים ביותר שנמכרו אי פעם נמצא באוסף פרטי.

לכאורה, הפיקאסו שנמכר בסותבייס אמור להיות פיסת האמנות הכי יקרה שנמכרה אי פעם במכירה פומבית. זה היה נכון במשך כמה שנים, אך בשנת 2010 בית המכירות הפומביות כריסטיס מכרה עבודה אחרת של פיקאסו בעבור 106.5 מיליון דולר! כריסטיס אינו זר למכירות אמנות, למרות שסותבייס הוא כנראה מפורסם יותר, אבל יש להם גם עסקאות גדולות עם עתיקות ופריטים אקזוטיים אחרים. דוגמה אחת היא של השמלה שהשחקנית אודרי הפבורן לבשה בסרט המפורסם ארוחת בוקר בטיפאני. השמלה הכניסה שלושת רבעי מיליון דולר. ידוענים אחרים מכרו אוספי מכונית או מזכרות.

לפעמים מוזיאון או אפילו עיר יבצעו רכישה ולא אדם בודד. הפסל היקרי ביותר שנמכר אי פעם נמכר באמצעות מכירה פומבית של סותבייס לגלריה לאמנות אולברייט-נוקס. הגלריה ממוקמת בבאפלו, ניו יורק. הפסל נוצר בתקופה הרומית והיה עשוי ברונזה. הוא נמכר בעבור כמעט 29 מיליון דולר.

Text 27

Sometimes chewing gum and bubble gum are used synonymously, but this is not so accurate. Bubble gum was invented in the late 1920s, while chewing gum in various formations has existed for thousands of years. Various chewy substances have been chewed for flavor or relative nutritional reasons. The ancient Aztec people who lived in what is now Mexico chewed chicle. Chicle is a rubbery substance that comes from a tree. A few cuts are made in the bark of a type of evergreen tree, and the sap that leaks out is collected and turned into a type of gum that Aztecs enjoyed. Another chewy substance used as chewing gum is a plant resin called mastic. Mastic, like chicle, comes from a type of evergreen tree, but they grow in the Middle East rather than in Mexico. In addition to a sticky chewing gum, mastic has also been used as a medicine.

Bubble gum was invented long after chicle and mastic were used as chewing gum. In 1928, Walter Diemer was trying different recipes for gums when he found that he could make a type of gum that was able to expand. He discovered that it was possible to blow bubbles with the gum, and he thought that this innovation could be profitable. He only had one color of food dye which is why classic bubble gum is always pink. Diemer's company was called "Dubble Bubble" and it still exists today.

Bubble gum has gone through many variations. Perhaps the most notable of these variations is sugar free bubble gum. This type of gum uses an artificial sweetener to make the bubble gum taste sweet without having any of the calories commonly found in regular bubble gum. Bubble gum originally came in sticks of gum, but it can come in many different shapes and sizes. Gum balls are spherical and colorful pieces of bubble gum and often have a candy coating on the outside. More recently several companies have created bubble tape which comes in a container that allows someone to extract as much of the "tape" as they would like to chew.

קטע 27

לפעמים גומי לעיסה ומסטיק משמשים כמילים נרדפות, אבל זה לא מדויק כל כך. מסטיק הומצא בשנות ה-20 המאוחרות, בעוד שגומי לעיסה בצורות שונות קיים כבר אלפי שנים. חומרים לעיסים שונים נלעסו בשביל טעם או סיבות די תזונתיות. העם האצטקי העתיק שחי היכן שעכשיו נמצאת מקסיקו, לעס צייקל (סוג של שרף). צייקל הוא חומר גומי המגיע מעץ. מספר חתכים נעשים בקליפתו של סוג של עץ ירוק עד, והלשד שנוזל מתוכו נאסף ונהפך לסוג של מסטיק שממנו נהנו האצטקים. חומר לעיס נוסף המשמש כגומי לעיסה הוא שרף צמחי הנקרא מסטיק. שרף המסטיק, כמו צייקל, מגיע מסוג של עץ ירוק עד, אבל הם גדלים במזרח התיכון ולא במקסיקו. בנוסף לגומי לעיסה דביק, שרף המסטיק שימש גם כתרופה.

המסטיק הומצא הרבה אחרי שהצייקל ושרף המסטיק שימשו כגומי לעיסה. בשנת 1928, וולטר דימר ניסה מתכונים שונים עבור מסטיקים כאשר גילה שהוא יכול לייצר סוג של מסטיק שהיה מסוגל להתרחב. הוא גילה כי אפשר לנפח בועות עם המסטיק, והוא חשב כי חדשנות זו יכולה להיות רווחית. היה לו רק צבע אחד של צבע מאכל ולכן מסטיק קלאסי הוא תמיד ורוד. החברה של דימר נקרא "דאבר באבל" והיא עדיין קיימת היום.

מסטיק עבר וריאציות רבות. אולי הבולט ביותר מוריאציות אלה הוא המסטיק ללא סוכר. סוג זה של מסטיק משתמש בממתק מלאכותי על מנת להפוך את טעם המסטיק למתוק ללא כל הקלוריות הנמצאות בדרך כלל במסטיק רגיל. מסטיק הגיע במקור במקלות מסטיק, אבל הוא יכול להגיע בצורות שונות וגדלים רבים. כדורי מסטיק הן חתיכות עגולות וצבעוניות של מסטיק ולעתים קרובות בעלות ציפוי ממותק מבחוץ. לאחרונה מספר חברות יצרו סרט מסטיק אשר מגיע במיכל המאפשר למישהו להוציא כמה מה"סרט" שהם רוצים ללעוס.

Text 28

While at one time the King of England was considered very powerful and ruled the entire country, today the King or Queen is considered only a figurehead. The job of a king or queen is to represent the country and be a symbol of the country's pride. In this way, the modern king or queen is similar to a mascot. Mascots are symbols of brands, companies, sports teams, societies, or any number of other sources of pride or points of interest for marketers. In short, mascots are ambassadors.

Military units are often named after or connected to animals. Sometimes, live animals are adopted to symbolize the units. These animals are mascots. In the British Armed Forces, several mascots are used to symbolize the pride of the military. The ram is often used during military parades in the United Kingdom, and the Irish Guard use an Irish wolfhound as a mascot as well. The Royal Regiment of Wales has a goat as its mascot and likewise displays the goat at military parades. Perhaps most unique among military mascots is the mascot of the Royal Guard in Norway. There, a King Penguin named Nils Olav was adopted as the Royal Guard's mascot. Nils Olav was named the mascot after the Royal Guard visited the Edinburgh Zoo in Scotland, where the King Penguin lives. As a result, the Royal Guard has made subsequent visits and has even given the creature a higher "rank" during each visit.

Sports and brands often have mascots, especially in the United States. There, sports teams have names so that the Chicago basketball squad, for example, is called The Bulls. The Bulls have an oversized fluffy mascot called Benny the Bull. Benny dances at halftime, hugs children, and helps to excite the crowd during the basketball games. McDonalds restaurant chain is the largest such chain in the world. Their mascot, Ronald McDonald, is a clown and is widely recognized worldwide by children and adults alike. Ronald helps children associate with the McDonalds brand, even though many of them are not even old enough to read.

קטע 28

בעוד שפעם מלך אנגליה נחשב לחזק מאוד ושלט במדינה כולה, היום המלך או המלכה נחשבים רק כשליט-בובה. תפקידו של המלך או המלכה הוא לייצג את המדינה ולהוות סמל לגאוותה של המדינה. בכך, מלך או מלכה מודרניים דומים לקמע. הקמעות הם סמלים של מותגים, חברות, קבוצות ספורט, חברות, או כל מקור אחר של גאווה או נקודות עניין עבור משווקים. בקצרה, הקמעות הם שגרירים.

יחידות צבאיות נקראות לעתים קרובות על שם או בקשר לבעלי חיים. לפעמים בעלי חיים מאומצים כדי לסמל את היחידות. בעלי חיים אלה הם קמעות. בצבא הבריטי, מספר קמעות משמשים כדי לסמל את הגאווה של הצבא. איל משמש לעתים קרובות במהלך מצעדים צבאיים בבריטניה, והמשמר אירי גם הוא משתמש בכלב זאב אירי כקמע. לגדוד המלכותי של וויילס יש עז בתור הקמע שלהם, ולכן מציגים את העז במצעדים צבאיים. אולי הייחודי ביותר בין הקמעות הצבאיים הוא הקמע של המשמר המלכותי בנורווגיה. שם מלך-פינגווין בשם נילס אולף אומץ בתור הקמע של המשמר המלכותי. נילס אולף נבחר בתור הקמע לאחר שהמשמר המלכותי ביקר בגן החיות של אדינבורו בסקוטלנד, שם חי המלך הפינגווין. כתוצאה מכך, המשמר המלכותי ערך ביקורים נוספים ואפילו נתן ליצור "דרגה" גבוהה יותר בכל ביקור.

בספורט ולמותגים יש לעיתים קרובות קמעות, במיוחד בארצות הברית. שם, לקבוצות ספורט יש שמות כך שקבוצת הכדורסל בשיקגו, למשל, נקראת השוורים. לשוורים יש קמע צמרירי ענק בשם בני השור. בני רוקד בזמן המחצית, מחבק ילדים, ומסייע להלהיב את הקהל במהלך משחקי הכדורסל. רשת המסעדות מקדונלד'ס היא הרשת הגדולה בעולם מסוגה. הקמע שלהם, רונלד מקדונלד, הוא ליצן והוא מזוהה ברחבי העולם על ידי ילדים ומבוגרים כאחד. רונלד מסייע לילדים להתחבר למותג מקדונלד'ס, למרות שרבים מהם אפילו לא מבוגרים מספיק כדי לקרוא.

Text 29

The 1967 Expo 67 in Montreal, Canada was based on a kind of futuristic theme. The expo sought to show how people would interact with the world in the future based on the problems of the day. The most widely recognized entry into the expo was "Habitat 67", a building designed by architect Moshe Safdie. The affordable apartment building is made of concrete and has a cubicle-like design with personal gardens for each apartment. It was based on Safdie's master's thesis. This was one of the first of Safdie's architectural career which produced many beautiful and practical buildings and monuments.

Safdie was born in Israel but has lived most of his life in Canada. As a result, he has contributed much to the architecture of both locations. The National Gallery of Canada, which is considered one of the most spectacular art museums in Canada, was designed by Safdie. He also designed the city hall building for the city of Ottawa. In Israel, his designs include city planning, updated designs for the Holocaust Museum (Yad Vashem), and Hebrew Union College in Jerusalem.

While most of Safdie's works are found in Canada and Israel, he has also designed major works in other international cities. Singapore is home to one of Safdie's most magnificent works. The Marina Bay Sands is a hotel and casino complex. The design by Safdie is the highlight of a new luxury area of Singapore built on the water. Safdie's resort design includes three curved towers side-by-side. The towers are connected by an elongated, curved bridge-like structure which adds to the uniqueness of the building as a whole. At present, Safdie, who is in his early 70s, is working on the United States Institute of Peace in Washington D.C. and another American work in Massachusetts where he is designing a federal courthouse. Critics and everyday people alike adore Safdie's sense of style and balance and will continue to make his works popular throughout the world.

קטע 29

תערוכת אקספו 67 בשנת 1967 במונטריאול, קנדה הייתה מבוססת על סוג של נושא עתידיני. התערוכה ביקשה להראות כיצד אנשים יתקשרו עם העולם בעתיד, בהתבסס על הבעיות של היום. המשתתף המוכר ביותר בתערוכה היה "בית גידול 67", בניין שתוכנן על ידי האדריכל משה ספדיה. בניין הדירות הזולות לרכישה עשוי מבטון ויש לו עיצוב דמוי תא משרדי עם גינות אישיות לכל דירה. הוא היה מבוסס על עבודת התואר השני של ספדיה. זה היה אחד הראשונים בקריירה האדריכלית של ספדיה אשר הפיקה בניינים ואנדרטאות רבים ויפים.

ספדיה נולד בישראל, אך חי את רוב חייו בקנדה. כתוצאה מכך, הוא תרם רבות לארכיטקטורה בשני המקומות. הגלריה הלאומית של קנדה, הנחשבת לאחד המוזיאונים לאמנות המרהיבים ביותר בקנדה, תוכננה בידי ספדיה. הוא גם עיצב את בניין העירייה בעיר אוטווה. בישראל, העיצובים שלו כוללים תכנון עיר, עיצוב עדכני עבור מוזיאון השואה (יד ושם), ומכללת האיחוד העברי בירושלים.

בעוד שרוב יצירותיו של ספדיה נמצאות בקנדה ובישראל, הוא עיצב גם עבודות גדולות בערים בינלאומיות אחרות. סינגפור היא ביתה של אחת היצירות היפות ביותר של ספדיה. המרינה ביי סנדס הוא מתחם מלון וקזינו. העיצוב של ספדיה הוא גולת הכותרת של אזור יוקרתי וחדש של סינגפור הבנוי על המים. עיצוב אתר הנופש של ספדיה כולל שלושה מגדלים מעוגלים אחד ליד השני. המגדלים מחוברים באמצעות מבנה דמוי גשר מוארך ומעוקל אשר מוסיף לייחודו של הבניין כולו. נכון לעכשיו, ספדיה, אשר נמצא בשנות ה-70 המוקדמות שלו, עובד על מכון ארצות הברית לשלום בושינגטון הבירה ועבודה אמריקאית נוספת במסצ'וסטס, שם הוא מעצב בית משפט פדרלי. מבקרים ואנשים רגילים כאחד אוהבים את תחושת הסגנון והאיזון של ספדיה וימשיכו לעשות את יצירותיו פופולריות ברחבי העולם.

Text 30

One of the most famous operas of all time is Georges Bizet's "Carmen". The opera debuted in 1875 and was originally a critical failure. The opera house in Paris where "Carmen" debuted considered cancelling the opera after only a few performances and by the end of its initial staging was forced to give away tickets. Audiences were not enthusiastic about the piece. Bizet died shortly after the opera debuted and was unable to see his work have any level of success.

It is fair to say that Bizet was ahead of his time. The style of "Carmen" was that of a "opera comique" in which not all of the words are sung, but rather most are sung and some are said as lines. While this is removed from musical theater, it is also in contrast with normal operas which contain no spoken words at all. As a result, critics and audiences alike were somewhat confused by the work.

Bizet's "Carmen" is set in Seville, Spain. The plot of the opera is concerned with smuggling, jealousy, bullfighting, soldiers, romance, and mutiny. The scenes alternated between high drama and sentimental portions of the show. Today, most audiences are familiar with this style but at the time it was largely misunderstood and is another reason why "Carmen" was not such a critical success. In modern times, however, audiences are more familiar with the style of the opera. About ten years after the debut of "Carmen" the "opera comique" became a more popular style of opera and "Carmen" found a kind of renaissance. In 1967, the opera was made into a ballet, and it has also gone through many different cinematic versions. Even as recent as 2010, a DVD was released of the stage production of "Carmen" from New York's Metropolitan Opera. The musical themes from "Carmen" are found in modern movies and in commercials, and the opera is still running and popular even today.

קטע 30

אחת האופרות המפורסמות ביותר בכל הזמנים היא "כרמן" של ג'ורג' ביזה. האופרה הועלתה לראשונה בשנת 1875 והיה במקור כשלון גורף. בית האופרה בפריז, שם "כרמן" עלתה לראשונה שקל לבטל את האופרה לאחר הופעות ספורות בלבד ועד סוף ההופעה הראשונית נאלץ לתת כרטיסים במתנה. הקהל לא התלהב מהיצירה. ביזה מת זמן קצר לאחר הופעת הבכורה של האופרה ולא היה מסוגל לראות את עבודתו זוכה לרמה כלשהיא של הצלחה.

זה הוגן לומר כי ביזה הקדים את זמנו. הסגנון של "כרמן" היה זה של "אופרה קומיק", שבו לא כל המילים מושרות, אלא רובן מושרות וחלקן נאמרות כשורות. אמנם הדבר נלקח מתיאטרון מוזיקלי, הוא גם מנוגד לאופרות רגילות אשר אינן מכילות מילים מדוברות כלל. כתוצאה מכך, המבקרים והקהל כאחד היו מבולבלים במקצת מהיצירה.

"כרמן" של ביזה מתרחשת בסביליה, ספרד. העלילה של האופרה עוסקת בהברחות, קנאה, מלחמות שוורים, חיילים, רומנטיקה ומרד. סצינות עוברות מדרמה רצינית לבין חלקים רגשיים של ההופעה. כיום, רוב הצופים מכירים את הסגנון הזה אבל באותו זמן הוא היה לא מובן במידה רבה, וזו סיבה נוספת מדוע "כרמן" לא היה כה מוצלח. בעידן המודרני, לעומת זאת, נקהל מכיר טוב יותר את סגנון האופרה. כעשר שנים לאחר הופעת הבכורה של "כרמן", "אופרה קומיק" הפך לסגנון אופרה פופולרי יותר "וכרמן" נמצאה בסוג של תחייה. בשנת 1967, האופרה עובדה לבלט, והיא עברה גם דרך הרבה גרסאות קולנועיות שונות. אפילו לאחרונה ב-2010, דייוידי שוחרר של הפקת הבמה של "כרמן" של האופרה המטרופוליטנית בניו יורק. קטעים מוסיקליים מתוך "כרמן" נמצאים בסרטים מודרניים ובפרסומות, והאופרה עדיין מוצגת ופופולרית גם היום.

Text 31

Therapy, whether physical or mental, is a difficult and time consuming process, but it is often a necessary and important process. Especially for children who have suffered abuse, therapy provides a way to recover from past trauma. Traditional therapy methods include both private and group discussions of problems and in some cases specific medication. One emerging field that is not part of these traditional methods is animal therapy.

Horses are one animal used for therapy. Horse therapy is called Hippotherapy, from the Greek word Hippo which means horse. In many cases, people who suffer from debilitating disorders such as cerebral palsy or injuries like spinal cord injuries can still ride horses. These patients have an enjoyable time, relax, and make an emotional connection with the horse. This can lift their spirits and help improve their morale.

Dogs are another example of an animal that can be used for various types of therapies. One of the main ways dogs are used in therapy is cheering up sick people at hospitals. Dogs are accompanied to the hospital by their owners and then they are set next to sick people who can talk to the dog or pet the dog. Another way that dogs are used for therapeutic purposes is by "listening" to a child or a trauma survivor. Sometimes people are concerned to speak to another person about their troubles but they have little difficulty talking about their issues to a dog.

Non-traditional therapy methods can help a wide range of people, and because these methods are inclusive and not exclusive, they can be used at the same time as more traditional methods of therapy. Since dogs are prevalent in nearly every place around the world, the dog therapy is especially intriguing for the future of non-traditional therapy.

קטע 31

טיפול, בין אם פיזי או נפשי, הוא תהליך גוזל זמן וקשה, אבל הוא לעתים קרובות תהליך הכרחי וחשוב. במיוחד אצל ילדים שסבלו מהתעללות, טיפול מספק דרך להתאושש מטראומת העבר. שיטות טיפול מסורתיות הן כוללות דיונים פרטיים או קבוצתיים על בעיות, ובמקרים מסוימים תרופות מסוימות. אחד התחומים המתפתחים שאינם חלק מאותן שיטות מסורתיות הוא טיפול באמצעות בעלי חיים. סוסים הם חיה אחת המשמשת לטיפול. טיפול באמצעות סוסים נקרא היפותרפיה, מהמילה היוונית היפו שפירושה סוס. במקרים רבים, אנשים הסובלים ממחלות מנוונות כגון שיתוק מוחין או פציעות כמו פגיעות בעמוד השדרה עדיין יכול לרכב על סוסים. חולים אלה נהנים, נרגעים ויוצרים קשר רגשי עם הסוס. זה יכול להרים את רוחם ולעזור לשפר את המוראל שלהם.

כלבים הם דוגמה נוספת של בעל חיים שיכול לשמש בסוגים שונים של טיפולים. אחת הדרכים העיקריות שכלבים משמשים בטיפול היא לעודד אנשים חולים בבתי חולים. כלבים מלווים לבית החולים על ידי הבעלים שלהם ואז הם מושבים ליד אנשים חולים שיכולים לדבר עם הכלב או ללטף את הכלב. דרך נוספת שבה כלבים משמשים למטרות טיפוליות היא על ידי "הקשבה" לילד או אדם שניצל מטראומה. לפעמים אנשים חוששים לדבר עם אדם אחר על הצרות שלהם אבל אין להם קושי לדבר על בעיותיהם עם כלב.

שיטות הטיפול הלא מסורתיות יכולות לעזור למגוון רחב של אנשים, ומאחר ששיטות אלה הן כוללניות ולא בלעדיות, הן יכולים להיות בשימוש בעת ובעונה אחת עם שיטות טיפול מסורתיות יותר. מאחר שכלבים נפוצים בכל מקום כמעט ברחבי העולם, הטיפול בעזרת כלבים הוא מעניין במיוחד לעתידו של הטיפול הלא מסורתי.

Text 32

Homer's classic *The Iliad* describes the Trojan War. The most memorable feature of the epic story is that of the "Trojan Horse". The Trojan Horse was a giant wooden horse. The wooden horse housed soldiers and in confusion the giant horse was dragged inside the castle walls of the enemy. Behind enemy lines, the soldiers inside the horse snuck out of the horse and created havoc for their enemies. While facts about this occurrence are scarce, the literary motif has carried on and in fact several modern "Trojan Horses" have been successfully utilized. The most famous of these modern "Trojan Horses" is Operation Mincemeat.

Operation Mincemeat was a secret operation used by the British against Nazi Germany in 1943. At that time, the Allies (Britain, America, the Soviet Union, and others) had control of North Africa. Germany and Italy both believed that a major invasion could take place anywhere in the Mediterranean area, but they were unsure where such an attack might occur. Playing on this knowledge, the British wanted the Germans to be surprised and wanted to construct a plan for deceiving them.

The daring plan was to allow a dead body to wash up on the Spanish shore. The body would certainly be inspected as it would be in a British military uniform. The dead body would also have secret files with it that would mislead the German authorities as to the launch of an invasion into Italy. The British created an entire persona for this body which they named Major William Martin. Thus, Martin was an example of a Trojan Horse. The Germans believed that the information recovered from Martin's body was accurate and as a result they changed their wartime plans accordingly. This helped the real invasion in Italy to meet with far less resistance and far more surprise than if it had not been carried out. Just as the Trojan Horse described by Homer, Major William Martin helped to secretly mislead the enemy and move closer to victory.

קטע 32

הקלאסיקה של הומרוס "האיליאדה" מתארת את מלחמת טרויה. המאפיין הזכור ביותר של הסיפור האפי הוא ה"סוס טרויאני". הסוס הטרויאני היה סוס עץ ענק. בסוס העץ שוכנו החיילים ובטעות סוס הענק נגרר לתוך חומות הטירה של האויב. מאחורי קווי האויב, החיילים שבתוך הסוס התגנבו החוצה וזרעו חורבן באויביהם. בעוד העובדות על התרחשות זו הן מועטות, המוטיב הספרותי המשך הלאה ולמעשה מספר "סוסים טרויאניים" מודרניים כבר נוצלו בהצלחה. המפורסם ביותר מבין אותם "סוסים טרויאניים" מודרניים הוא מבצע בשר טחון.

מבצע בשר טחון היה מבצע סודי בשימוש בידי הבריטים נגד גרמניה הנאצית בשנת 1943. באותו הזמן, לבעלות הברית (בריטניה, אמריקה, ברית המועצות ואחרות) הייתה שליטה על צפון אפריקה. גרמניה ואיטליה האמינו שתיהן כי פלישה גדולה יכולה להתרחש בכל מקום באזור הים התיכון, אבל הם לא היו בטוחים היכן התקפה שכזו עשויה להתרחש. בעודם משחקים על הידע הזה, רצו הבריטים לגרום לגרמנים להיות מופתעים ורצו לבנות תוכנית כדי לרמות אותם.

התוכנית הנועזת היתה לאפשר לגופה להיסחף לחוף הספרדי. הגופה בהחלט הייתה נבדקת מאחר שהיא תהיה במדי הצבא הבריטי. על הגופה יהיו גם מסמכים סודיים שיטעו את השלטונות הגרמניים לגבי התחלת הפלישה אל איטליה. הבריטים יצרו דמות שלמה לגופה זו, לה הם קראו בשם מייג'ור ויליאם מרטין. לפיכך, היה מרטין סוג של סוס טרויאני. הגרמנים האמינו כי המידע שנאסף מגופתו של מרטין היה מדויק וכתוצאה מכך הם שינו את תוכניות המלחמה שלהם בהתאם. זה עזר לפלישה האמיתית באיטליה לפגוש בהרבה פחות התנגדות ובהפתעה הרבה יותר גדולה מאשר אם המבצע לא היה מבוצע. בדיוק כמו הסוס הטרויאני המתואר על ידי הומרוס, מייג'ור ויליאם מרטין סייע בחשאי להטעות את האוי ולהתקרב לניצחון.

Text 33

Apples and oranges are among the most common and popular fruits. Nearly everyone around the world is familiar with these fruits and also with bananas and probably coconuts as well. In addition to these more common fruits, there are fruits which are indigenous to one specific region and are often considered exotic outside of that one region. Their relative scarcity and lack of popularity make them both desired and fascinating.

One such exotic fruit is the peanut butter fruit. The peanut butter fruit comes from a flowering plant. It was originally found only in Venezuela and Columbia, but today it is also grown in small quantities elsewhere, especially southern Florida in the United States. The plant produces small reddish fruits that are dense and have a taste many people identify as similar to peanut butter, hence the name peanut butter fruit.

Another type of exotic fruit that comes from a flowering plant is the tamarillo. The tamarillo was originally known as the "tree tomato". Sometimes the fruit can resemble a tomato, so it was called a tree tomato. The fruit grows primarily in New Zealand, and in an attempt to make it seem more exotic and to differentiate it between regular tomatoes, it was renamed the tamarillo in 1967. The taste is sometimes compared to a cross between a tomato and passion fruit.

Kiwi was once a very exotic fruit but now it is available by more people worldwide than ever before. Many supermarkets today carry kiwi fruits, and the flavor is offered in a wide variety of artificial flavorings. Kiwis have a fuzzy outer layer that cannot be eaten, but there is a type of kiwi found in northern Asia called the hardy kiwi which can be eaten much in the same way someone eats an apple. Many exotic fruits have counterparts that are well known. Limes, for example, are citrus fruits and closely related to "finger limes". Like the hardy kiwi, the finger lime is a close relative of the lime, but it is shaped differently and has a slightly different taste.

קטע 33

תפוחים ותפוזים הם בין הפירות הנפוצים והפופולריים ביותר. כמעט כל אחד בעולם מכיר את הפירות האלו, כך גם עם בננות, וכנראה גם עם אגוזי קוקוס. בנוסף לפירות אלו אשר נפוצים יותר, ישנם פירות שהם מקומיים לאזור מסוים והם נחשבים לעתים קרובות אקזוטיים מחוץ לאותו אזור יחיד. המחסור היחסי בהם וחוסר הפופולריות שלהם הופכים אותם לנחשקים ומרתקים בו זמנית.

פרי אקזוטי כזה הוא פרי חמאת הבוטנים. פרי חמאת הבוטנים מגיע מצמח פורח. הוא נמצא במקור רק בונצואלה וקולומביה, אך כיום הוא גדל גם בכמויות קטנות במקומות אחרים, בעיקר בדרום פלורידה בארצות הברית. הצמח מייצר פירות אדמדמים קטנים דחוסים ובעלי טעם שאנשים רבים מזהים כדומה לחמאת בוטנים, ומכאן השם פרי חמאת הבוטנים.

סוג אחר של פרי אקזוטי שמקורו בצמח פורח הוא הטמרילו. הטמרילו היה ידוע במקור בתור "עגבניית העץ". לפעמים הפרי יכול להיות דומה לעגבניה, אז הוא נקרא עגבניית עץ. הפרי גדל בעיקר בניו זילנד, ובניסיון לגרום לו להיראות אקזוטי יותר ולהפריד בינו לבין עגבניות רגילות, שמו שונה לטמרילו ב-1967. הטעם מושווה לעתים להכלאה בין עגבניה ופיפלורה.

קיווי היה פעם פרי אקזוטי מאוד אבל עכשיו הוא זמין לאנשים ברחבי העולם יותר מאשר אי פעם בעבר. סופרמרקטים רבים היום מחזיקים בפירות קיווי, והטעם מוצע במגוון רחב של חומרי טעם מלאכותיים. לקיווי יש שכבה חיצונית שעירה שלא ניתנת לאכילה, אבל ישנו סוג של קיווי הנמצא בצפון אסיה בשם קיווי קשיח שניתן לאכילה באופן דומה לזה שבו מישהו אוכל תפוח. לפירות אקזוטיים רבים יש מקבילים ידועים מאוד. לימונים, למשל, הם פירות הדר הקשורים קשר הדוק ל"לימוני אצבע". כמו קיווי קשיח, לימון האצבע הוא קרוב משפחה של הלימון, אך הוא בעל צורה שונה ובעל טעם מעט שונה.

Text 34

Aurora borealis, often called the Northern Lights, is one of the most spectacular natural occurrences. Aurora borealis consists of flashes and colors in the night sky. The Northern Lights are well documented and because the internet is so widely used, most people have seen pictures of or know of the phenomena.

One such phenomena that is less well known by the public but equally stunning in comparison to the aurora borealis is the parhelion. The more common name for parhelion is "sun dog". Sun dogs look much like a halo around the sun. Sometimes these halos, called parhelic circles, are rainbow colored or reflect the sun. This means that a viewer might see what may appear to be three suns. The halo around the sun is usually in either a twenty-two degree circle or a one hundred and twenty-two degree circle. The same type of halo can occur around the moon, but it is not as prominent or striking as the sun dog.

Another example of amazing natural phenomena in the sky is a rainbow. Most people have seen rainbows, and many have even seen a double rainbow. In the event of a double rainbow, there is an optical phenomenon called "Alexander's band". Alexander's band appears as a very dark space between the two rainbows. Another phenomena related to rainbows is a reflected rainbow. If a rainbow occurs close enough to calm waters, the water will reflect a new rainbow that appears next to the original rainbow. It is even possible to have several reflections so that there appears to be several rainbows next to each other.

The northern lights, sun dogs, and various rainbows are all amazing occurrences in nature. While rainbows are more common than sun dogs, most people who see these phenomena are amazed by their beauty and uniqueness in addition to their relative rarity. In the past, people often viewed these phenomena as omens, but today most people tend to see them as amazing scientific phenomena rather than as omens.

קטע 34

הזוהר הצפוני, המכונה לעתים קרובות אורות הצפון, הוא אחד המופעים הטבעיים המרהיבים ביותר. הזוהר הצפוני מורכב מהבזקים וצבעים בשמי הלילה. אורות הצפון מתועדים היטב ומשום שהאינטרנט הוא נפוץ כל כך, רוב האנשים ראו תמונות או יודעים על התופעה.

תופעה אחת כזו אשר פחות מוכרת לציבור אך מהממת לא פחות בהשוואה לזוהר הצפוני היא הפרהליון. השם הנפוץ יותר לפרהליון הוא "כלב השמש". כלבי שמש נראים כמו הילה מסביב לשמש. לפעמים הילות אלו, הנקראות מעגלים פרהליים, הן בצבעי הקשת או משקפים את השמש. משמעות הדבר היא כי הצופה עלול לראות מה שיכול להיראות כשלוש שמשות. ההילה סביב השמש היא בדרך כלל במעגל של 22 מעלות או מעגל של 122 מעלות. אותו סוג של הילה יכול להתרחש מסביב לירח, אך הדבר לא בולט או מדהים כמו כלב השמש.

דוגמה נוספת של תופעות טבע מדהימות בשמיים היא הקשת. רוב האנשים ראו קשת בענן, ורבים ראו אפילו קשת כפולה. במקרה של קשת כפולה, ישנה תופעה אופטית הנקראת "הרצועה של אלכסנדר". הרצועה של אלכסנדר מופיעה בחלל חשוך מאוד בין שתי קשתות. תופעה נוספת הקשורה לקשת בענן היא קשת משוקפת. אם קשת מתרחשת קרוב מספיק למים שקטים, המים ישקפו קשת חדשה שתופיע ליד הקשת המקורית. אפשר אפילו לקבל מספר השתקפויות, כך שנראה כי יש מספר קשתות אחת ליד השני.

אורות הצפון, כלבי השמש, וקשתות שונות הם כולם מופעים מדהימים בטבע. בעוד שקשתות הן נפוצות יותר מאשר כלבי השמש, רוב האנשים שרואים את התופעות האלה נדהמים מהיופי והייחודיות, בנוסף לנדירות היחסית שלהן. בעבר, אנשים ראו לעתים קרובות בתופעות האלה כסימנים, אבל היום רוב האנשים נוטים לראות בהן תופעות מדעיות מדהימות ולא אותות.

Text 35

Imagine if your senses were mixed up or merged together. Suddenly, you could taste color, hear smells, or see a sound. This may sound impossible, but a rare neurological condition known as synesthesia allows this kind of mix up to occur. The most common experience of those who have synesthesia is to be able to see color in numbers or letters. This means that each individual letter or number has an associated color in the mind of the person with synesthesia. This allows them to be able to count or spell with near perfect accuracy, because the word has colors that fit together and can easily be realized by the person. Sometimes shapes define the numbers or letters, and these shapes can also be colorful.

Another form of synesthesia is called lexical-gustatory synesthesia. In cases where people have this type of synesthesia, they report that spoken words give them taste sensations. This means that certain words have specific tastes associated with them. Most of these taste sensations are somehow connected with youth. Thus, a person with this rare type of synesthesia might say a word that gives them the taste sensation of cotton candy they ate as a child, but never use a word that reminds them of an alcoholic beverage even though they may drink alcohol regularly in adulthood.

This condition is caused by the brain, much like color blindness. Perception is simply different for those who have synesthesia, but fortunately they rarely seem to suffer from this abnormality. In fact, many people with synesthesia have lived extraordinary lives and have used their altered perception in fascinating and important ways. Many prolific musicians such as Duke Ellington, Franz Liszt, and Billy Joel have claimed to be able to see the music they play or specific tones as colors as part of their synesthesia. Daniel Tammet, a noted mathematician, is able to do amazing feats seemingly unattainable by most people because he is able to see enormous numbers as landscapes. It is clear that this merger or mix up of senses is fascinating.

קטע 35

תאר לעצמך אם החושים שלך היו מתערבבים או מתמזגים יחד. פתאום, אתה יכול לטעום צבע, לשמוע ריחות, או לראות צליל. זה אולי נשמע בלתי אפשרי, אבל מצב נוירולוגי נדיר זה הידוע בתור סינסטזיה מאפשר לסוג כזה של בלבול להתרחש. החוויה השכיחה ביותר של אלה שיש להם סינסטזיה היא להיות מסוגלים לראות צבעים במספרים או אותיות. משמעות הדבר היא כי כל אות או מספר יחיד הוא בעל צבע מקושר במוחו של האדם עם סינסטזיה. הדבר מאפשר להם להיות מסוגל לספור או לאיית עם דיוק כמעט מושלם, כי למילה יש צבעים המתאימים זה לזה, והיא ניתנת לדמיון בקלות על ידי אותו אדם. לפעמים צורות הן שמגדירות את המספרים או האותיות, וצורות אלה יכולות להיות גם צבעוניות.

צורה נוספת של סינסטזיה נקראת סינסטזיה לקסיקל-גוסטטורית. במקרים שבהם יש לאנשים סוג זה של סינסטזיה, הם מדווחים כי המילים הנאמרות נותנות להם תחושות טעם. משמעות הדבר היא כי למילים מסוימות יש טעמים ספציפיים הקשורים בהם. רוב תחושות הטעם האלו קשורות איכשהו עם נעורים. לפיכך, אדם עם סוג נדיר זה של סינסטזיה עשוי לומר מילה הנותמת לו את תחושת הטעם של צמר גפן מתוק שאכל בתור ילד, אבל מעולם לא ישתמש במילה המזכירה לו משקה חריף למרות שייתכן שהוא שותה אלכוהול באופן קבוע בבגרותו.

מצב זה נגרם על ידי המוח, בדומה לעיוורון צבעים. התפיסה היא פשוט שונה עבור אלו שיש להם סינסטזיה, אך למרבה המזל נראה כי הם רק לעתים נדירות סובלים באופן חריג. למעשה, אנשים רבים עם סינסטזיה חיו חיים יוצאי דופן והשתמשו בתפיסה השונה שלהם בדרכים מרתקות וחשובות. מוסיקאים פורים רבים כמו דיוק אלינגטון, פרנץ ליסט, וביילי ג'ואל טענו שהם מסוגלים לראות את המוזיקה שהם מנגנים או טונים ספציפיים כצבעים כחלק מהסינסטזיה שלהם. דניאל טאמט, מתמטיקאי ידוע, מסוגל לעשות מעשים מדהימים אשר לכאורה בלתי ניתנים להשגה בידי רוב האנשים, בגלל שהוא מסוגל לראות מספרים עצומים כנופים. ברור כי התמזגות או בלבול חושים זה הוא מרתק.

Text 36

Not all birds can fly. Birds that cannot fly are called flightless-birds. Birds that cannot fly are often skilled at either running or swimming. These flightless birds still have wings, but they are not the able to propel the bird into the air. Flightless birds also have more feathers than their flying counterparts. New Zealand has more flightless birds than any other country in the world. There, one can find kiwis and penguins.

Kiwis are flightless birds that are about the same size as a chicken. Like all birds, they are born as eggs. The kiwi's eggs are unique because compared to all other species of birds, the kiwi egg is the largest in relation to the body size of the bird. The kiwi is nocturnal. This means that it sleeps during the day and is active during the night. In addition to being unique for its eggs, the kiwi is unique in that it has a good sense of smell. Most birds do not have great senses of smell, but the kiwi has developed nostrils on the end of its beak which can be used to find worms and other creatures that the kiwi eats. In New Zealand, the kiwi has come to be a symbol of the country. They are portrayed on postage stamps, used as symbols for various companies, and rather than being referred to as New Zealanders most people from New Zealand are happily referred to as "kiwis".

Another common flightless bird in New Zealand is the penguin. There are many species of penguins, and penguins in general can be found around the world. Penguins love cold climates. Where wings are normally found on a bird, penguins have wings that are used as flippers. They use these flippers to swim, and they are excellent swimmers. Penguins generally eat fish and other seafood. Since they live in such cold climates and swim in the icy water, penguins have feathers that help to insulate them against the cold. Another way that penguins are able to withstand temperatures below freezing is by huddling together. The penguins huddle together and rotate positions so that each penguin will be able to be in the center of the group which is the warmest area.

קטע 36

לא כל הציפורים יכולות לעוף. ציפורים שלא מסוגלות לעוף נקראות ציפורים חסרות מעוף. ציפורים שאינן יכולות לעוף הן לעיתים קרובות מיומנות בריצה או שחייה. לציפורים חסרות מעוף אלו עדיין יש כנפיים, אבל הן אינן מסוגלות להרים את הציפור לאוויר. לציפורים חסרות מעוף גם יש יותר נוצות מאשר לקרוביהן המעופפים. בניו זילנד יש ציפורים חסרות מעוף יותר מבכל מדינה אחרת בעולם. שם, אדם יכול למצוא קיווי ופינגווינים.

קיווי הם ציפורים חסרות מעוף, בערך באותו גודל כמו תרנגולת. כמו כל הציפורים, הם נולדים כביצים. ביצי קיווי הן ייחודיות כי בהשוואה לכל המינים האחרים של ציפורים, ביצת הקיווי היא הגדולה ביותר ביחס לגודל הגוף של הציפור. הקיווי הן ליליות. משמעות הדבר כי היא ישנה במהלך היום ופעילה בלילה. בנוסף להיותה ייחודית בזכות הביצים שלה, הקיווי היא ייחודית בכך שהוא בעלת חוש ריח טוב. לרוב הציפורים אין חושי ריח נהדרים, אבל הקיווי פיתחה נחיריים בקצה המקור שלה אשר ניתן להשתמש בהם כדי למצוא תולעים ויצורים אחרים אותם הקיווי אוכלת. בניו זילנד, הקיווי הפכה להיות הסמל של המדינה. הם מצויירות על בולים, משמשות כסמל עבור חברות שונות, ובמקום להיות מכונים ניו זילנדים רוב האנשים מניו זילנד נקראים בשמחה "קיווי".

עוד ציפור חסרות מעוף נפוצה בניו זילנד היא הפינגוויין. ישנם מינים רבים של פינגווינים, והפינגווינים באופן כללי מצויים ברחבי העולם. הפינגווינים אוהבים אקלים קר. היכן שהכנפיים נמצאות בדרך כלל על ציפור, לפינגווינים יש כנפיים המשמשות כסנפירים. הם משתמשים בסנפירים הללו כדי לשחות, והם שחיינים מצוינים. הפינגווינים בדרך כלל אוכלים דגים ופירות ים אחרים. מאחר שהם חיים באקלים קר כל כך ושוחים במים קפואים, לפינגווינים יש נוצות המסייעות לבודד אותם מפני הקור. דרך נוספת שבה הפינגווינים מסוגלים לעמוד בטמפרטורות מתחת לאפס היא בהצטופפות יחד. הפינגווינים מצטופפים יחד ומתחלפים בעמדות כך שכל פינגוויין יוכל להיות במרכז הקבוצה שהוא האזור החם ביותר.

Text 37

Lava can be very beautiful, but regardless of its aesthetic, lava is a building block of our Earth. Lava can be considered a building block, because when it hardens, lava becomes solid ground. Many islands, such as Hawaii, are formed through lava flows stemming from underground volcanoes. Below the surface, lava is called magma. This magma sits below the surface of the Earth in massive pools and if pressure is too great, the magma spews out of volcanoes or undersea vents and this external magma is called lava.

Lava can take many different forms and these forms harden to create a variety of structures. One such form is pillow lava. Pillow lava is formed under the sea. When the magma reaches the surface, in this case underwater, the temperature of the water is far less than that of the magma. Thus, the magma cools very quickly and as it cools it is pushed forward in the water and creates pillow-shaped rocks in the water. Since pillow lava is underwater, its threat to humans is minimal, but lava flows can cause massive damage.

Perhaps the most famous of all lava damage is that of the Roman city of Pompeii. Pompeii was a city close to a volcano, Mount Vesuvius, and when the volcano erupted the entire city was covered in ash and lava. When the lava and ash hardened, the city was buried and centuries later it was excavated and is now a global tourist attraction. Pompeii is a tourist attraction, and likewise in Hawaii the lava flows are spectacular. Tourists flock to Hawaii to watch nature's fireworks. Hawaii's Volcano National Park offers tourists a chance to see volcanoes up close and lava on occasion as well. Especially amazing is the chance to view lava hit the water. It creates a kind of explosion in the water. The smoke caused by the lava flows creates what is called "vog". Vog is similar to smog in that it is a kind of pollution that affects the air. Clearly volcanoes and lava can be deadly, but many people still flock to places where they can see first-hand the magnificence of a bright lava flow.

קטע 37

הלבה יכולה להיות יפה מאוד, אבל בלי קשר לאסתטיות שלה, לבה היא אבן הבניין של כדור הארץ שלנו. לבה יכולה להיחשב כאבן הבניין, משום שכאשר היא מתקשה, לבה הופכת לקרקע מוצקה. איים רבים, כגון הוואי, נוצרים באמצעות זרמי לבה הנובעים מהרי געש תת קרקעיים. מתחת לפני השטח, הלבה נקרא מאגמה. מגמה זו יושבת מתחת לפני השטח של כדור הארץ בבריכות ענקיות ואם הלחץ גדול מדי, המגמה נפלטת מתוך הרי געש או מפתחים תת ימיים ומאגמה חיצונית זו נקראת לבה.

לבה יכולה ללבש צורות רבות ושונות וצורות אלה מתקשות כדי ליצור מגוון של מבנים. צורה אחת כזו היא לבה כרית. לבה כרית נוצרת מתחת לים. כאשר המאגמה מגיעה לפני השטח, במקרה זה מתחת למים, הטמפרטורה של המים היא הרבה יותר נמוכה מזו של המגמה. לכן, המגמה מתקררת מהר מאוד וכשאר היא מתקררת היא נדחפת קדימה במים ויוצרת סלעים בצורת כריות במים. מאחר שלבה כרית נמצאת מתחת למים, האיום שלה לבני אדם הוא מינימלי, אבל זרמי לבה יכולים לגרום נזק עצום.

אולי המפורסם ביותר מכל נזקי הלבה הוא זה של העיר הרומית פומפיי. פומפיי היתה עיר קרובה להר געש, הר וזוב, וכאשר הר הגעש התפרץ העיר כולה כוסתה באפר ולבה. כאשר הלבה והאפר התקשו, העיר נקברה, ומאות שנים מאוחר יותר היא נחפרה וכיום היא אטרקציה תיירותית עולמית. פומפיי היא אטרקציה תיירותית, וכן בהוואי זרמי הלבה הם מרהיבים. תיירים נוהרים להוואי כדי לצפות בזיקוקים של הטבע. הפארק הלאומי בהר געש של הוואי מציע לתיירים הזדמנות לראות מקרוב הרי געש ולעיתים גם לבה. מדהימה במיוחד היא ההזדמנות לראות לבה פוגעת במים. הדבר יוצר סוג של פיצוץ בתוך המים. העשן הנגרם על ידי זרם הלבה יוצר את מה שנקרא ווג. ווג דומה לערפיח בכך שהוא סוג של זיהום שמשפיע על האוויר. ברור שהרי געש ולבה יכולים להיות קטלניים, אך אנשים רבים עדיין נוהרים למקומות שבהם הם יכולים לראות באופן אישי את יופיו של זרם לבה בוהק.

Text 38

In the past, sea travel was the most critical component of international trade. Boats, however, were very slow and this meant that international trade was also slow. In a desire for faster trade, thousands of ship-makers and engineers worked to find the design that would enable a ship to travel as fast as possible without reducing the ship's size which was necessary for transporting goods. In over a thousand years of nautical invention, perhaps nothing has aided the speed of ships like hydrofoils.

The idea of a hydrofoil is about a hundred years old. The general principle is that boats create what is known as drag. Drag is similar to friction in that the water creates resistance and in order to go faster the boat must have minimal resistance. The hydrofoil design relieves this water resistance by installing "wings" underneath the ship. When the ship accelerates, the wings lift the ship out of the water and thus the surface of the ship touching the water (the part that creates resistance) is reduced, thereby reducing drag and allowing the ship to move faster.

The hydrofoil design has a wide variety of purposes. In many areas, ferry boats are needed to transport people quickly between two points. Ferry boats do not need to be necessarily large, and lend themselves nicely to the hydrofoil design. In addition to public transportation, hydrofoils have had a profound impact on boat racing. Even sailing boats have incorporated the hydrofoil design to seemingly fly through the water. Militarily, warships which were at one time cumbersome and slow are now much faster. This enables rapid deployment anywhere in the world, which is a necessity in modern warfare. The hydrofoil has even been adapted for small boats. The "Flyak" is a type of kayak that uses the hydrofoil. The "Flyak" is so fast that in a race against a four-man team of rowers in a normal-style kayak, the "Flyak" was able to win by an entire boat-length. The success of the hydrofoil is a testament to great engineering and the centuries-old desire for fast sea travel.

קטע 38

בעבר, מסע ימי היה המרכיב החשוב ביותר של הסחר הבינלאומי. סירות, לעומת זאת, היו איטיות מאוד ומשמעות הדבר הייתה כי הסחר הבינלאומי היה גם הוא איטי. ברצון למסחר מהיר, אלפי בוני ספינות ומהנדסים עבדו כדי למצוא את העיצוב שיאפשר לספינה לנסוע מהר ככל האפשר מבלי להקטין את גודל הספינה אשר היה הכרחי להעברת סחורות. במשך יותר מאלף שנים של המצאה ימית, אולי שום דבר לא תרם למהירותן של הספינות כמו ההידרופיל.

רעיון ההידרופיל הוא בן כמאה שנים. העיקרון הכללי הוא כי סירות יוצרות מה שנקרא גרר. גרר דומה לחיכוך בכך שהמים יוצרים התנגדות וכדי לנוע מהר יותר הסירה צריכה להיות בעלת התנגדות מינימלית. עיצוב ההידרופיל מקל על התנגדות זו של המים על ידי התקנת "כנפיים" מתחת לספינה. כאשר הספינה מאיצה, הכנפיים מרימות את הספינה מחוץ למים ובכך פני השטח של הספינה הנוגעים במים (החלק שיוצר התנגדות) מצטמצמים, מה שמפחית את הגרר ומאפשר לספינה לנוע מהר יותר.

לעיצוב ההידרופיל יש מגוון רחב של מטרות. באזורים רבים, יש צורך בסירות מעבורת כדי להסיע אנשים במהירות בין שתי נקודות. סירות מעבורת לא צריכות בהכרח להיות גדולות, ומותאמות באופן טוב לעיצוב ההידרופיל. בנוסף לתחבורה ציבורית, ההידרופיל יש השפעה עמוקה על מירוצי סירות. גם סירות מפרש שילבו את עיצוב ההידרופיל כדי לכאורה לטוס דרך המים. מבחינה צבאית, ספינות מלחמה שהיו פעם מסורבלות ואיטיות הן כיום הרבה יותר מהירות. הדבר מאפשר פריסה מהירה בכל מקום בעולם, דרישה הכרחית בלוחמה המודרנית. ההידרופיל אפילו הותאם עבור סירות קטנות. "הפלייאק" הוא סוג של קיאק המשתמש בהידרופיל. "הפלייאק" הוא כל כך מהיר שבמרוץ נגד צוות חותרים של ארבעה אנשים בקיאק רגיל, היה "הפלייאק" מסוגל לנצח באורך סירה שלם. ההצלחה של ההידרופיל היא עדות להנדסה מעולה ורצון בן מאות שנים למסע ימי מהיר יותר.

Text 39

The sense of smell is the strongest sense tied to memory. A recent study was conducted to try to determine the most recognizable smells in the world. There is clearly a connection between these smells and memory, because one of the most recognizable smells is that of crayons. Most adults have not used crayons since they were children. Crayons are made of wax and oils. The most famous and most popular brand of crayons is Crayola.

Crayola crayons were created by Edwin Binney and C. Harold Smith in the early 1900s. Since then, Crayola has become one of the most popular toy brands in history. The company has won numerous awards for their products, and was inducted into the Toy Hall of Fame in 1999. Many companies seem to go through periods where the company struggles and others where the company is succeeding, but Crayola is unique in that almost since its inception it has been highly successful. Their success is due in large part to their innovative marketing and wide selection of colors.

In 1908, Crayola came out with their original eight-pack of crayons. These eight original colors were expanded upon many times. Eight more colors were added in 1924, and eight more in 1974. Today there are over a hundred different colored Crayola crayons. There are even specialty colors such as metallic looking colors and colors with added glitter. The colors are all named and the name is written on the side of the crayon itself. Some of the names are very basic, such as "red" or "blue", but some are creative and interesting. "Aztec Gold" and "Razzmic Berry" are two of the more creative colors sold by Crayola.

From their inception up until the present, Crayola has provided children with a way to exhibit their creativity. Children love to draw, and crayons are both inexpensive and safe. Not only is the smell memorable for many adults, but their experiences playing with crayons are memorable as well. It is likely that the adults that love the smell of crayons will purchase crayons for their children, and the cycle will continue on into the future.

קטע 39

חוש הריח הוא החוש הקשור ביותר לזכרון. מחקר שנעשה לאחרונה ניסה לקבוע מה הם הריחות המוכרים ביותר בעולם. יש בבירור קשר בין ריחות אלו לבין זכרון, משום שאחד הריחות המוכרים ביותר בעולם הוא זה של צבעי פנדה. רוב המבוגרים לא השתמשו בצבעי פנדה מאז שהיו ילדים. צבעי פנדה עשויים משעווה ושמנים. מותג צבעי הפנדה המפורסם והפופולרי ביותר הוא קריולה.

צבעי קריולה נוצרו בידי אדווין ביניי וס. הארולד סמית' בתחילת המאה ה-20. מאז, קריולה הפכה לאחד ממותגי הצעצועים המובילים בעולם. החברה זכתה באינספור פרסים על מוצריה, והוכנסה להיכל התהילה של הצעצועים ב-1999. נראה שחברות רבות עוברות תקופות שבהן החברה מתקשה, ותקופות שבהן החברה משגשגת, אך קריולה ייחודית בכך שכמעט מאז התחלתה היא הייתה מצליחה מאוד. הצלחתם היא בעיקר בזכות שיווק חדשני ומבחר גדול של צבעים.

ב-1908 קריולה הוציאה את חבילת צבעי הפנדה המקורית שלה בעלת שמונה צבעים ב-1908. שמונת הצבעים המקוריים האלו הורחבו פעמים רבות מאז. שמונה צבעים נוספו ב-1924, ושמונה נוספים ב-1974. היום ישנם יותר מ-100 צבעים שונים של צבעי קריולה. ישנם אפילו צבעים מיוחדים כמו צבעים מטאליים וצבעים עם תוספת נצנצים. לכל הצבעים יש שמות והשמות נכתבים על צדו של הצבע עצמו. חלק מהשמות הם בסיסיים כמו "אדום" או "כחול", אך חלקם הם יצירתיים ומעניינים. "זהב אצטקי" ו"גרגרי פטל" הם שניים מהצבעים היצירתיים יותר שנמכרים על ידי קריולה.

מאז יצירתה ועד הווה קריולה סיפקה לילדים דרך להציג את היצירתיות שלהם. ילדים אוהבים לצייר, וצבעי פנדה הם לא יקרים ובטוחים. לא רק שהריחות שלהם חקוקים בזכרונם של מבוגרים רבים, אלא גם החוויות שבמשחק בצבעי פנדה זכורות גם הן. סביר להניח שמבוגרים שזוכרים את הריח של צבעי פנדה ייקנו צבעים כאלה לילדיהם, וכך המעגל יימשך גם בעתיד.

Text 40

Since the 1300s the occupation of grocer has existed. Originally, grocers were sold dry goods such as coffee, tea, and spices. The more dry goods became available, the larger the stores became in order to handle the amount of goods. Trading posts or general stores also sold dry goods, but they focused on goods such as clothing, medicine, tools, furniture, and tobacco products. Sometimes these stores also sold meat, eggs, or milk. A greengrocer sold whatever produce was available; they sold both fruits and vegetables. Eventually dry goods, meat, dairy products, and produce were sold together in one store. These stores eventually became what we know today to be supermarkets.

In 1916, the first grocery store in the form we are familiar with today debuted. This store, called the Piggly Wiggly, was started by Clarence Saunders in Memphis Tennessee in the United States. While little had changed in the grocery industry since its inception, one change was the system of credit. Most people placed an order for their food with a grocer, and then the grocer would deliver their food when it became available. Small grocery stores were forced to accept credit in most cases, and when customers were unable to pay off their debts to their grocer, the grocer's business would go bankrupt and be forced to close. Saunders believed that this system of credit could be eliminated with a self-serve grocery store. His idea eventually became what we know today as the supermarket.

The trading post style of selling goods might seem to have been eliminated entirely, but this is not the case. In Europe especially, the density of the cities makes large grocery stores difficult to build, so most European cities still rely on small grocers and greengrocers. Also, the modern convenience store has its origins in the general store. These stores became especially prominent after the advent of the automobile, because they became a way for gasoline stations to make additional money selling dry goods to motorists. Few changes were made to the original system of buying and selling food for decades, but in the past one hundred years many changes have made food more available for all people.

קטע 40

מאז המאה ה-14 מקצועו של החנווני היה קיים. במקור, חנוונים מכרו סחורות יבשות כגון קפה, תה ותבלינים. ככל שסחורות יבשות הפכו לנפוצות יותר, כך גדלו החנויות כדי להתמודד עם כמות הסחורה. תחנות מסחר או חנויות כולבו גם מכרו סחורות יבשות, אבל הם התמקדו בסחורות כגון ביגוד, תרופות, כלים, רהיטים ומוצרי טבק. לפעמים חנויות אלו מכרו גם בשר, ביצים או חלב. הירקן מכר כל מה תוצרת קרקע שהייתה זמינה, הם מכרו גם פירות וגם ירקות. בסופו של דבר, סחורות יבשות, בשר, מוצרי חלב, ותוצרת חקלאית נמכרו ביחד בחנות אחת. חנויות אלה הפכו בסופו של דבר למה שאנו מכירים כיום כסופרמרקט.

בשנת 1916, המכולת הראשונה בצורה שאנו מכירים היום נפתחה לראשונה. חנות זו, שנקראה פיגלי וויגלי, נפתחה בידי קלרנס סונדרס בממפיס טנסי שבארצות הברית. אמנם מעט השתנה בענף מכולת מאז הקמתה, אך שינוי אחד היה מערכת האשראי. רוב האנשים ביצעו הזמנה לאוכל שלהם אצל החנווני, והחנווני היה מספק להם את האוכל כשזה הפך לזמין. חנויות מכולת קטנות נאלצו לקבל אשראי ברוב המקרים, וכאשר הלקוחות לא היו מסוגלים לשלם את חובותיהם לחנווני, העסק של החנווני היה פושט רגל ונאלץ להיסגר. סונדרס האמין כי מערכת האשראי זו יכולה להעלם עם חנות מכולת בשירות עצמי. הרעיון שלו הפך בסופו של דבר למה שאנחנו מכירים היום בתור סופרמרקט.

סגנון תחנות המסחר של מכירת טובין עשוי להיראות כנעלם לחלוטין, אבל זה לא המקרה. באירופה במיוחד, צפיפות הערים הופכת חנויות מכולת גדולות לקשות לבנייה, ולכן רוב הערים האירופיות עדיין מסתמכות על מכולות ועל ירקניות קטנות. בנוסף, חנות הנוחות המודרנית מקורה בחנות הכולבו. חנויות אלה הפכו לבלוטות במיוחד לאחר כניסתו של הרכב, כי הם הפכו לדרך של תחנות דלק להרוויח עוד כסף במכירת סחורות יבשות לנהגים. שינויים מעטים נעשו במערכת המקורית של קנייה ומכירה של מזון במשך עשרות שנים, אבל ב-100 השנים האחרונות שינויים רבים הפכו את המזון לזמין יותר עבור כל האנשים.

Text 41

An aviary is a way to showcase birds to the public, much like a zoo showcases various animals to the public or aquariums showcase fish. Fish are generally easy to display, because aquariums can hold various fish and the upkeep is not so difficult. Zoos have various animals, some which require more attention than others. Zoos face many problems, but perhaps aviaries present the largest problem of all: how do you allow a bird enough space to fly free without letting it fly away?

A small number of birds can simply be held in a cage. A cage is popular with people who want to keep birds, such as canaries or cockatiels, as pets. Many pet owners clip their pet bird's wings of their birds so that they cannot easily fly, and thus a small cage for a few birds is possible. What if, however, one wanted to keep lots of birds? What about giant birds or birds of prey such as an eagle or a hawk? In this case, an aviary is necessary.

Aviaries are often shaped like a bell or a greenhouse. They provide enough space for birds to fly, but are contained in such a way as not to let them fly away. Usually this means they have a netted roof or some kind of wiring similar to a cage. While most aviaries still keep only a few birds, some can be enormous. Two aviaries in particular are noted as being the largest in the world.

In Germany, the Weltvogelpark Walsrode is the aviary with the largest area. It has many different aviaries within the park, and houses hundreds of different species of birds from all types of climates. While the more modern Jurong Bird Park is slightly smaller, it houses even more birds than the park in Germany. The Jurong Bird Park features enormous aviaries. Some of the aviaries there have lofted walkways above a forest. There, people can walk and look down on the birds as well as watch them fly at eye-level. These two parks, along with other small aviaries featured at zoos, represent a way to allow people to enjoy and learn about birds.

קטע 41

כלוב-ציפורים הוא דרך להציג את הציפורים לראווה, ממש כמו שגן חיות מציג בעלי חיים שונים לציבור או שאקווריומים מציגים דגים. דגים הם בדרך כלל קלים להצגה, כי אקווריומים יכולים להכיל דגים שונים והטיפול בהם הוא לא כל כך קשה. לגני החיות יש בעלי חיים שונים, חלקם דורשים תשומת לב יותר מאחרים. גני החיות מתמודדים עם בעיות רבות, אבל אולי כלובי-הציפורים מהווים את הבעיה הגדולה ביותר: איך אתם מאפשר לציפור מספיק מרחב כדי לעוף בחופשיות מבלי לתת לה לעוף משם?

מספר קטן של עופות יכולים פשוט להיות מוחזקים בכלוב רגיל. הכלוב הוא פופולרי בקרב אנשים שרוצים להחזיק בציפורים, כגון כנריות או קוקטיילים, כחיות מחמד. בעלי חיות מחמד רבים קוצצים את כנפי ציפור המחמד שלהם, כך שהן לא יכולות לעוף בקלות, וכך כלוב קטן בעבור מספר ציפורים הוא אפשרי. מה אם, לעומת זאת, אדם רצה להחזיק בהמון ציפורים? מה לגבי ציפורים ענקיות או עופות דורסים כמו עיט או נץ? במקרה זה, כלוב-ציפורים הוא הכרחי.

כלובי-ציפורים מעוצבים לעתים קרובות כמו פעמון או חממה. הם מספקים מספיק מקום בשביל הציפורים לעוף, אבל מגבילים באופן שלא מאפשר להן לעוף משם. בדרך כלל זה אומר שיש להם גג מרושת או איזה סוג של חיווט הדומה לכלוב רגיל. בעוד שרוב כלובי-הציפורים עדיין מחזיקים רק במעט ציפורים, חלקם יכולים להיות עצומים. שני כלובי-ציפורים בפרט נחשבים כגדולים ביותר בעולם.

בגרמניה, וולטוגלפארק וולסרווד הוא כלוב-הציפורים בעל השטח הגדול ביותר. יש כלובי-ציפורים שונים בתוך הפארק, והוא מאכלס מאות מינים שונים של ציפורים מכל סוגי האקלים. בעוד שהפארק ג'ורונג בירד פארק המודרני הוא קטן יותר, הוא מאכלס אפילו יותר ציפורים מאשר הפארק בגרמניה. ג'ורונג בירד פארק הוא בעל כלובי ענק. לכמה מכלובי-הציפורים יש שבילים התלויים מעל יער. שם, אנשים יכולים ללכת ולהסתכל למטה על ציפורים, כמו גם לצפות בהם עפות בגובה העיניים. שני פארקים אלה, יחד עם כלובי קטנים אחרים הנמצאים בגני חיות, מהווים דרך לאפשר לאנשים להנות וללמוד על ציפורים.

Text 42

Today, most people live and work in cities. Also, while public transportation has certainly improved in the past fifty years, most people still drive to work. Automobiles are generally large, and parking spots in cities are generally small. Especially in European cities which tend to be older and lack urban planning systems for drivers, people sought a solution to the driving problem. One solution was the microcar.

Microcars are tiny automobiles. There are several different types, but generally these microcars are meant for urban travel. They are small enough to fit into small parking spaces, and while they might be uncomfortable for long drives they are quite comfortable for day-to-day living in big cities. These "city cars" are also fuel efficient. They are small so they are far less expensive to purchase than larger cars as well.

One such "city car" is the bubble car, the most famous of which is the Isetta. The Isetta is extremely tiny. It is so small in fact, that it has only one door and the door is located on the front of the vehicle rather than the sides! BMW manufactured the car and it has enjoyed a bit of popularity, even from car collectors as the strange design lends itself to car shows. A new city car is the Smart Car. This compact car is stylish and seats two people. The modern design makes it even more fuel efficient than cars in the past.

While the 1990s saw an influx of giant sport-utility vehicles, and trucks with larger cabins, the 2000s have seen a reduction in the size of vehicles. This is in part due to the demand of city drivers for cars that can fit into smaller spaces, especially for parking, as well as the increase in the price of gas that encourages frugal drivers to seek out alternatives to the high gas prices. The electric cars and hybrid cars are other solutions to the problem of gas expenses, but with more and more people moving to cities, perhaps the best solution lies in the future of the microcar.

קטע 42

כיום, רוב האנשים חיים ועובדים בערים. בנוסף, בעוד שהתחבורה הציבורית השתפרה בהחלט בחמישים השנים האחרונות, רוב האנשים עדיין נוהגים לעבודה. מכוניות הן בדרך כלל גדולות, ומקומות חניה בערים הם בדרך כלל קטנים. במיוחד בערים אירופיות אשר נוטות להיות ישנות יותר וחסרות בתכנון מערכות עירוניות עבור נהגים, אנשים חיפשו פתרון לבעיית הנהיגה. פתרון אחד היה מיקרו מכונית.

מיקרו מכוניות הן כלי רכב זעירים. ישנם סוגים שונים, אך מיקרו מכוניות אלה בדרך כלל נועדו עבור נסיעות עירוניות. הן קטנות מספיק כדי להתאים לתוך מקומות חנייה קטנים, ובעוד שהן עלולות להיות לא נוחות עבור נסיעות ארוכות הם די נוחות לחיים היום יומיים בערים הגדולות. "מכוניות עירוניות" אלה הן גם מאוד חסכוניות בדלק. הן גם קטנות ולכן הן הרבה פחות יקרות לרכישה מאשר מכוניות גדולות יותר.

"מכוניות עירוניות" אחת כזו היא מכונית הבועה, המפורסמת ביותר מביניהן היא איסתה. איסתה היא זעירה ביותר. למעשה, היא כל כך קטנה שיש רק דלת אחת והדלת ממוקמת בחלק הקדמי של הרכב ולא בצדדיו! ב.מ. וו ייצרה את המכונית והיא נהנתה ממעט פופולריות, אפילו מאספני מכוניות מאחר שהעיצוב המוזר עושה את שלו בתערוכות מכוניות. מכונית עירונית חדשה היא הסמארט קאר. מכונית קומפקטית זו היא מסוגגנת ובעלת מושבים לשני אנשים. העיצוב המודרני הופך אותה לאפילו יותר יעילה בדלק מאשר מכוניות בעבר.

בעוד ששנות התשעים ראו זרם של רכבי שטח ענקיים, ומשאיות עם תאים גדולים, שנות ה-2000 ראו ירידה בגודל של כלי הרכב. מדובר בין השאר בשל הביקוש של נהגי העיר למכוניות שיכולות להתאים לתוך חללים קטנים יותר, במיוחד עבור חניה, וכן העלייה במחירי הדלק המעודדת נהגים חסכנים לחפש אלטרנטיבה למחירי הדלק הגבוהים. המכוניות חשמליות והמכוניות ההיברידיים הן פתרונות אחרים לבעיה של הוצאות הדלק, אך עם יותר ויותר אנשים העוברים לערים, אולי הפתרון הטוב ביותר טמון בעתידה של המיקרו מכונית.

Text 43

Markets of varying size and style exist all over the world. They offer people a chance to browse available goods in a centralized location. Markets sometimes contain produce right alongside trinkets, carpets, electronics, or basically anything else. In some ways, malls are the evolution of markets. Sometimes malls contain supermarkets and the supermarket can be thought of as the evolution of the wet market.

Wet markets are not popular in the West. The purpose of a wet market is to provide the freshest possible meat and fish to consumers. In general this means that the animals and fish will not be butchered until the last possible moment before the sale. Sometimes, wet markets have been known to keep live animals that can be slaughtered just before purchase of meat. This, however, is an extreme circumstance. In general, wet markets are a way to sell very fresh meat directly to the consumer.

Another type of market that is not as popular in the West is the night market. In Asian countries, the night market is a place for gathering and leisurely shopping. It is similar to a mall, but open at night. These markets are almost always outdoors and they have a fast paced kind of fervor. Street foods are sold as well as a variety of products one could purchase in the day time. Especially in Taiwan and Malaysia these types of markets are well known and enjoyed by lots of people. Perhaps the most famous night market in the world is Taipei's Shilin Night Market. This market contains an enormous food court that has over five-hundred different street food vendors.

Westerners are most familiar with malls, but malls are a more modern version of open markets. The Taiwanese and Malaysian night markets are quite similar to malls in that they are suited to social gatherings. The food court is another area where these two types of markets come together. Also relating to food, supermarkets, especially the deli section, are similar in nature to wet markets in that they both seek to sell fresh foods to the consumer.

קטע 43

שווקים השונים בגודל ובסגנון שלהם קיימים בכל רחבי העולם. הם מציעים לאנשים הזדמנות לבחון סחורות זמינות במיקום מרכזי. שווקים לפעמים מכילים תוצרת חקלאית לצד תכשיטים זולים, שטיחים, אלקטרוניקה, או בעצם כל דבר אחר. במובנים מסוימים, קניונים הם ההתפתחות של השווקים. לפעמים קניונים מכילים סופרמרקטים והסופרמרקט יכול להיחשב האבולוציה של השוק רטוב.

שווקים רטובים אינם פופולריים במערב. מטרתו של השוק רטוב היא לספק את הבשר והדגים הטריים ביותר ככל האפשר לצרכנים. באופן כללי זה אומר כי חיות ודגים לא יהיה נשחטים עד הרגע האחרון האפשרי לפני המכירה. לפעמים, שווקים רטובים שומרים בעלי חיים כדי שהן יכלו להשחט ממש לפני רכישת הבשר. אומנם, אלו הן נסיבות קיצוניות. באופן כללי, שווקים רטובים הם דרך למכור בשר טרי מאוד ישירות לצרכן.

סוג נוסף של שוק שאינו פופולרי בארצות המערב הוא השוק הלילי. במדינות אסיה, השוק הלילי הוא מקום להתאספות ולקנות בו בנחת. הוא דומה לקניון, אבל פתוח בלילה. שווקים אלה הם כמעט תמיד בחוץ ויש להם סוג של להיטות וקצב מהיר. מזונות רחוב נמכרים בהם כמו גם מגוון רחב של מוצרים שאפשר לרכוש בזמן היום. במיוחד בטייוואן ומלזיה סוגים אלה של שווקים הם מוכרים היטב והרבה אנשים נהנים מהם. ייתכן ששוק הלילה המפורסם ביותר בעולם הוא שוק הלילה שילין בטייפה. שוק זה כולל רחבת מזון עצומה בעלת מעל לחמש מאות ספקי מזון רחוב שונים.

המערביים מכירים לרוב קניונים, אבל קניונים הם גרסה מודרנית יותר של שווקים פתוחים. שווקים הלילה הטייוואנים והמלזיים דומים למדי לקניונים בכך שהם מתאימים למפגשים חברתיים. רחבת המזון היא תחום נוסף שבו שני סוגי השווקים דומים. כמו כן בנוגע למזון, סופרמרקטים, במיוחד איזור המעדנייה, דומים באופיים לשווקים רטובים כי שניהם מנסים למכור מזון טרי לצרכן.

Text 44

A hut is a simple type of dwelling, usually consisting of a single room and created from whatever materials are nearby. They are usually built quickly, and are not always permanent structures. Many native cultures have created different styles of huts, and it is likely that the three most well-known types of huts are igloos, yurts, and tipis.

First, an igloo is a type of hut made entirely out of snow. Inuit people, sometimes referred to as Eskimos, created them in the icy, cold Arctic regions of Alaska and Northern Canada. Igloos have a dome shape and a small opening dug out of snow. The inside of the igloo is warmer than the freezing outdoors. The walls, which are made of icy-snow, block the wind which protects those inside. The inside of the igloo is far warmer than the temperature outside the igloo, because the body heat produced by those inside the igloo is unable to escape and thus heats up the air inside the structure.

A yurt is another type of hut. Yurts are a type of circular, wood-based tent used largely in Central Asia. The yurt is covered with a heavy canvas or felt material that holds the wooden base in place. Entire families can live inside a yurt, as they are often spacious. While the igloo is a more temporary structure, because it can easily be rebuilt, the yurt is slightly more permanent. Yurts are used by nomadic people, and they can be taken apart, carried by a camel or a yak, and rebuilt quickly and easily.

Finally, a tipi is a pyramid type of hut used by nomadic Native American Indians on the American Great Plains. To build them, posts were erected and leaned against one another, creating a triangular shape between the posts and the ground. Then the posts are covered with buffalo skins. The small space at the tip of the tipi's pyramid shape is left uncovered so that smoke from a fire can freely escape. Tipis, like yurts, are meant to be carried from place to place and easily rebuilt, so they are a less permanent type of structure. Overall, igloos, yurts, and tipis are three unique and different types of huts.

קטע 44

הבקתה היא סוג פשוט של דיור, המורכבת בדרך כלל מחדר יחיד שנוצר מכל חומר הנמצא בקרבת מקום. הם בדרך כלל נבנים במהירות, והם לא תמיד מבני קבע. תרבויות מקומיות רבות יצרו סגנונות שונים של בקתות, וסביר להניח כי שלושת הסוגים הידועים ביותר של בקתות הם איגלו, יורט וטיפי.

ראשית, איגלו הוא סוג של בקתה עשויה כולה משלג. בני האינואיט, המכונים לעתים אסקימוסים, יצרו אותם באזורים הארקטיים הקפואים והקרים של אלסקה וצפון קנדה. לאיגלואים יש צורת כיפה ופתח קטן הנחפר מתוך השלג. החלק הפנימי של האיגלו הוא חם יותר מאשר החוץ המקפיא. הקירות, אשר עשויים משלג קפוא, חוסמים את הרוח, דבר המגן על אלו שבפנים. החלק הפנימי של איגלו הוא הרבה יותר חמים מאשר הטמפרטורה מחוץ לאיגלו, כי חום הגוף המיוצר על ידי האנשים שבתוך האיגלו אינו מסוגל להימלט ובכך מחמם את האוויר בתוך המבנה.

היורט הוא סוג אחר של בקתה. הם סוג של אוהל מעגלי המבוסס על עץ הנמצא בשימוש בעיקר במרכז אסיה. היורט מכוסה בד כבד או חומר לבד המחזיק את בסיס העץ במקומו. משפחות שלמות יכול לחיות בתוך היורטים, מאחר שהם לעתים קרובות מרווחים. בעוד שהאיגלו הוא מבנה ארעי יותר, היורט הוא מעט יותר קבוע. היורטים נמצאים בשימוש בידי עמי נוודים, והם יכולים להתפרק, להסחב על ידי גמל או יאק, ולהבנות מחדש במהירות ובקלות.

לבסוף, טיפי הוא סוג של בקתה-פירמידה המשמש נוודים אינדיאנים על המישורים הגדולים באמריקה. כדי לבנות אותם, עמודים מוקמים ומושענים אחד כנגד השני, ויוצרים צורה של משולש בין העמודים לבין הקרקע. לאחר מכן העמודים מכוסים עורות בפאלו. שטח קטן בקצה הפירמידה של צורה טיפי נותר חשוף כך שעשן מדורה יכול לצאת באופן חופשי. הטיפי, כמו היורט, אמורים להתנייד ממקום למקום ולהבנות מחדש בקלות, כך שהם סוג של מבנה פחות קבוע. בסך הכל, איגלו, יורט וטיפי הם שלושה סוגים ייחודיים ושונים של בקתות.

Text 45

Scientists have always been interested to know the extent of animal intelligence. They want to know just how smart an animal can be, and, perhaps, how that intelligence could be used for the good of humans. There have been many experiments, but since animals cannot talk or complete the same kinds of test that humans are capable of, it is very difficult to test them. Most experiments which test for animal intelligence are mainly measures of the animal's memory. An animal's ability to recall or draw from past experience is a necessary component in intelligence.

A memory test seeks to determine how much an animal can recollect. Mice and lab rats are often tested to determine their intelligence, because they exhibit complex behavior and they are inexpensive to raise and test. One way to determine a lab rat's memory is to use a maze test. In the test, the lab rat is led through a maze and then after a period of time the scientists watch to see if the rat remembers how to get from one side of the maze to the other. Many different variations on this experiment have been created. One such variation is the "Morris water navigation test". In the experiment, a mouse is placed in a small pool of water. The water has an escape route back to dry land in the form of a small step that will help the mouse get out of the water. Many visual clues are given, such as different colors, so that the mouse can see where the step is located. Scientists measure the length of time it takes the mouse to find the step, and then repeat the experiment to determine how long the mouse will remember where the step is located. A similar experiment, known as the Oasis maze, places a thirsty mouse in an area with many openings, but only one opening that contains water. Like the "Morris water navigation test", the scientists measure the mouse's memory for finding the water in subsequent tests.

Larger animals, such as dogs or dolphins, are tested using similar methods. The larger the animal, however, the more variables exist. Mice and rats are easier to handle and to understand than dogs or dolphins. Tests for dogs must be more elaborate, and dogs are more complex animals. Regardless new tests for dogs, dolphins, mice and other animals are being invented all the time because the subject of animal intelligence is so fascinating and relevant to society.

קטע 45

מדענים תמיד היו מעוניינים לדעת את מידת האינטליגנציה של בעלי חיים. הם רוצים לדעת עד כמה חכם בעל חיים יכול להיות, ואולי כיצד האינטליגנציה הזו יכולה לשמש לטובת בני האדם. היו ניסויים רבים, אבל מאחר שבעלי חיים לא יכולים לדבר או להשלים את אותם סוגי מבחנים שבני אדם מסוגלים, קשה מאוד לבחון אותם. רוב הניסויים אשר בודקים אינטליגנציה של בעלי חיים הם בעיקר בדיקה ליכולת הזיכרון של החיה. היכולת של בעל חיים להיזכר או להסתמך על ניסיון העבר הוא מרכיב הכרחי בחוכמה.

מבחן זיכרון מבקש לקבוע כמה חיה יכולה לזכור. עכברים וחולדות מעבדה נבחנו לעתים קרובות כדי לקבוע את רמת החוכמה שלהם, משום שהם מפגינים התנהגות מורכבת והם זולים לגידול ולבדיקה. דרך אחת לקבוע את יכולת הזיכרון של עכברי מעבדה היא להשתמש במבחן המבוך. במבחן, עכבר המעבדה מובל דרך מבוך ואז, לאחר תקופת זמן מסוימת, המדענים צופים כדי לראות אם העכבר זוכר איך להגיע מצד אחד של המבוך לצד השני. וריאציות שונות רבות של הניסוי הזה נוצרו. אחת הוריאציות האלו היא "מבחן ניווט המים על שם מוריס". בניסוי, עכבר ממוקם בבריכת מים קטנה. במים יש אפשרות בריחה בחזרה ליבשה בצורה של מדרגה קטנה שתעזור לעכבר לצאת מהמים. ניתנים רמזים חזותיים רבים, כגון צבעים שונים, כך שהעכבר יכול לראות היכן ממקומת המדרגה. המדענים מודדים את משך הזמן שלוקח לעכבר כדי למצוא את המדרגה, ולאחר מכן חוזרים על הניסוי כדי לקבוע כמה זמן העכבר יזכור היכן ממקומת המדרגה. ניסוי דומה, המכונה מבוך אואזיס, ממוקם עכבר צמא באזור עם פתחים רבים, אבל רק פתח אחד המכיל מים. כמו ב"מבחן ניווט המים על שם מוריס", המדענים מודדים את הזיכרון של העכבר בנוגע למציאת המים בבדיקות עוקבות.

בעלי חיים גדולים יותר, כמו כלבים או דולפינים, נבדקים בשיטות דומות. למרות זאת, ככל שבעל החיים גדול יותר כך קיימים יותר משתנים. קל יותר להתמודד ולהבין עכברים וחולדות מאשר כלבים או דולפינים. בדיקות של כלבים חייבים להיות משוכללות יותר, וכלבים הם בעלי חיים מורכבים יותר. למרות הכל, בדיקות חדשות עבור כלבים, דולפינים, עכברים ובעלי חיים אחרים מומצאות כל הזמן בגלל שהנושא של אינטליגנציה בבעלי חיים הוא כל כך מרתק ורלוונטי לחברה.

Text 46

Tennis star Arthur Ashe once said, "I believe I was destined to do more than hit tennis balls." The highly successful tennis player was able to do just that many times over in his life. Throughout his tennis career, Ashe, an African-American, suffered due to his race. As a young man he was forced to travel far distances to play against white youths, which was not allowed in his hometown. Later, after having become a professional player, Ashe was denied entry into South Africa to play a tennis tournament. Ashe spoke out against South Africa's racial policies, known as apartheid, and brought media attention to the issue. He continued to fight for racial equality in South Africa for the remainder of his life, and was even arrested during a protest rally in 1985.

In addition to his outward stance against racism, Ashe is remembered as being among the first celebrities or athletes to suffer from the HIV and AIDS virus. Ashe, despite being in excellent physical condition, had complained of chest pains while running. His doctors informed him that he had had a heart attack, and he was given a quadruple bypass surgery. Despite the heart trouble, Ashe wanted to make a comeback to professional tennis. He improved after the surgery, but while running on vacation, the chest pains returned. Another surgery was performed, and in an unfortunate turn of events, Ashe was given a blood transfusion that contained the HIV virus. At the time, little was known of the virus and blood banks did not screen for HIV. As a result, Ashe contracted the disease.

For about four years, Ashe kept his disease private and out of the media spotlight, but upon learning that a national newspaper would run a story about his deteriorating health, he chose to speak out about his illness. Ashe held a press conference to tell the world he had contracted the disease, and then he went on to spend the final years of his life drawing attention to the AIDS epidemic. Ashe founded the Arthur Ashe Institute for Urban Health to help combat the disease. In addition, many other awards, institutions, and foundations were created by his direct influence. In conclusion, Arthur Ashe's battles against racism and his fight against AIDS were even more important than his tennis career, thus it is likely that Ashe was correct in saying that he was destined for more than just playing tennis.

קטע 46

כוכב הטניס ארתור אש אמר פעם, "אני מאמין שנועדתי לעשות יותר מאשר לפגוע בכדורי טניס". שחקן הטניס המוצלח היה מסוגל לעשות בדיוק את זה פעמים רבות בחייו. לאורך הקריירה שלו בטניס אש, אפריקני אמריקאי, סבל בגלל גזעו. כבחור צעיר הוא נאלץ לנסוע למרחקים כדי לשחק נגד נערים לבנים, דבר אשר לא הורשה בעיר הולדתו. מאוחר יותר, לאחר שהפך לשחקן מקצועי, נמנעה מאש כניסה לדרום אפריקה כדי לשחק בטורניר טניס. אש דיבר בגלוי נגד המדיניות הגזענית של דרום אפריקה, הידוע בשם אפרטהייד, והביא תשומת לב תקשורתית לנושא. הוא המשיך להיאבק למען השוויון בין הגזעים בדרום אפריקה למשך שארית חייו, ואפילו נעצר במהלך עצרת מחאה בשנת 1985.

בנוסף לעמדתו הפומבית נגד גזענות, אש זכור כאחד מהספורטאים או הידוענים הראשונים שסבל מנגיף ה-HIV והאיידס. אש, למרות היותו במצב גופני מצוין, התלונן על כאבים בחזה בזמן ריצה. רופאיו הודיעו לו כי הוא לקה בהתקף לב, והוא עבר ניתוח מעקפים מרובע. למרות בעיות הלב, אש רצה לעשות קאמבק בחזרה לטניס מקצועי. הוא השתפר לאחר הניתוח, אבל תוך כדי ריצה בזמן חופשה, הכאבים בחזה חזרו. ניתוח נוסף בוצע, ובהתפתחות מצערת של אירועים, אש קיבל עירוי דם שהכיל את נגיף האיידס. באותו זמן, מעט היה ידוע על הנגיף, ובנקי דם לא סיננו את ה-HIV. כתוצאה מכך, לקה אש במחלה.

במשך כארבע שנים, אש שמר מחלתו באופן פרטי והרחק מאור הזרקורים התקשורתי, אך לאחר שנודע כי עיתון לאומי יפרסם סיפור על בריאותו המתדרדרת, הוא בחר לדבר על המחלה שלו. אש כינס מסיבת עיתונאים כדי לספר לעולם שלקה במחלה, ולאחר מכן המשיך לבלות את השנים האחרונות של חייו במשיכת תשומת לב למגיפת האיידס. אש הקים את מכון ארתור אש לבריאות עירונית כדי לעזור להילחם במחלה. בנוסף, פרסים, מוסדות וקרנות רבות אחרות נוצרו בהשפעה ישירה שלו. לסיכום, קרבותיו של ארתור אש נגד גזענות ומאבקו נגד איידס היו אפילו חשובים יותר מאשר קריירת הטניס שלו, ולכן סביר להניח כי אש צדק באומרו כי הוא נועד ליותר מאשר רק לשחק טניס.

Text 47

In 1922, archaeologist Howard Carter discovered the burial place of Ancient Egyptian king Tutankhamun, commonly known as King Tut. His discovery put Egypt in the world spotlight and brought new found popularity to Ancient Egyptian study. The discovery was incredible. The tomb was filled with a wealth of information that scholars had craved, and it was also filled with invaluable riches. Tutankhamun's burial mask alone was close to eleven kilos of gold, and it is said to be as valuable as the British Crown Jewels. However, despite the world's excitement over the discovery and the artifacts found inside the tomb, many people believed something sinister was also taking place.

The so-called "curse of the pharaohs" is said to have originated with the opening of Tutankhamun's tomb. While no actual curse is stated anywhere inside the tomb itself, many people at the time believed a curse existed and found evidence of it in the weeks and months after the opening of the tomb. Howard Carter kept a pet canary, and shortly after the tomb was open a cobra snake slipped into the canary's cage and ate it. This was considered a bad omen, as the cobra is the symbol of the kings of Ancient Egypt. Next, the patron and benefactor of the expedition that discovered the tomb, Lord Carnarvon, died after a mosquito bit him and he accidentally opened the bite while shaving and became infected with blood poisoning. This occurred only six weeks after the opening of the tomb, and it is the impetus of the claims a curse existed. Eight more deaths were claimed to be part of the curse, as well as a fire and a flood that plagued the home of one of the anthropologists. Finally, many claims are made about the lights in the city of Cairo going out when Lord Carnarvon died, and this is attributed to the curse.

The claims of a curse are heavily disputed and are unlikely to have any real substance. In 1922, newspapers sold millions of copies by publicizing this so-called curse, and audiences around the world were interested in reading about these seemingly scary coincidences. Real evidence, however, is hard to find. For example, while the lights in the hospital room went out when Carnarvon died, the lights in Cairo did not. Also, many of the people involved in the discovery of Tutankhamun's tomb lived long healthy lives including Howard Carter himself. Thus, while a curse is unlikely, what is likely is that this important discovery will continue to be a topic of interest for many years to come.

קטע 47

בשנת 1922 גילה הארכיאולוג הווארד קרטור את מקום קבורתו של המלך המצרי הקדום תות ענח' אמון, הידוע בכינויו המלך תות. תגליתו הציבה את מצרים באור הזרקורים של העולם והביאה פופולריות חדשה לחקר מצרים העתיקה. התגלית הייתה מדהימה. הקבר היה מלא בשפע של מידע אשר לו החוקרים ייחלו, והוא היה מלא גם בעושר שלא יסולא בפז. מסכת הקבורה של תות ענח' אמון לבדה הייתה קרובה לאחת עשרה קילוגרמים של זהב, ונאמר שהיא יקרה כמו תכשיטי הכתר הבריטי. אולם, למרות ההתרגשות של העולם מגילוי הממצאים שנמצאו בתוך הקבר, אנשים רבים האמינו שגם משהו מרושע מתרחש.

מה שמכונה "קללת הפרעונים", נאמר כי החלה עם פתיחתו של קברו של תות ענח' אמון. בעוד שלא נכתב על אף קללה בשום מקום בתוך הקבר עצמו, אנשים רבים באותה תקופה האמינו שהקללה קיימת ומצאו עדויות לגביה בשבועות ובחודשים לאחר פתיחת הקבר. הווארד קרטור החזיק בכנרית מחמד, וזמן קצר לאחר פתיחת הקבר נחש קוברה הזדחל לתוך הכלוב של הכנרית ואכל אותה. זה נחשב לסימן רע, מאחר שהקוברה הוא הסמל של מלכי מצרים העתיקה. לאחר מכן, הפטרוני ונותן החסות למשלחת שגילתה את הקבר, לורד קרנרובן, מת לאחר שיתוש עקץ אותו והוא בטעות פתח את מקום העקיצה בזמן שהתגלח ונדבק בהרעלת דם. זה התרחש שישה שבועות בלבד לאחר פתיחת הקבר, והתמריץ של טענות שלפיהן קללה קיימת. נטען שמונה מקרי מוות נוספים היו חלק מן הקללה, כמו גם שריפה ושטפון שפקדו את ביתו של אחד נטרופולוגים. לבסוף, דיווחים רבים התקבלו על כך שהאורות בעיר קהיר כבו כאשר לורד קרנרובן מת, והדבר מיוחס לקללה.

הטענות של קללה שנויים מאוד במחלוקת ולא סביר שהן בעלות תוכן אמיתי. בשנת 1922, עיתונים מכרו מיליוני עותקים בזכות פרסום הקללה-לכאורה הזו, וקוראים מרחבי העולם התעניינו בקריאה על צירופי מקרים מפחידים אלו. עדויות אמיתיות, לעומת זאת, קשה למצוא. לדוגמה, בעוד האורות בחדר בית החולים כבו כאשר קרנרובן מפטר, האורות בקהיר לא. כמו כן, רבים מהאנשים המעורבים בגילוי הקבר של תות ענח' אמון חיו חיים ארוכים ובריאים כולל הווארד קרטור עצמו. וכך, בעוד קללה אינה סבירה, מה שסביר הוא כי זו תגלית חשובה זו תמשיך להיות נושא מעניין במשך שנים רבות.

Text 48

One of the oldest occupations still in existence is shepherding. Shepherding is done by a shepherd whose job it is to take sheep out in to a field and watch over them while they graze. They are also responsible for the health and protection of the sheep as well as their reproduction. Sheep can be sheered for their wool, milked, or slaughtered for their meat and in most cases the shepherd is also responsible for sheering, milking, and slaughtering.

In most cases, a shepherd would work alone. This meant that the shepherd lived a solitary and nomadic life. The job meant moving from place to place as the flock of sheep migrated to areas with an abundant food source. In the past, many poor peasants did not have land and thus could not farm their own land. They could, however, take on a flock of sheep. The sheep were usually able to graze on public land, rather than private land, and thus no actual land holdings were needed by a shepherd. In some cases, shepherds earned a wage for their work rather than the profits from selling the wool, milk, or meat.

Sheep dogs are a helpful source of protection, labor, and companionship for shepherds. Many breeds of dogs have a natural instinct and ability to herd sheep. They are strong and hearty enough to ward off potential predators, such as wolves, so they help protect the flock. The dogs are obedient and take orders well, so their master (the shepherd) can order them to round up the flock and they will make sure none of the sheep stray too far or run away. As mentioned, shepherding is often a solitary lifestyle. This means that the shepherd is often lonely, and a dog can provide companionship that will alleviate some of the loneliness that accompanies the job. Also, sometimes the dogs can be left to do the work themselves, freeing up the shepherd's time for other activities.

Today, most shepherding is done on private estates. These estates have massive lands that are often fenced in. This means that the job once done by a shepherd is now far less important. The flock cannot run away, nor can predators enter the restricted area. The aim of shepherding nowadays centers more on the tasks of sheering, slaughtering, and milking than on protecting the flock and maintaining its health.

קטע 48

אחד המקצועות העתיקים ביותר שעדיין קיימים הוא רעיית צאן. רעיית צאן נעשית בידי רועה שתפקידו לקחת כבשים החוצה אל השדה ולהשגיח עליהן בזמן שהם מלחכות עשב. הם אחראים גם על בריאות והגנת הכבשים, כמו גם על הרבייה שלהם. ניתן לגזוז כבשים בשביל הצמר שלהן, לחלוב אותן, או לשחוט אותן בשביל הבשר שלהן, וברוב המקרים הרועה אחראי גם על הגזיזה, חליבה והשחיטה.

ברוב המקרים, רועה יעבוד לבד. פירוש הדבר כי הרועה חי חיי נוודות בודדים. משמעות העבודה היא לנוע ממקום למקום כאשר עדר הכבשים נודד לאזורים עם מקורות מזון בשפע. בעבר, לאיכרים עניים רבים לא היה שטח משלהם ולכן לא יכלו היה לעבד את אדמתם. הם יכלו, עם זאת, לקחת עדר כבשים. הכבשים יכלו בדרך כלל ללחץ שטח ציבורי, ולא קרקע פרטית, ולכן אחזקות קרקע בפועל לא נדרשו מהרועה. במקרים מסוימים, רועים הרוויחו שכר עבור עבודתם, ולא את הרווחים ממכירת צמר, חלב או בשר.

כלבי רועים הם מקור מועיל של הגנה, עבודה וחברות לרועים. גזעים של כלבים רבים הם בעלי יכולת ואינסטינקט טבעי לרעיית כבשים. הם חזקים ובריאים מספיק כדי להדוף טורפים אפשריים, כגון זאבים, ובכך הם עוזרים להגן על הצאן. כלבים הם צייתנים ומקבלים פקודות היטב, כך שאדונם (הרועה) יכול להורות להם לאסוף את הצאן והם יוודאו שאף אחת מהכבשים לא סוטה יותר מדי או בורחת. כאמור, רעיית צאן היא לעיתים קרובות אורח חיים בודד. משמעות הדבר היא כי רועה צאן הוא לעיתים קרובות בודד, כלב יכול לספק חברה שתקל מעט על הבדידות שמלווה את העבודה. כמו כן, לפעמים ניתן להשאיר את הכלבים לעשות את העבודה בעצמם, מה שמשחרר את זמנו של הרועה עבור פעילויות אחרות.

כיום, רוב רעיית צאן נעשית בשטחים פרטיים. שטחים אלו הם בעלי אדמות נרחבות אשר בדרך כלל מגודרות. משמעות הדבר היא כי העבודה שנעשתה בעבר על ידי רועה צאן היא עכשיו הרבה פחות חשובה. הצאן אינו יכול לברוח, וגם טורפים לא יכולים להיכנס לאזור הסגור. מטרת רעיית צאן כיום מתרכזת סביב משימות הגזיזה, שחיטה וחליבה יותר מאשר להגן על העדר ושמירה על בריאותו.

Text 49

Economist John Stuart Mill developed one of the core concepts of microeconomics: opportunity cost. Opportunity cost can be thought of as a theory or idea that describes what is lost by making one economic decision instead of another. While this may seem very complicated, it is actually something that occurs often and is understood by almost everyone. For example, if one has ten dollars and there are two items each worth ten dollars, the opportunity cost is the option that is not purchased.

On a small scale, the opportunity cost may not be so important. If one must decide between pizza and a hamburger, assuming both are equally priced, the opportunity cost is the meal that is not chosen. So if one decides to eat a hamburger, the pizza is the opportunity cost. This is relatively easy to understand for most people. Adding scarcity as an additional wrinkle makes it even more understandable. If, in the same example, it is only possible to eat pizza once a week but a hamburger is available everyday, then the opportunity cost of the pizza is higher than that of the hamburger because the pizza is not as available as the hamburger.

Thus far the example used is one that is simple and not so realistic. Imagine, however, a choice between two complex investments. If one has a million dollars to invest and the choices are between a bank account that pays out five percent interest, and purchasing a mutual fund package that has a higher risk than the bank account but on average earns a ten percent interest. Determining the opportunity cost is very difficult in cases such as these. If the opportunity cost is the bank account, then the investor will automatically lose five percent. If the opportunity cost is the mutual fund package, the investor could lose about ten percent but this is an uncertainty. Clearly this is a far more difficult and complex situation.

If a third option exists, the opportunity cost is still only one or the other of the choices not chosen, not both put together. Using the original example, if the choices are pizza, a hamburger, or chicken, and one chooses pizza, the opportunity cost is either a hamburger or chicken, but not both. These types of choices affect everyone every time a purchase is made, and as a result it is an important economic idea for everyone to understand.

קטע 49

הכלכלן ג'ון סטיוארט מיל פיתח את אחד ממושגי הליבה של מיקרו כלכלה: עלות הזדמנות. ניתן לחשוב על עלות הזדמנות כתיאוריה או רעיון המתאר מה אבד על ידי ביצוע החלטה כלכלית אחת במקום אחרת. בעוד שזה עלול להראות מסובך מאוד, זה למעשה משהו שקורה לעתים קרובות ומובן על ידי כמעט כולם. לדוגמה, אם יש עשרה דולרים ויש שני פריטים בשווי עשרה דולר כל אחד, עלות ההזדמנות היא האפשרות שלא נרכשה.

בקנה מידה קטן, עלות הזדמנות יכולה להיות לא כל כך חשובה. אם אדם צריך להחליט בין פיצה להמבורגר, בהנחה שהם מתומחרים באופן שווה, עלות ההזדמנות היא הארוחה שלא נבחרה. לכן אם מישהו מחליט לאכול המבורגר, הפיצה היא עלות ההזדמנות. זה קל יחסית להבנה עבור רוב האנשים. הוספת מחסור כקפל נוסף הופכת את הנושא לאפילו יותר מובן. אם, לדוגמה, ניתן אכול פיצה רק פעם בשבוע אבל המבורגר זמין כל יום, אזי עלות ההזדמנות של פיצה היא גבוהה יותר מזו של המבורגר כי הפיצה אינה זמינה כמו המבורגר.

עד כה הדוגמה שהייתה בשימוש הוא הייתה פשוטה ולא כל כך מציאותית. תארו לעצמכם, לעומת זאת, בחירה בין שתי השקעות מורכבות. אם יש מיליון דולר להשקעה והאפשרויות הן בין חשבון בנק המשלם ריבית של חמישה אחוזים, לבין רכישת קרן נאמנות בעלת סיכון גבוה יותר מאשר חשבון הבנק, אך בממוצע מרוויחה ריבית של עשרה אחוזים. קביעת עלות ההזדמנות קשה מאוד במקרים כגון אלו. אם העלות ההזדמנות היא חשבון הבנק, אז המשקיע באופן אוטומטי מאבד חמישה אחוזים. אם עלות ההזדמנות היא קרן הנאמנות, המשקיע עלול לאבד כעשרה אחוזים, אבל זהו חוסר וודאות. ברור שזהו מצב הרבה יותר קשה ומורכב.

אם קיימת אפשרות שלישית, עלות ההזדמנות היא עדיין רק האפשרויות שלא נבחרו, או האחרת, לא שתיהן ביחד. בדוגמה המקורית, אם האפשרויות הן פיצה, המבורגר או עוף, ואדם בוחר פיצה, עלות הזדמנות היא המבורגר או עוף, אך לא שניהם. סוגי בחירות אלו משפיעים על כולם, בכל עם שנעשית רכישה, וכתוצאה מכך זה הוא רעיון כלכלי שחשוב לכולם להבין.

Text 50

In this modern age, skyscrapers dominate the urban landscape. These buildings are enormous and building them is very difficult. The heavy materials needed to build skyscrapers require giant cranes and dangerous work. While skyscrapers seem difficult to build even with all of the modern technological advances of modern society, structures known as megaliths may be even more impressive than even the tallest of the skyscrapers in the world.

Megaliths are giant stone structures built in prehistoric times. The stones are enormous, and there is much speculation concerning how ancient peoples were able to move these stones. There is also much discussion about their purpose. As a result, megaliths are much discussed and debated. Engineers speculate about how the materials were moved without the luxury of modern technology, and historical researchers speculate about the possible uses for such structures.

One such example of a megalith is Stonehenge in England. Stonehenge has confounded researchers for centuries. The site consists of giant stones arranged in a circular pattern. Many of the stones weigh as much as four tons. The structure's purpose is unknown, and little is known of the people who build it. It is known that some connection can be made to the summer solstice. On the day of the summer solstice, peculiar shadows are created by the giant stones. Beyond this fact, little is known about the site. The mystery of Stonehenge has fascinated people for thousands of years.

Another example of a mysterious megalith is located at Easter Island. This island near Chile has giant stone faces all around the island. These stone structures were built by the original inhabitants of the island thousands of years ago. More is known of the inhabitants of Easter Island than those who built Stonehenge, and since the Easter Island megaliths have human faces it is easier for researchers to speculate about their use, but the actual construction of these megaliths is still a mystery. Much like the Pyramids in Egypt, the physical labor and engineering involved in creating both Stonehenge and the megaliths at Easter Island is astounding. Prehistoric building may be even more impressive than building skyscrapers because of prehistoric people's lack of engineering prowess.

קטע 50

בעידן המודרני, גורדי שחקים שולטים בנוף העירוני. מבנים אלו הם עצומים ובנייתם קשה מאוד. החומרים הכבדים הדרושים לבניית גורדי שחקים דורשים מנופים ענקיים ועבודה מסוכנת. בעוד שגורדי שחקים נראים קשים לבנייה אפילו עם כל ההתקדמות הטכנולוגית של החברה המודרנית, מבנים המכונים מגהליטים עשויים להיות מרשימים אפילו יותר מגורדי השחקים הגבוהים ביותר בעולם.

מגהליטים הם מבני אבן ענקיים שנבנו בתקופה הפרהיסטורית. מגהליטים הם ענקיים וישנן השערות רבות בנוגע לכיצד אנשים עתיקים היו מסוגלים להזיז את האבנים האלו. יש גם דיון רב בנוגע למטרתם. כתוצאה מכך, מגהליטים נידונים רבות. מהנדסים מעלים השערות לגבי איך החומרים הועברו ללא המותרות של הטכנולוגיה המודרנית, וחוקרים היסטוריים מעלים השערות לגבי השימושים האפשריים עבור מבנים כאלה.

דוגמה אחת של מגהליט, היא סטונהנג' באנגליה. סטונהנג' הדהימה חוקרים במשך מאות שנים. האתר מכיל אבנים ענקיות מסודרות בתבנית מעגלית. רבות מן האבנים שוקלות עד ארבעה טונות. מטרת המבנה אינה ידועה, ומעט מאוד ידוע על האנשים שבנו אותו. ידוע כי קיים קשר כלשהוא להיפוך הקיץ. ביום היפוך הקיץ, צללים מוזרים נוצרים על ידי אבני הענק. מעבר לעובדה זו, מעט מאוד ידוע על האתר. תעלומת סטונהנג' ריתקה אנשים במשך אלפי שנים.

דוגמה נוספת של מגהליט מסתורי נמצאת באי הפסחא. באי הזה ליד ציילה יש פרצופי אבן ענקיים בכל רחבי האי. מבני אבן אלה נבנו בידי התושבים המקוריים של האי לפני אלפי שנים. יותר ידוע על תושבי אי הפסחא מאשר על אלה שבנו את סטונהנג', ומאחר שלמגליטים של אי הפסחא יש פרצופים אנושיים קל יותר לחוקרים לשער לגבי השימוש בהם, אך הבנייה בפועל של מגהליטים אלה היא עדיין בגדר תעלומה. ממש כמו הפירמידות במצרים, העבודה הפיזית וההנדסה המעורבות ביצירת סטונהנג' והמגהליט באי הפסחא הן מדהימות. בנייה פרהיסטורית עשויה להיות אפילו יותר מרשימה מבניית גורדי שחקים בגלל חוסר המיומנות ההנדסית של אנשי פרהיסטוריים.

Text 51

Most people think of caves as being largely horizontal, but a cave can also be vertical. Additionally, most people think of caves as being on land or perhaps partially submerged, but caves can exist underwater as well. One of the most famous underwater caves is also vertical. It is possible to consider the Great Blue Hole off the coast of Belize as a gigantic bucket.

The Great Blue Hole is an enormous vertical cave that is underwater. It is circular in shape and plunges to a depth of 125 meters. The diameter of the circle is about three hundred meters across. The cave is formed largely from limestone, and it has stalactites that show geologists that at one time the cave was above water. In fact, four places in the Great Blue Hole show that it is likely that the water level rose and emptied into the cave four separate times over the course of thousands of years.

The cave has existed for thousands of years, but only in the past forty years has it ever been explored. Famed SCUBA inventor Jacques-Yves Cousteau brought fame to the site in 1971 when he began undersea exploration of the Great Blue Hole. Cousteau labeled it one of the best sites in the world for SCUBA diving, and the site has been popular for undersea adventurers ever since. The water in the Great Blue Hole is very clear which lends itself to tourism. Divers can easily see the undersea creatures that live in the cave. Since the site is part of a reef system, many types of fish and sharks make their home in the Great Blue Hole.

The Great Blue Hole is by far the most famous of all of the underwater vertical caves in the world, but it is not the deepest. The deepest underwater vertical cave can be found off the coast of the Bahamas at a place called Dean's Blue Hole. Dean's Blue Hole is 202 meters in depth, but the diameter of the hole is much smaller than the Great Blue Hole at just 35 meters wide. The Zacaton sinkhole in Mexico is technically deeper than even Dean's Blue Hole, but it is not entirely filled with water. Thus, the Zacaton sinkhole is the deepest vertical cave in the world, but the deepest underwater vertical cave is Dean's Blue Hole. Regardless of the records, however, vertical caves enjoy wide popularity as they are beautiful natural phenomena.

קטע 51

רוב האנשים חושבים על מערות כעל אופקיות בעיקר, אבל מערה יכולה להיות גם אנכית. בנוסף, רוב האנשים חושבים על מערות כקיימות על היבשה או אולי שקועות חלקית, אבל מערות יכולות להתקיים גם מתחת למים. אחת המערות התת ימיות המפורסמות ביותר גם היא אנכית. אפשר לחשוב על החור הכחול הגדול מול חופי בליז כעל דלי ענק.

החור הכחול הגדול הוא מערה אנכית עצומה הנמצאת מתחת למים. הוא בעל צורה עגולה ויורד עד לעומק של 125 מטרים. קוטר העיגול הוא כשלוש מאות מטרים ברוחבו. המערה נוצרה בעיקר מאבן גיר, ויש לה נטיפים המראים לגיאולוגים כי פעם המערה הייתה מעל המים. למעשה, ארבעה מקומות בחור הגדול הכחול מראים כי סביר להניח שמפלס המים נכנס והתרוקן מתוך המערה בארבע פעמים שונות במשך אלפי שנים.

המערה קיימת כבר אלפי שנים, אך נחקרה רק בארבעים השנים האחרונות בלבד. ממצאי הצלילה המפורסם ז'אק איב קוסטו, הביא תהילה לאתר בשנת 1971 כאשר החל בחקר תת ימי של החור הכחול הגדול. קוסטו הכתיר אותו כאחד האתרים הטובים ביותר בעולם לצלילה, והאתר היה מאז פופולרי עבור הרפתקנים תת ימיים. המים בחור הכחול הגדול הם מאוד צלולים, דבר המושך תיירות. צוללנים יכולים בקלות לראות את היצורים התת ימיים שחיים במערה. מאחר שהאתר הוא חלק ממערכת השונית, סוגים רבים של דגים וכרישים הקימו את ביתם בחור הכחול הגדול.

החור הכחול הגדול הוא ללא ספק המפורסם ביותר מכל המערות התת ימיות האנכיות בעולם, אבל הוא לא העמוק ביותר. המערה האנכית העמוקה ביותר מתחת למים נמצאת חופי איי הבהאמה במקום שנקרא החור הכחול של דין. החור הכחול של דין הוא בעומק 202 מטר, אבל הקוטר של החור קטן בהרבה מהחור הכחול הגדול- רק 35 מטר. בולען זאקטון במקסיקו הוא מבחינה טכנית אפילו עמוק יותר מאשר החור הכחול של דין, אבל הוא לא מלא לחלוטין במים. לכן, את בולען זאקטון היא המערה האנכית העמוקה ביותר בעולם, אבל המערה האנכית התת ימית העמוקה ביותר היא החור הכחול של דין. עם זאת, ללא קשר לשיאים, מערות אנכיות נהנות מפופולריות רבה משום שהן תופעות טבע יפות.

Text 52

Nutrition is a critical aspect of bodybuilding as well as general health and fitness, but how does one choose a diet that fits their lifestyle? First, a separation must be made between nutritionists and dieticians. Dieticians are formalized and educated people who have learned to work with food and nutrition at educational institutions and have received degrees in that field. Conversely, nutritionists are easily certified and generally lack credentials as qualified experts. Perhaps a nutritionist is knowledgeable and informed, but true credentials are given only by institutions who certify dieticians. Meeting with a dietician is the best way to determine which plan will be best for you.

Short of meeting with a dietician, however, it is important to understand the general principles of nutrition. This includes understanding what constitutes protein, carbohydrates, and fats and how they influence the body. For example, many people believe that fats are very bad for the body. While this might seem true, it is actually quite false. Rather, it is important to know which fats influence the body in a positive way and which influence the body in a negative way. It is also important to determine which amounts are best for each individual.

Improper nutrition can lead to many diseases. In developed countries, obesity can result from overeating. High caloric levels result in obesity, and obesity leads to a plethora of diseases including diabetes and heart disease. In less developed countries, there may be a lack of available food stuffs. As a result, starvation, dysentery, or other diseases may persist. In some situations, certain vitamins and minerals may be difficult to find. One such example is that of sailors in centuries past. These sailors were without a constant source of fruits and vegetables and they could not obtain vitamins and minerals that are needed to keep from getting sick. As a result, they developed scurvy which could easily have been prevented with adequate vitamin C. Thankfully, however, most of these issues are avoidable today, and access to nutritional information is abundant on the internet. Today it is easy to have a nutritious diet and one that will not cause any kind of harm to the body.

קטע 52

תזונה היא היבט קריטי של פיתוח גוף, כמו גם בריאות כללית וכושר, אבל איך אדם יכול לבחור דיאטה שמתאימה לסגנון החיים שלו? ראשית, הפרדה חייבת להתבצע בין תזונאים ודיאטנים. דיאטנים הם אנשים בעלי אישור רשמי והשכלה, אשר למדו לעבוד עם מזון ותזונה במוסדות חינוך וקיבלו תארים בתחום זה. לעומת זאת, תזונאים מוסמכים בקלות ובאופן כללי חסרים אישורים כמומחים מוסמכים. ייתכן שתזונאי הוא בעל השכלה וידע, אבל אישורים אמיתיים ניתנים רק על ידי מוסדות המסמיכים דיאטנים. פגישה עם דיאטן היא הדרך הטובה ביותר כדי לקבוע איזו תוכנית תהיה הטובה ביותר עבורך.

חוץ מלפגוש דיאטנית, עם זאת, חשוב להבין את העקרונות הכלליים של תזונה. הדבר כולל הבנה מהם חלבון, פחמימות, שומנים, וכיצד הם משפיעים על הגוף. לדוגמה, אנשים רבים מאמינים כי שומנים מזיקים מאוד לגוף. בעוד שזה אולי נראה נכון, זה למעשה שקר. במקום זאת, חשוב לדעת אילו שומנים משפיעים על הגוף בצורה חיובית ואילו משפיעים על הגוף באופן שלילי. חשוב גם לקבוע אילו כמויות הן הטובות ביותר עבור כל אדם.

תזונה לא נכונה יכולה להוביל למחלות רבות. במדינות מפותחות, השמנת יתר עלולה להיגרם מאכילת יתר. רמות קלוריות גבוהות גורמות להשמנה, והשמנה מובילה לשפע של מחלות, כולל סוכרת ומחלות לב. במדינות פחות מפותחות, ייתכן שיש מחסור בחומר מזון זמינים. כתוצאה מכך, רעב, דיזנטריה, או מחלות אחרות עשוי להתקיים לאורך זמן. במצבים מסוימים, ויטמינים ומינרלים מסוימים עשוי להיות קשה למציאה. דוגמה לכך היא של המלחים במאות שעברו. מלחים אלו היו ללא מקור קבוע של פירות וירקות והם לא יכלו לקבל ויטמינים ומינרלים הדרושים כדי שלא לחלות. כתוצאה מכך, הם פיתחו צפדינה אשר הייתה יכולה להימנע בקלות בעזרת מספיק ויטמין C. למרבה המזל, עם זאת, רוב הנושאים הללו ניתנים למניעה כיום, וגישה למידע תזונתי קיימת בשפע באינטרנט. היום קל לשמור על דיאטה מזינה ואדם אינו צריך לגרום לשום נזק לגוף.

Text 53

Earthquakes can be devastating natural phenomena, and perhaps no earthquakes were more devastating than the Aleppo earthquake in 1138. Earthquakes are caused by tectonic plates. These giant plates cover the Earth's surface, and they can move. When they move they can spread apart leading to giant caverns, often underneath the sea, or they can collide which pushes the two plates together and creates mountain ranges. The areas where they converge are known as fault lines, and resting on the fault between the Arabian tectonic plate and the African tectonic plate is the city of Aleppo in modern day Syria.

Aleppo in 1138 was a major trading hub between the Euphrates River and the Mediterranean Sea. It was a population center and an important city. A suburb of the city, Harem, was home to a large Crusader castle and church. On October 11, 1138, a massive earthquake hit Aleppo and the nearby castle and church were destroyed. The day before, a smaller earthquake was felt and many inhabitants of the city fled to the countryside and surrounding areas in hopes of surviving the quake. Regardless of their attempts to flee, however, over two hundred thousand people were killed in the earthquake.

While the 1138 earthquake in Aleppo is often considered one earthquake, the death toll is actually a composite of several earthquakes that took place around the same time period, the largest of which hit near Aleppo and felled the Crusader castle. There were other earthquakes, however, that occurred in the same year and added to the amount figures of how many perished in these quakes. While this series of quakes are considered to be among the deadliest in human history, other earthquakes were actually more deadly. Three of the five most deadly earthquakes occurred in China, including a recent Chinese earthquake in 1976 that killed almost eight-hundred thousand people. It might seem as though this type of death due to earthquake is unfounded in the present day, but this assessment is untrue. In addition to the Chinese earthquake in 1976, the most recent major earthquake in Haiti killed over two hundred thousand people. Since the earthquake in Aleppo is represented by a series of quakes and also historical figures for the dead are difficult to determine, it is possible that the Haitian earthquake was actually more deadly!

קטע 53

רעידות אדמה יכולות להיות תופעות טבע הרסניות, ואולי לא היו רעידות אדמה הרסניות יותר מאשר רעידת האדמה בחלב (Aleppo) ב-1138. רעידות אדמה נגרמות בידי הלוחות הטקטוניים. לוחות ענקיים אלה מכסים את השטח של כדור הארץ, והם יכולים לזוז. כאשר הם זזים הם יכולים להתרחק מה שמוביל למערות ענק, לעיתים מתחת לים, או שהם יכולים להתנגש דבר אשר מצמיד את שני הלוחות ביחד ויוצר רכסי הרים. האזורים שבהם הם נפגשים ידועים בשם קווי השבר, ומונחת על קו השבר בין הלוח הטקטוני הערבי והלוח הטקטוני האפריקאי היא העיר חלב בסוריה המודרנית.

חלב ב-1138 היתה מרכז מסחר עיקרי בין נהר הפרת והים התיכון. היא הייתה מרכז אוכלוסייה ועיר חשובה. בפרבר של העיר, הרמון, הייתה טירה צלבנית וכנסייה גדולה. ב-11 באוקטובר 1138, רעידת אדמה חזקה פגעה בחלב והטירה והכנסייה הסמוכה נהרסו. יום קודם לכן, רעידת אדמה קטנה יותר הורגשה ותושבים רבים של העיר נמלטו אל הכפר והסביבה, בתקווה לשרוד את רעידת האדמה. למרות ניסיונותיהם לברוח, יותר ממאתיים אלף בני אדם נהרגו ברעידת האדמה.

למרות שרעידת האדמה בחלב ב-1138 נחשבת בדרך כלל רעידת אדמה אחת, מספר מקרי המוות הוא למעשה שילוב של מספר רעידות אדמה שהתרחשו באותה תקופה, הגדולה שבהן פגעה ליד חלב והפילה את הטירה הצלבנית. היו רעידות אדמה אחרות, לעומת זאת, שהתרחשו באותה שנה, והוסיפו לסכום כמויות של כמה נספו ברעידות אלה. בעוד שסדר רעידות זו נחשבת בין הקטלניות ביותר בהיסטוריה האנושית, רעידות אדמה אחרות היו למעשה קטלניות יותר. שלוש מתוך חמשת רעידות האדמה הקטלניות ביותר התרחשו בסין, כולל לאחרונה רעידת אדמה בסין בשנת 1976 שבה נהרגו כמעט שמונה מאות אלף איש. זה אולי נראה כאילו סוג זה של מוות כתוצאה מרעידת אדמה אינו קיים בהווה, אבל הערכה זו איננה נכונה. בנוסף לרעידת האדמה הסינית ב-1976, ברעידת האדמה הגדולה האחרונה בהאיטי נהרגו יותר ממאתיים אלף בני אדם. מאחר שרעידת האדמה בחלב מיוצגת על ידי סדרה של רעידות אדמה וגם כמויות היסטוריות של המתים קשים לקביעה, ייתכן שרעידת האדמה בהאיטי דווקא קטלנית יותר!

Text 54

Chess may not seem to be such a dramatic game as compared to athletic events, but in some cases it can be riveting entertainment. The World Chess Championships in 1972 included what many chess enthusiasts consider to be the greatest match of all time. This match, between American Bobby Fischer and Russian Boris Spassky took place during the Cold War. It pitted not only the two best chess players of the time, both still considered legendary players, but also their respective nations.

The match occurred in Iceland, roughly a middle ground between the United States and Russia. Many of the details of the match, such as the type of board and admission of cameras and an audience were decided upon by Fischer himself. There is much speculation even today about the affect that many of these decisions had on Spassky psychologically. Many chess scholars have concluded that Fischer used many detailed tactics unrelated to actual gameplay in order to swing psychological advantage to his favor.

Psychology plays a large role in chess, because chess requires much concentration and clear-headed decision making. Spassky was largely passive other than feigning illness twice during the week's long tournament in order to delay games. Conversely, Fischer made wild accusations concerning the noise of cameras, called for the first seven rows of spectators to be removed, rocked back and forth in his seat, and made other demands concerning the event. Fischer lost the opening two games, and it has been speculated that this was a calculated move done on purpose to make Spassky feel overly confident about his chances of winning the World Championships. While Spassky did little to try to influence Fischer, the Russian media made wild accusations about Fischer somehow being able to control Spassky with an electronic device, and the Icelandic police were forced to sweep the building for possible electrical devices.

In the end, Bobby Fischer won the event and brought honor to America in the face of its Russian enemy. In Russia, chess greatly interested the public and little change was seen after the event, but in America the event spawned massive interest in chess as membership in chess clubs doubled. Fischer continued to be eccentric and unusual during the rest of his chess career. Having had a wild and often controversial life, Fischer moved to Iceland at the end of his life and was buried in a small rural Icelandic community in 2008.

קטע 54

שחמט לא נראה משחק כל כך דרמטי בהשוואה אירועי ספורט, אך במקרים מסוימים הוא יכול להיות בידור מרתק. אליפות העולם בשחמט בשנת 1972 כללה את מה שחובבי שחמט רבים מחשיבים כהמשחק הגדול ביותר של כל הזמנים. משחק זה, בין האמריקאי בובי פישר לבין בוריס ספסקי הרוסי התקיים בתקופת המלחמה הקרה. הוא הציב אחד כנגד השני לא רק שניים משחקני השחמט הטובים ביותר של התקופה, שניהם נחשבים עדיין לשחקנים אגדיים, אלא גם את המדינות שלהם.

המשחק התרחשה באיסלנד, סוג של איזור-אמצע בין ארצות הברית ורוסיה. פרטים רבים בנוגע למשחק, כגון סוג הלוח וקבלתם של מצלמות וקהל הוחלטו על ידי פישר עצמו. יש הרבה השערות גם היום לגבי ההשפעה שהייתה להחלטות אלה על ספסקי מבחינה פסיכולוגית. מלומדי שחמט רבים הגיעו למסקנה כי פישר השתמש בטקטיקות מפורטות אשר אינן קשורות למשחק בפועל על מנת להטות את היתרון הפסיכולוגי לטובתו.

הפסיכולוגיה משחקת תפקיד גדול בשחמט, משום ששחמט דורש ריכוז רב וקבלת החלטות בראש צלול. ספסקי היה בעיקר פסיבי חוץ מאשר לזייף מחלה פעמיים במהלך שבוע הטורניר כדי לדחות משחקים. לעומת זאת, פישר השמיע האשמות פרועות לגבי הרעש של המצלמות, קרא להרחיק את שבע השורות הראשונות של הצופים, התנדנד קדימה ואחורה בכסאו, ודרש דרישות אחרות לגבי האירוע. פישר הפסיד את שני משחקי הפתיחה, ושוער כי זה היה צעד מחושב שנעשה בכוונה כדי לגרום לספסקי להרגיש בטוח מדי בסיכוייו לזכות באליפות העולם. בעוד ספסקי עשה מעט כדי לנסות להשפיע על פישר, התקשורת הרוסית שילחה האשמות פרועות בנוגע ליכולת של פישר לשלוט איכשהו על ספסקי עם מכשיר אלקטרוני, והמשטרה האיסלנדית נאלצה לבדוק את הבניין למכשירים חשמליים אפשריים.

בסופו של דבר, זכה בובי פישר בתחרות והביא כבוד לאמריקה בפני האויב הרוסי שלה. ברוסיה, שחמט מעניין מאוד את הציבור ומעט שינוי נראה לאחר האירוע, אבל באמריקה האירוע הוליד התעניינות מאסיבית בשחמט כאשר מספר החברויות במועדוני שחמט הוכפל. פישר המשיך להיות מוזר ויוצא דופן במהלך כל קריירת השחמט שלו. לאחר שחי חיים פרועים ולעתים קרובות שנויים במחלוקת, עבר פישר לאיסלנד בסוף חייו ונקבר בקהילה איסלנדית כפרית קטנה בשנת 2008.

Text 55

Before the advent of refrigeration as we know it today, ice was not readily available. This meant that it was difficult to store perishable foods. It also meant that ice cream was a commodity, and it was usually reserved only for the rich. While today almost every household can make ice in their freezer or buy large bags at the grocery store, ice itself used to be very valuable in every season except winter.

The first place to ever successfully store ice was Persia, which today is part of Iran. There, the first icehouses were built. The Persian type of icehouse was called a "yakhchal". These structures have a bell shape. Ice, which could be collected in the winter from nearby lakes and ponds, would be placed in an underground area of the "yakhchal" and the structure allowed for winds to swirl through the building even in the summer months and prevent the ice from melting. As a result, Persia was the first place to ever enjoy ice cream in the summer. Blocks of ice could also be sold, along with snow which was often placed on top of the ice.

In Britain, brick icehouses were built at large manor homes of nobility. Often, a pond was built nearby with the sole intention of providing ice in the wintertime that could then be transferred to the icehouses. In the early history of the United States, ice was an important export. Ice from the Northeastern United States could be packed with straw and other insulation on ships bound for the Caribbean Sea area and the Southern United States, where ice was hard to come by in the summer months. Additionally, ice wagons were created to provide ice to private homes in the summer months. This ice was stored much in the same way as the Persians, although the American ice houses were more similar to heavily insulated buildings than to the "yakhchal".

In Iran, the word "yakhchal" has become the word for refrigerator. In England the brick icehouses still stand and are sometimes associated secret passages because of their underground tunnels. In America, the buildings still stand and are often used as makeshift bars, especially in Texas. Regardless of the long history of icehouses, refrigeration has made these buildings largely obsolete. Ice cream, however, is still widely enjoyed nearly everywhere in the world.

קטע 55

לפני הופעת הקירור כפי שאנו מכירים אותו היום, קרח לא היה זמין בקלות. פירוש הדבר הוא שהיה קשה לאחסן מזון מתכלה. פירושו גם היה שגלידה הייתה מצרך מותרות, והייתה שמורה בדרך כלל רק לעשירים. אמנם היום כמעט בכל בית יכולים לייצר קרח במקפיא שלהם או לקנות שקיות גדולות במכולת, קרח עצמו היה בעבר בעל ערך רב בכל עונה למעט החורף.

המקום הראשון שאי פעם אחסן קרח בהצלחה היה פרס, שכיום היא חלק מאיראן. שם נבנו בתי הקרח הראשונים. בית הקרח הפרסי נקרא "יאקצ'אל". למבנים אלה יש צורה של פעמון. קרח, אשר יכול היה להאסף בחורף מאגמים ובריכות סמוכים, הוצב באיזור התת קרקעי של ה"יאקצ'אל" והמבנה אפשר למערבולות רוח לעבור דרך הבניין אפילו בחודשי הקיץ ומנעו מהקרח להתמוסס. כתוצאה מכך, הייתה פרס המקום הראשון אי פעם להנות מגלידה בקיץ. ניתן היה למכור גושים של קרח, יחד עם השלג שהונח לעתים קרובות על גבי הקרח.

בבריטניה בתי קרח מלבנים נבנו בבתי אחוזה גדולים השייכים לאצילות. לעתים קרובות, בריכה סמוכה נבנתה למטרה הבלעדית של אספקת קרח בחורף, שאז יכול היה להיות מועבר לבית הקרח. בהיסטוריה המוקדמת של ארצות הברית קרח היה ייצוא חשוב. ניתן היה לארוז קרח מצפון-מזרח ארצות הברית עם קש וחומרי בידוד אחרים על ספינות שהפליגו אל אזור הים הקריבי ודרום ארצות הברית, שם היה קשה להשיג קרח בחודשי הקיץ. בנוסף, נוצרו עגלות קרח כדי לספק קרח לבתים פרטיים בחודשי הקיץ. קרח זה היה מאוחסן באופן דומה לזה של הפרסים, למרות שבתי הקרח האמריקנים היו דומים יותר למבנים מבודדים מאוד מאשר ל"יאקצ'אל".

באיראן, המילה "יאקצ'אל" הפכה למילה מקרר. באנגליה בתי קרח מלבנים עדיין עומדים ולפעמים מקושרים למעברים סודיים בגלל המנהרות התת קרקעיות שלהם. באמריקה, המבנים עדיין עומדים, ומשמשים לעתים קרובות כבארים מאולתרים, במיוחד בטקסס. למרות ההיסטוריה הארוכה של בתי קרח, קירור הפך את הבניינים האלה במידה רבה למיושנים. גלידה, לעומת זאת, היא עדיין מקור להנאה באופן נרחב כמעט בכל מקום בעולם.

Text 56

Traditional music from Mexico is called "mariachi" music. Mariachi music was originally developed only for stringed instruments, but it has evolved over the past several hundred years to include horns and woodwind instruments as well. Originally the music was used for weddings, and the word "mariachi" originated from the French word for "marriage".

Traditionally, a mariachi band will include guitar, violin, and trumpets along with two unique instruments and a singer. One of the instruments unique to mariachi music is the guitarron mexicano. This instrument is shaped much like a guitar but it is very deep and wide at its base. It makes the bass notes of the mariachi band. The strings are very thick and, unlike a guitar, there are no frets. The other unique instrument in the traditional mariachi band is the Mexican vihuela. The Mexican vihuela is also shaped like a guitar, but it has five strings instead of six. The Mexican vihuela has a high pitched tone similar to that of a ukulele.

These instruments taken together play different styles of music including polka, waltz, and marches. The style depends on the circumstance, but regardless the music itself maintains its distinctive sound. Singers sing in a style known as "ranchera". Ranchera singing developed from mariachi which was originally without a singer. Singers are often talented at playing instruments in the mariachi band and may stand alone and sing or play and sing at the same time. Other instruments that have been added to more modern mariachi music include flutes, harps, keyboards or organs, harmonica, and accordions. Drums are noticeably absent from this style of music, but on rare occasions even drums are added to the traditional mariachi lineup.

In addition to the uniqueness of the music, the dress and performance style of the musicians is also unique. The musicians all dress in the same flamboyant suits including a wide-brimmed hat called a "sombbrero". The suits are called "charro" suits which refer to their origins as the traditional dress of cowboys. Mariachi music is most popular in the Mexican city of Guadalajara. A famed concert for the president of Mexico and the American Secretary of State in 1907 featured eight mariachi musicians and forever connected mariachi music to the city. Today the city holds festivals dedicated to mariachi music and the music is popular throughout the city.

קטע 56

מוסיקה מסורתית ממקסיקו נקראת מוסיקת "מריאצ'י". מוסיקת מריאצ'י פותחה במקור רק לכלי מיתר, אבל היא התפתחה במשך מאות שנים כך שתכלול בנוסף גם קרניים וכלי נשיפה מעץ. במקור המוסיקה שימשה בחתונות, והמילה "מריאצ'י" מקורה במילה הצרפתית ל"נישואים". באופן מסורתי, להקת מריאצ'י תכלול גיטרה, כינור, וחצוצרות יחד עם שני כלים ייחודיים וזמר. אחד הכלים הייחודיים למוזיקת מריאצ'י הוא הגיטרון מקסיקנו. כלי זה מעוצב מאוד דומה לגיטרה אך הוא מאוד עמוק ורחב בבסיסו. הוא יוצר את צלילי הבס של להקת המריאצ'י. המיתרים עבים מאוד, ובשונה מגיטרה אין סריגים. הכלי הייחודי הנוסף בלהקת מריאצ'י מסורתית הוא הויהואלה המקסיקני. היהואלה המקסיקני מעוצב גם כמו גיטרה, אבל יש לו חמישה מיתרים במקום שישה. לוייהואלה המקסיקני יש צליל גבוה ודק הדומה לזה של יוקולילי.

כלים אלה יחדיו מנגנים סגנונות שונים של מוסיקה כולל ואלס, פולקה, ומארשים. הסגנון תלוי בנסיבות, אבל בכל זאת המוסיקה עצמה שומרת על הצליל הייחודי שלה. הזמרים שרים בסגנון הידוע בתור "רנצ'רה". שירת רנצ'רה התפתחה ממריאצ'י שהייתה במקור ללא זמר. הזמרים הם בדרך כלל מוכשרים בנגינה בכלים בתזמורת מריאצ'י ויכולים לעמוד לבד ולשיר או לנגן ולשיר באותו זמן. כלים אחרים שנוספו למוסיקת מריאצ'י מודרנית יותר כוללים חלילים, נבלים, קלידים או אורגנים, מפוחית ואקורדיונים. תופים הם בולטים בהיעדרם מן הסגנון הזה של המוסיקה, אבל במקרים נדירים אפילו תופים מתווספים למערך המריאצ'י המסורתי.

בנוסף לייחודה של המוסיקה, סגנון הלבוש והביצוע של הנגנים הוא גם ייחודי. הנגנים כולם מתלבשים בחליפות ראוותניות, כולל כובע רחב שוליים הנקרא "סומבררו". החליפות הנקראות חליפות "צי'ארו" מה שמתייחס למוצאם כלבוש מסורתי של בוקרים. מוסיקת מריאצ'י היא פופולרית ביותר בעיר המקסיקנית גואדלחרה. קונצרט מפורסם לכבוד נשיא מקסיקו ומזכיר המדינה האמריקני בשנת 1907 כלל שמונה נגני מריאצ'י וחיבר לנצח מוסיקת מריאצ'י אל העיר. כיום העיר עורכת פסטיבלים המוקדשים למוסיקת מריאצ'י והמוזיקה פופולרית בכל רחבי העיר.

Text 57

Comic books were once a cheap way for children to read about super heroes. The small booklets cost very little, and they had both pictures and words. As a result, children could easily read them and especially in a time before television they could follow the story through pictures as well. Today, however, comic books have boomed into an industry that caters to adults as well as children. This is evident by the popularity of super heroes in modern cinema. Films such as Batman, Superman, and Spiderman were giant box office hits, and certainly many of the movie-goers were adults. Additionally, this sparked renewed interest in comic books and many adults who had loved comic books as children began to read them again in adulthood.

Comic books have also begun to be published in a new form. Trade paperbacks are comic collections put into book form. These comics can either be collections of past issues placed together in one book, or books that stand alone. Many of these trade paperbacks are written specifically for adults. Perhaps the most famous of these is "Maus". "Maus" is a two volume set of trade paperbacks. The story is a mirror of the Holocaust, but it substitutes animals for Nazis as well as those in the concentration camps. The trade paperback was widely hailed as one of the most important works of comic art and writing ever, because it succeeded in bringing new prominence to such an important event in world history. Clearly, this topic was not meant for children, and yet this work sold highly and met with great critical acclaim as well.

Some universities have even chosen to include courses or degrees that focus on studying comics. These universities and their professors claim that comic books offer a window into pop culture and that they have historical significance. Bolstered by the emergence of this field of study, comic book collectors have begun to pay higher and higher prices for comic books and universities have sought out giant collections of comic books. The first ever Superman comic book has sold for a million dollars at auction. Perhaps the children that loved these comics when they were young have grown up and never lost their love, or perhaps the nature of comic books has become more inclusive and thus attracted adults, either way, comic books are clearly not just for adolescents anymore.

קטע 57

חברות קומיקס היו פעם דרך זולה לילדים לקרוא על גיבורי על. החברות הקטנות עלו מעט מאוד, וכללו גם תמונות וגם מילים. כתוצאה מכך, ילדים יכלו לקרוא אותם בקלות ובעיקר בתקופה שלפני הטלוויזיה הם יכלו לעקוב אחרי הסיפור גם באמצעות תמונות. היום, לעומת זאת, ספרי קומיקס התפרצו לתעשייה אשר פונה למבוגרים כמו גם לילדים. הדבר בא לידי ביטוי בפופולריות של גיבורי על בקולנוע המודרני. סרטים כמו באטמן, סופרמן, ספיידרמן היו שוברי קופות ענקיים, ובוודאי רבים מצופי הסרטים היו מבוגרים. בנוסף, הדבר עורר עניין מחודש בספרי קומיקס ומבוגרים רבים שאהבו ספרי קומיקס כילדים התחילו לקרוא אותם שוב בבגרות.

חברות קומיקס החלו גם להתפרסם בצורה חדשה. פריטי מסחר בכריכה רכה הם אוספי קומיקס שהוכנסו לצורת ספר. קומיקסים אלה יכולים להיות אוסף של גיליונות מהעבר שנאספו יחד לספר אחד, או ספרים העומדים בפני עצמם. רבים מאותם ספרים בכריכה רכה נכתבו במיוחד עבור מבוגרים. אולי המפורסם ביותר של אלה הוא "מאוס". "מאוס" הוא סדרה בעלת שני כרכים של ספרים בכריכה רכה. הסיפור הוא ראי של השואה, אבל הוא מחליף נאצים בבעלי חיים, כמו גם את אלו שבמחנות הריכוז. הפרסום בכריכה רכה זכה לשבחים רבים כאחת היצירות החשובות ביותר של אמנות קומיקס וכתובה אי פעם, משום שהוא הצליח להבליט מחדש אירוע כה חשוב בהיסטוריה של העולם. כמוכן שנושא זה לא נועד לילדים, ובכל זאת עבודה זו נמכרה מאוד וכמו כן זכתה לשבחי הביקורות.

אוניברסיטאות מסוימות בחרו לכלול קורסים או תארים המתמקדים בלימודי קומיקס. אוניברסיטאות אלו והפרופסורים שלהן טוענים כי ספרי הקומיקס מציעים חלון לתוך תרבות הפופ ושיש להם משמעות היסטורית. מחוזקים בידי הופעתה של תחום זה של לימודים, אספני הקומיקס החלו לשלם מחיר גבוה יותר ויותר עבור ספרי קומיקס ואוניברסיטאות חיפשו ליצור אוספי ענק של ספרי קומיקס. ספר הקומיקס של סופרמן הראשון אי פעם נמכר תמורת מיליון דולר במכירה פומבית. אולי הילדים שאהבו קומיקס כשהיו צעירים גדלו ומעולם לא איבדו את אהבתם, או אולי האופי של ספרי קומיקס הפך לכללי יותר ולכן מושך מבוגרים. כך או כך, ספרי קומיקס הם כבר בבירור לא רק עבור בני נוער.

Text 58

The guillotine was a French invention that can quickly and easily remove someone's head. The device was reserved for executions. Today it is often thought of as a brutal and painful method of execution; beheadings are seen as gruesome and bloody. While the guillotine is certainly bloody, however, it was never intended to be painful or brutal. Rather, this device was created to be a painless, merciful way to execute a criminal.

In 1791, a committee was formed in France to find a painless method of execution. Up until that point, criminals that were condemned to death were killed by being beaten to death or burned at the stake. These methods did not always immediately kill the intended victim. As a result, they were deemed ineffective. The French government sought out a way to quickly execute condemned persons that was also efficient. They also sought a way to remove the pain aspect from the execution; the execution was meant to kill not to torture.

A French physician, Dr. Joseph-Ignace Guillotin, developed a machine that could effortlessly and painlessly execute a person. The victim would lie on a table with their neck restrained, and a blade would fall from above and sever the head. Guillotin was especially proud of the machine because it was thought to be painless. As a doctor, Guillotin did not want even the person being executed to feel any pain. His device was meant to be instantaneous, and most importantly – humane.

The guillotine played an important role in the French Revolution. It was used as the primary method of executing French nobility, and in fact Guillotin himself narrowly escaped execution by his own device, as he was in close connection with the French aristocracy. The executions of the nobility are known as the "Reign of Terror" and the guillotine is a symbol of that so-called terror. France continued to use the guillotine as its primary method of execution up until capital punishment was abolished in 1981. In 1977, Hamida Djandoubi, a French-Tunisian murder and rapist became the last person ever to be put to the guillotine in France. Now, executions by poisonous injections are considered to be the most humane method of execution and they are certainly neither brutal nor bloody.

קטע 58

הגיליוטינה הייתה המצאה צרפתית שאיפשרה להסיר בקלות ובמהירות את ראשו של מישהו. המכשיר היה שמור להוצאה הורג. כיום הוא נחשב לעיתים כשיטה אכזרית וכואבת של ביצוע הוצאה להורג; עריפת ראש נתפסת כמזוויעה ועקובה מדם. בעוד שהגיליוטינה היא בהחלט עקובה מדם, לעומת זאת, היא מעולם לא נועדה להיות כואבת או אכזרית. במקום זאת, המכשיר הזה נוצר כדי להיות דרך רחומה וללא כאבים להוצאה להורג של פושע.

בשנת 1791, הוקמה ועדה בצרפת למצוא שיטה להוצאה להורג ללא כאב. עד לנקודה זו, פושעים שנידונו למוות נהרגו בהכאה למוות או נשרפו על המוקד. שיטות אלה לא תמיד הרגו מיד את הקורבן המיועד. כתוצאה מכך, הם נחשבו כלא יעילות. הממשלה הצרפתית חיפשה דרך מהירה להוציא להורג אדם שדינו נגזר, שבנוסף תהיה גם יעילה. הם גם חיפשו דרך להסיר את היבט הכאב בהוצאה להורג; הוצאה להורג נועדה כד להרוג, לא כדי לענות.

רופא צרפתי, ד"ר יוסף-איגנס גיליוטיין, פיתח מכונה שיכולה להרוג אדם ללא מאמץ וללא כאבים. הקורבן ישכב על שולחן עם צווארו קשור, ולהב יפול מלמעלה ויינתק את ראשו. גיליוטיין היה גאה במיוחד במכונה מכיוון שהיא נחשבה לחסרת כאבים. כרופא, גיליוטיין לא רצה שאפילו האדם המוצא להורג יחוש כל כאב. המכשיר היה אמור להיות מיידי, וחשוב מכל - אנושי.

הגיליוטינה שיחקה תפקיד חשוב במהפכה הצרפתית. היא שימשה כאמצעי העיקרי של הוצאה להורג של האצולה הצרפתית, ולמעשה גיליוטיין עצמו בקשוי ברח מהוצאה להורג בידי המכשיר שלו, משום שהוא היה בקשר הדוק עם האצולה הצרפתית. ההוצאות להורג של האצולה נודעו בשם "שלטון האימים" והגיליוטינה היא הסמל של טרור זה. צרפת המשיכה להשתמש בגיליוטינה כשיטה העיקרית של הוצאה להורג עד שהוצאה להורג הופסקה ב-1981. בשנת 1977, הפך חמידה דגינדובי, רוצח ואנס צרפתי-תוניסאי לאדם האחרון אי פעם שנשלח לגיליוטינה בצרפת. עכשיו, הוצאות להורג באמצעות זריקת רעל נחשבות לשיטה ההומנית ביותר של הוצאה להורג והן בהחלט לא אכזריות או עקובות מדם.

Text 59

Many wars have occurred in the past sixty-five years. Since the end of World War Two in 1945 up to the present, there have been conflicts on nearly every continent in the world. Asia has seen wars in Vietnam as well as Korea. Europe was the staging ground of the Cold War as well as the Yugoslavian Conflict in the 1990s. Russia has also been home to quite a few insurgencies and military operations, most notably in Afghanistan. The Falkland Islands off the coast of Argentina was the location of a bloody conflict between Great Britain and Argentina in the early 1980s. Most recently, perhaps, the United States fell victim to the terrorist attacks on September 11th, 2001. The Middle East, as well, has been involved in many conflicts since the end of the Second World War. Since the end of World War II, however, no area has been involved in more major, widespread, or bloody conflicts as Africa.

In North Africa, both Egypt and Algeria have been involved in major wars. Egypt and Israel have been involved in three or more wars since Israel's establishment in 1948. Algeria has likewise been involved in an ongoing war with France. Algeria sought independence from France in the early 1950s. France denied Algeria independence, and a war followed. In the end, Algeria was granted independence from France. While North Africa has seen terrible conflict, the Southern areas of Africa have had civil conflict but far less military conflict. Central Africa, however, has seen the worst wars since the end of the Second World War.

The First and Second Congo Wars were the bloodiest conflicts since World War II. These two wars have killed nearly six million people. Sometimes the Second Congo War is referred to as "Africa's Great War", because it involved so many countries and killed so many people. The origins of the war are difficult to understand, but they revolve largely around control of the country formerly known as Zaire and presently known as the Democratic Republic of the Congo. The control of the country is also connected intimately to the control of the diamond industry, as well as the independence of many different ethnic groups. In many ways this conflict carries on even today, despite the official end to the war in 2003. Regardless, Central Africa has been devastated by warfare over the past sixty-five years well beyond perhaps all other conflicts in the world put together!

קטע 59

מלחמות רבות התרחשו ב-65 השנים האחרונות. מאז סוף מלחמת העולם השנייה בשנת 1945 ועד היום, היו עימותים כמעט בכל יבשת בעולם. אסיה חוותה מלחמות בווייטנאם, כמו גם בקוריאה. אירופה הייתה זירת ההיערכות של המלחמה הקרה, כמו גם את הסכסוך ביוגוסלביה בשנות התשעים. רוסיה גם הייתה ביתם של מספר התקוממויות ופעולות צבאיות, בעיקר באפגניסטן. איי פוקלנד מול חופי ארגנטינה היו המקום של סכסוך הדמים בין בריטניה וארגנטינה בראשית שנות ה-80. האחרונה ביותר, אולי, ארצות הברית נפלה קורבן להתקפות הטרור ב-11 בספטמבר, 2001. המזרח התיכון, גם הוא, היה מעורב בעימותים רבים מאז תום מלחמת העולם השנייה. למרות הכל, מאז סוף מלחמת העולם השנייה, אף אזור לא היה מעורב בסכסוכים גדולים, נרחבים, או עקובים מדם יותר מאשר אפריקה.

בצפון אפריקה, מצרים ואלג'יריה שתיהן היו מעורבות במלחמות גדולות. מצרים וישראל היו מעורבות בשלוש מלחמות או יותר מאז הקמתה של מדינת ישראל בשנת 1948. אלג'יריה גם היא הייתה מעורבת במלחמה מתמשכת עם צרפת. אלג'יריה ביקשה עצמאות מצרפת בשנות החמישים המוקדמות. צרפת לא הסכימה לעצמאותה של אלג'יריה, ומלחמה פרצה. בסופו של דבר, אלג'יריה קיבלה את עצמאותה מצרפת. בעוד צפון אפריקה חוותה סכסוכים נוראיים, באזורים הדרומיים של אפריקה היה סכסוך אזרחי אבל הרבה פחות סכסוך צבאי. מרכז אפריקה, לעומת זאת, ראתה את המלחמות הגרוועות ביותר מאז תום מלחמת העולם השנייה.

מלחמות קונגו הראשונה והשנייה היו הסכסוכים העקובים ביותר מדם מאז מלחמת העולם השנייה. שתי מלחמות אלו הרגו כמעט שישה מיליון בני אדם. לפעמים מלחמת קונגו השנייה מכונה "המלחמה הגדולה של אפריקה", משום שהיא כללה מדינות רבות והרגה כל כך הרבה אנשים. שורשיה של המלחמה קשים להבנה, אבל הם סובבים בעיקר סביב השליטה במדינה שנודעה לשעבר בשם זאיר וידועה כיום כהרפובליקה הדמוקרטית של קונגו. השליטה על המדינה קשורה בקשר הדוק לשליטה בתעשיית היהלומים, כמו גם בעצמאותן של קבוצות אתניות רבות. במובנים רבים הסכסוך הזה ממשיך גם היום, למרות הסוף הרשמי של המלחמה בשנת 2003. בכל מקרה, מרכז אפריקה נהרס על ידי לוחמה במשך 65 השנים האחרונות, כנראה הרבה מעבר לכל הסכסוכים האחרים בעולם גם יחד!

Text 60

Many little girls dream of becoming princesses. While this is highly unlikely, one of America's most famous actresses, Grace Kelly, actually realized that dream. In 1956, Grace Kelly married the Prince of Monaco, Ranier III, and she became Princess Grace. Kelly was not even born in Europe, let alone Monaco, so their marriage was highly publicized in the United States as well as Europe.

Grace Kelly was born to a wealthy and prominent family of athletes and artists. She began acting at the age of twelve, and enjoyed it enough to continue on acting through high school. She carried on to study acting at a prestigious school in New York City and then was hired to play the lead role in television show and then she made the jump to full length motion pictures. In one of her first movies, Kelly's performance won her praise and awards and she was instantly recognizable and beloved by the public. She went on to star in two Alfred Hitchcock movies, and became one of the top stars in Hollywood.

In 1955, Grace Kelly went to the Cannes Film Festival to promote American films. While there she had a meeting with the Prince of Monaco. While she left a few days later, the two continued to write letters to one another. The Prince then took a tour of America where it was widely assumed he was searching for a wife. After just three days of meeting with the Kelly family, the Prince proposed to Grace Kelly and she accepted.

The wedding was considered a major media event, and was widely publicized. Kelly left New York City on a ship bound for Monaco with about four-hundred members of the media present. The wedding itself was elaborate and held in the Palace of Monaco. About thirty million people from around the world watched the wedding on television. While the occasion was celebrated, it also marked the end of Grace Kelly's vaunted film career. The Princess was barred from appearing in films, despite numerous offers for great roles. Rather than continue her acting career, Princess Grace became a mother to three children and led an active life in philanthropy.

Unfortunately, Princess Grace died at age 52. She died before her husband, and the tragic death led to widespread mourning both in Hollywood and in Monaco. Her legacy, however, has not died. She is still considered a legendary actress, and many of the charitable organizations that she established as princess are still running today. Grace Kelly truly lived the dreams of many young girls; she was both a famous Hollywood star on the silver screen and a real-life princess.

קטע 60

ילדות קטנות רבות חולמות להיות נסיכות. בעוד שזה מאוד לא סביר, אחת השחקניות המפורסמות ביותר באמריקה, גרייס קלי, למעשה הגשימה את החלום. בשנת 1956, נישאה גרייס קלי לנסיך מונקו, רנייה השלישי, והיא הפכה לנסיכה גרייס. קלי אפילו לא נולדה באירופה, שלא לדבר על מונקו, כך שנישואיהם היו מתוקשרים מאוד בארצות הברית כמו גם באירופה.

גרייס קלי נולדה למשפחה עשירה ובולטת של ספורטאים ואמנים. היא החלה לשחק בגיל שתיים עשרה, ונהנתה מזה מספיק כדי להמשיך לשחק עד סוף התיכון. היא המשיכה ללמוד משחק בבית ספר יוקרתי בניו יורק ולאחר מכן הועסקה כדי לשחק את התפקיד הראשי בתוכנית טלוויזיה ואז היא עשתה את הקפיצה לסרטים באורך מלא. באחד הסרטים הראשונים שלה, הביצועים של קלי זכו לשבחים ופרסים והיא זוהתה מיד ונאהבה על ידי הציבור. היא המשיכה לככב בשני סרטי אלפרד היצ'קוק, והפכה לאחד הכוכבים המובילים בהוליווד.

בשנת 1955, הלכה גרייס קלי לפסטיבל הסרטים בקאן כדי לקדם סרטים אמריקאים. בזמן שהייתה שם הייתה לה פגישה עם נסיך מונקו. בעוד שהיא עזבה כעבור מספר ימים, השניים המשיכו לכתוב מכתבים אחד לשני. הנסיך אז יצא לטיול באמריקה, שם הניחו הרוב שהוא מחפש אישה. לאחר שלושה ימים בלבד של מפגש עם משפחת קלי, הנסיך הציע נישואין לגרייס קלי והיא הסכימה.

החתונה נחשבה אירוע מרכזי בתקשורת, ופורסמה רבות. קלי עזבה את ניו יורק על ספינה שהפליגה למונאקו עם כארבע מאות אנשי תקשורת נוכחים. החתונה עצמה היתה נרחבת ונערך בארמון מונקו. כשלושים מיליון בני אדם ברחבי העולם צפו בחתונה בטלוויזיה. בזמן שהאירוע נחגג, הדבר גם סימן את סופה של הקריירה הקולנועית המהוללת של גרייס קלי. על הנסיכה נאסר להופיע בסרטים, למרות הצעות רבות לתפקידים גדולים. במקום להמשיך את קריירת המשחק שלה, הפכה הנסיכה גרייס אמא לשלושה ילדים, והובילה חיים פעילים בפילנתרופיה.

למרבה הצער, הנסיכה גרייס מתה בגיל 52. היא מתה לפני בעלה, ומותה הטרגי הוביל לאבל נרחב הן בהוליווד והן במונאקו. המורשת שלה, אומנם, לא מתה. היא עדיין נחשבת לשחקנית אגדית, וארגוני צדקה רבים שהיא הקימה כנסיכה ממשיכים לפעול גם היום. גרייס קלי באמת חיה את חלומותיהן של נערות צעירות רבות, היא הייתה גם כוכבת הוליוודית מפורסמת במסך הכסף וגם נסיכה בחיים האמיתיים.

Text 61

One of the most dangerous snakes in the world is the rattlesnake. The rattlesnake has several features that make it not just psychologically scary but literally scary as well. Rattlesnakes are part of the pit viper family of snakes. They are located mainly in the American Southwest, in areas like California and Arizona. There are about thirty different types of rattlesnakes, and each of these different types has the characteristic rattle that gives the snake its name.

Rattlesnakes have a type of rattle at the end of their body. At birth, rattlesnakes have a kind of button on the end of their body that eventually grows into a series of hollow buttons. The buttons are actually scales that are unique to rattlesnakes. When they are frightened, rattlesnakes shake their rattle in a way that is scary to whatever creature seeks to do it harm. Humans especially find this sound to be threatening.

Rattlesnakes are also known for their deadly venom. The snakes use this venom to paralyze and kill their prey. They can control how much venom they release in each bite, but they normally release the maximum dose of venom whenever they bite. All rattlesnakes are born with fangs that can produce venom at birth. In humans, the venom is strong enough to kill someone quickly. Each year in the United States 7,000-8,000 people are killed by rattlesnake bites. Even if antivenom is injected quickly in hopes of counteracting the venom, it is still possible to die from a rattlesnake bite. Rattlesnakes generally stay away from people, so other than hearing the rattle one might not know the snake is present until they have been bitten. As a result of their venomous bite, rattlesnakes are rarely kept as pets.

While rattlesnakes might not make great pets, many people believe that they do make great meals. Rattlesnake meat is consumed in areas where the snakes are prevalent. The taste is hailed by some as tasting delicious. The taste has been compared to chicken as well as other game meat, especially frog. Their scales are also used to make various products such as boots or jewelry. While these snakes are psychologically and physically dangerous, they are also fascinating and a highlight at many zoos, and perhaps tasty as well.

קטע 61

אחד הנחשים המסוכנים ביותר בעולם הוא נחש הפעמונים. לנחש הפעמונים יש מספר תכונות שהופכות אותו למפחיד לא רק מבחינה פסיכולוגית אלא גם למפחיד באופן ממשי. נחשי הפעמונים הם חלק ממשפחת צפעי הבור של הנחשים. הם נמצאים בעיקר בדרום מערב ארה"ב, באזורים כמו קליפורניה ואריזונה. ישנם כשלושים סוגים שונים של נחש הפעמונים, ולכל אחד מסוגים שונים אלו יש רעש אופייני הנותן לנחש הפעמונים את שמו.

לנחשי הפעמונים יש סוג של רעשן בקצה גופם. בזמן הלידה, לנחש הפעמונים יש סוג של כפתור בצד הגוף, אשר בסופו של דבר גדל לסדרה של כפתורים חלולים. הכפתורים הם למעשה קשקשים ייחודיים לנחשי הפעמונים. כאשר הם מבוהלים, נחשי הפעמונים מנערים את הרעשן שלהם באופן שמפחיד כל יצור המבקש לפגוע בהם. בני אדם מוצאים צליל זה כמאיים במיוחד.

נחשי הפעמונים ידועים גם בזכות הארס הקטלני שלהם. נחשים משתמשים בארס כדי לשתק ולהרוג את טרפם. הם יכולים לשלוט בכמה ארס הם משחררים לתוך כל נגיסה, אבל הם בדרך כלל משחררים את המינון המקסימלי של ארס בכל פעם שהם נושכים. כל הנחשים נולדים עם ניבים שיכולים לייצר ארס בלידה. בבני אדם, הארס חזק מספיק כדי להרוג מישהו במהירות. בכל שנה בארצות הברית 7,000-8,000 אנשים נהרגים בגלל נשיכות נחשי פעמונים. גם אם הנוגדן נגד הארס מוזרק במהירות בתקווה לנטרל את הארס, עדיין אפשר למות מהכשת נחש פעמונים. נחשים בדרך כלל מתרחקים מאנשים, לכן חוץ מאשר לשמוע את הרעש, אדם יכול להיות לא מודע לכך שנחש נמצא באיזור, עד שהם כבר ננשכו. כתוצאה מן הנשיכה הארסית שלהם, נחשי פעמונים מוחזקים לעתים רחוקות כחיות מחמד.

בעוד שנחשי פעמונים לא מהווים חיות המחמד נהדרות, אנשים רבים מאמינים כי הם מהווים ארוחה נהדרת. בשרו של נחש הפעמונים נצרך באזורים בהם הנחשים נפוצים. הבשר מהולל בידי חלק מהאנשים כבעל טעם נהדר. הטעם הושווה לעוף, כמו גם בשר חיות אחר, במיוחד צפרדע. הקשקשים שלהם משמשים כדי לייצר מוצרים שונים כגון תכשיטים או מגפיים. בעוד שנחשים אלה מסוכנים מבחינה פסיכולוגית ופיזית, הם גם מרתקים ומוצגים בגני חיות רבים, וייתכן שהם גם טעימים.

Text 62

Criminologists are consumed with the issue of how to reduce crime. Especially in urban centers, where crime is more common, what can a city do to reduce violent crime? What about non-violent, minor crimes? Issues like vandalism, petty theft, or even something as minor as a single broken window can spark major problems, or at least that is the idea behind the "Broken Windows Theory".

In 1982, two social scientists, James Q. Wilson and George L. Kelling, published a theory about the effect of broken windows on social interaction in urban settings. The basic principle behind the theory is as follows: When criminals see a broken window that goes unrepaired, they assume they can get away with more crime in the area and often do. The theory has been subject to much debate, and it has also been the impetus for reform.

New York City, in particular, employed the reforms suggested by the theory and in return the crime rate for both minor and major crimes was dramatically reduced. The mayor of New York City instructed the police to start cracking down on minor crimes, such as graffiti and public drunkenness, and the decline of these seemingly minor crimes led to the reduction of major crimes as well. New York City stands as a shining example of the theory in action.

While New York City is seemingly proof of the theory in actuality, many critics claim that the theory does not work at all. They point to other factors contributing to the reduction of violent crime in New York City. One especially outspoken critic, John Lott, claims that the "Broken Windows" theory has inconsistent results. He has shown evidence that while some crimes, such as rape, may decline under the theory; other crimes as serious as murder and car theft actually increase.

Real estate developers enjoy a side effect of the "Broken Windows" theory when cities chose to clean up dirty or vandalized areas. Gentrification is the process of modernizing poor areas and turning them in to upscale areas, often at the hope of turning a large profit by buying inexpensive real estate, remodeling it, and then selling it for a high price.

On a smaller scale, the theory can be used in various places to increase productivity. It is easy to imagine that an organized office with clean bathrooms will run more efficiently than a messy office with dirty bathrooms. In the same way, a classroom with orderly desks is more likely to encourage students to pay attention in class. These examples are perhaps easier to understand than the idea that fixing broken windows immediately can lead to a lower murder rate, but the principle behind both ideas is the same.

קטע 62

קרימינולוגים מוקדשים לנושא של כיצד להפחית פשע. במיוחד במרכזים העירוניים, שם פשע נפוץ יותר, מה העירייה יכולה לעשות כדי להפחית את הפשיעה האלימה? מה לגבי פשעים קלים ולא אלימים? נושאים כמו ונדליזם, גניבות קטנות, או אפילו משהו מינורי כמו חלון שבור בודד יכול לעורר בעיות גדולות, או לפחות זה הרעיון שעומד מאחורי "תיאוריית החלונות השבורים".

בשנת 1982, שני מדענים חברתיים, גיימס ק. וילסון וג'ורג' ל. קלינג, פירסמו תיאוריה לגבי ההשפעה של חלונות שבורים על אינטראקציה חברתית במסגרות עירוניות. העיקרון הבסיסי מאחורי התיאוריה היא כדלקמן: כאשר פושעים רואים חלון שבור שנשאר לא מתוקן, הם מניחים שהם יכולים לברוח מיותר פשעים באזור ולעתים קרובות הם עושים כך. התיאוריה הייתה נושא לוויכוח רב, והיא גם היוותה תמריץ לרפורמה.

העיר ניו יורק, בפרט, הפעילה את הרפורמות המוצעות על ידי התיאוריה וכתוצאה שיעורי הפשיעה הן בפשעים קטנים והן בגדולים הופחת באופן דרמטי. ראש עיריית ניו יורק הורה למשטרה להתחיל בפיצוח של עבירות קלות, כגון גרפיטי או שכרות בציבור, והירידה של עבירות אלה הקלות לכאורה, הובילה לירידה בפשעים הגדולים גם כן. העיר ניו יורק עומד כדוגמה מזהירה של התיאוריה בפעולה.

בעוד שהעיר ניו יורק היא הוכחה לכאורה של התיאוריה במציאות, מבקרים רבים טוענים כי התיאוריה לא עובדת בכלל. הם מצביעים על גורמים אחרים התורמים להפחתת הפשיעה האלימה בעיר ניו יורק. מבקר חריף במיוחד, ג'ון לוט, טוען כי לתיאוריית "החלונות השבורים" יש תוצאות לא עקביות. הוא הראה ראיות כי בעוד שפשעים מסוימים, כמו אונס, עלולים לפחות תחת התיאוריה, פשעים רציניים אחרים כמו רצח וגניבות רכב דווקא גוברים.

מפתחי נדל"ן נהנים מתופעת לוואי של התיאוריה "החלונות השבורים", כאשר בערים בחרו לנקות אזורים מלוכלכים או מושחתים. ג'נטריפיקציה היא תהליך של מודרניזציה של אזורים עניים והפיכתם לאזורים יוקרתיים, לעתים קרובות בתקווה לגרוף רווח גדול על ידי קניית נדל"ן זול, שיפוצו, ואז למכור אותו במחיר גבוה.

בקנה מידה קטן יותר, התיאוריה יכולה לשמש במקומות שונים כדי להגדיל את התפוקה. קל לדמיין שמשד מאורגן עם שירותים נקיים יפעל ביעילות רבה יותר מאשר משד מבולגן עם שירותים מלוכלכים. באותו אופן, כיתה עם שולחנות מסודרים סביר יותר שתעודד את התלמידים להקשיב בשיעור. דוגמאות אלו הן אולי קלות יותר להבנה מאשר הרעיון שלתקן חלונות שבורים באופן מיידי יכול להוביל לשיעורי רצח נמוכים יותר, אבל העיקרון מאחורי שני הרעיונות זהה.

Text 63

Types of breads are made in nearly every culture in the world. Most bread is leavened. This means that it puffs up and has some volume, and to Western cultures it usually means that it is soft and airy. There is another style of bread common in many parts of the world, however, which is not fluffy, airy, or puffed up. Unleavened bread can sometimes be like a cracker or it can be a kind of soft flat bread. Flat bread is very simple to make. It can be made with flour, water, and salt only. This makes it economical in many areas where further ingredients are hard to find or expensive to buy.

In Asia, bread has never been as popular as it has in the West. Noodles and rice have always been preferred to bread, so the bread making culture in many Asian countries does not have the type of emphasis it has in Europe or North America. As a result, many different types of flat breads have been created in Asia. In China and Korea, different types of flat bread pancakes are prepared. In China these pancakes, called "laobing", are similar to pizza dough and are filled with scallions. In Korea, ground beans are used to cook the flat bread pancake and peppers and pickles are used to flavor it. The Korean pancake is called "bindaetteok".

Middle Eastern cultures also have a tradition of preparing flat breads. In Yemen, a very simple flat bread called "malooga" is very inexpensive to make and is served with a variety of light meals. It is cooked in an earthen oven called a "tandoor" which is a well-known type of oven in Indian cuisine that is also used in the Middle East. The malooga is similar to pizza dough, like laobing, but it uses butter and buttermilk to enrich flavor and make it less dry.

While not always considered Middle Eastern in geography, it is also worth noting that Persia (modern day Iran) developed many different types of flat bread. Since Persia was between the Middle East and India, cuisine there borrowed from a wide variety of sources. Similarities between Indian flat bread and Persian flat bread are striking. Three styles of flat breads in particular, taftan, lavash, and shirmal, are native to both Iran and India. One style of Persian flat bread which is not as closely related to Indian cuisine is "sangak". This Persian sour dough flat bread is widely considered the national bread of Iran and it is very popular. Unlike malooga, sangak is generally cooked in a stone oven rather than an earthen oven. Sangak is usually rectangular or triangular in shape and comes plain or with sesame or with some poppy seeds to add extra flavor. All of these different types of flat breads are cousins to the type of fluffy, baked yeasty bread that is common in the West.

קטע 63

סוגי לחם מיוצרים כמעט בכל תרבות בעולם. רוב הלחם הוא חמץ. משמעות הדבר היא כי הוא תופח ובעל נפח, ולתרבויות מערביות משמעות הדבר בדרך כלל היא שהוא רך ואוורירי. יש עוד סגנון לחם הנפוץ בחלקים רבים של העולם, לעומת זאת, והוא לא רך, אוורירי, או תפוח. לחם מצה יכול לפעמים להיות כמו קרקר או שהוא יכול להיות סוג של לחם שטוח ורך. לחם שטוח הוא פשוט מאוד להכנה. הוא יכול להיות עשוי מקמח, מים ומלח בלבד. זה עושה אותו חסכוני באיזורים רבים בהם מרכיבים נוספים הם קשים להשגה או יקרים לקנייה.

באסיה, לחם מעולם לא היה פופולרי כפי שהיה במערב. אטריות ואורז תמיד הועדפו על פני לחם, ולכן לתרבות הכנת הלחם במדינות אסיאתיות רבות אין את הדגש שקיים באירופה או בצפון אמריקה. כתוצאה מכך, הרבה סוגים שונים של לחמים שטוחים נוצרו באסיה. בסין וקוריאה, מכינים סוגים שונים של לביבות לחם שטוחות. בסין לביבות אלו, הנקראות "לאובינג", הן דומות לבצק פיצה וממולאות בבצל ירוק. בקוריאה, שעועית טחונה משמשת לבישול לביבת הלחם השטוח ופלפלים וחמוצים משמשים להוספת הטעם. הלביבה הקוריאנית נקראת "בינדאטאוק".

לתרבויות מזרח התיכוניות גם יש מסורת של הכנת לחמים שטוחים. בתימן, לחם שטוח פשוט מאוד שנקרא "מלוגה" הוא זול מאוד להכנה ומוגש עם מגוון רחב של ארוחות קלות. הוא מבושל בתנור חימר הנקרא "טנדור" שהוא סוג מוכר מאוד של תנור במטבח ההודי אשר נמצא בשימוש גם במזרח התיכון. מלוגה דומה לבצק פיצה, כמו לאובינג, אבל הוא עושה שימוש בחמאה ולכן להעשרת הטעם וכדי להפוך אותו לפחות יבש.

בעוד שהיא לא תמיד נחשבת במזרח התיכון מבחינה גיאוגרפית, כדאי גם לציין כי פרס (כיום איראן) פיתחה סוגים שונים של לחם שטוח. מאחר שפרס הייתה בין המזרח התיכון לבין הודו, המטבח שם שאל ממגוון רחב של מקורות. הדמיון בין הלחם השטוח ההודי והלחם השטוח הפרסי הוא מדהים. שלושה סגנונות של לחמים שטוחים במיוחד, טפטן, לאבש, ושירמאל, הם מקומיים גם באיראן וגם בהודו. סוג אחד של לחם שטוח פרסי שאינו קשור קשר הדוק עם המטבח ההודי הוא "סאנגק". לחם שטוח פרסי זה העשוי מבצק מלוח נחשב לדעת רוב בתור הלחם הלאומי של איראן והוא מאוד פופולרי. בניגוד למלוגה, סאנגק מבושל בדרך כלל בתנור אבן במקום בתנור חימר. סאנגק הוא בדרך כלל מלבני או משולש בצורתו ומגיע רגיל או עם שומשום או עם פרג כדי להוסיף טעם נוסף. כל סוגים שונים אלו של לחמים שטוחים הם בני דודים של לחם השמרים האפוי והאוורירי הנפוץ במערב.

Text 64

In China, the Mid-Autumn Festival is one of the most important holidays. It takes place on the autumnal equinox when the moon is at its peak fullness for the year. It is celebrated by lighting brightly colored lanterns, planting trees, dancing, barbecuing meat, burning incense, and eating mooncakes. Mooncakes, a desert native to China, is so popular at the Mid-Autumn Festival that the festival is often called the Mooncake Festival.

Mooncakes are a baked delicacy. They are similar to a cookie and contain a variety of fillings. Since the Mid-Autumn Festival is a celebration of the moon, the mooncakes are decorated with symbols that reflect the festival. One such symbol is the full duck egg yolk that is often found in the center of the mooncake. This yolk represents the moon. The outer decoration of the mooncakes is a more explicit symbol. Each mooncake is stamped with a symbol or Chinese character that is related to the moon. These include flowers and vines or even a rabbit symbol which is considered to be another symbol of the moon.

Since China is so large, however, many different variations of the mooncake exist depending on geography and local taste. Some mooncakes have a flaky crust, while others have a chewy crust. It can also contain a wide variety of fillings. The lotus flower contains edible seeds which can be made into a paste and used to fill the mooncake. Mooncakes are not inexpensive, and lotus seed paste is the most expensive filling for the mooncake. While it is often considered the most traditional and the original flavor of the mooncake, many people prefer cheaper alternative fillings. Sweet bean pastes mimic the flavor of the lotus seed paste and are popular as well. Other seeds and dried fruit fillings, usually made into a paste, are also very popular fillings for the mooncakes. Regionally, there are many differences in styles of mooncakes. In Beijing, China's capital, the dough is a more airy white variety than in other places and the most popular fillings are wisteria, a type of flower, and hawthorn berries. In Taiwan, the mooncake is made in a way that might be more familiar to Westerners. The Taiwanese mooncakes often have a sweet potato filling and can be served with ice cream. They also make chocolate and green tea mooncakes. Whichever filling is used, however, the mooncake and the Mid-Autumn Festival present a fascinating and delicious way to learn more about Chinese culture.

קטע 64

בסין, פסטיבל אמצע הסתיו הוא אחד החגים החשובים ביותר. הוא מתרחש ביום השוויון הסתווי כאשר הירח נמצא בשיא השלמות שלו לאותה שנה. הוא נחגג על ידי הדלקת פנסים צבעוניים, נטיעת עצים, ריקוד, צליית בשר, שריפת קטורת, ואכילת עוגות ירח. עוגות ירח, קינוח מקומי בסין, הוא כל כך פופולרי בפסטיבל אמצע הסתיו, עד שהפסטיבל נקרא לעיתים קרובות פסטיבל עוגות הירח.

עוגות ירח הן מעדן אפוי. הן דומות לעוגיה ומכילים מגוון מילויים. מאחר שפסטיבל אמצע הסתיו הוא חגיגה של הירח, עוגות ירח מעוטרות בסמלים המשקפים את הפסטיבל. סמל אחד כזה הוא חלמון ביצת ברווז מלא, אשר נמצא בדרך כלל במרכז עוגת הירח. חלמון זה מייצג את הירח. העיצוב החיצוני של עוגות ירח הוא סמל מפורש יותר. כל עוגת ירח מוחתמת עם סמל או דמות סינית הקשורה לירח. אלה כוללים פרחים וגפנים או אפילו סמל הארנב אשר נחשב לסמל נוסף של הירח.

מאחר שסין היא כל כך גדולה, עם זאת, וריאציות שונות של עוגות ירח קיימות בתלות בגיאוגרפיה ובטעם המקומי. לחלק מעוגות הירח יש קרום פריך, בעוד אחרים יש קרום לעיס. היא גם יכולה להכיל מגוון רחב של מילויים. פרח הלוטוס מכיל זרעים אכילים אשר יכולים להפוך לעיסה ולשמש למילוי עוגת הירח. עוגות ירח אינן זולות, ועיסת זרעי לוטוס היא המילוי היקר ביותר עבור עוגת ירח. למרות שהוא נחשב לעתים קרובות לטעם המסורתי והמקורי ביותר לעוגת ירח, אנשים רבים מעדיפים מילוי חלופי זול יותר. עיסת שעועית מתוקה מחקה את טעם העיסה של זרעי הלוטוס והיא פופולרית גם היא. מילוי מזרעים אחרים ופירות יבשים, שנהפכו בדרך כלל לעיסה, הם גם מאוד פופולריים עבור מילוי עוגות ירח. מחבינה איזורית, ישנם הבדלים רבים בסגנונות של עוגות ירח. בבירת סין, בייג'ינג, הבצק הוא לבן ואוורירי יותר מאשר במקומות אחרים והמילויים הפופולריים ביותר הם ויסטריה, סוג של פרחים, וגרגירי שיח עזרר. בטייוואן, עוגת ירח נעשית באופן שעשוי להיות מוכר יותר מערביים. לעוגות הירח הטייוואניות לעתים קרובות יש מילוי בטטה ואפשר להגיש אותה עם גלידה. הם גם עושים עוגות ירח משוקולד ומתה ירוק. בכל אופן, לא משנה המילוי שיהיה בשימוש, עוגת הירח ופסטיבל אמצע הסתיו מהווים דרך מרתקת וטעימה ללמוד עוד על התרבות הסינית.

Text 65

Humans were meant to breathe and handle the pressure on Earth, but at extremely low depths under the sea and extremely high altitudes humans cannot handle the pressure or breathe the thin air. In the past hundred years, however, people have scaled Mount Everest and scuba dived to the depths of the sea. How could these feats occur? How have people dealt with the pressures of the ocean? What about the thin air at the tallest peaks?

Some people have likely heard of "the bends". "The bends" is the common term for decompression sickness. This terrible illness is caused by bubbles that build in the body due to gases that are dissolved under high pressure. While it is possible for this to occur in aircrafts that are not pressurized, decompression sickness is most commonly connected with scuba divers. When divers go to extreme depths, a high pressure is exerted on the body. If the diver jets to the surface too quickly, the change in pressure can cause death. Consider a balloon that is inflated on the surface of the water. If you pull the balloon underwater, it will shrink with depth. If you let go of the balloon, it will expand very quickly on its journey to the top of the water and in doing so it will pop. The balloon shrinks due to pressure, and basically the lungs are like a balloon and can thus pop in a similar way if divers are not very careful. In order to prevent this type of problem, divers must stop for several minutes at certain stages of their ascent. Additionally, decompression chambers, or giant metal tubes where pressure is controlled, can be used to slowly change the pressure in order to naturally release the bubbles in the body.

By contrast, areas at altitude have less oxygen. On mountaintops it is very difficult to breathe because there is a lack of oxygen. The effects of a lack of oxygen often lead to disorientation and fatigue. For mountain climbers this is a serious problem, as they are meant to do the physically strenuous climbing in areas with little oxygen. In some cases, mountain climbers have been known to bring oxygen with them and use a breathing apparatus in a similar way to scuba divers. Most likely, mountain climbers will do what is known as "acclimatization". This is a process of moving up a mountain in stages in order to get used to the thin air. Whether by decompression chamber, oxygen tank, or acclimatization, humans seem to be compelled to travel to the lowest depths and the highest heights.

קטע 65

בני האדם נועדו לנשום ולהתמודד עם הלחץ על פני כדור הארץ, אבל בעומק נמוך מאוד מתחת לפני הים ובגובה רב מאוד בני אדם לא יכולים להתמודד עם הלחץ או לנשום את האוויר הדליל. במאה השנים האחרונות, לעומת זאת, אנשים טיפסו על האוורסט וצללו אל מעמקי הים. כיצד ההישגים הללו יכלו להתרחש? כיצד אנשים התמודדו עם הלחצים של האוקיינוס? ומה עם האוויר הדליל בפסגות הגבוה ביותר?

יש אנשים שסביר ששמעו של "הכפיפות". "הכפיפות" הוא מונח נפוץ למחלת לחץ. מחלה איומה זו נגרמת על ידי בועות המצטברות בגוף עקב גזים המומסים תחת לחץ גבוה. אמנם הדבר יכול לקרות במטוסים שאינם מדוחסים, מחלת דקומפרסיה קשורה לרוב בצוללנים. כאשר צוללים יורדים למעמקים קיצוניים, לחץ גבוה מופעל על הגוף. אם הצוללן עולה אל פני השטח מהר מדי, השינוי בלחץ עלול לגרום למוות. קחו בלון מנופח על פני המים. אם תמשכו את הבלון מתחת למים, הוא יתכווץ עם העומק. אם אתם משחררים את הבלון, הוא יתרחב מהר מאוד במסעו לפני המים וכתוצאה מזה הוא יתפוצץ. הבלון מתכווץ בגלל הלחץ, ובעצם הריאות הן כמו בלון והן יכולות להתפוצץ באופן דומה אם הצוללנים לא נזהרים מאוד. כדי למנוע בעיה מהסוג הזה, צוללנים חייבים לעצור לכמה דקות בשלבים מסוימים של העלייה שלהם. בנוסף, תאי הלחץ, או צינורות מתכת ענקיים שבהם הלחץ נמצא תחת שליטה, יכולים לשמש כדי לשנות לאט את הלחץ על מנת לשחרר את הבועות באופן טבעי בגוף.

לעומת זאת, באיזורים בגובה רב יש פחות חמצן. על פסגות הרים קשה מאוד לנשום כי יש מחסור בחמצן. ההשפעות של חוסר חמצן מובילות לעתים קרובות לבלבול ועייפות. עבור מטפסי הרים מדובר בבעיה רצינית, מאחר שהם אמורים לעשות את הטיפוס הקשה מבחינה פיזית באזורים עם מעט חמצן. במקרים מסויימים ידוע כי מטפסי הרים הביאו איתם חמצן והשתמשו בעזרי הנשימה באופן דומה לצוללנים. סביר להניח שמטפסי הרים יעשו מה שנקרא "התאקלמות". זהו תהליך שבו נעים במעלה ההר בשלבים כדי להתרגל לאוויר הדליל. בין אם על ידי תא הלחץ, בלון חמצן, או התאקלמות, נראה שבני האדם נמשכים למסעות עד לעומקים הנמוכים ביותר והפסגות הגבוהות ביותר.

Text 66

The cuisine of Wales is similar to that of other places in Great Britain and Ireland. By contrast, however, Welsh cuisine is often not as well-known as that of Scotland, Ireland, or England. Scottish cuisine is highlighted by haggis, which is sheep innards cased in the sheep's stomach. Irish cuisine has many notable dishes, and is generally characterized by potato dishes since potatoes are a main staple in Ireland. English cuisine is diverse, but perhaps most famous is fish and chips which is ubiquitous in all of Great Britain. Welsh cuisine, in relation to its neighbors, is far less popular but no less interesting.

Welsh rarebit is a type of sandwich native to Wales. The sandwich is made by placing toast on a plate and then covering it with a melted cheese sauce. Normally, the cheese is a cheddar cheese which is common to all of the United Kingdom. Then, vegetables such as tomatoes are commonly added to the top of the Welsh rarebit. The sandwich is served open-faced, meaning that the bread is not pressed together like the grilled cheese sandwiches common to the United States. Sometimes, pickle relish is also added to the Welsh rarebit.

Another food common to Wales is crempog. Crempog is a type of pancake made with buttermilk. In Wales, breakfast is perhaps the most important meal; so many Welsh dishes are breakfast dishes or double as breakfast dishes. Welsh rarebit is more common in the afternoon or at a tavern, but it could be eaten for breakfast as well. Crempog is a traditional food served for birthday celebrations.

Since Wales is on the sea, they also enjoy a wide variety of seafood. Fish, such as monkfish, and shellfish, especially cockles, are both staples of Welsh cuisine. In addition, seaweed is readily available and edible varieties are made into interesting dishes. One such seaweed dish is laverbread. Laverbread is made from seaweed which has been boiled for a long time and then blended into a puree. Then the seaweed puree is rolled in oats and fried. As noted, breakfast is very important to the Welsh and laverbread is served for breakfast alongside cockles. Whether one chooses seafood, pancakes, or Welsh rarebit, the cuisine of Wales offers a glimpse into Welsh culture and the greater culture of the United Kingdom.

קטע 66

המטבח של ויילס הוא דומה לזה של מקומות אחרים בבריטניה ובאירלנד. לעומת זאת, המטבח הוולשי הוא לעתים קרובות לא מפורסם כמו זה של סקוטלנד, אירלנד, או אנגליה. המטבח הסקוטי מובלט בזכות ההאגיס, שהם קרביים של כבש העטופים בקיבת כבש. למטבח האירי יש מאכלים בולטים רבים, והוא מאופיין בדרך כלל על ידי מנות תפוחי אדמה מאחר שתפוחי אדמה הם המזון העיקרי באירלנד. המטבח האנגלי הוא מגוון, אבל אולי המפורסמים ביותר הם פיש אנד ציפס אשר נמצאים בכל מקום בבריטניה. המטבח הוולשי, ביחס לשכניו, הוא הרבה פחות פופולרי, אבל לא פחות מעניין.

ררביט וולשי הוא סוג של כריך מקומי של ויילס. הכריך מוכן על ידי כך שמניחים טוסט על צלחת ואז מכסים אותו ברוטב גבינה מותכת. בדרך כלל, הגבינה היא גבינת צ'דר, דבר אשר משותף לכל הממלכה המאוחדת. לאחר מכן ירקות, לדוגמא עגבניות, מתווספים בדרך כלל מעל הררביט הוולשי. הכריך מוגש פתוח, כלומר הלחם לא מוצמד כמו בטוסטים של גבינה צהובה הנפוצים בארצות הברית. לפעמים, מלפפון כבוש יתווסף גם הוא לררביט הוולשי.

מזון אחר נפוץ בוויילס הוא קרמפוג. קרמפוג הוא סוג של פנקייק העשוי עם לבן. בוויילס, ארוחת בוקר היא אולי הארוחה החשובה ביותר: מנות וולשית כה רבות הן ארוחות בוקר או משמשות גם כארוחת בוקר. ררביט וולשי נפוץ יותר בשעות אחר הצהריים או בפונדק, אבל אפשר גם לאכול אותו לארוחת הבוקר. קרמפוג הוא מזון מסורתי המוגש לחגיגות יום הולדת.

מאחר ש-וויילס היא על הים, הם גם נהנים ממגוון רחב של מאכלי ים. דגים, כגון מלאך הים ורכיכות, ובמיוחד צדפות, הם שניהם מרכיב מרכזי במטבח הוולשי. בנוסף, אצות הן זמינות וזנים אכילים הופכים למנות מעניינות. מנת אצות אחת כזו היא לוורברד. לוורברד עשויה מאצות אשר בושלו במשך זמן רב ולאחר מכן הפכו למחית. לאחר מכן האצות מגולגלות ומטוגנות. כאמור, ארוחת הבוקר חשובה מאוד לוולשים ולוורברד מוגשת כארוחת בוקר לצד צדפות. בין אם אדם בוחר בפירות ים, לביבות, או ררביט וולשי, המטבח של וויילס מציע מבט לתרבות הוולשית ולתרבות הגדולה יותר של הממלכה המאוחדת.

Text 67

The game of pool, also called pocket billiards, began as a game for high society, but pool is often recognized by its hustler culture. Hustlers are those who try to play pool for money and use somewhat underhanded methods to win money from their opponent. A common technique is to pretend to lose only to raise the stakes, at which the opponent agrees because he or she believes they are likely to win, and then the hustler will easily defeat the weaker opponent and take their opponents money. Perhaps the best and most famous pool hustler of all time was Rudolf Wanderone.

Rudolf Wanderone is commonly called by his nickname, Minnesota Fats. Wanderone was born in New York City and began playing pool as a young man. As a teenager, he travelled to Europe with his father and learned to play pool from a German champion. Soon after, he won his first tournament against very difficult competition. Wanderone then returned to the United States and began playing competitive pool for money at a New York City pool hall. At that time, he began touring the country playing pool and hustling other players for money. Later, he became the manager of a pool hall owned by his friend.

In 1961, a film was made about a stellar pool hustler called Minnesota Fats. Previously, Wanderone had been known as "Double-Smart" after successfully beating a player nicknamed "Smart". Wanderone claimed that the film was based on him, and acquired the nickname believing that he was the true star of the film. Even though Wanderone was not actually in the film, his fame rose as many more people became interested in the game and Wanderone was among the most famous players.

Wanderone had a major rivalry with another excellent pool player named Willie Mosconi. While Wanderone was noted as being a flashy player with a loud mouth, Mosconi was his polar opposite. Mosconi was noted as a classy, artistic player. Their two styles made them fascinating opponents, and audiences adored watching them play against each other. A television special in 1978 featured a duel between the two players, and eleven million people tuned in to watch them! Wanderone continued to play competitively until his death in the early 1990s from a heart attack. He was inducted into the Billiards Hall of Fame, and is still widely popular for his play as well as his grandstanding talk and flashy style.

קטע 67

המשחק פול, שנקרא גם ביליארד כיס, החל כמשחק עבור החברה הגבוהה, אבל פול מזוהה לעתים קרובות בזכות תרבות הנוכלות שלו. הנוכלים הם אלה שמנסים לשחק פול בעבור כסף ומשתמשים בשיטות ערמומיות למדי כדי לזכות בכסף מן היריב. הטכניקה הנפוצה היא להעמיד פנים שאתה מפסיד רק כדי להעלות את ההימור, שלו היריב מסכים כי הוא או היא מאמינים שהם צפויים לנצח, ולאחר מכן הנוכל יביס בקלות את היריב החלש וייקח את כספם של יריביו. אולי נוכל הפול הטוב והמפורסם ביותר בכל הזמנים היה רודולף וונדרון.

רודולף וונדרון מכונה בדרך כלל בכינוי שלו, מינסוטה פאטס. וונדרון נולד בניו יורק והחל לשחק פול כאיש צעיר. כנער, הוא נסע לאירופה עם אביו ולמד לשחק פול מאלוף גרמני. זמן קצר לאחר מכן, הוא זכה בטורניר הראשון שלו לנגד תחרות קשה מאוד. וונדרון אז חזר לארצות הברית והחל לשחק פול תחרותי בשביל כסף בכל אולם בעיר ניו יורק. באותו זמן, הוא החל לתור את המדינה בעודו משחק פול ומרמה שחקנים אחרים בעבור כסף. מאוחר יותר, הוא הפך למנהל של אולם פול בבעלות חברו.

בשנת 1961, נעשה הסרט על נוכל פול מבריק בשם מינסוטה פאטס. בעבר, וונדרון היה ידוע בתור "חכם פעמיים" אחרי שהצליח להביס שחקן המכונה "חכם". וונדרון טען כי הסרט היה מבוסס עליו, ורכש את הכינוי בכך שהאמין כי הוא היה הכוכב האמיתי של הסרט. למרות שלמעה וונדרון לא היה בסרט, תהילתו גדלה בזמן שאנשים רבים יותר החלו להתעניין במשחק וונדרון היה בין השחקנים המפורסמים ביותר.

לוונדרון היתה יריבות גדולה עם שחקן פול מעולה אחר בשם וילי מוסקוני. בעוד וונדרון צוין בתור שחקן נוצץ עם פה גדול, היה מוסקוני ההפך הגמור שלו. מוסקוני צוין כשחקן קלאסי ואומנותי. שני הסגנונות שלהם הפכו אותם ליריבים מרתקים, והקהל אהב לראות אותם משחקים אחד נגד השני. משדר טלוויזיה מיוחד בשנת 1978 הציג דו קרב בין שני שחקנים, ו 11 מיליון אנשים צפו בהם! וונדרון המשיך לשחק באופן תחרותי עד מותו בתחילת שנות התשעים מהתקף לב. הוא הוכנס להיכל התהילה של הביליארד, והוא עדיין פופולרי בקרב רבים בזכות המשחק שלו וכן הפה הגדול שלו והסגנון הראוותני.

Text 68

Libraries generally consist of buildings that contain books and other reference materials, but for a variety of reasons sometimes people have sought mobile libraries. These mobile libraries take a variety of forms and are usually called bookmobiles. Bookmobiles began in England. The Warrington Perambulating Library was a horse drawn carriage with shelves of books. It was founded by a society that wished to increase circulation of books and encourage literacy. The idea continued in the United States as horse or mule drawn wagons would bring books to communities where libraries were too far away for most people to use regularly.

After the advent of the automobile, vehicles were created to be libraries. They are similar to large vans with shelving on the inside and can carry many books. These bookmobiles were more similar to regular libraries in that people were free to enter the van and peruse the titles inside the bookmobile. After the Second World War, the Gerstenslager Company began producing specialized vehicles specifically made to be bookmobiles. Like their less technologically advanced predecessors, these bookmobiles were especially useful for rural communities and poor communities. In rural communities, populations are often very small. As a result, the building of a library and the use of a library for those residents is expensive and not practical. It has especially helped in encouraging literacy amongst the poor. While to less educated people a library might seem intimidating, but bookmobiles are considered to be far less intimidating.

Bookmobiles in various forms are not confined to the English speaking world. In Kenya, a bookmobile drawn by camels helps to provide reading materials to many Kenyans. Africa is also home to a bookmobile drawn by a donkey in Zimbabwe. In Zimbabwe, where internet access is sparse, the donkey-drawn bookmobile also provides an internet access point. In Norway, where many rural communities are on the coastline or islands, a ship was built with a library that could provide those areas with reading materials, and in Thailand the bookmobiles (including internet) are brought on elephants! Perhaps the most famous example of a bookmobile is the "biblioburro" in Columbia. There, two well-known mules bring books to rural areas near the sea. The "biblioburro" has had much success and was even the subject of a feature length documentary.

קטע 68

ספריות בדרך כלל מורכבות ממבנים המכילים ספרים וחומרי עזר אחרים, אך ממגוון רחב של סיבות אנשים לפעמים רצו ספריות ניידות. ספריות ניידות אלה קיימות במגוון של צורות, והם נקראות בדרך ספריות ניידות. ספריות החלו באנגליה. הספרייה המתהלכת של ווריינגטון היתה סוס הגורר כרכרה עם מדפי ספרים. היא נוסדה בידי חברה אשר ביקשה להגביר את הפצת הספרים ולעודד אוריינות. הרעיון המשיך בארצות הברית כאשר עגלות שנמשכו בידי סוס או פרד הביאו ספרים לקהילות שבהן הספריות היו רחוקות מדי בשביל שרוב האנשים ישתמשו בהן באופן קבוע.

לאחר כניסתו של הרכב, כלי רכב נוצרו כדי להיות ספריות. הם דומים לטנדרים גדולים עם מדפים בחלק הפנימי והם יכול לסחוב ספרים רבים. ספריות ניידות אלה היו דומים יותר לספריות רגילות בכך שאנשים היו חופשיים להיכנס לרכב ולעיין בכותרים בתוך הספרייה הניידת. לאחר מלחמת העולם השנייה, חברת גרסטנסלאגר החלה לייצר כלי רכב מיוחדים שנעשו במיוחד כדי להיות ספריות ניידות. כמו קודמיהם הפחות מתקדמים טכנולוגית, ספריות ניידות אלה היו שימושיות במיוחד עבור קהילות כפריות וקהילות עניות. בקהילות כפריות, האוכלוסיות הן לרוב קטנות מאוד. כתוצאה מכך, בניית הספרייה ושימוש בה עבור תושבים אלה היא יקרה ולא מעשית. הדבר עזר במיוחד בעידוד האוריינות בקרב העניים. בעוד שלאנשים פחות משכילים ספרייה אולי נראית מאיימת, אבל ספריות ניידות נחשבות הרבה לפחות מאיימות.

ספריות ניידות בצורות שונות אינן מוגבלות לעולם דובר האנגלית. בקניה, ספרייה ניידת הרתומה לגמל עוזרת לספק חומרי קריאה לקנייתים רבים. אפריקה היא גם ביתם של ספרייה ניידת הרתומה לחמור בזימבבואה. בזימבבואה, שם גישה לאינטרנט היא דלילה, הספרייה הניידת הרתומה לחמור גם מספקת נקודת גישה לאינטרנט. בנורבגיה, שבה יישובים כפריים רבים הם על קו החוף או באיים, נבנתה ספינה עם ספרייה שיכולה לספק עם חומרי קריאה לאותם אזורים, ובתאילנד הספריות הניידות (כולל אינטרנט) מגיעות על פילים! אולי הדוגמה המפורסמת ביותר של ספרייה ניידת היא "ביבליבורו" בקולומביה. שם, שני פרדים מפורסמים מביאים ספרים לאזורים כפריים ליד הים. ל"ביבליבורו" יש הצלחה רבה ואף היה הנושא של סרט תיעודי באורך מלא.

Text 69

Humans have few, if any, animal predators. Most animals keep a good distance from humans, and if they kill a person it is almost always in defense. No animal actively seeks out humans for food. There are, however, many instances of what is commonly known as "man-eating" usually due to sickness or starvation. An animal believes that its survival depends on food and humans can become food in dire situations. This was not the case, however, during the building of a railroad from Kenya to Uganda in Africa. There, two lions began actively hunting human prey.

The Tsavo River needed a bridge, and hundreds of workers were brought in to help build the bridge so that the railroad could continue from Kenya into Uganda. Suddenly, two lions in the area began systematically attacking the workers. The two male lions would enter the camp at night and drag workers off to eat them. Figures range as to how many people they actually killed, but it is likely they ate more than thirty people and killed many more than that.

The workers tried to defend the camp. They build large bonfires to ward the lions away. They also built fences of thorns around the entire camp, but both of these defense tactics were unsuccessful. The lions were not disturbed by the fire, as normal lions would be, and they found weak points in the fence and exploited the weaknesses. The leader of the workers, Colonel John Henry Patterson, began trying to hunt the two lions. He would sit in trees at night and try to snipe them from his position. He was able to kill one of the lions after several unsuccessful tries. The lion took five bullets to kill, and the animal's carcass was so heavy it took eight men to carry it back to the camp. The second lion was hunted by a group and finally cornered and killed.

Patterson found fame in his triumph over the man-eating lions and the bridge was eventually built. He took the lions' skins and skulls and used them to make rugs for his home. He wrote books about the experience. The lions' skins and skulls were eventually purchased by the Field Museum in Chicago, restored, and then put on permanent display. In 1996, a Hollywood version of the events was made under the title *The Ghost in the Darkness*.

קטע 69

לבני אדם יש מעט, אם בכלל, טורפים. רוב בעלי החיים שומרים מרחק מבני אדם טוב, ואם הם יהרגו אדם זה כמעט תמיד יהיה כהגנה. אף פעילות של בעלי חיים אינה מחפשת בני אדם כמזון. יש, עם זאת, מקרים רבים של מה שידוע בתור "אכילת אדם" בדרך כלל עקב מחלה או רעב. חיה מאמינה כי קיומה תלוי במזון ובני אדם יכולים להיות מזון במצבים קשים. עם זאת, זה לא היה המקרה במהלך הבנייה של מסילת הברזל מקניה לאוגנדה באפריקה. שם שני אריות החלו באופן פעיל לצוד בני אדם כטרף.

נהר צאבו היה זקוק לגשר, ומאות עובדים הובאו כדי לעזור לבנות את הגשר כדי שהרכבת תוכל להמשיך מקניה לתוך אוגנדה. לפתע, שני אריות באזור החלו לתקוף באופן שיטתי את העובדים. שני אריות זכרים היו נכנסים למחנה בלילה כדי לגרור את העובדים ולאכול אותם. המספרים משתנים בנוגע לכמות אנשים שבאמת נהרגו, אבל סביר שהם אכלו יותר משלושים בני אדם והרגו הרבה יותר מזה.

העובדים ניסו להגן על המחנה. הם בנו מדורות גדולות כדי להרחיק את האריות. הם גם בנו גדרות קוצים סביב המחנה כולו, אבל שני טקטיקות ההגנה האלה עלו בתוהו. האריות לא היו מוטרדים האש, כמו שאריות רגילים בדרך כלל מפחדים, והם מצאו נקודות תורפה בגדר וניצלו אותן. מנהיג העובדים, קולונל ג'ון הנרי פטרסון, החל לנסות לצוד את שני האריות. הוא היה יושב על עצים בלילה כדי לנסות לצלוף בהם מעמדתו. הוא הצליח להרוג את אחד האריות לאחר מספר ניסיונות לא מוצלחים. נדרשו חמישה כדורים כדי להרוג את האריה, והפגר של בעל החיים היה כל כך כבד שנדרשו שמונה גברים לשאת אותו חזרה למחנה. האריה השני ניצוד על ידי קבוצה ולבסוף נדחק לפינה ונהרג.

פטרסון מצא תהילה בניצחונו על אריות אוכלי האדם והגשר נבנה בסופו של דבר. הוא לקח את עורות האריות וגולגולותיהם והשתמשו בהם כדי ליצור שטיחים עבור ביתו. הוא כתב ספרים על החוויה. העורות והגולגולות של האריות נרכשו בסופו של דבר בשיקגו על ידי מוזיאון פילד, שוחזרו, והושמו בתצוגה קבועה. בשנת 1996, גרסה הוליוודית של האירועים נעשתה תחת הכותרת "רוחות באפלה".

Text 70

One of the most classic books in all of American literature is Herman Melville's "Moby Dick". "Moby Dick" is an epic novel. This means that it is a very long story of struggle and hardship with a main heroic character. Epics were very popular with the Ancient Greeks, and are less common in more contemporary literature. "Moby Dick", thus, stood out as an example of modern American literature that drew on ancient themes and ideas. In fact, many have commented that the story is very biblical in nature.

"Moby Dick" is centered on a sailor named Ishmael. Ishmael boards a whaling ship led by Captain Ahab. He soon learns that Captain Ahab desires only one specific whale, Moby Dick. Moby Dick is a white sperm whale. The whale has eaten Captain Ahab's leg, and Ahab wants to kill the whale for revenge. Ishmael and his bunkmate, a Polynesian man named Queequeg, accept Ahab's desire for revenge, while another person on the ship's crew, Starbuck, is opposed. The crew continues in their quest despite numerous tragedies and problems. Eventually they find the whale and Ahab attempts to harpoon Moby Dick, but instead the whale is able to destroy the boats and kill everyone in the crew except Ishmael.

Moby Dick and Ishmael as characters have come to represent many different thoughts, ideas, and philosophies. They are both symbolic. Moby Dick is often considered a symbol of nature or of the universe. Since Moby Dick's motives cannot be determined, the whale is often compared to nature or the universe because nature can claim lives or cause problems for mankind but the motives are mysterious. The whale is also an all-powerful force that cannot be stopped. Ishmael, likewise, is also mysterious. Melville reveals very little about his main character. Readers cannot determine much about Ishmael's past, so he can be considered to be a symbol of mankind. He struggles with interpersonal relationships and with the external forces of the whale and Ahab's desires, and he is the only one who survives that struggle. The mysterious aspects of "Moby Dick" along with the eloquent, biblical, and epic nature of the story were not so popular in their own time, but audiences have warmed to these themes and the book is now one of the most beloved stories ever written in the English language.

קטע 70

אחד הספרים הקלאסיים ביותר בכל הספרות האמריקאית הוא "מובי דיק" של הרמן מלוויל. "מובי דיק" הוא רומן אפי. משמעות הדבר היא כי הוא סיפור ארוך מאוד של מאבק ושל קשיים עם דמות ראשית הרואית. האפוסים היו מאוד פופולרי בקרב היוונים הקדמונים, והם פחות נפוצים בספרות עדכנית יותר. "מובי דיק", אם כך, בלט כדוגמה להספרות אמריקנית מודרנית שנשען על נושאים ורעיונות עתיקים. למעשה, רבים ציינו כי הסיפור הוא מאוד מקראי בטבעו.

"מובי דיק" מתמקד במלח בשם ישמעאל. ישמעאל עולה על ספינת ציד לווייתנים בפיקודו של קפטן אחאב. עד מהרה הוא לומד כי קפטן אחאב מעוניין רק בלווייתן ספציפי אחד, מובי דיק. מובי דיק הוא לווייתן זרע לבן. הלווייתן אכל את רגלו של קפטן אחאב, ואחאב רוצה להרוג את הלווייתן כנקמה. ישמעאל ושותפו לתא, אדם פולינזי בשם קוויקווג, מקבלים את רצונו של אחאב לנקמה, בעוד אדם נוסף בצוות הספינה, סטארבאק, מתנגד. הצוות ממשיך במסעו למרות טרגדיות ובעיות רבות. בסופו של דבר הם מוצאים את הלווייתן ואחאב מנסה לירות צלצל במובי דיק, אך במקום זאת הלווייתן מצליח להרוס את הסירות ולהרוג את כל הצוות למעט ישמעאל.

מובי דיק וישמעאל כדמויות באים לייצג מחשבות, רעיונות ופילוסופיות רבות ושונות. הם שניהם סמליים. מובי דיק נחשב לעתים קרובות לסמל של הטבע או של היקום. מאחר שהמניעים של מובי דיק לא ניתנים לקביעה, הלווייתן מושווה לעתים קרובות לטבע או ליקום, משום שהטבע יכול לגבות חיי אדם או לגרום לבעיות עבור האנושות, אך המניעים הם מסתוריים. הלווייתן הוא גם כוח כל יכול שאינו ניתן לעצירה. ישמעאל, כמוהו, גם הוא מסתורי. מלוויל חושף מעט מאוד על הדמות הראשית שלו. הקוראים לא יכולים לקבוע רבות על העבר של ישמעאל, כך שהוא יכול להיחשב לסמל של האנושות. הוא נאבק ביחסים בינאישיים ובכוחות החיצוניים של הלווייתן ורצונותיו של אחאב, והוא היחיד ששורד את המאבק. ההיבטים המסתוריים של "מובי דיק", יחד עם האופי הרהוט, המקראי והאפי של הסיפור לא היו כל כך פופולריים בזמנם, אך הציבור התחמם כלפי נושאים אלו והספר כיום הוא בין הסיפורים האהובים שנכתבו אי פעם בשפה האנגלית.

Text 71

Mushrooms come in thousands of varieties. Since they are fungi, they usually grow in dark, wet environments and one mushroom patch can contain thousands of individual mushrooms. Mushrooms can be colorful or drab, large or small, and they can have caps that are concave or convex. Some mushrooms are dangerously poisonous to humans and can easily kill a person who eats them. Other mushrooms, however, are not only edible but considered delicious delicacies all over the world.

Shiitake mushrooms are found in East Asia. They are widely used in Asian cuisine, and in more recent times they have found a place in the Asian-inspired cuisine of many countries outside of traditional Asian cooking. The shiitake mushroom is native to China; there, it grows on dead logs. Shiitake mushrooms, however, can easily be grown and have been grown for consumption, or sometimes medicinal reasons, in other countries like Japan and Korea. The shiitake variety of mushrooms is used for a variety of dishes including soups and stir fries. In many cases, these mushrooms are sold dried and then rehydrated before cooking.

The Portobello mushroom is another edible mushroom variety. While the shiitake is not always the easiest mushroom to cultivate, the Portobello variety is very easy to cultivate. Portobello mushrooms are often simply called "common mushrooms" or "button mushrooms". These mushrooms are common throughout the West. Pizzas topped with mushrooms are usually topped with Portobello mushrooms. Unlike the shiitake which is native only to China, these mushrooms are found throughout North American and European grasslands.

Chanterelle mushrooms are colorful and smell like fruit. They are considered to have a savory, peppery taste and as a result are very commonly collected and cooked. The chanterelle mushroom grows in North America, especially Mexico, Europe, in the African country of Zambia, and even in the Himalayan Mountains in Asia. While real chanterelle mushrooms are delicious, there are many mushrooms that look nearly identical which are not so tasty. These mushrooms are known as "false chanterelles". Many families or individuals who live near forests enjoy mushroom hunting. While searching for mushrooms can yield delicious mushrooms for dinner time, it can also lead to poisoning or, in the case of the chanterelle and false chanterelle, a less pleasant meal. Whether large or small, colorful or drab, as long as the mushrooms are edible and not poisonous they are enjoyed at dinner tables everywhere.

קטע 71

פטריות קיימות באלפי זנים. מאחר שהם פטריות, הם בדרך כלל גדלות בסביבות חשוכות ורטובות ומשטח פטריות אחד יכול להכיל אלפי פטריות בודדות. פטריות יכולות להיות צבעוניות או חדגוניות, גדולות או קטנות, והן יכולות להיות בעלות ראש קעור או קמור. חלק מהפטריות רעילות לבני אדם, והן יכולות בקלות להרוג אדם אשר אוכל אותן. פטריות אחרות, לעומת זאת, הן לא רק אכילות אלא נחשבות למעדנים טעימים בכל רחבי העולם.

פטריות שיטאקה נמצאות במזרח אסיה. הן נמצאות בשימוש נרחב במטבח האסיאתי, ולאחרונה הם מצאו מקום במטבחים בהשראה אסיאתית של מדינות רבות מעבר לבישול אסיאתי מסורתי. פטריות שיטאקה הן ילדות סין, שם הן גדלות על בולי עץ מתים. פטריות שיטאקה, למרות זאת, ניתנות לגידול בקלות וגודלו למאכל, או לפעמים לסיבות רפואיות, במדינות אחרות כמו יפן וקוריאה. זן פטריות השיטאקה משמש למגוון רחב של מנות, כולל מרקים ומוקפצים. במקרים רבים, פטריות אלה נמכרות יבשות ולאחר מכן מקבלות לחות מחדש לפני הבישול.

פטריות פורטובלו הן עוד זן של פטריית מאכל. בעוד שהשיטאקה היא לא תמיד הפטרייה הקלה ביותר לגידול, זן הפורטובלו קל מאוד לגידול. פטריות פורטובלו הן לעתים קרובות נקראות בפשטות "פטריות נפוצות" או "פטריות כפתור". פטריות אלה נפוצות בכל רחבי המערב. פיצות שעליהן פטריות הן בדרך כלל מכוסות בפטריות פורטובלו. בניגוד לשיטאקה אשר מקומית רק בסין, פטריות אלה נמצאות בכל רחבי צפון אמריקה ובשטחי הדשא האירופאים.

פטריות שנטרל הן צבעוניות ובעלות ריח של פירות. הן נחשבות לבעלות טעם חריף עדין, וכתוצאה מכך הן נאספות ומבושלות באופן נרחב. פטריות שנטרל גדלות בצפון אמריקה, בעיקר במקסיקו, באירופה, במדינה האפריקאית זמביה, ואפילו בהרי ההימלאיה באסיה. בעוד שפטריות שנטרל אמיתיות הן טעימות, ישנן פטריות רבות הנראות כמעט זהה אשר אינן כל כך טעימות. פטריות אלה ידועות בשם "שנטרל שקרי". הרבה משפחות או אנשים יחידים המתגוררים ליד יערות נהנים מציד פטריות. בעוד שחיפוש פטריות יכול להניב פטריות טעימות לזמן ארוחת הערב, הדבר גם יכול להוביל להרעלה, או במקרה של השנטרל והשנטרל השקרי, ארוחה נעימה פחות. בין אם גדולה או קטנה, צבעונית או אפורה, כל עוד הפטריות הן אכילות ולא רעילות נהנים מהן בשולחן ארוחת הערב בכל מקום.

Text 72

An integral part of breakfast is a hot drink, and no breakfast drink is more widespread and beloved than coffee. There are many different ways to prepare coffee and the taste and amount of caffeine depend on how it is prepared. Also, the history of coffee is reflected in the way that different countries and cultures make their coffee.

First, almost all coffee beans are roasted. The darkness of the roast influences the taste. Lightly roasted beans are light brown in color and they will have a lighter taste, while darker roasts will lead to darker colored brews. After the beans are roasted, they must be ground up before they are prepared as a drink. The finer the grain, the higher the caffeine concentration will be in the drink.

In Turkish style coffee, the coffee is ground finer than almost any other style of coffee. In order to grind the coffee to such a fine powder, a handheld mortar and pestle are used. The fine powder is then added to boiling water and boiled again and again until the coffee is mixed with the water. The coffee, however, does not dissolve, so when it is drunk there are coffee grounds that sink to the bottom of the cup and cannot be drunk. Since coffeehouses are thought to have been invented in Turkey, this simple style of coffee making has become known as Turkish coffee.

While Turkish coffee is usually drunk without adding any milk and perhaps only a small amount of sugar, other coffee drinks use cream, milk, sugar, or other spices. In Italy, coffee is made through a pressurization process. The coffee and water are put under pressure, and the steam created in the process makes the coffee drink itself. This is known as espresso. Espresso can be made into a variety of drinks, the most popular of which are the cappuccino and the latte. In a cappuccino, the milk is steamed and foamy only on top while a latte has as much coffee as it does milk. Espresso was invented in Italy and continues to have popularity there, and the drinks that were created to match espresso were also invented in Europe.

Turkish coffee and the Italian coffee drinks are just two of the seemingly endless ways to create and drink coffee. Others include instant coffee which has allowed the drink to be simply mixed with hot water and drunk. Instant coffee allowed the spread of coffee to every corner of the world. It seems that no matter what the method of preparation or history, however, nearly everyone loves to drink coffee in the morning.

קטע 72

חלק בלתי נפרד מארוחת בוקר הוא משקה חם, ואף משקה בוקר הוא לא נפוץ ואהוב יותר מאשר קפה. ישנן דרכים רבות להכין קפה, והטעם וכמות הקפאין תלויים בדרך שבה הוא מוכן. כמו כן, ההיסטוריה של הקפה באה לידי ביטוי באופן שבו מדינות שונות ותרבויות עושים את הקפה שלהם.

ראשית, כמעט כל פולי הקפה הם קלויים. הכחות של הקלייה משפיעה על הטעם. פולים קלויים קלות הם בצבע חום בהיר ויהיו בעלי טעם קל יותר, בעוד קלייה כהה תוביל לחליטה בצבע כהה יותר. לאחר שהפולים נקלים, הם חייבים להטחן לפני שהם מוכנים כמשקה. ככל שהטחינה דקה יותר, כך יעלה ריכוז הקפאין המשקה.

בקפה בסגנון טורקי, הקפה נטחן דק יותר מאשר בכמעט כל סגנון אחר של קפה. על מנת לטחון את הקפה לאבקה כה דקה, משתמשים במדוכה ועלי ידניים. לאבקה הדקה נוספים מים רותחים והיא מבושלת שוב ושוב עד שהקפה מעורבב עם המים. הקפה, לעומת זאת, לא מתמוסס, ולכן כאשר שותים אותו ישנם גרגירי קפה השוקעים לתחתית הספל ולא ניתן לשתות אותם. ואחר וחושבים שבתו הקפה הומצאו בטורקיה, סגנון פשוט זה של עשיית קפה הפך לידוע בשם קפה טורקי.

בעוד קפה טורקי בדרך כלל נשתה ללא תוספת חלב, ואולי רק כמות קטנה של סוכר, משקאות קפה אחרים עושים שימוש בשמנת, חלב, סוכר או תבלינים אחרים. באיטליה, קפה נעשה באמצעות תהליך לחץ. הקפה והמים מושמים תחת לחץ, והאדים שנוצרו בתהליך מהווים את משקה הקפה עצמו. תופעה דבר זה ידוע בשם אספרסו. אספרסו יכול להפוך למגוון של משקאות, הפופולריים ביותר בהם הם קפוצ'ינו והלאטה. בקפוצ'ינו, החלב מאודה ומוקצף רק למעלה, בעוד שבלאטה יש קפה באותה כמות כמו חלב. האספרסו הומצא באיטליה וממשיך להיות פופולרי שם, ומשקאות נוצרו כדי להתחרות באספרסו הומצאו גם באירופה.

קפה טורקי ומשקאות קפה איטלקיים הם רק שתיים מאינסוף הדרכים ליצור ולשתות קפה. דרכים אחרות כוללות קפה נמס אשר אפשר למשקה פשוט להתערבב עם מים חמים ולהשתות. קפה נמס איפשר את התפשטות הקפה לכל פינה בעולם. עם זאת, נראה כי לא משנה מה שיטת הכנה או ההיסטוריה, כמעט כולם אוהבים לשתות קפה בבוקר.

Text 73

One of the oldest amusement parks in the world is Tivoli Gardens in Copenhagen, Denmark. The amusement park was opened to the public in 1843 and is still in operation today. It is actually the second oldest amusement park in the world, and the oldest is nearby and also located in Denmark. Although it is not the oldest, Tivoli is world famous.

At first the King of Denmark was opposed to building an amusement park, but when he was informed that people who are amused do not occupy their time with politics, he was convinced that the creation of Tivoli was a good idea. Even from its beginnings the gardens had rides, exotic architecture, food and drink, and even fireworks. The grounds also contained a flower garden and a small lake. On special evenings, a fireworks display was shown near the lake and the colors were reflected on the waters of the lake. The beauty of the park was displayed on a scenic railway built around the park. At night, the grounds were lit by street lamps, and a symphony orchestra held concerts there.

In the 1940s, Nazi Germany conquered Denmark and in an attempt to break the morale of the Danish people, much of the beloved amusement park was burned to the ground. This did little to affect their spirit, however, as the park was quickly rebuilt and was operational again after only a few short weeks. Tivoli has continued to expand, but it has never strayed from its original tradition. In 1914, the park debuted a wooden roller coaster. Wooden roller coasters have been in decline due to new materials and desires from the general public for faster and scarier rides, but the wooden roller coaster at Tivoli Gardens is still operational and is one of the oldest such coasters in the world.

The tallest carousel in the world is also located at Tivoli and offers spectacular views of the entire city of Copenhagen. The carousel is called the Star Flyer. In addition to the previously noted orchestra, the gardens also host many famous musical acts and a jazz festival each year. The grounds are also home to a five-star hotel called the Nimb Hotel. With its rich history and wide variety of entertainment, Tivoli Gardens is a historical, interesting, and fun attraction for anyone who visits Copenhagen.

קטע 73

אחד מפארקי השעשועים העתיקים ביותר בעולם הוא גני טיבולי בקופנהגן, דנמרק. פארק השעשועים נפתח לציבור בשנת 1843 והוא עדיין פעיל כיום. זהו בעצם פארק השעשועים השני הישן ביותר בעולם, והישן ביותר נמצא בקרבת מקום גם הוא בדנמרק. למרות שהוא לא הישן ביותר, טיבולי הוא מפורסם ברחבי העולם.

בתחילה מלך דנמרק התנגד לבניית פארק שעשועים, אבל כאשר נודע לו כי אנשים משועשעים לא מקדישים את הזמן שלהם לפוליטיקה, הוא היה משוכנע כי הקמת טיבולי היא רעיון טוב. אפילו מראשיתם לגנים היו מתקנים, אדריכלות אקזוטית, אוכל ושתייה, ואפילו זיקוקים. המתחם הכיל גם גן פרחים ואגם קטן. בערבים מיוחדים, תצוגת זיקוקים הוצגה ליד האגם והצבעים השתקפו במי האגם. יופיו של הפארק הוצג ברכבת נופית שנבנתה מסביב לפארק. בלילה, המתחם היה מואר במנורות רחוב, ותזמורת סימפונית ערכה שם קונצרטים.

בשנת 1940, כבשה גרמניה הנאצית את דנמרק ובניסיון לשבור את המורל של העם הדני, חלק גדול של פארק השעשועים האהוב נשרף עד היסוד. לדבר הייתה השפעה מועטה על המורל שלהם, אולם, מאחר שהפארק נבנה מחדש במהירות והיה שוב פעיל לאחר כמה שבועות קצרים. טיבולי המשיך לגדול ולהתרחב, אך הוא מעולם לא סטה מן המסורת המקורית. בשנת 1914, הפארק הציג לראשונה רכבת הרים מעץ. רכבות הרים מעץ היו בדעיכה עקב חומרים חדשים ורצון הקהל הרחב למתקנים מהירים ומפחידים יותר, אבל רכבת ההרים מעץ בגני טיבולי היא עדיין פעילה והיא אחת מהרכבות מסוג זה העתיקות בעולם.

הקרוסלה הגבוה ביותר בעולם נמצאת גם היא טיבולי ומציעה נוף מרהיב של העיר קופנהגן כולה. הקרוסלה נקראת סטאר פלייר. בנוסף להתזמורת האמורה, הגנים גם מארחים הרבה מופעים מוסיקליים מפורסמים ופסטיבל ג'אז בכל שנה. המתחם הוא גם ביתו של מלון חמישה כוכבים בשם מלון נימב. עם ההיסטוריה העשירה שלו ומגוון רחב של בידור, גני טיבולי הוא אטרקציה היסטורית, מעניינת ומהנה לכל מי שמבקר בקופנהגן.

Text 74

Braising is a cooking process whereby meats or occasionally other foods are seared and then slow cooked in liquid. Searing is the process of browning the outside of the food. Steak, for example, is seared by cooking it on each side until it is brown. Once the steak has been seared, it is placed in liquid and the liquid is simmered. A variety of liquids can be used for braising and depending on the liquid and the flavor of the liquid, the meat will taste differently. Water and wine are the two most commonly used liquids for braising, but sometimes meats or vegetables have enough liquid to be braised in their own juices. Tomato juice or other types of juices can also be used in braising. At the end of the process, the liquid can be used to make gravy.

One of the most common dishes made by braising is goulash. Goulash, like most braised dishes, uses inexpensive beef that is usually tough if not prepared through a slow-cooking method. Goulash is often associated with Hungarian cuisine. The braising liquid is made with water, beef stock, and various spices most notably paprika. Goulash can be served as a stew or it can be plated over rice or pasta. This dish is perhaps the most basic braised dish and its similarity to other beef stews and beef soups makes variations of goulash common worldwide.

Another beef braise is the German sauerbraten. Sauerbraten is marinated in buttermilk and a variety of spices before it is seared. The marinade is usually used later as part of the liquid used to slow cook the meat. The liquid is often thickened during cooking with the addition of flour, sour cream, and crushed breadcrumbs.

In France, coq au vin is a staple of French cuisine. Coq au vin is a chicken based dish. Like sauerbraten, the chicken begins with a marinade. After marinating, the chicken is seared in oil and then placed in a pot. The liquid added is wine with pork fat and mushrooms. Many other dishes from around the world use the braising technique, and while it can be made complex by top chefs it can easily be cooked at home by amateur cooks. This lends to its appeal.

קטע 74

ברייזינג הוא תהליך בישול לפיו בשר או לעיתים מזונות אחרים נצרב ואז מבושלים לאט בתוך נוזל. צריבה הוא תהליך של השחמת החלק החיצוני של המזון. סטייק, למשל, נצרב על ידי בישול כל צד עד השחמה. לאחר שהסטייק נצרב, הוא ממוקם בתוך נוזל והנוזל מבושל על אש קטנה. מגוון של נוזלים יכולים לשמש לברייזינג ובהתאם לנוזל עצמו ולטעם של הנוזל, הבשר יהיה בעל טעם שונה. מים ויין הם שני הנוזלים הנפוצים ביותר עבור ברייזינג, אבל לפעמים לבשר או לירקות יש מספיק נוזל כדי לעבור ברייזינג במיץ של עצמם. מיץ עגבניות או סוגים אחרים של מיצים יכולים גם הם לשמש לברייזינג. בסוף התהליך, הנוזל יכול לשמש להכנת הרוטב.

אחת המנות הנפוצות ביותר שנעשות על ידי ברייזינג היא גולאש. גולאש, כמו רוב מנות הברייזינג, עושה שימוש בבשר לא יקר, אשר הוא בדרך כלל קשה אם הוא לא מוכן באמצעות שיטת בישול איטי. גולאש קשור לעיתים קרובות במטבח ההונגרי. נוזל הברייזינג הוא נעשה ממים, ציר בקר ותבלינים שונים, בעיקר פפריקה. גולאש ניתן להגשה כתבשיל או שהוא יכול לכסות אורז או פסטה. מנה זו היא אולי מנת הברייזינג הבסיסית ביותר והדמיון שלה לתבשילי בקר ומרקי בקר אחרים הופכים וריאציות של גולאש לנפוצות ברחבי העולם.

עוד ברייזי בקר הוא הזאוארבראטן הגרמני. זאוארבראטן מושרה במרינדה של חמאה ומגוון תבלינים לפני שהוא נצרב. המרינדה משמשת בדרך כלל מאוחר יותר כחלק מהנוזל המשמש לבישול איטי של הבשר. הנוזל לעתים קרובות מעובה במהלך הבישול בתוספת של קמח, שמנת חמוצה, ופירורי לחם כתושים.

בצרפת, קוק או וין הוא מרכיב מרכזי של המטבח הצרפתי. קוק או ון היא מנה על בסיס עוף. כמו זאוארבראטן, העוף מתחיל במרינדה. לאחר ההשרייה במרינדה, העוף נצרב בשמן ולאחר מכן מונח בתוך סיר. הנוזל הנוסף הוא יין עם שומן חזיר ופטיות. מאכלים רבים אחרים מרחבי העולם משתמשים בטכניקת ברייזינג, ובעוד שהיא יכולה להפוך למורכבת בידי שפים מובילים ניתן בקלות לבשלה בבית בידי טבחים חובבים. דבר זה מעניק לה קסם.

Text 75

Jeff Clark found an adventure and a challenge at Half Moon Bay. He had no one to share his adventure with, and he took on the challenge and rose to the occasion alone. For fifteen years, even when others heard of Clark's feats they did not believe him, but this never stopped him. Jeff Clark continued to surf some of the largest waves in the entire world and he surfed them without any supervision, rescue team, or recognition.

Just the word "Mavericks" strikes fear in to most surfers. The water in Northern California is freezing cold. At Half Moon Bay, where the famed Mavericks waves are located, the rocks are jagged and the ice cold surf crashes against them with so much force it is as though the surf is fighting against the rocks. The waves there are over seven meters, and amongst the largest in the world. Jeff Clark, a native of Half Moon Bay and surfing enthusiast, set out to conquer the giant waves at Mavericks.

No surfer in the history of the sport has ever been more personally connected to one surf spot than Jeff Clark. At first, no one believed Clark about the size of the waves. At the time, it was a commonly held belief that the largest waves in the world were in Hawaii. It was believed that waves the size of those at Mavericks were simply non-existent. Finally, Clark was able to convince some friends from Southern California to come up to Half Moon Bay and surf.

Tragically, one of the best surfers in the world lost his life almost immediately after the surf spot at Mavericks gained popularity. Mark Foo, a legendary Hawaiian big wave surfer, died on the first wave he ever surfed at Mavericks. He was experienced and had even competed professionally, but Mavericks is so dangerous that even the best of the best can easily be overcome. Foo's death, while tragic, added to the legendary quality of the surf spot and it gained notoriety in the fallout.

Today, Jeff Clark owns a surfing shop that sells a line of surfboards that he designed as well as clothing. Mavericks is well known and has been featured in many documentaries about surfing. It has been said that Jeff Clark's biggest challenge was not conquering the waves, but rather internalizing his experiences, since he had no one to tell about his feat.

קטע 75

גיף קלארק מצא הרפתקה ואתגר במפרץ האף מון. לא היה לו עם מי לחלוק את ההרפתקה שלו, והוא עלה לאתגר לבדו. במשך חמש עשרה שנים, גם כאשר אחרים שמעו על מעלליו של קלארק הם לא האמינו לו, אבל זה מעולם לא עצר אותו. גיף קלארק המשיך לגלוש על כמה מהגלים הגדולים בעולם כולו והוא גלש עליהם בלי שום פיקוח, צוות חילוץ, או הכרה.

המילה "מאבריקס" לבדה זורעת פחד ברוב הגולשים. המים בצפון קליפורניה הם קפואים. במפרץ האף מון, שם נמצאים גלי המאבריקס המפורסמים, הסלעים משוננים והגלים הקרים כקרח נשברים עליהם בכוח רב כל כך כאילו שהגלים נלחמת בסלעים. הגלים שם הם מעל שבעה מטרים, והם בין הגדולים בעולם. גיף קלארק, יליד מפרץ האף מון וחובב גלישה, יצא לכבוש את גלי הענק במאבריקס.

אף גולש בהיסטוריה של הספורט מעולם לא היה מחובר אישית לאיזור גלישה אחד יותר מאשר גיף קלארק. בהתחלה אף אחד לא האמין לקלארק בנוגע לגודלם של הגלים. בזמנו, זה האמונה הרווחת הייתה כי הגלים הגדולים בעולם היו בהוואי האמינו כי גלים בגודל של אלו הנמצאים במאבריקס פשוט לא היו קיימים. לבסוף, קלארק הצליח לשכנע כמה חברים מדרום קליפורניה לעלות למפרץ האף מון כדי לגלוש.

למרבה הצער, אחד הגולשים הטובים בעולם איבד את חייו כמעט מיד לאחר שאיזור הגלישה במאבריקס צבר פופולריות. מארק פו, גולש גלים גדולים אגדי מהוואי, מת בגל הראשון שהוא ניסה לגלוש עליו אי פעם במאבריקס. הוא היה מנוסה ואפילו התחרה באופן מקצועי, אבל מאבריקס מסוכן עד כדי כך שהוא יכול להתגבר אפילו על הטובים שבטובים. מותו של פו אומנם היה טרגי, אך הוא הוסיף לאיכות האגדית של איזור הגלישה והוא הפך לידוע לשמצה כתוצאה מכך.

היום, גיף קלארק הוא בעל חנות גלישה שמוכרת סדרת גלשנים שהוא עיצב, כמו גם בגדים. מאבריקס מוכר מאוד והוא הופיע בסרטים תיעודיים רבים על גלישה. נאמר כי האתגר הגדול ביותר של גיף קלארק לא היה לכבוש את הגלים, אלא לשמור לעצמו את החוויות שלו, שכן לא היה לו למי לספר על ההישג שלו.

Text 76

Tourism can take many forms. Many people enjoy hiking or traveling to specific natural sites, such as waterfalls or mountain ranges, as a form of tourism. Others tourists enjoy visiting museums, big cities, or simply relaxing on the beach. These types of tourism have existed for thousands of years, but recently a new type of tourism has emerged: Pop-culture tourism.

Pop-culture tourism is, in general, a product of Hollywood. Many people have seen popular movies or television shows and want to see the sites from the films in person. Los Angeles, where Hollywood is located, has become a hotbed for tourists in recent years. This is, in large part, due to the public's desire to see the studios where their favorite films and television programs are filmed and maybe catch a glimpse of a celebrity. To a lesser degree, New York City has seen this type of tourism as well. Outside of Hollywood, Tunisia has seen an influx of Western tourists recently. The newest *Star Wars* films were filmed in Tunisia, and millions of viewers saw the country's beauty on film and went to visit Tunisia as a result. Both New Zealand, site of the *Lord of the Rings* films, and Salzburg, Austria, site of *The Sound of Music*, have also become pop-culture tourist attractions.

Pop-culture tourism is not limited to sites related to films. It also includes sites related to music. Elvis Presley's home in Tennessee, called "Graceland", has become a major tourist attraction for those interested in the history of rock and roll music. In a similar light, Jim Morrison, lead singer of the rock band The Doors, is buried in Paris. Fans flock to Morrison's grave every year to show their appreciation of his music. For music fans, Cleveland's Rock and Roll Hall of Fame is perhaps the most important place for pop-culture tourism.

This new form of tourism is readily accessible and growing. More and more people are interested in seeing the places they see on television or connecting in a more literal way with the music they love. Pop-culture tourism can also encompass a wider variety of pop-culture than just music and movies. Places found in literature, comic books, and fashion are becoming hot spots for tourism and it is unlikely that the public's desire to connect to pop-culture in this way will abate in the future.

קטע 76

התיירות יכולה ללבוש צורות רבות. אנשים רבים נהנים הליכה או נסיעה לאתרי טבעי ספציפיים, כגון מפלי מים או רכסי הרים, כסוג של תיירות. תיירים אחרים נהנים לבקר במוזיאונים, ערים גדולות, או סתם לנוח על החוף. סוגים אלו של תיירות היו קיימים במשך אלפי שנים, אבל לאחרונה סוג חדש של תיירות התפתח: תיירות תרבות הפופ.

תיירות תרבות הפופ היא, באופן כללי, תוצר של הוליווד. אנשים רבים רואים סרטים או תוכניות טלוויזיה פופולריות ורוצים לראות את האתרים מהסרטים באופן אישי. לוס אנג'לס, שם נמצאת הוליווד, הפכה לחממה לתיירים בשנים האחרונות. זהו, במידה רבה, בשל הרצון של הציבור לראות את האולפנים שבהם הסרטים ותוכניות טלוויזיה האהובים עליהם מצולמים ואולי לתפוס מבט חטוף בסלבריטי. במידה פחותה, העיר ניו יורק ראתה סוג זה של תיירות גם היא. מחוץ להוליווד, תוניסיה ראתה זרם של תיירים מערביים לאחרונה. סרטי מלחמת הכוכבים החדשים ביותר צולמו בתוניסיה, ומיליוני צופים ראו את יופייה של הארץ בסרט והלכו לבקר בתוניסיה כתוצאה מכך. גם ניו זילנד, אתר הצילומים של סרטי שר הטבעות, וזלצבורג, אוסטריה, אתר הצילומים של צלילי המוזיקה, הפכו לאטרקציות תיירותיות של תרבות הפופ.

תיירות תרבות הפופ אינה מוגבלת לאתרים הקשורים לסרטים. היא כוללת גם אתרים הקשורים למוסיקה. ביתו של אלביס פרסלי בטנסי, שנקרא "גרייסלנד", הפך אטרקציה תיירותית גדולה עבור אלו המתעניינים בהיסטוריה של מוסיקת רוק אנד רול. באופן דומה, ג'ים מוריסון, סולן להקת הרוק הדלתות, קבור בפריז. מעריצים נוהרים לקברו של מוריסון מדי שנה כדי להראות את הערכתם למוסיקה שלו. עבור חובבי המוסיקה, היכל התהילה של הרוק אנד רול בקליבלנד הוא אולי המקום החשוב ביותר עבור תיירות תרבות הפופ.

צורה חדשה זו של תיירות היא נגישה וגדלה. יותר ויותר אנשים מעוניינים לראות את המקומות שהם רואים בטלוויזיה או להתחבר באופן ממשי יותר למוזיקה שהם אוהבים. תיירות תרבות הפופ יכולה גם להקיף מגוון רחב יותר של תרבות פופ מאשר רק מוזיקה וסרטים. מקומות הנמצאים בספרות, ספרי קומיקס ואופנה הופכים לנקודות עניין לתיירות ואין זה סביר כי רצון הציבור להתחבר לתרבות הפופ בדרך זו יתפוגג בעתיד.

Text 77

Visions of the future often include robots or other such machines that do common work for individual households. Often a robotic maid or some type of automatic cleaning system is an integral part of futuristic novels, television programs, and movies. The truth is, however, that even though these types of machines are nascent they are actually available to the public. Cleaning robots and similar machines have become more popular recently and it is possible that they will be even more widespread in the near future.

Two of the most common types of household robots are made by the iRobot company. This company has produced "Roomba" and "Scooba" as affordable and easy-to-use household robots. Roomba is an automatic vacuum cleaner. It was released in 2002 and has steadily gained popularity ever since. They can easily be programmed to vacuum a room or several rooms and they use infrared sensors to negotiate a room. In a similar way, Scooba is a robotic mop. Scooba not only washes the floor, it dries it as well so that floors are never slippery. Both Scooba and Roomba can be programmed to work while the homeowner is away. This means that it is possible for people to return home after work and find a tidy home due to robotic technology much in a "futuristic" way. Several variations of the same idea have been produced to mow lawns robotically as well.

One of the oldest household robots was built in the 1950s and is still available in an updated form today. This robot was made to clean swimming pools. Often, cleaning a swimming pool is a dirty job and one that requires constant maintenance so that the pool is suitable for swimming at all times. A robotic swimming pool cleaner cleans the bottom of the pool by sucking up undesirable material from the pool floor and sending it to a bag that can easily be removed and emptied. Some pool cleaners also skim the top of the water for similar dirt and debris. These four types of robots are already produced by many companies, and public demand for these products is steadily increasing. In the near future the following robots are expected to be released: a towel folding robot, a table cleaning robot, and a robot that does ironing.

קטע 77

חזיונות של העתיד לעיתים קרובות כוללים רובוטים או מכונות אחרות שעושות עבודה מצויה עבור משקי בית פרטיים. לעתים קרובות משרתת רובוטית או סוג כלשהוא של מערכת ניקוי אוטומטית היא חלק בלתי נפרד מרומנים עתידניים, תוכניות טלוויזיה, וסרטים. האמת היא, לעומת זאת, כי אפילו שסוגים אלו של מכונות מתפתחים, הם למעשה זמינים לציבור. רובוטים ומכונות ניקוי דומות הפכו פופולריים יותר לאחרונה, ויתכן כי הם יהיו עוד יותר נפוצים בעתיד הקרוב.

שני הסוגים הנפוצים ביותר של רובוטים ביתיים מיוצרים על ידי חברת iRobot. חברה זו ייצרה את "Roomba" ו "Scooba" כרובוטים ביתיים פשוטים לשימוש ובמחיר שאפשר להרשות. Roomba הוא שואב אבק אוטומטי. הוא שוחרר בשנת 2002, וצבר פופולריות בהתמדה מאז. הם ניתנים לתכנות בקלות לשאיבת אבק בחדר או בכמה חדרים והם משתמשים בחיישני אינפרא אדום כדי להתמודד עם חדר. באופן דומה, Scooba הוא סחבה רובוטית. Scooba לא רק שוטף את הרצפה, הוא גם מייבש אותה כך שהרצפות הן לא חלקלקות לעולם. Scooba ו Roomba שניהם ניתנים לתכנות לעבודה בזמן שבעל הבית אינו נמצא. משמעות הדבר היא כי זה אפשרי עבור אנשים לחזור הביתה לאחר העבודה ולמצוא בית מסודר בזכות הטכנולוגיה הרובוטית בדרך מאוד "עתידנית". כמו כן מספר וריאציות של אותו רעיון יוצרו כדי לכסח דשא בצורה רובוטית.

אחד מרובוטי הבית העתיקים ביותר נבנה בשנת 1950 והוא עדיין זמין בצורה מעודכנת כיום. רובוט זה נוצר כדי לנקות בריכות שחייה. לעתים קרובות, ניקיון בריכת שחייה היא עבודה מלוכלכת וכזו הדורשת תחזוקה מתמדת, כך שהבריכה תתאים לשחייה בכל עת. מנקה בריכות רובוטי מנקה את קרקעית הבריכה על ידי שאיבת חומר בלתי רצוי מקרקעית הבריכה ושליחתו לשקית הניתנת להסרה וריקון בקלות. חלק ממנקי הבריכה גם מרפרפים על פני המים בחיפוש אחרי עפר ופסולת. ארבעה סוגים אלו של רובוטים כבר מיוצרים על ידי חברות רבות, והדרישה הציבורית עבור מוצרים אלה עולה בהתמדה. בעתיד הקרוב הרובוטים הבאים צפויים לצאת: רובוט מקפל מגבת, רובוט ניקוי שולחן, ורובוט שעושה גיהוץ.

Text 78

Fire breathing is a deadly but fascinating spectacle. Fire breathers generally introduce a substance that is flammable into their mouth. Then they spew the substance at an existing fire, often a torch, and a giant flame is created in the air. The act, while beautiful if done correctly, has many terrible side effects such as burning oneself, burning an audience member, or inhaling the toxic substance in one's mouth. There are, however, safety measures that reduce these risks dramatically.

First, the substance used to create the fire will only ignite the large flame if it is spewed out in a fine mist. The safest of all the substances, perhaps, is paraffin oil. Paraffin oil is mostly used for lamps, but certain types of this oil fit fire breathing. Paraffin oil has a high flash point. This means that it burns very easily and quickly. This is important for fire breathers because it means that the flame will be large and can be controlled to a certain degree. Conversely, alcohol has a lower flash point and thus more alcohol is needed for a larger flame. Using a fuel with a higher flash point reduces the risk of burning oneself.

Next, the fire breather must take into account wind. Wind will have an effect on the direction of the fire as well as the direction the fuel is spewed. Clearly, fire breathers should never practice their art in windy situations. Wind could potentially push a fire toward an audience member or even lead to the burning of a structure. Thus, practicing fire breathing in a place with little wind is critical. Also, fire breathers must have a good knowledge of the size of the flame they will create. Fire breathers can easily predict how large their flame will be, and they can station the audience a safe distance away. Fire breathing in areas which are not windy as well as keeping the audience a good distance away reduces the risk of burning an audience member.

Finally, while not much can be done to prevent inhalation of smoke or other chemicals, discipline in practice can greatly reduce the issue of toxic substances in one's mouth. It is generally a good idea not to perform a fire breathing act too often and to exercise extreme caution when doing so. Other good tips include wearing clothes that are fire retardant and, for men, not wearing a beard. If these steps are taken fire breathing can be as safe as possible and audiences can be free from worry and enjoy the spectacle.

קטע 78

נשיפת האש היא מחזה קטלני אך מרתק. נושפי אש בדרך כלל מכניסים חומר דליק לתוך הפה שלהם. אחר כך הם יורקים את החומר על אש קיימת, לעתים קרובות לפיד, ולהבה ענקית נוצרת באוויר. למעשה, בעודו יפה אם הוא נעשה בצורה נכונה, יש הרבה תופעות לוואי נורא כמו כווייה עצמית, שריפת אדם מקהל, או שאיפת החומר רעיל שנמצא בפיו של האדם. ישנם, לעומת זאת, אמצעי בטיחות, שמצמצמים סיכונים אלה באופן דרמטי.

ראשית, החומר המשמש ליצירת האש יידלק עם הלהבה הגדולה רק אם הוא נפלט כערפל עדין. הבטוח ביותר מכל החומרים, כנראה, הוא שמן פרפין. שמן פרפין משמש בעיקר למנורות, אבל סוגים מסוימים של שמן זה מתאימים לנשיפת אש. לשמן פרפין יש נקודת התלקחות גבוהה. משמעות הדבר היא כי הוא נשרף מאוד בקלות ובמהירות. זה חשוב לנושפי אש כי זה אומר שהלהבה תהיה גדולה ושניתן לשלוט בה במידה מסוימת. לעומת זאת, לאלכוהול יש נקודת התלקחות נמוכה יותר ולכן נדרש יותר אלכוהול ללהבה גדולה יותר. שימוש בדלק עם נקודת התלקחות גבוהה מפחית את הסיכון של כווייה עצמית.

בנוסף, נושפי אש חייבים לקחת בחשבון את הרוח. לרוח תהיה השפעה על כיוון האש, כמו גם על הכיוון שבו נפלט הדלק. ברור שנושפי אש לעולם לא צריכים לעסוק באמנות שלהם במצבי רוח סוערים. רוח עלולה להעיף אש אל עבר אדם מהקהל או אפילו להוביל לשריפת מבנה. לכן, תרגול נשיפת אש במקום בו יש מעט רוח היא קריטית. כמו כן, לנושפי אש חייבת להיות היכרות טובה עם גודל הלהבה שהם ייצרו. נושפי אש יכולים בקלות לחזות כמה גדולה הלהבה שלהם תהיה, והם יכולים להציב את הקהל במרחק בטוח. נשיפת אש באזורים שאינם סוערים כמו גם שמירה על הקהל במרחק נכון מפחיתה את הסיכון של שריפת אדם מהקהל.

לבסוף, בעוד שלא ניתן לעשות הרבה כדי למנוע שאיפה של עשן או כימיקלים אחרים, משמעת בתרגול יכולה לצמצם במידה ניכרת את הנושא של חומרים רעילים בפה. זה בדרך כלל רעיון טוב לא לבצע מעשה נשיפת אש לעתים קרובות מדי, ולנקוט משנה זהירות כאשר אתה עושה כך. עצות טובות נוספות כוללות ללבוש בגדים המעכבים בעירה, ובעבור גברים, לא לגדל זקן. אם הצעדים האלו מבוצעים, נשיפת אש יכולה להיות בטוחה ככל האפשר והקהל יכול להיות חופשי מדאגות וליהנות מהמחזה.

Text 79

Imagine waking up in the hospital after a bad car accident. You see your family and your friends and everyone else who loves you, but something is different. You suddenly believe that these are not your family or friends. They are instead robots or actors that are exact duplicates of your friends and family. Clearly this is incorrect, but people who suffer from Capgras syndrome have a delusion in which they believe that all the people they are familiar with have been replaced by imposters.

This strange disorder occurs largely in patients that suffer brain injuries or schizophrenia. It is unknown exactly what causes it, although speculation about face perception is widespread. Most people can recognize many faces and can interpret emotions based on facial expressions. Even people who are deaf can easily understand mood and tone of a speaker by facial expressions. Many scientists who study Capgras syndrome believe that somehow the brain has been altered in such a way as to alter the identification of faces. Thus, sufferers of Capgras disorder can recognize the people they see but they do not associate this recognition with the actual person. So, for example, a sufferer may see and recognize his mother, but still believe that somehow it is not actually his mother that he sees.

In acute cases, those who have Capgras syndrome might confuse one person for another while believing one person specifically is an imposter. For example, a husband may believe his wife is an imposter and his memories of his wife are actually connected to a long deceased relative. Thus, he would only misidentify the wife, while everyone else would be properly identified. Additionally, the husband could speak to the wife on the phone and believe he is actually speaking to his wife and then upon meeting her believe she is an imposter.

While this disorder is extremely rare, it can be debilitating. The patient suffering from the syndrome often expresses missing their friends and family because they believe they have been replaced. Conversely, the friends and family of the patient are frustrated by their loved one's reaction to them. Scientists do not seem close to any kind of breakthrough in solving the riddle of Capgras syndrome, but perhaps one day it will be possible to map the brain more thoroughly and determine what can be done to cure it.

קטע 79

דמיין את עצמך מתעורר בבית חולים לאחר תאונת דרכים קשה. אתה רואה את המשפחה והחברים שלך וכל אחד אחר שאוהב אותך, אבל משהו שונה. אתה פתאום מאמין כי אלה אינם המשפחה או החברים שלך. במקום זאת הם רובוטים או שחקנים שהם העתקים מדויקים של חברים ובני משפחה. ברור כי זה אינו נכון, אך לאנשים הסובלים מתסמונת קאפגרס יש אשליה שבה הם מאמינים כי כל האנשים שהם מכירים הוחלפו במתחזים.

הפרעה מוזרה זו מתרחשת בעיקר למטופלים הסובלים מפגיעות מוחיות או סכיזופרניה. לא ידוע בדיוק מה גורם לה, למרות שהשערות לגבי תפיסת פנים הן נפוצות. רוב האנשים יכולים לזהות פרצופים רבים ויכולים לפרש רגשות בהתבסס על הבעות פנים. אפילו אנשים חרשים יכולים בקלות להבין את מצב הרוח ואת הטון של דובר על ידי הבעות פנים. מדענים רבים שלומדים תסמונת קאפגרס מאמינים כי איכשהו המוח השתנה בצורה כזו שהשתנה זיהוי הפרצופים. לכן, הסובלים מהפרעת קאפגרס יכולים לזהות את האנשים שהם רואים אבל הם לא מקשרים את ההכרה הזו עם האדם עצמו. כך, למשל, הסובל עשוי לראות ולהכיר את אמו, אך עדיין יאמין כי איכשהו זו לא באמת אימו שהוא רואה.

במקרים חמורים, אלה שיש להם תסמונת קאפגרס עלול לבלבל אדם אחד באחר בעוד שהם מאמינים שאדם אחד במיוחד הוא מתחזה. לדוגמה, בעל יכול להאמין שאשתו מתחזה וזיכרונותיו מאשתו מחוברים למעשה לקרוב משפחה שנפטר מזמן. לכן, הוא רק טעה בזיהוי אשתו, בזמן שכל אחרים יזוהו כהלכה. בנוסף, הבעל יכול לדבר עם אשתו בטלפון ולהאמין שהוא למעשה מדבר אל אשתו ואחר כך בפגישה עמה להאמין שהיא מתחזה.

בעוד הפרעה זו היא נדירה ביותר, היא יכולה להיות מתישה. החולה הסובל מהתסמונת לעתים קרובות מבטא געגועים לחבריהם ובני משפחתם משום שהם מאמינים שהם הוחלפו. לעומת זאת, החברים ובני המשפחה של החולה מתוסכלים מהתגובה של יקיריהם אליהם. מדענים לא נראים קרובים לכל סוג שהוא של פריצת דרך בפתירת את החידה של תסמונת קאפגרס, אבל אולי יום אחד יהיה אפשר למפות את המוח יותר ביסודיות ולקבוע מה ניתן לעשות כדי לרפא אותה.

Text 80

When people think of pirates they often think of buried treasure. Buried treasure piques the interest of most people, because the search is just as interesting as the bountiful treasure. Searching for something hidden is fascinating, especially when gold and jewels are among the bounty. Treasure hunting has been a pastime as well as a full time occupation for centuries.

In the past, maps were often used to find treasure. Since the person who buried or hid the treasure would desire to find it again for themselves, maps were made to locate the treasure in the future. These maps were used by amateurs or professionals to seek out the location of the treasure. This is a motif used far more in fiction than in reality, but it does have some truth. In other instances, treasure hunters went in search of legendary treasure. The lost mines of King Solomon, for example, are said to be located in Africa and many maps have been created, but no one has ever found these legendary diamond mines.

Another example of a legendary treasure that no one has ever found is the lost ship of the Colorado Desert in California. According to legend, an ancient ship filled with treasure is buried beneath the desert sand. It is thought that a ship may have been purposely moved or that changing geological conditions made the once marine area into a desert and ships were buried beneath. Usually this legend centers on Spanish gold. Even up to several years ago people who lived in the area claimed to have seen or even entered the ship, but no proof exists to vouch for its authenticity.

Today, GPS as well as underwater location devices have allowed explorers and treasure hunters to take a more technological approach to treasure hunting. The need for maps is less important, because geological features can often be seen from space. Legends, which often depend on mystery, can easily be foiled by advanced technology that can expose these mysteries. Regardless, there are still many people who seek treasures. In 1985, for example, American Mel Fisher successfully located a Spanish ship known as the "Atocha". The Atocha held nearly half a billion dollars in treasure! Findings like these will continue to motivate treasure hunters forever.

קטע 80

כשאנשים חושבים על פיראטים הם לעתים קרובות חושבים על אוצר קבור. אוצר קבור מעורר את העניין של רוב האנשים, כי החיפוש הוא מעניין באותה מידה כמו האוצר השופע. חיפוש אחרי משהו נסתר הוא מרתק, במיוחד כאשר זהב ואבני חן הם חלק מהפרס. ציד אוצרות שימש כבילוי כמו גם עיסוק במשרה מלאה במשך מאות שנים.

בעבר, מפות שימשו לעיתים קרובות כדי למצוא אוצר. מאחר שלמי שקבר או החביא את האוצר היה הרצון למצוא אותו שוב, מפות נוצרו כדי לאתר את האוצר בעתיד. מפות אלה היו בשימוש בידי חובבנים או מקצוענים כדי לחפש את המיקום של האוצר. זהו מוטיב המשמש הרבה יותר בסיפורי בדיה מאשר במציאות, אבל יש בו מידה של אמת. במקרים אחרים, מחפשי אוצרות יצאו בחיפוש אחר אוצר אגדי. המכרות האבודים של המלך שלמה, למשל, אמורים להיות ממוקמים באפריקה ומפות רבות נוצרו, אבל אף אחד לא מצא את מכרות היהלומים האגדיים האלו.

דוגמה נוספת לאוצר אגדי שאף אחד לא מצא אי פעם היא הספינה האבודה במדבר קולורדו בקליפורניה. לפי האגדה, ספינה עתיקה מלאה אוצר קבורה תחת החול המדברי. מאמינים כי ייתכן שהספינה הועברה בכוונה או שתנאים גיאולוגיים משתנים הפכו את השטח שהיה פעם ימי למדבר וספינות נקברו מתחתיו. בדרך כלל אגדה זו סובבת סביב זהב ספרדי. אפילו עד לפני מספר שנים האנשים שחיו באזור טענו שראו או אפילו נכנסו אל הספינה, אבל אין שום הוכחה כדי לתמוך באמינות הטענה.

כיום, ה-GPS, כמו גם התקני מיקום מתחת למים אפשרו לחוקרים וציידי אוצרות לנקוט בגישה טכנולוגית יותר לצייד אוצרות. הצורך במפות פחות חשוב, כי תכונות גיאולוגיות ניתנות לעתים קרובות לראייה מהחלל. אגדות, אשר לעתים קרובות תלויות במסתורין, יכולות להיות מסוכלות בקלות על ידי טכנולוגיה מתקדמת שיכולה לחשוף את המסתורין. בכל מקרה, ישנם הרבה אנשים שעדיין מחפשים אוצרות. בשנת 1985, למשל, האמריקאי מל פישר איתר בהצלחה ספינה ספרדית בשם "אטוצ'יה". אטוצ'יה הכילה כמעט חצי מיליארד דולר באוצרות! ממצאים כמו אלו ימשיכו להניע מחפשי אוצרות לנצח.

